

Bundel van de Commissie* Financien van 2 december 2008

Agenda documenten

Definitieve agenda FIN 2 december 2008

Notulen FIN 2 december 2008

- 01 Opening, vaststelling agenda
 - Definitieve agenda FIN 2 december 2008
- 01.a Vaststelling vertrouwelijke agenda
- 02 Vaststellen notulen van de vergadering van de commissie van 4 november 2008 inclusief actielijst
 - Notulen FIN 4 november 2008
 - Toezeggingenlijst FIN 4 november 2008
- 02.a Vaststelling vertrouwelijke notulen van de vergadering van de commissie van 4 november 2008
- 03 Mededelingen
- 04 Agendapunten voor advies (stukken ter besluitvorming)
- 04.01 Najaarsnota 2008
 - Bijlage 1 - Najaarsnota 2008
- 04.02 Gemaal Hoekpolder
 - VV voorstel Gemaal Hoekpolder
 - Bijlage 2 - Situatie nieuw te bouwen gemaal Hoekpolder
- 04.03 Voorkeursmaatregelen polder Staalduinen
 - Bijlage 1 - Resultaten polder Staalduinen
- 04.05 Tijdelijke kering Woudsepolder
- 04.06 Nieuwbouw gemaal Woudsepolder
 - Bijlage 2 - Situatietekening
- 04.10 Herijking uitvoeringsprogramma Waterplan Delft
 - Bijlage 1 - Samenvatting nota herijking 2008
 - Bijlage 2 - Samenvatting raming uitvoeringsprogramma Delftse polders 2004-2010 herijking 2008
 - Bijlage 3 - Opgave geprioriteerde maatregelen t.o.v. opgave uitvoeringsprogramma Delftse polders 2004-2010
 - Bijlage 4 - Prioritering uitvoeringsprogramma waterplan Delft - overzicht 20 projecten
 - Bijlage 5 - Prioritering uitvoeringsprogramma waterplan Delft - overzicht 16 projecten
 - Bijlage 6 - Samenvatting raming geprioriteerde maatregelen uitvoeringsprogramma Delftse polders 2004-2010 herijking 2008
- 04.11 Waterplan Maassluis
 - Bijlage 1 - Waterplan Maassluis
 - Bijlage 2 - Nota van beantwoording zienswijzen waterplan Maassluis
- 04.12 Uitwerking waterplan Pijnacker-Nootdorp: raamplannen watertoets en kostenverdeling
 - Bijlage 1, 2 en 3 - Raamplannen kern Pijnacker, Delflauw en Nootdorp
 - Bijlage 4 - Convenant kostenverdeling waterhuishoudkundige maatregelen gemeente Pijnacker-Nootdorp en HHD
 - Bijlage 5 - Overzichtskaart maatregelen
 - Bijlage 6 - Financieringsarrangement
- 05 Rondvraag en sluiting

DEFINITIEVE AGENDA COMMISSIE FINANCIËN:
02 december 2008

19.30 uur Polderkamer

- 01 Opening, vaststelling agenda
- 02 Vaststellen notulen van de vergadering van de commissie van 4 november 2008 inclusief actielijst
- 03 Mededelingen
- 04 Agendapunten voor advies (stukken ter besluitvorming)
 - 01 Najaarsnota 2008
 - 02 Gemaal Hoekpolder
 - 03 Voorkeursmaatregelen polder Staalduinen
 - 05 Tijdelijke kering Woudsepolder
 - 06 Nieuwbouw gemaal Woudsepolder
 - 10 Herijking uitvoeringsprogramma Waterplan Delft
 - 11 Waterplan Maassluis
 - 12 Uitwerking waterplan Pijnacker-Nootdorp: raamplannen watertoets en kostenverdeling
- 05 Rondvraag en sluiting

COMMISSIE FINANCIËN

Delft, 2 december 2008

AAN DE VERENIGDE VERGADERING VAN DELFLAND

Advies van de commissie Financiën, tevens **verslag** van de vergadering op 2 december 2008 over de aan haar voorgelegde voorstellen van het college van dijkgraaf en hoogheemraden, ter behandeling in de Verenigde Vergadering op 18 december 2008.

Aanwezig:

A.G. Wiegman, hoogheemraad	voorzitter
mevr. A.W.A. Ammerlaan-Oosterlaan	lid ingezetenen
dr.ir. G.P.J. Dijkema	lid gebouwd
mevr. L.G. van Duijn-Camfferman	lid ingezetenen
drs. L.W. Nanninga	lid gebouwd
W.A.M. van Vliet	lid ongebouwd
A.P. Zonne	lid ingezetenen
C.E.G. Zuidgeest	lid gebouwd
mevr. I. Kenter	secretaris

Voorts aanwezig:

J.J.J.M. van der Burg	hoogheemraad
-----------------------	--------------

Afwezig:

J.G.P. Verbeek, hoogheemraad	vice-voorzitter
ing. J. Bessels MRE	lid bedrijfsgebouwd
P. van der Ende	lid ingezetenen

01. Opening, vaststellen agenda

De voorzitter opent te 19.30 uur de vergadering en heet de aanwezigen welkom. Verhindert zijn de heren Verbeek, Bessels, Van der Ende, mevrouw Ruijgh en de heer Franssen.

Rondgedeed wordt een memo over het tarief ongebouwd 2009, naar aanleiding van vragen daarover in de VV-bijeenkomst van 20 november jl. Afsproken wordt dit memo aan het eind van de vergadering te bespreken.

Voor het overige wordt de agenda ongewijzigd vastgesteld.

02. Notulen en actielijst vergadering commissie 4 november 2008, alsmede notulen besloten vergadering commissie 4 november 2008

Beide notulen en de actielijst worden ongewijzigd vastgesteld.

03. Mededelingen: Geen.

04. Agendapunten voor advies

01. Najaarsnota 2008

De voorzitter zegt dat de oplegstukken zoals geconstateerd niet consistent zijn en zullen worden aangepast. De leden krijgen een gecorrigeerd exemplaar.

De heer Dijkema stelt het op prijs dat helder in de nota is aangegeven dat hard wordt gewerkt aan het opnemen van meer informatie over het verloop van voorgenomen investeringen, maar dat dit nog niet volledig is gelukt. Verder maakt zijn categorie zich zorgen over de com-

binatie van oplopende kosten en dalende opbrengsten, zoals aangegeven op blz. 4. Overigens wordt er voor een toelichting verwezen naar de bladzijden 38 en 44, maar op blz. 38 wordt alleen aandacht gegeven aan rentelasten, waarbij het in totaal om € 60.000 gaat, en op blz. 44 is een passage over een andere verrekening van rente opgenomen, wat uiteindelijk budgettair neutraal uitvalt. Hij vraagt daarom alsnog een toelichting op de verslechtering van het exploitatiesaldo ten opzichte van de voorjaarsnota.

De voorzitter antwoordt dat de verslechtering van het exploitatiesaldo grotendeels te maken heeft met hogere kapitaallasten. In 2008 is voor een zeer groot bedrag aan projecten gereedgemeld (o.a. de AWZI Harnaschpolder), waardoor het percentage onderhanden werken sterk is gedaald. Daardoor is het percentage aan rente die geactiveerd kan worden, teruggelopen naar 35, zodat 65% ten laste van de exploitatie moet worden gebracht, terwijl die verhouding tot nu toe 50/50 was. Die verschuiving in percentages leidt nu in de najaarsnota tot een toename van de exploitatiekosten met ruim € 3 miljoen, maar in latere jaren komen daardoor de afschrijvingen lager te liggen.

De heer Dijkema begrijpt dat in de begroting nog is uitgegaan van de historische verhouding van 50/50, en in de najaarsnota nu de feitelijke verhouding is genoemd. De voorzitter bevestigt dat, maar in de begroting voor 2009 is al wél met deze verschuiving in de gebruikelijke verhouding rekening gehouden. Verder werden tot nu toe de kapitaallasten pas een jaar ná gereedmelden in de begroting opgenomen, maar inmiddels is besloten om dit direct na het gereedmelden te gaan doen en dus niet meer eerst een jaar te wachten.

Gevraagd door mevrouw Van Duijn wat de reden is van deze nieuwe werkwijze, zegt de voorzitter dat hiermee wordt aangesloten bij wat algemeen gebruikelijk is en wat de accountant ook heeft geadviseerd. Tot nu toe hanteerde Delfland eigen uitgangspunten: een 50/50-verhouding en pas gaan afschrijven een jaar ná gereedmelden van het project. De secretaris merkt aanvullend op dat er bij het opstellen van een jaarbegroting uiteraard altijd onzekerheid is over de vraag, voor welk totaalbedrag er in dat loop van het begrotingsjaar gereedgemeld zal worden. Wel is het de bedoeling om op het moment dat de rekening van het voorgaande jaar beschikbaar is, al zo goed mogelijk de structurele effecten voor de komende jaren te identificeren en die ook direct te verwerken in de meerjarenraming door middel van een voorstel tot wijziging van die raming. Mevrouw Van Duijn lijkt dat een verstandige werkwijze. Overigens begrijpt zij dat het jaar 2008 extra belast wordt door de wijziging van de vroegere 50/50-verhouding en door niet meer een jaar te wachten met het in de begroting opnemen van kapitaallasten.

In antwoord op enige nadere vragen hierover van de heer Zuidgeest en mevrouw Van Duijn licht de secretaris verder toe, dat eind februari in feite al de uitkomsten van de jaarrekening bekend zijn. Aan de hand hiervan wordt in maart de kadernota opgesteld, zijnde de richtlijn voor de opstelling van de begroting van het komende jaar, en daarin worden ook de effecten van de jaarrekening vermeld. Die nota wordt ter vaststelling aan de VV voorgelegd. In mei-juni verschijnt dan de meerjarenraming en in het najaar nog de jaarbegroting, maar de jaarbegroting kan dan (calamiteiten voorbehouden) geen verrassing meer zijn, want ze kan in feite niet afwijken van de eerste jaarschijf van de meerjarenraming.

Mevrouw Ammerlaan vraagt zich bij blz. 5 af of uitstel van de actualisatie van calamiteitenbestrijdingsplannen wel zo verstandig is, zeker nu er onlangs een grote calamiteitenoefening is gehouden. Verder is zij op een aantal plaatsen (o.a. op blz. 5 en blz. 16) passages over de inhuur van externen tegengekomen, terwijl Delfland nog onlangs in de media heeft laten weten dat het niet meer met externen werkt. Zij dringt erop aan dat Delfland alleen met externen werkt als dat strikt nodig is, want inhuur van externe ondersteuning is zeer kostbaar. Daarnaast heeft zij op blz. 10 gelezen dat medewerkers van Delfland voor een groot deel de visie voor de Deltacommissie hebben geleverd. Hebben die medewerkers dan niet ingebracht dat er indertijd al veel geïnvesteerd is voor de zeer goede zoetwatervoorziening vanuit het Brielse Meer, en dat het van groot belang is dat die voorziening blijft bestaan? Tenslotte heeft waterberging in kelders onder kassen zeker haar instemming, maar zij begrijpt dat in dit verband nu ook grond in het Waalblok wordt aangekocht, terwijl dat niet gebeurt in calamiteitenpolders.

De voorzitter gaat ervan uit dat het bij de calamiteitenbestrijdingsplannen alleen om uitstel gaat, niet om afstel. Aan de recente landelijke oefening heeft Delfland volop meegedaan, en de daarbij opgedane ervaringen worden meegenomen in de actualisatie van de calamiteitenbestrijdingsplannen.

Inhuur van externe ondersteuning vormt inderdaad een probleem. Waarschijnlijk moet er in de rekening zelfs nog een extra bedrag van € 2 miljoen voor die inhuur worden opgenomen. De bedoeling is dan ook om voortaan niet meer met formatiebudgetten, maar gewoon met budgetten per afdeling te werken, d.w.z. dat er een bepaald bedrag voor de afdeling beschikbaar komt en dat daarmee uitgekomen moet worden. Verwacht wordt dat daardoor ook de behoefte toeneemt dat medewerkers mobieler worden binnen de organisatie, omdat dan een afdeling die capaciteit tekort komt, een medewerker kan aantrekken van een andere afdeling waar niet zoveel werk te doen valt. Overigens zal het dan waarschijnlijk nodig zijn om medewerkers voortaan in algemene dienst aan te stellen, want nu hebben ze in het algemeen een aanstelling op een bepaalde standplaats. Dit punt is betrokken bij de aanpassing van de organisatie waar de VV al eerder toe heeft besloten.

In het Waalblok heeft Delfland een paar jaar geleden een grondpositie verworven, juist om mogelijkheden voor onderlinge ruiling te verkrijgen en op basis daarvan het herstructureeringsplan voor dit gebied te kunnen realiseren. Er is een gereede kans dat dit ook lukt.

De heer Van der Burg zegt aanvullend dat Delfland inmiddels geen grond meer aankoopt, maar alleen de kosten van graven en inrichten voor zijn rekening neemt. De bijdrage van Delfland voor waterberging in kelders onder kassen is direct afgeleid van de kosten die Delfland anders zou moeten maken voor graven en inrichten.

Mevrouw Ammerlaan is verheugd te horen dat er voortaan niet meer met formatiebudgetten, maar alleen met financiële budgetten per afdeling gewerkt zal worden. Zij dringt er dan wel op aan om in het geval een budget niet volledig opgemaakt wordt, de afdeling niet het jaar daarop een korting op te leggen. De voorzitter zegt dat de gemeente Schiedam in zijn tijd als wethouder financiën juist een soort bonusregeling hiervoor had.

De heer Zuidgeest heeft gezien dat in de begroting-2009 andere kerncijfers over 2008 worden genoemd dan in de najaarsnota. Volgens de begroting-2009 zouden in de begroting-2008 de totale exploitatielasten zijn geraamd op € 185,6 miljoen en de totale opbrengsten op € 178,5 miljoen, en in de najaarsnota worden daarvoor € 182,3 miljoen en € 175,2 miljoen genoemd, dus steeds € 3,3 miljoen minder. De voorzitter antwoordt dat in de najaarsnota de juiste bedragen zijn genoemd, dus € 182,3 miljoen en € 175,2 miljoen. In de betreffende kolom in de begroting-2009 zijn bedragen genoemd, na aanpassing aan de correcte EMU-indeling nav de nieuwe waterschapswet.

De heer Zuidgeest maakt zich verder zorgen over de financiële ontwikkelingen binnen Delfland, vooral gezien de uitkomsten van uitgevoerde projecten. Zo zijn de overschrijdingen bij het project wateroverlast binnenstad Delft aanzienlijk geweest. De schuldenlast van Delfland neemt steeds verder toe en Delfland moet ook hogere tarieven in rekening brengen dan de omliggende waterschappen. Hoe lang kan dat nog doorgaan? Is er een toezichthouder, bijvoorbeeld de provincie, die daar grenzen aan kan stellen? Hij vindt het niet nodig dat Delfland steeds maar voorop blijft met plannen en ambities, bijvoorbeeld die in verband met de Kaderrichtlijn Water die buitengewoon veel geld kosten, wat weer opgebracht moet worden door de belastingbetalers in Delfland. Hij pleit dan ook voor een herbezinning op de voorgenomen investeringen, want er is nu in zijn ogen een scheve verhouding tussen het jaarlijkse investeringsniveau van € 95 miljoen en de omvang van de begroting van circa € 230 miljoen.

De voorzitter deelt deze zorgen, alleen al omdat bij het afspreken van een investeringsniveau van € 95 miljoen per jaar een aantal verplichtingen naar latere jaren moesten worden verschoven. De provincie wilde er eigenlijk alleen maar een schepje bovenop doen, o.a. een snellere verbetering van waterkeringen, en vond dat de KRW-maatregelen ook voor kleine watergangen zouden moeten gelden. Delfland heeft zich ook niet voor niets tot de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat gewend om erop te wijzen dat Delfland voor een enorme investeringsopgave staat en in een heel andere positie verkeert dan veel andere waterschappen, met grote gevolgen voor de tarieven in de komende jaren. Temporiseren of schrappen van investeringen is misschien mogelijk, maar dan zou ook de personeelsformatie moeten worden teruggebracht, alleen al omdat de personeelslasten dan niet meer kunnen worden geactiveerd. Hij ziet dat allemaal nog niet gebeuren.

De heer Zuidgeest kan op zichzelf meegaan met dit antwoord, maar ziet ook dat weer 18,6 fte's aan nieuw personeel wordt gevraagd. Wordt er dan wel gelet op de financiële grenzen waar Delfland tegenop begint te lopen? Verder vindt hij dat in geval een andere overheid stelt dat Delfland meer taken op zich moet nemen, die overheid daar ook het bijbehorende budget bij dient te leveren. Delfland moet zich immers kunnen verantwoorden ten opzichte van zijn

ingelanden. De voorzitter vindt dat Delfland dat heel goed kan, maar er is wel een onbalans tussen hetgeen in het gebied van Delfland moet worden gedaan, en wat andere waterschappen moeten doen. De heer Van der Burg voegt eraan toe dat juist daarom Delfland bij de uitvoering van waterplannen strak vasthoudt aan de afspraken, met name die over de kostenverdeling. Verder is in het overleg met de provincie helder gemaakt dat een snellere verbetering van waterkeringen en uitbreiding van de KRW tot kleine slootjes er eenvoudigweg niet inzit. De andere Zuid-Hollandse waterschappen waren het hiermee eens.

Mevrouw Van Duijn heeft uit de discussie bij de begroting over het jaarlijkse investeringsniveau van € 95 miljoen de indruk gekregen, dat de keuze van het bedrag vooral is ingegeven door wat de organisatie aan kan. Hoe is in dat geheel het aspect lastenstijging voor de burger meegewogen? De voorzitter antwoordt dat is nagegaan wat onontkoombaar is, wat de organisatie aan kan en wat de consequenties zijn voor de tarieven. Aan de hand hiervan heeft het college het niveau van € 95 miljoen aan de VV voorgesteld.

De heer Dijkema vraagt hoe het staat met de discussie met andere overheden over het overhevelen van taken mét het daarbij behorende budget. De voorzitter antwoordt dat Delfland in het overleg met de provincie over het nautisch beheer heeft ingezet op het overhevelen van het bedrag dat de provincie nu voor deze taak ontvangt. Datzelfde doet Delfland in gesprekken over andere taken, zoals grondwaterbeheer.

De heer Zuidgeest komt terug op de personeelsuitbreiding met ruim 18 fte's. Hij realiseert zich dat daarover bij de begrotingsbehandeling al een besluit is genomen, maar nu duidelijk is dat Delfland goed op de centen moet letten, zou besloten kunnen worden om de uitbreiding ten behoeve van communicatie sterk te beperken of achterwege te laten. De voorzitter wijst erop dat het daarbij alleen gaat om het centraliseren van de budgetten voor communicatie over projecten, die tot nu toe bij de diverse afdelingen en bureaus aanwezig waren. Het totale budget verandert daardoor dus niet ten opzichte van 2008. De heer Zuidgeest adviseert het college in ieder geval om nog eens kritisch te kijken naar zaken die nu niet nodig lijken. De heer Nanninga heeft niet de indruk dat Delfland zoveel méér doet dan het zou moeten doen. Waar zou het college dan kritisch naar moeten kijken? De heer Zuidgeest denkt bijvoorbeeld aan de KRW-maatregelen. Hij moet nog zien dat andere Europese landen in de huidige economische omstandigheden die maatregelen gaan uitvoeren. De voorzitter betoogt dat dit een zaak van de minister of de staatssecretaris is. Delfland heeft op dit moment eenvoudigweg uitvoering te geven aan hetgeen op Europees niveau is vastgesteld. Dat doet Delfland overigens al met enige vertraging, waardoor er ook nog het risico van een boete is. De heer Dijkema onderschrijft dat. Bovendien is het KRW-pakket voor Delfland in financiële zin relatief beperkt.

De heer Zuidgeest wijst er verder op dat Delfland al jaren uitgaat van een 10% heviger bui dan de standaard-bui uit het Nationaal Bestuursakkoord Water, omdat naar verwachting de hoeveelheid neerslag in het gebied van Delfland intensiever is dan gemiddeld en dus ook de schade groter kan zijn. Dat heeft tot hoge investeringen geleid, en inmiddels is de bergingscapaciteit zodanig dat er wel érg veel neerslag moet vallen voordat er schade door wateroverlast ontstaat.

De heer Van Vliet vraagt een toelichting op de paragraaf over de GIDS-conversie (blz. 42). Is nu bij deze najaarsnota de besluitvorming hierover aan de orde? De secretaris antwoordt dat de mutaties als gevolg van de GIDS-conversie verwerkt zijn in de najaarsnota. Verder licht zij toe dat er tot voor kort twee bestanden binnen Delfland waren die elkaar voor een deel overlaptten. In verband met de overgang naar het nieuwe financiële systeem moesten die twee bestanden uit elkaar worden gehaald, en toen bleek dat de lijsten van vaste activa en van onderhanden werken in de twee bestanden niet geheel overeenkwamen, o.a. omdat een aantal projecten niet geheel gereed waren gemeld, of er nog uren werden geactiveerd op projecten die ten onrechte nog openstonden. Met de najaarsnota wordt dit alles nu gecorrigeerd. Het is terug te vinden op het blad Gereedmeldingen van de vertrouwelijke bijlage 2, onder het kopje "gereedmeldingen via GIDS conversie".

Mevrouw Van Duijn vraagt bij de passage op blz. 10 over de grondwateronttrekking DSM, hoe hoog naar verwachting de uiteindelijke afkoopsom zal worden. Daarnaast vraagt zij waarom het vaker voormalen (blz. 12 onderaan) tot hogere personeelskosten zou moeten leiden. Wat houdt verder de "nieuwe Regeling Vervoersmanagement 2008" op blz. 13 in? Tenslotte vraagt

zij of de investeringen die vanaf blz. 13 worden genoemd, ook allemaal al in 2009 moeten worden gedaan.

De voorzitter heeft al aangegeven dat ernaar wordt gestreefd dat niet meer op deze manier wordt gevraagd om investeringen toe te staan. De bedoeling is dat al dit soort zaken voortaan in de begroting worden opgenomen. Mocht toch nog tussentijds een investering nodig zijn, dan zal daarvoor apart een voorstel aan de VV worden gedaan. Hij is niet in staat om aan te geven wat de regeling vervoersmanagement inhoudt. Hij zal zorgen dat de regeling ter informatie aan de VV wordt gezonden.

De heer Van der Burg zegt dat de grondwateronttrekking DSM pas begin volgend jaar aan de orde kan komen, omdat de onderhandelingen nog niet zijn afgerond. De term "afkoopsom" op blz. 10 kan hij niet zo goed plaatsen, en hij weet op dit moment ook niet welk bedrag er uiteindelijk mee gemoeid kan zijn. Verder antwoordt hij dat er niet alleen binnen, maar ook buiten de gebruikelijke werktijd meer voorgemalen moet worden, dus bijvoorbeeld 's nachts of in het weekeind. Dat geeft hogere personeelskosten.

De heer Van Vliet vraagt bij post 72.059 op blz. 13, hoeveel stuwen in de Holierhoekse en Zouteveenspolder en de Noord Kethelpolder met deze stelpost geautomatiseerd zullen worden. De secretaris zal het antwoord in het verslag laten vermelden.¹

De commissie adviseert overeenkomstig het voorstel te besluiten.

02. Gemaal Hoekpolder

Mevrouw Ammerlaan wijst op de passage in het VV-stuk, dat de bouwkosten voor een nieuw gemaal nagenoeg gelijk zijn aan die van het uitbreiden ter plaatse van het huidige gemaal. Waarom wordt dan toch een forse verhoging van het krediet gevraagd? De heer Van der Burg licht toe dat aanvankelijk is uitgegaan van de veronderstelling dat de capaciteitsvergroting in het huidige gebouw zou kunnen plaatsvinden. Dat bleek echter niet mogelijk te zijn. Daarnaast is nog gekeken naar uitbreiding van het huidige gebouw, om op die manier de capaciteitsvergroting mogelijk te maken, maar dan zouden ook nog kosten gemaakt moeten worden voor verbreding van de hoofdwatgang. Dit laatste hoeft niet te gebeuren bij de voorgestelde nieuwbouw, want die komt op een andere plek te staan.

De heer Van Vliet heeft gelezen dat samen met de gemeente Rijswijk wordt gekeken naar mogelijkheden voor behoud van het bestaande gemaal, maar hij hoopt toch te mogen aannemen dat zodra het nieuwe gemaal in gebruik wordt genomen, Delfland geen kosten meer hoeft te maken voor het oude gemaal. De voorzitter antwoordt dat nu afgewacht wordt waar de gemeente eventueel mee komt. Het voortouw ligt bij Rijswijk, want Delfland heeft geen belang meer bij handhaving van dit gebouw. Hooguit zou Delfland met het oog op het historische karakter van dit gebouw nog een bescheiden aanmoedigingssubsidie of iets dergelijks kunnen geven. Slopen kost immers ook geld.

De heer Dijkema lijkt dit een geschikt project om na te gaan in hoeverre het PIB gebruik kan maken van eerdere ervaringen met vergelijkbare gemalen voor het opstellen van zo precies mogelijke investeringsramingen. De voorzitter zal deze suggestie meenemen.

De commissie adviseert overeenkomstig het voorstel te besluiten.

03. Voorkeursmaatregelen polder Staalduinen

Mevrouw Van Duijn heeft in het VV-stuk gelezen dat de voorkeursmaatregelen op een termijn van ongeveer 2 tot 5 jaar uitgevoerd kunnen worden. Zij neemt aan dat ook met de communicatie-activiteiten wordt gewacht totdat er concreet zicht is op uitvoering. De heer Van der Burg merkt eerst op dat de uitvoering van de maatregelen die uit de ABC-Polderstudies naar voren zijn gekomen, in de komende jaren getemporiseerd zal worden. Afgesproken is immers om voorlopig 80% van de opgave te realiseren en de overige 20% naar later te verschuiven, alleen al omdat die 20% de duurste en minst effectieve maatregelen bevat. Dat vergt wel eni-

¹ Het automatiseren van een stuw varieert tussen de € 50.000 en € 100.000, dit is afhankelijk van de locatie (van hoever moet de elektriciteitsvoorziening en KPN komen) en of de stuw al geschikt is voor automatiseren. Voor dit bedrag kunnen ongeveer 4 stuwen voor gedaan kunnen worden.

ge uitleg in de betrokken gebieden. Bovendien waren gemeenten, natuurorganisaties, landbouwers e.d. betrokken bij de ABC-Polderstudies, en na vaststelling van de voorkeursmaatregelen zal er dus naar deze groepen teruggekoppeld moeten worden, alleen al om duidelijk te maken wat er uit de studies naar voren is gekomen en te benadrukken dat Delfland wel degelijk de kansen benut die zich voordoen. Overigens is er, nu 20% van de maatregelen naar later wordt verschoven, wel het risico dat dit deel van de plannen straks herzien moet worden, maar dat blijkt dan wel weer.

De commissie adviseert overeenkomstig het voorstel te besluiten.

05. Tijdelijke kering Woudsepolder

Desgevraagd door mevrouw Van Duijn en de heer Van Vliet licht de voorzitter toe, dat inder tijd voor deze kering al € 430.000 beschikbaar is gesteld uit het algemene voorbereidingskrediet. Er wordt nu € 600.000 gevraagd, maar daarvan vloeit weer € 430.000 terug naar het algemene voorbereidingskrediet. Al met al wordt er dus van uitgegaan dat het nog te starten onderzoeksproject niet meer dan € 170.000 zal kosten.

Aanvullend merkt de heer Van der Burg op dat de Stowa subsidie geeft voor het uitwerken van het idee van de vlotterkering in het kader van de prijsvraag. Waarschijnlijk gaat het daarbij om € 180.000. Voor de komende fase wordt opnieuw bezien of subsidie kan worden verkregen. Verder zegt hij dat Delfland niet het patent op deze kering heeft, maar wel vrij is om het idee te gebruiken.

De heer Zonne vindt de term "financieringsconstructies" in het ontwerpbesluit ongelukkig gekozen. Ook de heer Van der Burg lijkt het beter om die term niet te gebruiken, maar te spreken over "financieringsbronnen", waarmee wordt gedoeld op andere waterschappen, de Stowa e.d.

De heer Dijkema vraagt waarom er niet voor is gekozen om de volledige € 600.000 ten laste van het algemene voorbereidingskrediet te brengen. Overigens gaat het natuurlijk om een uitstekende inzet van Delfland om samen met de ontwerper van de kering innovatief te opereren en na te gaan of ook andere partijen hiervoor te interesseren zijn. De voorzitter antwoordt dat het algemene voorbereidingskrediet is bedoeld voor de eerste aanloopkosten, totdat kan worden beslist om er al dan niet mee door te gaan. Nu het onderzoek naar de tijdelijke kering al vrij ver gevorderd is, hoort daarvoor een normale kredietaanvraag te worden gedaan. Dat geldt ook omdat het algemene voorbereidingskrediet niet al te groot is.

De commissie adviseert overeenkomstig het voorstel te besluiten.

06. Nieuwbouw gemaal Woudsepolder

De heer Zuidgeest begrijpt uit blz. 2 van het VV-stuk, dat het project al gegund is en dit voorstel alleen is bedoeld om alsnog van de VV financiering ervoor te verkrijgen. De heer Van der Burg beaamt dat. Dit is overigens bepaald geen correcte gang van zaken. Op zichzelf biedt het werken met design & construct-contracten voordelen, maar er moet wel de mogelijkheid blijven om op het moment dat de kostenraming bekend is, het project te laten vallen of het bij een andere aannemer onder te brengen. In de paragraaf Verbetering bedrijfsvoering wordt dit ook aangegeven. In het geval van het gemaal Woudsepolder was echter niet voorzien in een dergelijk go/no-go moment, en was alleen vastgelegd dat er niet voor een hoger bedrag zou worden aanbesteed dan de raming. Toen de inschrijving van de laagste inschrijver in overeenstemming was met de ramingen (wat geen verrassing was omdat deze de ramingen zelf had gemaakt), is dus direct tot gunning overgegaan. Zelf kreeg hij dit pas een week of zes geleden te horen. Weliswaar wordt het gemaal op dit moment nog niet gebouwd, maar dat komt alleen maar omdat de VV nog geen krediet beschikbaar heeft gesteld, want de opdracht is al verleend.

Aan mevrouw Van Duijn die aansluitend vraagt of er binnen de organisatie niet een medewerker is die gunningen moet fiatteren, antwoordt de secretaris dat die fiattering plaatsvindt in de reguliere lijn van opdrachtgever naar projectleider. Er is dus niet een medewerker waar dit soort zaken verplicht langs moeten gaan voor een aparte check. Wel wordt altijd geadviseerd om in contracten het voorbehoud op te nemen, dat het algemeen bestuur ermee akkoord

moet gaan. De heer Van der Burg merkt hij op dat dit voorstel te meer duidelijk maakt dat de bedrijfsvoering binnen Delfland versterkt moet worden, want nu zijn er veel te weinig opdrachtgevers in verhouding tot het grote aantal uitvoerders, waardoor er in de praktijk te weinig terecht komt van controle door de opdrachtgevers. Er is al enige verbetering op dit vlak bereikt, maar sommige zaken ijlen nog na en dat geldt ook voor het voorliggende voorstel.

De heer Dijkema vraagt hoe het binnen Delfland met de tekenbevoegdheid van medewerkers staat. De voorzitter kan dat niet direct aangeven, maar het gaat er vooral om dat altijd een voorbehoud van goedkeuring door het algemeen bestuur wordt opgenomen. De heer Nanninga lijkt het niet zo moeilijk om dat te waarborgen: maak gebruik van een vast format voor de contracten.

De heer Zuidgeest vraagt, nu op blz. 2 ook wordt aangegeven dat de bouwrente niet was meegenomen in de bestekken, in hoeverre inmiddels is geborgd dat bouwrente altijd wordt meegenomen. De voorzitter wijst erop dat het op blz. 2 nog gaat om een raming uit 2005.

De heer Van Vliet vindt de raming voor de communicatiekosten erg hoog. Als het zou gaan om aanleg of versterking van een dijk, kan hij zich dit nog wel voorstellen, maar over de bouw van een poldergemaal hoeft toch niet zoveel gecommuniceerd te worden? De voorzitter lijkt het goed om intern eens nader te laten kijken naar de kosten en de effectiviteit van de communicatie in dit soort gevallen. De heer Van der Burg zegt toe de communicatiekosten bij dit voorstel nader te bezien, ook in relatie tot de kosten die hiervoor bij het gemaal Hoekpolder zijn opgevoerd.

De commissie adviseert overeenkomstig het voorstel te besluiten.

10. Herijking uitvoeringsprogramma waterplan Delft

De heer Dijkema zegt dat gisteren vanuit de categorie gebouwd naar voren is gebracht dat uit het VV-stuk onvoldoende blijkt wat Delfland met dit voorstel in financiële zin op zich neemt, terwijl de meeste kostenverhogingen toch niet door Delfland zijn veroorzaakt. De heer Van der Burg merkt eerst op dat het hier niet gaat om het project afsluiting binnenstad Delft, maar om maatregelen in de Delftse polders. Ook die vallen nu duurder uit, maar dat was te verwachten, alleen al omdat de oorspronkelijke kostenramingen in 2003 zijn gemaakt. Bovendien blijken een aantal te nemen maatregelen complexer dan in 2003 werd verwacht. Daarom wordt nu voorgesteld om voorlopig alleen door te werken aan de 20 "geen spijt-maatregelen" die met het huidige budget kunnen worden gerealiseerd, en de overige 16 maatregelen opnieuw tegen het licht te houden en die pas weer in 2009 of 2010 aan de VV voor te leggen. Overigens heeft Delft de extra € 9,5 miljoen al in de meerjarenraming opgenomen. Mevrouw Ammerlaan stelt met instemming vast dat er in dit stuk is geprioriteerd.

De heer Zonne vraagt of er inderdaad in totaal € 18 miljoen méér nodig zal zijn, waarvan € 8,5 miljoen voor rekening van Delfland komt. De heer Van der Burg bevestigt dat.

De heer Van Vliet constateert dat de kosten van de indertijd voorgenomen maatregelen aanzienlijk hoger uitvallen. Volgens hem zou dat ertoe moeten leiden dat in ieder geval wordt afgewogen of de resterende 16 maatregelen wel in voorbereiding genomen moeten worden. Eigenlijk zou datzelfde moeten gelden voor de 20 maatregelen die volgens het voorstel uitgevoerd zullen worden, want daarvoor moet een aanzienlijk hogere prijs worden betaald dan waar indertijd van is uitgegaan. De heer Van der Burg beaamt dat met het totale bedrag dat indertijd is geraamd, nu minder maatregelen kunnen worden uitgevoerd dan werd gedacht. Toen Delfland dat vorig jaar aan zag komen, is ook besloten om eerst het uitvoeringsprogramma te herijken. De 20 maatregelen zou hij wel graag willen nemen, want het gaat om "geen spijt-maatregelen". Bovendien kan in een aantal gevallen meegelift worden met andere werkzaamheden. Bij de overige 16 maatregelen wordt nader bekeken welke echt nodig zijn en welke misschien ook op een andere manier kunnen worden uitgevoerd. Zo is het wellicht goedkoper om een grotere duiker aan te leggen dan om de capaciteit van een gemaal met één kubieke meter te vergroten. Verder ziet hij dit uitvoeringsprogramma als een testcase voor de manier waarop samenwerking met gemeenten en andere betrokkenen organisatorisch aangepakt dient te worden, met name waar het gaat om intensief stedelijk gebied.

Mevrouw Van Duijn vraagt zich af of bij nader inzien niet de conclusie moet zijn, dat het uitvoeringsprogramma waterplan Delft veel te omvangrijk en ambitieus was en er dus al in een eerder stadium geprioriteerd had moeten worden. Er wordt nu voorgesteld om een aantal projecten te heroverwegen, omdat sommige misschien niet nodig blijken te zijn of misschien veel goedkoper uitgevoerd kunnen worden. Zou datzelfde dan niet ook moeten gelden voor de 20 projecten die wél ongewijzigd worden doorgezet? De heer Van der Burg antwoordt dat inmiddels is afgesproken om polderstudies die in het algemeen alweer enige jaren geleden zijn afgerond, niet zonder meer te gaan uitvoeren, maar eerst nog eens na te gaan of de maatregelen in die studies echt nodig zijn. Dat geldt zeker voor maatregelen die duurder of gecompliceerder blijken te zijn dan werd verwacht. Sinds enige jaren worden deze maatregelen niet langer "standaard-maatregelen", maar "voorkeursmaatregelen" genoemd, om ook op die manier duidelijk te maken dat ze eerst nogmaals gezien moeten worden voordat met de uitvoering ervan wordt gestart. Overigens moet met het nader bezien ook weer niet te veel tijd heengaan, want dan blijft het bij steeds opnieuw studeren.

De heer Zonne is geneigd om met "geen spijt-maatregelen" akkoord te gaan, zeker als er meegelift kan worden met andere werkzaamheden. Hij kan zich wel voorstellen dat mevrouw Van Duijn vindt dat er eigenlijk in een eerder stadium geprioriteerd had moeten worden, maar voor "geen spijt-maatregelen" is dat in feite ondoenlijk.

De commissie adviseert overeenkomstig het voorstel te besluiten.

11. Waterplan Maassluis

De heer Van Vliet begrijpt uit het erbij halen van de aanpassing aan het gemaal Noordweg in Pijnacker, dat er in feite niet voldoende geld is voor uitvoering van het waterplan Maassluis. De heer Van der Burg antwoordt dat het de bedoeling is om in 2009 al een aantal maatregelen in Maassluis uit te voeren, waarbij het gaat om "geen spijt-maatregelen". Om de financiering daarvan rond te krijgen, wordt voorlopig afgezien van voorgenomen maatregelen elders, waaronder de aanpassing aan het gemaal in Pijnacker.

De heer Van Vliet vraagt of er dan volgend jaar of het jaar daarop weer een extra krediet voor dit gemaal gevraagd zal worden. In het ontwerpbesluit wordt immers gesproken over het temporiseren van de aanpassing aan dit gemaal. De heer Van der Burg gaat ervan uit dat deze maatregel op een gegeven moment wel weer terugkomt in de meerjarenraming. Hij zal ervoor zorgen dat een toelichting op dit punt alsnog in het VV-stuk wordt opgenomen.

De commissie adviseert overeenkomstig het voorstel te besluiten.

12. Uitwerking waterplan Pijnacker-Nootdorp: raamplannen watertoets en kostenverdeling

Mevrouw Ammerlaan heeft begrepen dat dit onderwerp morgen in de betrokken raadscommissie van Pijnacker-Nootdorp wordt besproken. Vooral de verwerving van gronden vindt zij in dit verband belangrijk. Zij blijft van mening dat de kosten van maatschappelijke wensen of een maatschappelijke noodzaak als maatschappelijke kosten gezien moeten worden, zodat niet mag gebeuren wat in het Westland nog steeds dreigt, namelijk dat een bedrijfstak te gronde gaat. Verder kan zij akkoord gaan met het voorstel.

De heer Dijkema stelt namens zijn categorie voor om op blz. 3 van het VV-stuk de zin "Hierop zijn uitzonderingen denkbaar, zoals betrokken zijn" te schrappen. Met die zin wordt immers de deur opengezet naar allerlei uitzonderingen, wat de meerderheid van de VV en ook het college volgens hem niet wil. De heer Zuidgeest vreest dat dan de manoeuvreerruimte van partijen te sterk wordt beperkt. De heer Zonne vreest dat niet, want er blijft staan "Als principe wordt uitgegaan enz.", waaruit al blijkt dat er ook van afgeweken kan worden. Punt is dat met de bewuste zin direct enige uitzonderingen worden genoemd, waardoor te zeer de nadruk op de uitzondering komt te liggen. Ook mevrouw Van Duijn zou niet al direct de deur naar uitzonderingen willen openzetten.

De heer Van der Burg vindt wel dat hij zich gesteund moet weten door de VV als het nodig blijkt te zijn om in onderhandelingen met de gemeente op een andere kostenverdeling uit te komen, bijvoorbeeld 50/50. De heer Dijkema herhaalt dat blijft staan "Als principe wordt uit-

gegaan...." Daar kan dus in een voorkomend geval van afgeweken worden. Mevrouw Van Duijn is enigszins verbaasd door de opmerking van de heer Van der Burg, want in de discussies over het waterplan Westland heeft het college steeds vastgehouden aan het uitgangspunt dat Delfland zorgt voor de infrastructuur, en de gemeente de benodigde grond om niet inbrengt. De heer Van der Burg betoogt dat de zin die de heer Dijkema zou willen schrappen, alleen slaat op de situatie dat een zeer onevenwichtige kostenverdeling dreigt te ontstaan omdat de realisering van de waterberging buitengewoon kostbaar wordt. Als het college de vrijheid behoudt om in zo'n situatie te trachten een andere kostenverdeling met de gemeente af te spreken, heeft hij geen bezwaar tegen het schrappen van deze zin. De heer Dijkema neemt aan dat de VV in zo'n situatie het college zeker die vrijheid wil laten.

De voorzitter zal de gemaakte opmerkingen en het voorstel van de heer Dijkema in het college brengen. Mocht het college dit voorstel niet overnemen, dan kan de VV altijd nog zelf een initiatief nemen.

De commissie adviseert overeenkomstig het voorstel te besluiten.

Memo aan de commissie over het tarief ongebouwd 2009, naar aanleiding van vragen daarover in de VV-bijeenkomst van 20 november jl.

De voorzitter wijst er ter toelichting nog op dat een daling met bijvoorbeeld 20% van de WOZ-waarden van de woningen in Delfland (een percentage dat inmiddels wel genoemd wordt) een groot opwaarts effect zal hebben op het tarief voor ongebouwd. Eenzelfde effect doet zich voor in het geval de A4 door Midden-Delfland wordt gerealiseerd. De heer Van Vliet voegt eraan toe dat wanneer voor de aanleg van A4 compensatie wordt geboden in de vorm van natuur, dit de situatie voor ongebouwd eigenlijk nog verergert.

Hierna stelt de heer Van Vliet vast dat er bij het fictieve tarief ongebouwd 2008 (€ 102,75) dat in het memo wordt genoemd, nu tussen haakjes bij staat "Unie-model". In de toelichtende bijlagen bij het VV-stuk over kostentoedeling is echter steeds aangegeven dat het ging om getallen op basis van de fictieve begroting 2008, niet dat het ging om getallen op basis van het Unie-model. Hij vindt het daarom niet meer dan logisch dat hij heeft aangenomen dat die getallen overeenstemden met die in de begroting.

De voorzitter wijst erop dat bovenaan die bijlagen is aangegeven dat het gaat om het Unie-model. Met dit model is eerst, op een overigens zeer ingewikkelde manier, een totale waardering bepaald voor ongebouwd, bestaande uit wegen, agrarische gronden, spoorwegen enz., en is datzelfde gedaan met gebouwd en natuur. Daarmee kwam de onderlinge verhouding uit op 12,36% voor ongebouwd, 0,01% voor natuur en 87,62% voor gebouwd. Vervolgens heeft de VV gekozen voor een 60/40-toerekening van de kosten aan gebouwd en ongebouwd, en in het kader van die toerekening worden de werkelijke hectares wegen, agrarische grond, spoorwegen enz. gehanteerd. Dat heeft voor agrarische grond geleid tot een extra bedrag van € 3,25, bovenop het tarief van € 102,75. Daarnaast is er voor 2009 een bedrag bovenop gekomen van € 20,22, conform de gebruikelijke methodiek die Delfland hanteert voor het aantal hectares, en een bedrag van € 11,14 als gevolg van de stijging van het tarief voor de watersysteemheffing. Tenslotte is er nog een opslag van € 0,15 toegepast vanuit de negatieve egalisereserve ongebouwd. Al met al komt het tarief-2009 voor ongebouwd dan uit op € 137,51.

De heer Van Vliet vraagt of het bedrag van € 74,11 waarvan is uitgegaan bij de kostentoedeling, berekend is op basis van het Unie-model. De voorzitter licht toe dat dit het bedrag is dat in 2008 moet worden betaald, op basis van de oude methodiek. Per 1 januari a.s. gaat het nieuwe systeem van de Waterschapswet in werking, en dat heeft belangrijke gevolgen voor het tarief van ongebouwd.

De heer Van Vliet wijst er hierna op dat in de tabel waar dit bedrag van € 74,11 indertijd is genoemd als bedrag dat in 2008 moest worden betaald, ook het "fictief bedrag 2008" werd genoemd. Hij is er daarom toen van uitgegaan dat die bedragen op dezelfde manier berekend waren, terwijl nu blijkt dat dit niet het geval is. Hij vindt dat dan indertijd als "fictief bedrag 2008" een hoger bedrag dan € 102,75 had moeten worden vermeld, namelijk circa € 120. Nu dat niet is gebeurd, vindt hij dat er indertijd een verkeerd beeld is gegeven. Overigens realiseert hij zich dat de VV bij de besluitvorming al het mogelijke heeft gedaan om de categorie ongebouwd tegemoet te komen, maar desondanks houdt hij vol dat de gang van

zaken niet correct is geweest. De voorzitter wijst er nogmaals op dat op de bijlagen bij de VV-stukken steeds is aangegeven dat het gaat om het Unie-model. Ook beaamt hij nog eens dat het een uiterst ingewikkeld en complex geheel betreft. Overigens is de brief aan de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat hierover inmiddels verzonden. Bij de nazending voor de VV wordt een afschrift meegezonden.

De heer Zuidgeest heeft begrepen dat de staatssecretaris juist vanmiddag aan de Kamer heeft toegezegd, dat in het komende voorjaar de effecten van de nieuwe wetgeving worden geëvalueerd.

Daarnaar gevraagd door mevrouw Van Duijn zegt de voorzitter nog, dat de Unie onlangs een overzicht heeft verstrekt van de tarieven in de diverse waterschappen. Bij sommige waterschappen gaat het alleen nog om voorgestelde tarieven, omdat de definitieve besluitvorming nog niet heeft plaatsgevonden. Dit overzicht laat enige opmerkelijke uitkomsten zien, bijvoorbeeld dat Delfland van alle waterschappen het laagste tarief per € 2500 waarde gebouwd hanteert, terwijl het voor ongebouwd juist weer het hoogste tarief in rekening brengt.

Het was volgens hem het beste geweest als agrarische grond in een aparte categorie was ondergebracht, dus niet in één categorie met wegen, spoorwegen enz. Hij denkt ook dat, als de staatssecretaris en het parlement dat willen, dit alsnog snel kan worden besloten. De heer Van der Burg wijst er wel op dat de nieuwe wetgeving voor veel waterschappen helemaal niet zo slecht uitvalt, zodat het nog maar de vraag is of de Unie echt met kracht zal aandringen op wetswijziging.

Het memo wordt voor kennisgeving aangenomen.

05. Rondvraag en sluiting

- Nu de commissie Financiën vanavond voor de laatste keer heeft vergaderd, dankt mevrouw Van Duijn de voorzitter voor de manier waarop deze de afgelopen vier jaar de commissie heeft voorgezeten. Zij wenst hem toe dat hij ook de komende jaren nog als voorzitter van een commissie zal mogen optreden!
- De heer Nanninga zegt dat de Rekeningcommissie inmiddels een beknopt overdrachtdossier heeft samengesteld. Misschien kunnen ook de andere commissies dat doen.

De voorzitter sluit hierna te 22.05 uur de vergadering.

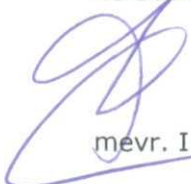
Aldus vastgesteld in de vergadering van de commissie van Bestuur, organisatie en bedrijfsvoering van 3 februari 2009.

de Voorzitter,

A.G. Wiegman

de Secretaris,

mevr. I. Kenter

DEFINITIEVE AGENDA COMMISSIE FINANCIËN:
02 december 2008

19.30 uur Polderkamer

- 01 Opening, vaststelling agenda
- 02 Vaststellen notulen van de vergadering van de commissie van 4 november 2008 inclusief actielijst
- 03 Mededelingen
- 04 Agendapunten voor advies (stukken ter besluitvorming)
 - 01 Najaarsnota 2008
 - 02 Gemaal Hoekpolder
 - 03 Voorkeursmaatregelen polder Staalduinen
 - 05 Tijdelijke kering Woudsepolder
 - 06 Nieuwbouw gemaal Woudsepolder
 - 10 Herijking uitvoeringsprogramma Waterplan Delft
 - 11 Waterplan Maassluis
 - 12 Uitwerking waterplan Pijnacker-Nootdorp: raamplannen watertoets en kostenverdeling
- 05 Rondvraag en sluiting

COMMISSIE FINANCIËN

Delft, 4 november 2008

AAN DE VERENIGDE VERGADERING VAN DELFLAND

Advies van de commissie Financiën, tevens **verslag** van de vergadering op 4 november 2008 over de aan haar voorgelegde voorstellen van het college van dijkgraaf en hoogheemraden, ter behandeling in de Verenigde Vergadering op 20 november 2008.

Aanwezig:

A.G. Wiegman, hoogheemraad	voorzitter
J.G.P. Verbeek, hoogheemraad	vice-voorzitter
mevr. A.W.A. Ammerlaan-Oosterlaan	lid ingezetenen
dr.ir. G.P.J. Dijkema	lid gebouwd
mevr. L.G. van Duijn-Camfferman	lid ingezetenen
drs. L.W. Nanninga	lid gebouwd
W.A.M. van Vliet	lid ongebouwd
A.P. Zonne	lid ingezetenen
C.E.G. Zuidgeest	lid gebouwd
mevr. I. Kenter	secretaris

Voorts aanwezig:

J.J.J.M. van der Burg	hoogheemraad
ir. Th.A. Fransen	hoogheemraad
mevr. dr.ir. M.P.M. Ruijgh-van der Ploeg	hoogheemraad

Afwezig:

J. Bessels MRE	lid bedrijfsgebouwd
P. van der Ende	lid ingezetenen

01. Opening, vaststellen agenda

De voorzitter opent te 19.35 uur de vergadering en heet de aanwezigen welkom. Er is bericht van verhindering van de heren Bessels en Van der Ende.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

02. Notulen en actielijst vergadering commissie 23 september 2008

Notulen en actielijst worden ongewijzigd vastgesteld.

Naar aanleiding van blz. 8 van de notulen zegt mevrouw Van Duijn, dat in het afdelingsbestuur Midden-Delfland & Waterweg een stuk over de Hof van Delfland op tafel heeft gelegen. Daaruit bleek dat er toch enige verplichtingen worden aangegaan, o.a. voor het in dienst nemen van personeel voor een secretariaat en projectkosten. Welk deel van die verplichtingen komt voor rekening van Delfland en ten laste waarvan worden die kosten gebracht? De voorzitter weet dat het convenant ongeveer anderhalve week geleden is getekend, o.a. door de dijkgraaf. Verder heeft hij begrepen dat er nog geen bijeenkomst is geweest over uitvoering van de ambities uit de ambitieverklaring. Er is dus nog geen programma, en ook de kosten zijn dus nog niet bekend.

Eveneens naar aanleiding van blz. 8 van de notulen vraagt mevrouw Van Duijn opnieuw naar de stand van zaken met de subsidies voor de FES-proeftuinen. Zij doet dat vooral nu dit onderwerp in de begroting als een risico is aangemerkt, terwijl hier door Delfland juist zoveel van werd verwacht. De voorzitter zegt dat er nog geen duidelijkheid hierover is. Zodra er duidelijkheid ontstaat, zal hij de VV informeren. Het in de begroting aangegeven risico bestaat hieruit, dat één of meer van de FES-proeftuinen niet door kan gaan. Anderzijds heeft de gemeente Rijswijk laten weten dat ze wellicht nog een nieuwe proeftuin zal voorstellen, namelijk Rijswijk-Zuid. De heer Van der Burg voegt eraan toe dat de landelijke organisatie die de subsidieaanvragen beoordeelt, inmiddels wel oog heeft gekregen voor een meer praktijkgerichte uitvoering. Naast dit goede nieuws is er echter ook slecht nieuws: het totale landelijke budget voor FES-subsidies is fors gekort.

03. Mededelingen: Geen.

04. Agendapunten voor advies

01. Meerjarenraming 2009-2013

De heer Dijkema maakt eerst een compliment voor de heldere en scherp geformuleerde meerjarenraming, te meer nu voor het eerst een meerjarenraming voorligt. Verder constateert hij dat de exploitatiekosten van 2008 op 2009 met bijna € 50 miljoen toenemen, en dat in de meerjarenraming wordt gesproken over het aangaan van nieuwe leningen ter financiering van het exploitatietekort. Hij is daar bezorgd over. In plaats van het aangaan van nieuwe leningen had ook een wat sterkere verhoging van de tarieven kunnen worden voorgesteld. Waarom is daar niet voor gekozen door het college? Daarnaast lijkt het de categorie gebouwd niet zo verstandig om voor de hele periode van de meerjarenraming de bandbreedte van 5 - 15% voor de reserves los te laten.

De voorzitter licht toe dat het college, om te bereiken dat de tarieven geleidelijk kunnen stijgen, ervoor heeft gekozen om ook de reserves watersysteemheffing en zuiveringsheffing in te zetten. Daardoor is er het risico dat deze reserves in 2013 onder de bandbreedte terechtkomen, en daarom wordt voorgesteld om voor dat jaar de bandbreedte los te laten. In dat geheel speelt ook de wettelijke bepaling dat het laatste jaar van een meerjarenraming structureel sluitend dient te zijn, met positieve reserves. Het is heel goed mogelijk dat volgend jaar, bij de meerjarenraming 2010-2014, blijkt dat de bandbreedtes weer kunnen worden ingesteld. Bij nader inzien kan hij zich wel voorstellen, dat de formulering van punt I van het ontwerpbesluit niet zo gelukkig is. Hij zegt daarom toe te kijken naar een andere formulering van dit punt, die onduidelijkheid uitsluit.

De stijging van de exploitatiekosten met € 50 miljoen heeft grotendeels te maken met de sterke verhoging van de fee voor Delfluent (nu de AWZI Harnaschpolder volledig is gerealiseerd) en met het afronden van het AHR-leidingenproject, waardoor in 2009 kapitaallasten voor dit project moeten worden geraamd. Het gaat hierbij om investeringen van in totaal circa € 400 miljoen, en daarvoor heeft Delfland leningen moeten aantrekken. Hetzelfde heeft Delfluent moeten doen voor het realiseren van de AWZI Harnaschpolder, en de kosten daarvan worden nu volledig doorberekend in de fee die Delfland moet betalen. Daarnaast moet Delfland ook nog voor andere projecten leningen aantrekken, en dat zal zich in de komende jaren blijven voordoen, gezien het voornemen om in de komende jaren steeds voor € 95 miljoen te investeren.

Aansluitend merkt hij nog op dat enige tijd geleden een aantal lopende leningen door één nieuwe met een zeer gunstig rentepercentage zijn vervangen. Verder houden de treasury-medewerkers voortdurend de kapitaalbehoefte en de behoefte aan leningen bij.

De heer Dijkema is verheugd te kunnen vaststellen dat voor Delfland niet geldt, dat het jaarlijks te weinig belasting heft om aan de lopende verplichtingen te kunnen voldoen.

De heer Zuidgeest heeft begrepen dat in de meerjarenraming nog niet het bedrag van € 31 miljoen is opgenomen, dat misschien nodig is voor het uit de grond halen of volschuimen van de oude transportleidingen in Den Haag. De heer Fransen bevestigt dat, want er wordt samen met de gemeente en de provincie gezocht naar mogelijke andere bestemmingen of toepassingen voor deze leidingen. Inmiddels zijn tien mogelijke toepassingen geselecteerd, zoals ge-

bruik als leidingentracé, tijdelijke berging van hemelwater, e.d. De meeste leidingen bevinden zich ook nog in een goede staat.

De heer Zuidgeest vindt de stijging van de exploitatiekosten in de jaren 2008-2013 vrij grillig. In 2009 is er € 46,2 miljoen méér geraamd aan exploitatiekosten dan in 2008, in 2010 is dat € 11 miljoen, in 2011 € 13 miljoen en in 2012 € 15 miljoen, terwijl het in 2013 weer terugvalt naar ruim € 9 miljoen. Daarnaast vraagt hij zich af of de organisatie van Delfland wel voldoende capaciteit heeft om alles te doen dat in deze meerjarenraming is opgenomen. De voorzitter antwoordt dat de stijging van de exploitatiekosten uiteraard rechtstreeks samenhangt met hetgeen aan plannen en projecten is voorgenomen voor de periode van de meerjarenraming. Verder is al op de informatieve bijeenkomst van de VV op 22 september aangegeven dat de huidige organisatie een investeringsniveau van € 95 miljoen per jaar aan kan, en dat er daarmee een verantwoorde balans is tussen wat verplicht is, wat nodig is en wat gewenst is. In de tussentijdse rapportages die vanaf volgend jaar de voor- en najaarsnota gaan vervangen, wordt steeds melding hoe de voortgang is met de geplande activiteiten, en uiteindelijk zal uit de jaarrekening 2009 blijken of alles dat nu voorgenomen is, ook is gerealiseerd. Juist met het oog hierop en omdat de wetgeving inmiddels strikter is geworden, wordt veel aandacht gegeven aan het aspect van de bedrijfsvoering en wordt op dat punt personeelsuitbreiding voorgesteld.

De heer Zuidgeest kan zich in dat verband voorstellen dat het beter is om te gaan werken met kwartaalrapportages, maar de voorzitter denkt dat dit te veel van het goede zou zijn. Het zou ook een te grote belasting voor de organisatie betekenen, want naast tweemaal een bestuursrapportage moeten jaarlijks nog een rekening, een begroting en een meerjarenraming worden opgesteld.

Mevrouw Ammerlaan vraagt het college om bij het rijk aan te dringen op meer rijksgeld voor dichtbevolkte waterschappen, net zoals grote steden extra geld van het rijk krijgen. Zij realiseert zich dat dit niet binnen een paar jaar zijn beslag zal krijgen, maar het is wel nodig om dit nu bij het rijk in de week te leggen. Delfland heeft door de aanwezigheid van zeer veel mensen en bedrijven binnen zijn werkgebied met hoge kosten te maken. Verder heeft zij al eerder betoogd dat andere overheden nogal gemakkelijk taken of delen van taken naar Delfland toeschuiven. Dat is nu opnieuw actueel: de provinciale taken ten aanzien van grondwater, nautisch beheer en muskusrattenbestrijding komen voor een groot deel bij Delfland terecht. Met het oog hierop zal het college overleg moeten gaan voeren met de provincie over het doorsluizen van de bijbehorende gelden. Daarnaast vraagt zij hoe wordt omgegaan met de communicatiebudgetten van de diverse afdelingen nu over beschikken, gezien het voorstel tot uitbreiding en centralisatie van de communicatie-activiteiten.

De voorzitter licht toe dat de communicatiebudgetten van de diverse afdelingen worden ingezet voor de uitbreiding met 8 fte's. Die uitbreiding verloopt daarmee budgettair neutraal. Verder antwoordt hij dat in het college al eens is gesproken over het doen van een poging om eenzelfde soort financiering van de rijksoverheid te verkrijgen als de vier grote steden krijgen, ook in het licht van het feit dat van de in totaal € 2 miljard die de komende periode in heel Nederland nodig is voor uitvoering van het NBW, maar liefst € 500 miljoen in het gebied van Delfland moet worden besteed. Dat geeft al aan dat er een sterke onbalans is tussen de verschillende waterschappen. Vanmiddag heeft de dijkgraaf in de commissie Bestuur en Organisatie gezegd, dat inmiddels een brief hierover aan de rijksoverheid in voorbereiding is.

De heer Zonne steunt het pleidooi om bij de rijksoverheid aan te dringen op meer rijksgeld voor een waterschap als Delfland, dat te maken heeft met een sterke concentratie van kostenveroorzakers, zoals extreme verharding, een lange kuststrook, hoge KRW-kosten en de verplichtingen op grond van het Noordzeeverdrag. Die verplichtingen hebben ertoe geleid dat er nu in de Harnaschpolder een AWZI staat die een extreme last op de exploitatie legt. Hij vindt dat zo'n voorziening niet uitsluitend voor rekening van het betreffende waterschap zou moeten komen.

Ook hij is tevreden over de opzet van de meerjarenraming, waarin goed wordt beargumentteerd waarom Delfland met zulke hoge kosten te maken heeft. Overigens bevat de meerjarenraming nauwelijks nieuws, want het gaat vooral om de consequenties van al in het verleden genomen besluiten.

Hij hoopt dat in de komende periode de personeelsformatie inderdaad op hetzelfde peil zal blijven, maar hij weet niet of dit zal lukken, ook gezien de ervaringen in voorgaande jaren. De voorzitter antwoordt dat er in het college stevig is gediscussieerd over de personeelsformatie in de komende jaren, en dat eenieder duidelijk is dat hetgeen daarover in de meerjarenraming is opgenomen, voor de komende jaren leidend is. Verder zal hij de geuite waardering doorgeven aan de organisatie.

De heer Nanninga is ermee ingenomen dat nu een heldere meerjarenplanning op tafel ligt. Ook hij was aanvankelijk nogal geschrokken van de geraamde bedragen, maar inderdaad is daar een goede uitleg voor te geven.

Mevrouw Van Duijn vraagt zich af of het misschien beter was geweest om te kiezen voor een lager investeringsniveau dan € 95 miljoen, nu uit de meerjarenraming blijkt dat de komende jaren de reserves volop ingezet moeten worden. Heeft het college dit nog overwogen? Verder begrijpt zij waarom er indertijd voor is gekozen om alles te activeren (dat geeft een stabiel beeld, zonder grote uitschieters in de tarieven), maar anderzijds zijn er daardoor ook nauwelijks meer meevallers. Daarnaast heeft zij moeite met de term "jonge investeringsorganisatie", waarmee Delfland regelmatig in de stukken worden aangeduid. Bij die term denkt zij aan een IT-bedrijf, zeker niet aan een overheid.

De voorzitter vindt die term toch wel passend, alleen al omdat er veel jonge mensen bij Delfland werken. Daarnaast zegt hij dat het college intensief heeft gesproken over het investeringsniveau, waarbij er op grond van een analyse vanuit de organisatie is gezien wat er per se zou moeten gebeuren, waar door bundeling van projecten voordeel behaald zou kunnen worden, welke zaken enig uitstel kunnen lijden, enz. Mevrouw Ruijgh merkt nog over de term "jonge investeringsorganisatie" op dat hiermee ook wordt aangegeven dat Delfland de komende jaren veel zal investeren en het nog geruime tijd zal duren voordat er financiële middelen gaan vrijvallen.

De heer Van Vliet vindt dat de reserves in de periode tot 2014 te laag gaan worden. Hij begrijpt dat ze worden ingezet om grote fluctuaties te voorkomen, maar uiteindelijk is er vrijwel geen reserve meer over. Er wordt wel verwacht dat ze in latere jaren weer gaan toenemen, maar hij moet dat nog zien. Bovendien leert de ervaring dat er meestal meer tegenvallers dan meevallers zijn, waardoor er toch weer bijgestuurd moet worden. De voorzitter antwoordt dat in het college ook is gesproken over een variant met een sterkere tariefstijging dan nu wordt voorgesteld, maar uiteindelijk vond het college het toch het meest verantwoord om de tarieven zodanig te verhogen dat de opbrengsten met 8,5 resp. 10% stijgen, en om daarnaast jaarlijks een bedrag aan de reserves te onttrekken. De tarieven gaan immers toch al vrij sterk omhoog, en een nog sterkere stijging leek het college niet verantwoord. Bovendien heeft een doorrekening naar latere jaren geleerd, dat de reserves na 2013 weer gaan toenemen.

De heer Van Vliet vraagt vervolgens waarom op blz. 32 als investeringsniveau voor 2010 een bedrag van € 106 miljoen wordt genoemd. Het jaarlijkse investeringsniveau zou toch € 95 miljoen zijn? Verder vraagt hij bij blz. 41, wanneer is afgesproken dat de saldireserve zuiveringsbeheer € 1,9 miljoen moet blijven. De voorzitter antwoordt dat de VV daar enige maanden geleden toe heeft besloten, toen de nota over risico's en weerstandsvermogen werd vastgesteld. De secretaris zegt vervolgens dat bij de opstelling van de meerjarenraming zodanig is geprioriteerd voor 2009, dat het investeringsniveau voor dat jaar uitkomt op circa € 95 miljoen. In dat proces is een deel van de in 2009 geplaatste investeringen naar achteren geschoven, dus naar 2010. Het was de bedoeling om hierna ook het jaar 2010 zodanig te prioriteren dat weer uitgekomen zou worden op € 95 miljoen, maar het is niet gelukt om dat tijdig af te ronden. Die prioritering voor 2010 wordt alsnog afgemaakt, en ook hier zal dat ertoe leiden dat een deel van de investeringen naar volgend jaar (dus 2011) wordt verschoven. Vervolgens wordt opnieuw geprioriteerd voor 2011 om uit te komen op het bedrag van € 95 miljoen, en gaat het proces van verschuiving zich herhalen.

De heer Fransen zegt dat mede met het oog hierop in de begroting wordt voorgesteld om de financiële functie in de organisatie te versterken. De secretaris merkt op dat het hierdoor ook mogelijk gaat zijn de VV vaker dan één keer per jaar te informeren ver hoe het er met de uitvoering van de begroting bij staat.

De heer Van Vliet vraagt ten slotte wat de term "doorbelasting bedrijfsvoering" inhoudt. De secretaris licht toe dat in de tabel op blz. 45 zowel primaire producten als ondersteunende producten (d.w.z. bedrijfsvoering) zijn genoemd. Uiteindelijk moet er op grond van de wetgeving toegerekend worden naar de taken, maar omdat ondersteunende producten niet rechtstreeks aan de taken toegerekend kunnen worden, moeten deze eerst worden verwerkt in de primaire producten. Al met al gaat het om een technisch proces om de kosten op de juiste plek te krijgen.

De heer Zuidgeest vraagt nog naar de consequentie van de zin op blz. 25, dat het Besluit Bodemkwaliteit de verwerking van grond en baggerspecie aan nieuwe regels onderwerpt. Betekent dit voor Delfland een lastenverzwaring, of misschien een lastenverlichting? De heer Van der Burg antwoordt dat het naar verwachting op grond van deze regels mogelijk wordt om iets soepeler met bagger om te gaan, waardoor er wat meer bagger op de kant gezet zou kunnen worden. Zekerheid daarover is er echter nog niet.

De commissie adviseert overeenkomstig het voorstel te besluiten.

02. Verordening precariobelasting Delfland 2009

De heer Van Vliet vraagt, nu het beoogd effect van dit voorstel is om de huidige mate van kostendekkendheid van de precario te behouden, wat die mate van kostendekkendheid dan is. De voorzitter weet wel dat de jaarlijkse opbrengst van deze belasting circa € 250.000, maar kent niet de mate van kostendekkendheid. Hij herinnert in dit verband aan een discussie van enkele jaren geleden over het eventueel afschaffen van deze belasting, waarbij is besloten om deze belasting toch te handhaven omdat Delfland daarmee zijn juridische rechten zeker stelt. De heer Verbeek zegt dat er in 2003 of 2004 is gekeken naar de kosten van deze belasting, met als conclusie dat die ongeveer gelijk waren aan de opbrengsten.

De heer Van Vliet wijst er vervolgens op dat het beoogd effect van dit voorstel ook ertoe leidt, dat de tarieven afhankelijk zijn van de efficiency van de inning door Delfland. Hij ziet liever dat de tarieven op de gebruikelijke manier worden geïndexeerd. Zo moet voor een brug, dam, tunnel of andere verbinding per jaar € 38,90 worden betaald, terwijl Delfland daar alleen jaarlijks een rekening voor hoeft te sturen. Heet dat dan "kostendekkend"? Als dit inderdaad de kosten dekt, werkt de organisatie niet bepaald efficiënt. De voorzitter denkt dat er ook nog wel iets meer gedaan moet worden dan alleen een rekening sturen, bijvoorbeeld zo nu en dan een controle per plekke. Bovendien zullen er ook tarieven zijn die de kosten niet volledig dekken. Gemeenten pakken het meestal ook op deze manier aan.

De heer Nanninga lijkt het verstandig om één keer in de vijf jaar na te gaan hoe het staat met de kostendekkendheid. De voorzitter is daar niet per se tegen, maar hij betwijfelt of dit nu binnen Delfland prioriteit zou moeten hebben. Bovendien kost zo'n onderzoek ook weer geld. De heer Van Vliet herinnert eraan dat het onderzoek van een jaar of vijf geleden niet bepaald bevredigend was. Verder vindt hij wel dat er gestreefd zou moeten worden naar indexering. De voorzitter zegt toe dat hij de organisatie zal vragen om dit punt nog eens tegen het licht te houden en na te gaan wanneer opnieuw de verhouding tussen kosten en opbrengsten onderzocht zou kunnen worden. Hij voelt er niet voor om dit onderzoek al snel uit te laten voeren, alleen al omdat de afdeling belastingen nu veel tijd moet steken in de komende samenwerking met Schieland.

De heer Zonne begrijpt dat achtergrond van het verzoek van de heer Van Vliet is, dat de kosten van deze belasting niet evenredig zijn verdeeld binnen de groep mensen die gezamenlijk de precario opbrengen. Het lijkt inderdaad goed om daar eens naar te kijken.

De commissie adviseert overeenkomstig het voorstel te besluiten.

03. Verordening verontreinigingsheffing Delfland 2009

Aan mevrouw Van Duijn antwoordt de heer Fransen dat de verontreinigingsheffing geldt in het geval ongezuiverd afvalwater direct op het oppervlaktewater wordt geloosd, en de zuiveringsheffing wordt geheven als er wordt afgevoerd op een zuiveringstechnisch werk van het water-

schap. Een directe lozing is een lozing die direct in het oppervlaktewater terechtkomt, een indirecte lozing vindt plaats via een zuivering. De heer Van der Burg wijst er aanvullend op, dat de opbrengst uit de verontreinigingsheffing zoveel mogelijk in de watersysteemheffing komt, juist omdat het gaat om een lozing direct op het oppervlaktewater.

De heer Dijkema is het opgevallen, dat op blz. 2 van het VV-stuk staat dat het aantal betaaltermijnen teruggebracht wordt naar één termijn, met een vervaldatum van twee maanden na de dagtekening van de aanslag. Gezien de discussie die eerder is gevoerd over betaaltermijnen voor ingezetenen, vraagt hij zich af of die ene termijn van twee maanden wel houdbaar is. De voorzitter wijst erop dat het bij die discussie ging om de termijn voor het aanvragen van kwijtschelding. Delfland had daarvoor een termijn van drie maanden gesteld, maar naar aanleiding van een klacht heeft de Nationale Ombudsman uitgesproken dat hiervoor geen termijn kon worden gesteld. Daarop heeft Delfland ook direct die termijn laten vallen. De heer Van Vliet suggereert nog om enige korting te bieden als een aanslag direct wordt betaald. De belastingdienst doet dat ook, en dat is voor alle betrokkenen gunstig.

De commissie adviseert overeenkomstig het voorstel te besluiten.

04. Verordening leges Delfland 2009

Aan mevrouw Van Duijn bevestigt de voorzitter, dat een aantal stukken waar leges voor moet worden betaald als ze worden afgehaald in het Gemeenlandshuis, via de website gratis beschikbaar zijn. Het gaat dan bijvoorbeeld om vergaderstukken van VV en commissies.

In antwoord op de heer Nanninga zegt de heer Verbeek dat hij niet weet wanneer voor het laatst is gekeken naar de kostendekkendheid bij de legesheffing. De voorzitter denkt dat dit in de komende jaren steeds minder belangrijk wordt, omdat er steeds meer via internet geregeld kan worden.

Gevraagd door mevrouw Van Duijn licht de secretaris nog toe dat het bij de wijziging tenaamstelling (punt 1.5) gaat om een wijziging van de tenaamstelling van een vergunning of ontheffing, op verzoek van de aanvrager. In dat geval lijkt het redelijk om leges te heffen.

De commissie adviseert overeenkomstig het voorstel te besluiten.

05. Verordening zuiveringsheffing Delfland 2009

06. Verordening watersysteemheffing Delfland 2009

De commissie adviseert overeenkomstig deze voorstellen te besluiten.

07.a. Begroting 2009

De heer Dijkema betwijfelt of de laatste zin op blz. 39 wel klopt. Het investeringsniveau ligt immers in de begroting-2009 € 50 miljoen hoger dan vorig jaar, en bovendien komt de begroting uit op een negatieve exploitatie. De secretaris verduidelijkt dat hier is bedoeld te zeggen dat er in de uitgangspunten en normen ten opzichte van de vorige begroting geen afwijkingen zijn die effect hebben op de cijfers. In de volgende begroting zal deze zin in ieder geval anders geformuleerd worden.

De heer Dijkema heeft verder uit de tekst van de eerste paragrafen op blz. 27 begrepen dat de daar beschreven ontwikkelingen geen financiële consequenties hebben. Mevrouw Ruijgh bevestigt dat.

De heer Dijkema vraagt vervolgens bij de paragraaf op blz. 30 over dwanginvordering, of de hier genoemde verhouding tussen kosten en opbrengsten de gebruikelijke is. De voorzitter antwoordt dat deze raming is gebaseerd op de ervaringen sinds Delfland zelf is gaan heffen en invorderen.

De heer Dijkema is daarnaast verheugd dat uit de bladzijden 46 en 47 blijkt dat het college voortvarend uitvoering heeft gegeven aan de motie van de categorie gebouwd tot het instellen van egalisatiereserves voor de categorieën.

Tenslotte is hij ingenomen met de mededeling onderaan blz. 33, dat het team ICT een automatiseringsplan voor 2009-2013 heeft opgesteld. Wordt er daarin van uitgegaan dat zoveel mogelijk open source-software gebruikt wordt? Ook het kabinet zet daarop in, om de kosten van automatisering van overheidsorganisaties zo laag mogelijk te houden. De secretaris antwoordt dat het nu opgestelde automatiseringsplan uitgaat van het bestaande informatiseringsbeleid, met aandacht voor te verwachten nieuwe ontwikkelingen op korte termijn. Op dit moment wordt gewerkt aan het informatiebeleidsplan voor de nieuwe periode, en daarin komt ook het gebruik van open source-software aan de orde.

De heer Zuidgeest vraagt of het college alsnog overweegt om met het oog op de economische ontwikkelingen de risicoparaagraaf bij te stellen. Hem lijkt dat wel nodig, gezien de omvang van deze ontwikkelingen, waardoor de bestedingen van de mensen onder druk komen te staan. De heer Zonne denkt dat de rijksoverheid, als het inderdaad economisch slechter gaat, eerder zal denken aan stimulering van investeringen. De heer Zuidgeest wijst erop dat op rijksniveau al is gezegd dat geen enkele minister meer hoeft te vragen om extra geld. Bovendien zal het veel moeilijker worden om extra rijksgeld voor Delfland te verkrijgen. De voorzitter wil niet aan doemdenken doen, en hoopt dat er een oplossing wordt gevonden voor de kredietcrisis. Verder denkt hij dat, als het de komende tijd economisch slechter gaat, de prijzen van aannemers zullen gaan dalen. Hij ziet dan ook op dit moment geen aanleiding voor aanpassing van de begroting-2009.

Mevrouw Ammerlaan vraagt bij blz. 12 onderaan, of het mogelijk is om met de provincie af te spreken dat het vergunningenbestand voor grondwater eerst helemaal in orde wordt gemaakt, voordat de grondwatertaak aan Delfland wordt overgedragen. De heer Van der Burg zegt dat het overleg met de provincie over de overdracht van deze taak nog loopt. Delfland heeft al gezegd dat het geen achterstallig of vervuild bestand wil overnemen, maar dan blijft er toch nog wel enig risico bestaan.

Mevrouw Ammerlaan doet verder de suggestie om na te gaan of de grondbank een voorbeeldfunctie kan vervullen voor een waterbank of waterfonds (blz. 13). Daarnaast ziet zij bij de cyclische processen (eveneens blz. 13) wel een risico voor het personeelsbestand, omdat zij vermoedt dat er te weinig personeel is om al deze processen op een goede manier uit te voeren. De voorzitter ziet dat risico niet, ook met het oog op de uitgevoerde analyse en de frequentie van deze processen. De heer Van der Burg wijst erop dat het hier gaat om processen die lang van te voren kunnen worden ingepland, ook op het punt van de personele capaciteit. In die zin moet de vermelding "Geen" onder het kopje risico's worden opgevat.

Mevrouw Ammerlaan is het daarnaast opgevallen dat het de bedoeling is om een onderzoek te starten naar de ecologische kwaliteit in niet-KRW-wateren. Op zichzelf zal dat onderzoek nodig zijn, maar het lijkt haar wel verstandig om nu eerst de KRW-opgaven goed te regelen, en pas daarna te bezien of er nog ruimte is om aanvullend onderzoek te doen. Mevrouw Ruijgh licht toe dat dit onderzoek voortkomt uit een besluit van de provincie.

Mevrouw Van Duijn vindt de jaarbegroting minder helder dan de meerjarenraming, misschien omdat de beleidsbegroting veel meer ingaat op detailpunten. Verder moet straks, bij de jaarrekening, nagegaan kunnen worden of de dingen die waren voorgenomen, ook zijn gedaan. Ook in dat opzicht vindt zij de begroting 2009 niet zo duidelijk, vooral omdat er bij tal van paragrafen eerst doelstellingen en dan maatregelen worden genoemd en die twee zaken nogal eens door elkaar heen lopen. De secretaris licht toe dat de wetgeving het apart benoemen van doelstellingen en maatregelen voorschrijft, om uiteindelijk tot een goede verantwoording te kunnen komen. Mevrouw Van Duijn heeft er oog voor dat de beleidsbegroting nu voor de eerste keer op deze manier moest worden opgesteld, maar waarschuwt voor het gevaar dat het uiteindelijk een onduidelijke woordenbrij wordt, zonder helder onderscheid tussen doelen en maatregelen. De voorzitter wijst erop dat indertijd is afgesproken om de begroting in te delen in programma's, gevolgd door paragrafen. Die methodiek staat vast, maar de tekst kan de volgende keer misschien op een andere manier worden geformuleerd.

Mevrouw Van Duijn vraagt vervolgens naar de oorzaak van het sterk oplopen van de voorbereidingskosten voor het project Scheveningen. Zij begrijpt ook niet waarom Delfland mogelijk

een deel van die kosten zou moeten dragen. De heer Verbeek antwoordt dat het rijk de voorbereidingskosten vergoedt, maar tot een maximum van 15% van de uitvoeringskosten. Bij het project Delflandse Kust, dat in vergelijking tot Scheveningen vrij eenvoudig is, blijven de voorbereidingskosten ruim onder die 15%. Bij Scheveningen is dat echter nog de vraag, omdat er veel onderzoek moet worden verricht en veel overleg moet worden gepleegd met de gemeente en Rijkswaterstaat, en de kosten daarvan drukken op een relatief beperkt project. De kosten voor extra ruimtelijke kwaliteit worden overigens geheel door de gemeente gedragen. Delfland zal erop toezien dat de voorbereidingskosten zo laag mogelijk worden gehouden, maar als die kosten toch boven de 15% uitkomen, zal Delfland misschien een deel van die overschrijding moeten betalen. Delfland loopt hier dus een risico. De heer Van der Burg doet de suggestie om te proberen de voorbereidingskosten van beide projecten te koppelen. Gezien het overschot dat er zal zijn bij het project Delflandse Kust, wordt het risico dan een stuk lager.

Gevraagd door mevrouw Van Duijn wat onder "waterbergingsbalans" moet worden verstaan (blz. 16 halverwege), antwoordt mevrouw Ruijgh dat het hier gaat om een methode om precies bij te houden in hoeverre de waterbergingsopgave in een polder wordt gerealiseerd. In de praktijk komt het immers voor dat na aanleg van een waterberging blijkt dat die niet de beoogde 5000 m³ kan verwerken, maar iets meer of juist iets minder. Delfland heeft zich overigens te laat gerealiseerd dat dit instrument nodig is, en maakt daarom nu een inhaalslag.

Mevrouw Van Duijn vraagt hierna wanneer de VV wordt betrokken bij de overdracht van het nautisch beheer van de provincie naar Delfland. Uit blz. 25 blijkt dat er al van alles gaande is, zoals het nemen van verkeersbesluiten door het college van D&H, en de VV heeft daar tot nu toe nauwelijks iets over vernomen. De voorzitter zegt dat het overleg tussen de gezamenlijke waterschappen en de provincie vooral gaat over de overdracht aan de waterschappen van de financiële middelen, die de provincie nu nog voor deze taak krijgt.

Mevrouw Van Duijn is tenslotte aangesproken door het streven naar een gecombineerde aanslagoplegging, genoemd op blz. 30. De voorzitter merkt op dat het college hiertoe al heeft besloten. Het is dus niet langer alleen maar een stréven.

De heer Van Vliet zegt naar aanleiding van de passage op blz. 16 over het project Technische Automatisering, dat in de recente vergadering van het afdelingsbestuur Midden-Delfland & Waterweg is gesproken over het plan om de deuren van de Keersluis Maassluis voortaan automatisch te openen en te sluiten, wat € 2,4 miljoen zou kosten. Wat houdt dit plan precies in, en maakt het dan geen deel uit van het project Technische Automatisering? Mevrouw Ruijgh antwoordt dat dit plan inderdaad geen deel uitmaakt van het TA-project. Naar aanleiding van de vergadering van het afdelingsbestuur heeft zij bij de organisatie laten navragen waar het bij dit plan om gaat. Daarop is geantwoord dat op dit moment alleen een voorbereidingskrediet beschikbaar is gesteld, en dat eind 2009 een krediet en een investeringsplan worden aangevraagd. In dat verband zal aandacht worden gegeven aan nut en noodzaak van deze automatisering.

Hierna vraagt de heer Van Vliet of het bieden van de mogelijkheid aan fracties in de VV om over standpunten en besluiten te communiceren met hun achterban en inwoners van het gebied (blz. 31 halverwege), nog financiële consequenties heeft. De voorzitter antwoordt dat dit inderdaad consequenties heeft op personeelsgebied. Ook zal hiervoor een beroep gedaan kunnen worden op de nieuwe griffierfunctie. De heer Zonne wijst erop dat Delfland al eerder een gepolitiseerd bestuur heeft gehad, namelijk in de periode 1995-1999. Toen was er echter geen sprake van ondersteuning van fracties, aparte fractiekamers e.d. De heer Van Vliet vindt in ieder geval dat dit geen open eind-regeling mag worden. De voorzitter zegt dat dit alles nog nader afgesproken moet worden met de fracties in de nieuwe VV. Dat kan pas als bekend is welke fracties dat zullen zijn.

De heer Zuidgeest wijst erop dat in de jaarrekening-2007 een bedrag van € 674 miljoen wordt genoemd als totale vaste schuld per 31 december 2007. In de begroting-2009 staat echter op blz. 53 dat de langlopende schuld per 1 januari 2009 wordt geschat op € 460 miljoen. Wat is de verklaring voor dit verschil? De voorzitter antwoordt dat de € 674 miljoen uiteenvalt in

enerzijds een leningenportefeuille, en anderzijds de schuld van circa € 300 miljoen aan de PPS-constructie. Die schuld gaat de komende jaren dalen, in verband met de fee die Delfland nu jaarlijks betaalt. Hij ziet ook deze schuld als een langlopende schuld, maar daar heeft Delfland geen leningen voor afgesloten, want de financiering is verzorgd door de PPS.

De commissie adviseert overeenkomstig het voorstel te besluiten.

07.b. Begroting 2009 - Lijst met nieuwe investeringen

Daarnaar gevraagd door de heer Van Vliet zegt de voorzitter, dat al in andere commissies een toelichting is toegezegd over de vier projecten die buiten de door de VV gestelde kaders voor autorisatie door het nemen van een verzamelbesluit vallen (onderaan blz. 1 VV-stuk).

De commissie adviseert overeenkomstig het voorstel te besluiten.

09. Ontwerp-waterbeheerplan 2010-2015

Mevrouw Van Duijn wijst erop dat in paragraaf 13.3 (blz. 138) voor de ontwikkeling van de exploitatiekosten wordt verwezen naar tabel 13.1 op blz. 139, maar die tabel zegt alleen iets over investeringen. Op blz. 140 staat wel een tabel die inzicht geeft in de ontwikkeling van exploitatiekosten, en die is opnieuw als "tabel 13.1" aangeduid. Verder zorgt de eis dat een aantal plannen, waaronder het Waterbeheerplan van Delfland, gelijktijdig ter inzage worden gelegd, naar haar indruk voor veel bureaucratische rompslomp. Mevrouw Ruijgh kan zich die opmerking voorstellen, maar Delfland moet nu eenmaal uitvoering geven aan het beleid dat andere wetgevende en kaderstellende overheden uitzetten. Door de gemaakte afspraken wordt voorkomen dat mensen of organisaties zowel bij het Waterbeheerplan als bij het nationaal waterplan en het stroomgebiedbeheerplan dezelfde punten gaan inbrengen, maar dat leidt er inderdaad toe dat Delfland lang moet wachten met het schrijven van de nota van beantwoording op de reacties die binnenkomen op het Waterbeheerplan.

Mevrouw Van Duijn zou graag zien dat er alsnog een index komt. Mevrouw Ruijgh zal dit nog vragen aan de organisatie, maar zij weet dat het veel werk is om een goede index te maken. Bovendien kan het Waterbeheerplan in PDF worden opgemaakt, en dan kan er door de computer gezocht worden.

Verder is het mevrouw Van Duijn opgevallen dat voor 2008 een baggernota 2 wordt aangekondigd. Komt die nota dan nog op tijd? De heer Van der Burg vermoedt dat hier een fout jaartal is genoemd. Hij zal er aandacht aan geven.

De heer Van Vliet lijkt het in het kader van duurzaamheid goed om plannen zoals het Waterbeheerplan niet langer te voorzien van een plastic omslag. Daarnaast merkt hij op dat onderaan blz. 5 van het VV-stuk alleen de commissies Waterbeheer en BenO worden genoemd als commissies die advies uitbrengen. Is advisering door de commissie Financiën dan niet nodig? Mevrouw Ruijgh zegt dat hier alleen de commissies Waterbeheer en BenO zijn genoemd omdat de financiële aspecten in feite al vastliggen in de meerjarenraming, maar in het college is overwogen dat dit plan van een zodanig belang is dat het in alle commissies aan de orde hoort te komen.

De commissie adviseert overeenkomstig het voorstel te besluiten.

10. Gunning accountantsdiensten

De commissie adviseert overeenkomstig het voorstel te besluiten.

11. Project wateroverlast binnenstad Delft

In antwoord aan de heer Van Vliet herinnert de heer Van der Burg eraan, dat halverwege 2007 het krediet voor dit project al is verhoogd in verband met de uitslag van de aanbesteding.

ding. Inmiddels is dit project afgerond en ligt nu een nieuwe kredietverhoging voor als gevolg van tegenvallers en het alsnog toerekenen van bouwrente.

Mevrouw Van Duijn vraagt naar aanleiding van de passage over het uitdragen van leerpunten (blz. 4 VV-stuk), of het gebruikelijk is dat er na afloop van een project nog eens bij elkaar wordt gekomen om te spreken over leerpunten, ook in financiële zin. De voorzitter weet dat dit wordt gedaan bij projecten met kostenoverschrijdingen of langdurige vertragingen en zeker ook bij grote projecten, maar hij denkt niet dat het bij ieder project wordt gedaan, ook gezien het zeer grote aantal projecten dat Delfland onder handen heeft. Dat neemt niet weg dat er altijd lering wordt getrokken uit de ervaring bij het uitvoeren van projecten. Mede daardoor is Delfland steeds beter in staat om goed te plannen en te ramen, op de juiste manier het aanbestedingstraject te volgen, het tijdpad goed in te schatten e.d. De heer Van der Burg voegt eraan toe dat bij het project wateroverlast binnenstad Delft een echte evaluatie is gepleegd die ook op papier is gezet, en dat het geheel is doorgesproken met de gemeente Delft. Hieruit zijn veel leermomenten voor de organisatie naar voren gekomen.

De heer Van Vliet hoopt dat één van de leerpunten bij dit project is, dat als het grootste deel van de kosten door Delfland wordt gedragen, ook het projectmanagement door Delfland hoort te worden gedaan. De heer Van der Burg denkt dat het er vooral om gaat dat iedereen kort en bij de les wordt gehouden. Op sommige momenten heeft de gemeente Delft inderdaad veel vrijheid gekregen. Verder heeft dit project in een binnenstedelijke omgeving alleen maar tegenvallers gekend. De voorzitter wijst erop dat het resultaat er op zichzelf mag zijn; de hele oostelijke binnenstad van Delft wordt nu gevrijwaard van wateroverlast, en de bewoners en winkeliers van dit deel van Delft zijn zeer tevreden met deze oplossing.

De commissie adviseert overeenkomstig het voorstel te besluiten.

12. Financiering KRW-maatregelen

In reactie op een opmerking van mevrouw Van Duijn herinnert mevrouw Ruijgh eraan, dat de KRW-investeringen voor de komende paar jaar al in januari jl. uitgebreid zijn besproken in commissies en VV. In latere jaren komen er nog meer investeringen aan de orde.

De commissie adviseert overeenkomstig het voorstel te besluiten.

15. Visie vismigratie en implementatie

Mevrouw Ammerlaan stelt voor om eerst een proef met migratie van de glasaal te nemen. Op dit moment is immers nog niet bekend of de vissen zich inderdaad zo gaan gedragen als wordt verwacht. Mevrouw Ruijgh antwoordt dat het er nu eerst om gaat een aantal barrières voor vismigratie weg te nemen waarvan bekend is dat ze nu vismigratie belemmeren. Daarom zijn proefprojecten niet aan de orde. Wel is aan de hand van kennis bij experts binnen en buiten Delfland, waaronder de beroepsvisser en vertegenwoordigers van hengelsportverenigingen, nagegaan welke van die barrières het meeste rendement opleveren, en daar is ook een lijst van opgesteld voor de komende zes jaar. Eén daarvan is het gemaal Schoute, waarvan al langer bekend is dat daar veel glasaal aanwezig is die naar binnen zal gaan als daar een lokstroom wordt gerealiseerd. Er is daarnaast veel geleerd van ervaringen van waterschappen in het oosten van Nederland, die al veel langer met vismigratie bezig zijn. Verder wijst zij erop dat het niet alleen om aal gaat, maar ook om bittervoorn, driedoornige stekelbaars, snoek e.d.

De heer Nanninga vraagt of hij goed begrijpt dat Delfland in het verleden niets heeft gedaan op dit vlak. Mevrouw Ruijgh beaamt dat.

Aan de heer Zuidgeest antwoordt mevrouw Ruijgh dat er voorlopig weinig te meten valt. Er kan wel worden nagegaan of er veel vis is die graag een barrière wil passeren, maar als de vissen eenmaal aan de andere kant zijn beland, zijn ze al snel niet meer terug te vinden.

De heer Van Vliet wijst erop dat nu goedkeuring wordt gevraagd voor een langdurig traject, terwijl niet zeker is dat het bedrag van in totaal € 7,5 miljoen ook doelmatig wordt ingezet. Er is wel veel bekend en er is elders in Nederland ook ervaring opgedaan, maar voor Delfland is

het toch een nieuw punt. Is het dan niet beter om het traject en het bedrag in twee delen te verdelen? Het lijkt er nu op dat min of meer carte blanche wordt gevraagd. Mevrouw Ruijgh ziet dit voorstel zeker niet als een vraag om carte blanche te geven, want er is aangegeven wat aan welk specifiek punt besteed zal worden. Daardoor weet de VV waar ze in de komende zes jaar aan toe is. Verder is in KRW-kader al vastgelegd dat er over drie jaar weer een vis-monitoring plaatsvindt, maar het zal wel geruime tijd duren voordat duidelijke effecten zichtbaar worden. Er zal dus toch moeten worden begonnen in het vertrouwen dat de juiste maatregelen worden genomen, die ook zijn beproefd in laboratorium- en veldsituaties.

De heer Van Vliet vraagt vervolgens of er ook nog beleid wordt uitgezet voor de graskarper. Mevrouw Ruijgh zegt dat er bij dit VV-voorstel voor het eerst aandacht is gevraagd voor deze vissoort. Delfland heeft daar geen beleid voor, en het lijkt haar ook terecht om dit punt in eerste instantie over te laten aan de visbeheercommissies. De sportvissers hebben immers het visrecht in de wateren waar nu veel graskarpers in zitten. De heer Van Vliet gaat het erom dat het weinig zin heeft om de migratie van snoek te bevorderen, als deze vervolgens in te troebel water terechtkomt. Mevrouw Ruijgh wijst erop dat Delfland wel een beleid voert om stikstof en fosfaat in de wateren van Delfland terug te dringen.

De commissie adviseert overeenkomstig het voorstel te besluiten.

18. Nieuwe Driemanspolder

De heer Van der Burg licht toe dat naast de overeenkomst tussen de drie betrokken partijen ook voorlopige afspraken zijn gemaakt binnen de uitvoeringsorganisatie van partijen. Die afspraken gelden tot het moment van oplevering van een definitief ontwerp. Als dan wordt besloten om door te gaan met het project, zal een meer definitieve samenwerkingsvorm moeten worden gezocht.

Verder herinnert hij eraan dat rond de zomer een voorontwerp is verschenen, gemaakt door DLG in opdracht van de provincie. De stuurgroep heeft daar vervolgens een *second opinion* over gevraagd en daar zijn behoorlijke risico's uit naar voren gekomen. Zo is volgens deze *second opinion* de grondbalans negatief, wat op zichzelf tot grote financiële consequenties kan leiden. Met het oog hierop is afgesproken om eerst een definitief ontwerp te laten maken, met een veel nauwkeuriger raming van de kosten, en dat partijen dan definitief beslissen of ze al dan niet doorgaan met het project. Dat moment is voorzien in het voorjaar van 2010. Elke partij, dus ook Delfland, kan dan uit het project stappen, al zal Delfland dan wel weer een andere oplossing moeten vinden voor het bergingstekort in het noorden van zijn werkgebied. Verder moeten dan de al bestede onderzoekskosten en de kosten van eigen uren van Delfland als verloren worden beschouwd, maar daarbij gaat het hooguit om enkele honderdduizenden euro's.

Mevrouw Van Duijn vraagt naar de meerwaarde van het te sluiten convenant. De heer Van der Burg antwoordt dat partijen het op prijs stellen om iets op papier te zetten, nu een volgende fase wordt ingegaan en er in die fase ook wat kosten gemaakt moeten worden. Verder lopen er bestemmingsplanprocedures, waardoor partijen naar buiten toe laten zien dat het hun ernst is met het project Nieuwe Driemanspolder. Ook in dat verband is het aangewezen om eens iets op papier te zetten en daardoor meer zekerheid te krijgen.

De heer Zonne vraagt wat de kosten voor Delfland ongeveer zullen zijn in het geval de nu benoemde risico's redelijk uitkomen en het project wordt gerealiseerd. Kan dat circa € 7 miljoen worden, dus zo'n € 25 per kubieke meter berging? De heer Van der Burg zou niet verbaasd zijn als het hierop zou uitkomen. De kosten liggen dan nog onder die van de waterberging Woudse Polder, maar anderzijds heeft Delfland in die polder de grond in eigendom verworven. Overigens krijgt Delfland bij het project Nieuwe Driemanspolder ook enige grond in eigendom, zoals het toevoerkanaal.

De heer Zonne vindt eigenlijk dat er toch heel wat risico's in dit project zitten. Overigens is dat misschien een wat loze opmerking, want hij weet niet wat een alternatief voor de Driemanspolder zou kosten. De heer Van der Burg vindt dit een terechte opmerking, want als uit het project Driemanspolder wordt gestapt, zal er inderdaad elders berging gevonden moeten worden, en in het noordelijk deel van het gebied van Delfland is daar geen plaats voor.

Aan mevrouw Van Duijn bevestigt de voorzitter dat de mogelijke kosten van de Nieuwe Driemanspolder nog niet in de meerjarenraming zijn opgenomen. Er is immers nog niets concreets over de mogelijke kosten bekend. Bovendien zal de berging in deze polder waarschijnlijk niet eerder gereed zijn dan 2012.

De heer Van Vliet kan punt 4 van het ontwerp-besluit waarin staat dat het krediet van de investeringsplannen 77.203A en 77.203B wordt verhoogd, niet goed rijmen met de eerste zin onder het kopje "Financiën" op blz. 3 van het VV-stuk, namelijk dat de huidige investeringsplannen 77.203A en 77.203B niet worden aangepast. De secretaris licht toe dat investeringsplannen, op hoofdlijnen doorberekend, alleen in de meerjarenraming zijn opgenomen. Voordat er iets kan worden uitgevoerd, moet er aan het bestuur een krediet worden gevraagd. In dit geval wordt gevraagd om een krediet te voteren tot de hoogte van het betreffende deel van het investeringsplan. Aanvullend zegt de voorzitter dat een klein deel van het investeringsplan voor de planvoorbereiding Nieuwe Driemanspolder al eerder als krediet beschikbaar is gesteld.

De commissie adviseert overeenkomstig het voorstel te besluiten.

05. Rondvraag en sluiting

Van de rondvraag wordt geen gebruik gemaakt.

De voorzitter sluit hierna te 22.00 uur de vergadering.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de commissie Financiën d.d. 2 december 2008.

de Voorzitter,

A.G. Wiegman

de Secretaris,

mevr. I. Kenter

Overzichtlijst van de toezeggingen aan de commissie Financiën, behorend bij het verslag van de bijeenkomst van de commissie op 4 november 2008

Nr	Cie d.d.	Actie	Trekker	Voortgang	Streefdatum afronding
1	09-11-04	Standpuntbepaling kostenverdeling wateropgave	B&O/ Pauwe	Concept gereed, nog niet behan- deld in col- lege	Eerste helft 2009
2	11-09-07	Informatieve VV over informatisering en automatisering bin- nen Delfland (incl. kantoorautomatisering)	OWB/MID/ EFZ		Begin 2009
3	08-04-08	Na aanbesteding tweede Delftleiding wordt commissie ver- trouwelijk ingelicht over verhouding tussen raming en aanbe- stedingsprijs	Zuiverings- beheer		-
4	08-04-08	Overzicht financiële consequenties administratieve afhande- ling bezwaren Reconstructie Midden-Delfland, na afronding	B&O/ Schwartz		Begin 2009
5	23-09-08	Rapportage stand van zaken beantwoorden door callcenter, resp. de eigen organisatie van vragen over aanslagen	Belastingen		Half 2009
6	23-09-08	VV informeren over voortgang van het Innovatie- en Kennis- programma Waterkader Haaglanden	B&O/ Pauwe		Eind 2008 / begin 2009
7	04-11-2008	Nagaan wanneer opnieuw de verhouding tussen kosten en opbrengsten onderzocht kunnen worden inzake precario	BEL		

NAJAARSNOTA 2008

Colofon

Delft, oktober 2008

Najaarsnota 2008

Samenstelling

Sector EFZ, team Planning & Control
Hoogheemraadschap van Delfland

Hoogheemraadschap van Delfland
Phoenixstraat 32
Postbus 3061
2601 DB DELFT
tel: 015-2608108
www.hhdelfland.nl

Inhoudsopgave

Samenvatting	4
Inleiding	8
Wijziging begroting 2008	9
Planvorming	9
Aanleg en onderhoud waterkeringen	10
Inrichting en onderhoud watersystemen	12
Bouw en exploitatie zuiveringstechnische werken	26
Vergunningverlening en handhaving keur	30
Beheersing van lozingen	31
Heffingen en invordering	32
Bestuur, externe communicatie en calamiteitenzorg	33
Ondersteunende beheersproducten	34
Kapitaallasten	38
Indirecte kosten	39
Project- en ingenieursbureau	41
GIDS conversie	42
Opbrengsten	43
Bijlagen	
Mutaties najaarsnota exploitatie	
Mutaties najaarsnota investeringen*	

* Dit onderdeel is als vertrouwelijke bijlage bijgevoegd.

SAMENVATTING

De voorliggende najaarsnota is onderdeel van de jaarlijkse rapportagecyclus. Met deze nota wordt een geactualiseerd financieel beeld van 2008 gegeven. Ten opzichte van de op 3 juli 2008 vastgestelde voorjaarsnota zijn recente ontwikkelingen, waaronder de werkelijke cijfers over 2008, en nieuwe inzichten in kosten en opbrengsten verwerkt, zowel voor wat betreft exploitatie als investeringen.

Toelichting op exploitatie

De najaarsnota sluit op een negatief exploitatiesaldo van € 17,0 mln in 2008 (zie kerncijfers), een verslechtering van € 3,5 mln ten opzichte van de voorjaarsnota. De kosten stijgen met € 0,5 mln. De opbrengsten dalen met € 3,0 mln.

De daling van het exploitatiesaldo wordt overigens in grote mate beïnvloed door de gewijzigde toerekening van rente aan investeringen (zie toelichting op pag. 38 (beleidsveld Kapitaallasten) en pag. 44 (Opbrengsten financieel)) met als gevolg een negatief effect op het exploitatiesaldo van € 3,0 mln.

De resultaten voor de exploitatie zijn in onderstaande tabel samengevat.

Financiële effecten voor exploitatie 2008

Beleidsveld	Verhoging	Verlaging	Saldo
Planvorming	0	300.000	-300.000
Aanleg en onderhoud waterkeringen	1.992.000	550.000	1.442.000
Inrichting en onderhoud watersystemen	328.000	1.335.000	-1.007.000
Bouw en exploitatie zuiv.technische werken	100.000	3.264.000	-3.164.000
Vergunningverlening en handhaving	0	25.000	-25.000
Beheersing van lozingen	0	50.000	-50.000
Heffing en invordering	0	50.000	-50.000
Bestuur, externe communicatie, calam.zorg	13.000	140.000	-127.000
Ondersteunende beheersproducten	1.290.000	1.171.000	119.000
Kapitaallasten	11.946.000	8.863.000	3.083.000
Indirecte kosten*	900.000	285.000	615.000
PIB	351.000	351.000	0
Totaal kosten (afgerond)	16.920.000	16.384.000	536.000
Opbrengsten overig	-5.288.000	-2.261.000	-3.027.000
Opbrengsten belastingen	0	0	0
Opbrengsten financieel	3.108.000	3.048.000	60.000
Totaal opbrengsten (afgerond)	-2.180.000	787.000	-2.967.000
Netto resultaat exploitatie	19.100.000	15.597.000	3.503.000

Hieronder worden per beleidsveld de meest relevante onderwerpen benoemd die verantwoordelijk zijn voor de resultaatverschuiving. Aanvullende toelichting kan verderop in dit document worden terug gevonden onder het desbetreffende beleidsveld.

Aanleg en onderhoud waterkeringen (€ 1,4 mln nadelig):

- bijstelling voorziening DSM i.v.m. overeenkomst afkoopsom (€ 0,8 mln);
- onderhoud Boezemkaden hoger dan voorzien (€ 0,7 mln);
- overig (€ -0,1 mln).

* in de risicoparagraaf staat vermeld dat de extra inhuurkosten mogelijk niet kunnen worden gedekt uit de ruimte op de personeelsbegroting. Schatting van het tekort op dit moment bedraagt € 2 mln. Tekort is niet verwerkt in bovenstaande cijfers.

Inrichting en onderhoud watersystemen (€ 1,0 mln voordelig):

- minder onderhoud dan voorzien (€ 0,8 mln);
- activering kosten baggeren (€ 0,2 mln)(zie tevens toelichting op opbrengsten overig);
- energiekosten lager dan voorzien (€ 0,1 mln).

Bouw en exploitatie zuiveringstechnische werken (€ 3,2 mln voordelig)

- perceptiekosten GOAW waren onterecht opgenomen in de begroting 2008 en kunnen daarom worden teruggegeven. Tegenover deze kosten stond in de begroting 2008 een doorbelasting voor hetzelfde bedrag die dus tevens wordt terug gedraaid. Per saldo betreft het dus een budgetneutrale mutatie (zie tevens toelichting op de mutaties binnen dit beleidsveld op pag. 26 en de toelichting op beleidsveld Opbrengsten overige onderaan deze pagina).

Vergunningverlening en handhaving/beheersing van lozingen (€ 0,1 mln voordelig):

- gezamenlijke advertenties leiden tot lagere kosten op deze beleidsvelden.

Heffing en invordering (€ 0,1 mln voordelig):

- met uitstel van de liberalisering van de postmarkt wordt tevens de BTW-heffing op poststukken uitgesteld, resulterend in lagere portokosten in 2008.

Bestuur, externe communicatie en calamiteitenzorg (€ 0,1 mln voordelig):

- uitstel actualisatie calamiteitenbestrijdingsplannen leidt tot lagere kosten in 2008.

Ondersteunende beheersproducten (€ 0,1 mln nadelig):

- activering hardware (servers) en lagere kadasterkosten leiden tot een kostenverlaging van € 0,3 mln. Extra inhuur (per saldo) / wervingskosten/ opleidingskosten leiden tot hogere kosten (€ 0,4 mln).

Kapitaallasten (€ 3,0 mln nadelig):

- zie toelichting die, onderaan deze pagina, is opgenomen bij Opbrengsten financieel en de toelichting op de mutaties binnen dit beleidsveld op pag. 38.

Indirecte kosten (€ 0,6 mln nadelig):

- kosten worden grotendeels veroorzaakt door meer inhuur onder andere in verband met doorontwikkeling organisatie.

Opbrengsten overige (€ 3,0 mln nadelig)

- perceptiekosten GOAW waren onterecht opgenomen in de begroting 2008 en kunnen daarom worden teruggegeven. Tegenover deze kosten stond in de begroting 2008 een doorbelasting voor hetzelfde bedrag die dus tevens wordt terug gedraaid. Per saldo betreft het dus een budgetneutrale mutatie (zie tevens toelichting op de mutaties binnen dit beleidsveld op pag. 43 en de toelichting op beleidsveld Bouw en exploitatie zuiveringstechnische werken bovenaan deze pagina).
- de daling van de opbrengsten in verband met de activering van het baggeren, in 2008, wordt gecompenseerd door de boekwinst op grondverkoop (€ 0,7 mln).

Opbrengsten financieel (€ 0,1 mln voordelig);

De omvang van de verschuiving van rentelasten (van Balans naar Exploitatie) is zo versterkt uitgevallen doordat in 2008 sprake is van een cumulatie van oorzaken.

Te noemen zijn:

- a. Het bij het samenstellen van de begroting niet kunnen beschikken over een uitgewerkt overzicht waaruit het realisatietempo van de onderhanden werken bleek (lees: valuteringsdata van de termijnbetalingen verbonden aan de te plegen investeringen)
Effect: een verkeerde aanname van 50% toerekening
- b. Het reeds bij de VJN melden dat voor 68 miljoen aan werken gereed zou komen
Effect: snelle afsluiting betekent minder kunnen doorbelasten naar de Balans (onderhanden werken)
- c. Wellicht het effect dat een vertraging is opgetreden ten aanzien van de realisering van de nog onderhanden zijnde werken

Effect: Door achterblijven van feitelijke betalingen is de toerekeninggrondslag lager dan begroot

Deze 3 effecten zijn de (hoofd)oorzaak van de ontstane verschuiving.

Zoals in de inleiding van deze nota is aangegeven is opdracht gegeven ten aanzien van de investeringen deze stuurinformatie te verbeteren. Bij de jaarrekening 2008 zal een overzicht worden overgelegd waaruit de volledige afgesloten (activa/investeringen) blijken en een overzicht van de werken die nog onderhanden zijn met een toelichting op het nog te besteden restantbedrag versus de nog te verrichten activiteiten om de investering conform de beoogde realisatie verwoord in het destijds aangereikte kredietvoorstel af te ronden.

Voor verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de mutaties binnen dit beleidsveld op pag. 44. De mutaties op de beleidsvelden Kapitaallasten en Opbrengsten financieel zijn elkaar gelieerd. De toelichtingen op de mutaties binnen deze beleidsvelden (pag. 26 en 44) vormen, samen met de toelichting in deze samenvatting, de verklaring voor de mutaties binnen deze beleidsvelden.

Toelichting op investeringen

De investeringsplannen worden per saldo (verhogingen minus verlagingen) verhoogd met € 0,2 mln (€ 30,5 mln - € 30,3 mln) en de kredieten worden verhoogd met € 46,2 mln (€ 74,9 mln - € 28,7 mln). Voor de volledige mutaties wordt verwezen naar de vertrouwelijke bijlage.

Mutaties op investeringsplannen en kredieten zijn in onderstaande tabel, per beleidsveld, per saldo opgenomen (met uitzondering van overschrijdingen op gereed gemelde investeringen ad € 1,5 mln).

Financiële effecten investeringen

Beleidsveld	Investeringsplan	Krediet
Aanleg en onderhoud waterkeringen	-200.000	1.610.000
Inrichting en onderhoud watersystemen	360.000	43.941.000
Bouw en exploitatie zuiv.technische werken	-30.000	720.000
Ondersteunende beheersproducten	79.000	-96.000
Totaal	209.000	46.175.000

Toelichtingen op de mutaties zijn in het vervolg van dit document opgenomen bij de desbetreffende beleidsvelden.

Naast de "reguliere" gereed gemelde investeringen is tevens sprake van gereedmeldingen die via de GIDS conversie zijn aangedragen. Deze mutaties worden toegelicht in het hoofdstuk GIDS conversie op pag. 42.

Risico's

Voor wat betreft de risico's wordt verwezen naar de onderwerpen die zijn opgenomen in de risicoparagrafen bij de verschillende beleidsvelden.

Budgettaire gevolgen Najaarsnota waarbij ontwikkelingen bij investeringen zijn meegenomen.

Kerncijfers

<i>(bedragen in miljoen)</i>	Rekening 2007	Begroting 2008	Begroting 2008 na VJN	Begroting 2008 na NJN
Exploitatie (€)				
<i>Totale kosten</i>				
Waterkering	14,3	14,6	14,9	15,6
Waterbeheersing	43,8	41,9	43,1	43,1
Waterkwaliteit	117,6	125,8	128,7	128,5
	<i>175,7</i>	<i>182,3</i>	<i>186,7</i>	<i>187,2</i>
<i>Totale opbrengsten</i>				
Waterkering	13,1	12,7	12,7	12,7
Waterbeheersing	44,9	41,9	41,8	41,5
Waterkwaliteit	121,6	120,6	118,6	116,0
	<i>179,6</i>	<i>175,2</i>	<i>173,2</i>	<i>170,2</i>
<i>Exploitatie saldo</i>				
Waterkering	-1,2	-1,9	-2,2	-2,9
Waterbeheersing	1,1	0,0	-1,3	-1,6
Waterkwaliteit	4,0	-5,2	-10,1	-12,5
	<i>3,9</i>	<i>-7,1</i>	<i>-13,6</i>	<i>-17,0</i>
Personeel				
Personeelskosten (€)	39,1	39,6	39,5	39,5
Formatie (fte)	522,5	530,5	529,5	532,0
Investeringen (€)				
Uitgaven	169,2	89,9	89,9	89,9
Bouwrente	10,0	10,2	10,2	7,1
Verminderingen	2,8	0,0	0	0
Afschrijvingen	19,0	31,1	32,4	32,4
Boekwaarde 31-12	894,8	893,2	960,9	957,8
Rentelasten	7,6	10,2	10,2	13,2

Inleiding

Algemeen:

Deze voorliggende nota heeft als doel inzicht te geven of de in de begroting geraamde output (te realiseren prestaties) daadwerkelijk wordt gerealiseerd tegen de daarbij veronderstelde input (geld en menskracht).

Bij het opstellen van deze tussentijdse rapportage zijn de in de loop van het jaar tussentijds *geautoriseerde* bijstellingen meegenomen.

Exploitatie:

Evenals vorig jaar worden in het overzicht op basis van de door de budgethouders aangeleverde mutaties ten aanzien van de exploitatiekosten (verhoging/verlaging) per beleidsveld getoond.

Daarbij is alleen ten aanzien van de omvangrijkste afwijkingen (> € 50.000) een nadere toelichting gegeven.

Investerings:

Bij de samenstelling van deze nota is extra aandacht uitgegaan naar het verloop van de voorgenomen investeringen. Inzet daarbij was aan te geven hoe de stand van zaken is betreffende de onderhanden zijnde werken te weten:

- Welke onderhanden werken worden medio 2008 afgerond (vertrekpunt hierbij is de opgave die verstrekt is bij het opstellen van de meerjarenraming tijdvak 2009-2013);
- Welke werken zijn per 30 september 2008 inmiddels daadwerkelijk afgerond;
- Welke werken worden in de periode 1 oktober 2008 tot en met 31 december 2008 nog geheel afgerond;
- Welke werken moeten - ondanks alles - doorgeschoven worden naar later datum.

Om deze informatie te kunnen gebruiken als stuurmiddel dient deze te worden toegespitst op de volgende invalshoeken:

A: Bij afronding:

- Heeft volledige realisatie plaatsgevonden binnen de hoeveelheid beschikbaar gestelde input?
- Op welke wijze moet de input eventueel worden bijgesteld?

B: Bij niet afronding:

- Wat is de oorzaak van de niet tijdige realisatie?
- Wanneer vindt afronding dan wel plaats?
- Is de nog niet bestede input voldoende om de afronding volledig te realiseren?
- Zo nee, welke maatregelen worden dan voorgestaan om realisatie (concernbreed) toch budgettair neutraal te laten verlopen?
- Welke effecten treden in de jaren na 2008 op als werken doorgeschoven worden?

Kanttekening:

Opgemerkt wordt dat deze toespitsing van informatie ten tijde van het samenstellen van deze nota nog niet geheel was geproduceerd. In de komende maanden zal er zorg voor worden gedragen dat deze informatie volledig beschikbaar komt zodat deze voorhanden is bij het opstellen van de jaarrekening over 2008. Indien gewenst kan behandeling van deze informatie – die dan tevens is voorzien van eventuele bevindingen van de zijde van de accountant en de daarbij behorende verantwoordingen (management en bestuur) – plaatsvinden in de rekeningcommissie.

Bijzonderheden:

De meest aandachtvragende verschillen ten aanzien van de exploitatie en investeringen zijn opgenomen in de Samenvatting van deze nota.

WIJZIGING BEGROTING 2008

Planvorming

Resultaten niet-financieel

Geen mutaties

Exploitatie

110 Beheersplan waterkeringen

Ten laste van het budget op BBP 110 (beheersplan waterkeringen) worden uitgaven van opdrachten aan technisch adviesbureaus gebracht. Door de hoge vacatureruimte bij het team Waterkering is enerzijds als gevolg van de beperkte capaciteit minder aan opdrachten verstrekt en anderzijds inhuur gepleegd gericht op dat technisch advies ten laste van de vacatureruimte. Als gevolg van deze situatie en keuze om in te huren zal € 300.000 niet tot besteding komen.

Financieel Planvorming			
Exploitatiekosten	verhoging	verlaging	saldo
Eigen plannen	0	300.000	-300.000
totaal beleidsveld	0	300.000	-300.000

Investerings

Geen mutaties

Risicoparaagraaf

Geen mutaties

Aanleg en onderhoud waterkeringen

Resultaten niet-financieel

Geen mutaties

Exploitatie

BBP 320 Beheersregister waterkeringen

De inbreng bij de visie voor de Deltacommissie is voor een groot deel geleverd door het team Waterkering. Door juist deze inbreng bleek te weinig capaciteit beschikbaar om het programma voor het beheersregister waterkeringen (BBP 320) op te pakken. Het aansturen van uitbesteding vraagt uiteindelijk ook capaciteit. De hiervoor begrote € 100.000 zal in 2008 om die reden niet tot besteding komen. In 2009 zullen de taken rond het beheersregister uiteraard worden opgepakt.

De kwestie grondwateronttrekking DSM nadert een afrondingsfase. Waar het geschil eerst strikt juridisch benaderd leek te worden lijken partijen nu bereid te schikken. De onderhandelingen lopen nog, maar over de meeste uitgangspunten is grotendeels tussen alle betrokken partijen overeenstemming. De schikking zal voor Delfland in ieder geval een éénmalige afkoopsom tot en met 2008 betekenen, welke in 2009 tot betaling zal leiden. Een deel van deze afkoopsom was eind 2007 reeds voorzien. Dit bedrag blijkt nu na uitwerking van het schikkingsvoorstel te laag. De voorziening moet om die reden met afgerond € 827.000 worden verhoogd.

BBP 440 Onderhoud regionale waterkeringen

Daarnaast waren benodigde werkzaamheden aan de Vlaardingsekade en aan de kade in de Kerkpolder niet voorzien. Hiervoor is € 440.000 extra nodig.

Bij het opstellen van de nieuwe onderhoudsbestekken is gebleken dat er dit jaar meer varend transport van grond en materialen moest worden uitgevoerd. Ook moesten er meer houten damwanden worden geplaatst dan voorzien. Voornoemde werkzaamheden en de hogere brandstofprijzen hebben geresulteerd in hogere kosten. Hierdoor is in totaal een extra bedrag nodig van € 275.000. Totaal betekent dit een verhoging van € 715.000.

Financieel Aanleg en onderhoud waterkeringen			
Exploitatiekosten	verhoging	verlaging	saldo
Beheersinstrumenten waterkeringen	0	100.000	-100.000
Aanleg en onderhoud waterkeringen	1.992.000	450.000	1.542.000
totaal beleidsveld	1.992.000	550.000	1.442.000

Investeringsen

71.135 Monstersesluis conserveren deuren

Het herstel van de sluisdeuren en bewegingswerken, evenals het herstel van de kleikist.

Technische aspecten

Bij inspectie bleken de sluisdeuren in een aanzienlijk slechtere staat te verkeren dan was voorzien. Noodzakelijk is het vervangen van al het kleedhout van alle sluisdeuren en het vervangen van enkele achterharren van de buitendeuren.

Beoogd effect

Het op een duurzame wijze kunnen verlengen van de levensduur van de sluisdeuren met ca. 10 jaar.

Consequenties

Voorgesteld wordt het investeringsplan en krediet te verhogen.

Risico's

De staat van de diverse houtverbindingen zal pas vastgesteld kunnen worden nadat de sluisdeuren zijn gedemonteerd ten behoeve van de reparaties.

71.216 Commandeurspolder, Boezemkade langs Noordvliet

Zie toelichting 71.216 bij af te voeren investeringsprojecten.

71.291 Duifpolder, langs de Noordvliet

Zie toelichting 71.291 bij af te voeren investeringsprojecten.

71.296 Stelpost boezem/pld.kade en grond

Zie toelichting 71.216 en 71.291 bij af te voeren investeringsprojecten

71.369 Aanpassen boezemkeringen (BWO-keringen)

Het project Aanpassen boezemkeringen (BWO-keringen) bestaat uit het renoveren van boezemwaterkeringen op 20 locaties.

Technische aspecten

Voor 5 locaties is middels een UAV-gc contract de uitvoering gestart. Deze locaties zijn gereed in december 2008. De gerenoveerde boezemkeringen kunnen op snelle wijze worden gesloten en voldoen dan aan de ARBO-wetgeving.

Beoogd effect

De boezemkeringen op de overige 15 locaties zullen aansluitend in uitvoering gaan. Het investeringsplan is voldoende om het project uit te voeren en in 2010 af te ronden.

Consequenties

Het huidige krediet ophogen conform investeringsplan.

Af te voeren investeringsprojecten:

71.216 Commandeurspolder, Boezemkade langs Noordvliet

Het project Commandeurspolder, boezemkade langs Noordvliet voorzag in het verbeteren van deze boezemkade in de Commandeurspolder. Vanwege de gecompliceerdheid van het project is besloten om een planvormingstraject te starten. Hiervoor is een apart investeringsnummer aangemaakt. Betreffend project is tijdens de voorbereidingsfase gestopt. Resterend investeringsplan en krediet wordt overgeboekt naar de stelpost boezem- en polderkaden 71.296.

71.291 Duifpolder, langs de Noordvliet

In 2006 – 2007 is de kadeverbetering Duifpolder langs de Noordvliet uitgevoerd. Het project Duifpolder, langs de Noordvliet wordt gereed gemeld met een overschrijding. De overschrijding is ontstaan door een overboeking van in 2004 en 2005 gemaakte onderzoeks- en personeelskosten vanuit de stelpost.

Risicoparagraaf

Geen mutaties

Inrichting en onderhoud watersystemen

Resultaten niet-financieel

Geen mutaties

Exploitatie

BBP 720 Onderhoud waterlopen

De vergoeding aan agrariërs in het kader van de pilot "Groen Blauwe dienst beheer Natuurvriendelijke oevers" is ten onrechte dubbel opgenomen op de posten "Overig onderhoud door derden" en "ecologisch onderhoud door derden". Het budget ecologisch onderhoud door derden kan daarom verlaagd worden met € 100.000.

Het verder inmeten van duikers en diverse kunstwerken (beschoeiingen) wordt dit jaar niet uitgevoerd in verband met andere prioriteitstelling en beschikbare interne capaciteit. Het budget voor "organisatie advieskosten" kan verlaagd worden met € 89.000.

BBP 750 Kwaliteitsmaatregelen in oppervlaktewater

Bij het team Watersysteemkwaliteit is op BBP 750, kwaliteitsmaatregelen in oppervlaktewater, € 100.000 begroot terwijl ditzelfde bedrag door een andere sector voor dezelfde maatregelen is opgenomen in haar begroting. Het genoemde bedrag zal dus niet worden besteed, aangezien de kosten van de maatregelen elders ten laste van de begroting worden gebracht.

BBP 750 Kwaliteitsmaatregelen in oppervlaktewater

Dit jaar worden er, mede in relatie tot de KRW, geen aanvullende maatregelen uitgevoerd voortvloeiend uit de Visstand beheerscommissies. In verband hiermee kan het budget per saldo verlaagd worden met € 225.000 (€ 175.000 overig onderhoud door derden + € 50.000 kosten gemeente).

BBP 820-840 Baggeren

De kosten voor baggerwerk worden vanaf 1 januari 2008 geactiveerd in de investeringen en afgeschreven in 8 jaar. Dit besluit is genomen na het opstellen van de begroting 2008. Ten onrechte zijn er kosten van baggerwerk in de exploitatie terechtgekomen. Deze kosten, behorend bij de BBP's 810-840, worden administratief overgeboekt naar het juiste investeringsnummer (73.700A) zodat de exploitatiebegroting op 0 wordt gesteld.

BBP 920 Onderhoud kunstwerken actieve waterbeheersing

De begroting 2008 is opgebouwd uit ervaringscijfers. Het eerste halve jaar is gebleken, dat er minder correctief onderhoud noodzakelijk is geweest dan bij het opstellen van de begroting 2008 is voorzien. Per saldo kan het budget verlaagd worden met € 410.000.

Gedurende het jaar 2008 is er conform het neerslagprotocol meer voorgemalen. Tevens zijn de brandstofprijzen en de loonkosten gestegen. Dit heeft als gevolg dat het huidige budget voor "noodmaatregelen voorkomen wateroverlast" niet toereikend is. Een budgetverhoging van € 200.000 is noodzakelijk.

BBP 930 Bediening kunstwerken actieve waterbeheersing

Er worden geen facturen meer verwacht voor elektriciteit die betrekking hebben op 2007. Het restant van de reservering voor 2007 kan worden afgevoerd. Per saldo kan het budget voor "elektriciteit" met € 81.000 worden verlaagd.

Financieel Inrichting en onderhoud watersystemen			
Exploitatiekosten	verhoging	verlaging	saldo
Aanleg en onderhoud watersystemen	106.000	579.000	-473.000
Baggeren van waterlopen	0	235.000	-235.000
Beheer hoeveelheid water	222.000	521.000	-299.000
totaal beleidsveld	328.000	1.335.000	-1.007.000

Investerings

70.071 Stelpost aanschaf dienstauto's

Op basis van de nieuwe Regeling Vervoersmanagement 2008 is door team Onderhoud Installaties 1 persoonsgebonden dienstauto besteld en door team Onderhoud Waterkeringen en Watergangen (OWW) zijn 3 persoonsgebonden dienstauto's besteld voor technisch medewerkers A. Deze vier auto's zijn voorgeschoten door Team Bedrijfsmiddelen. Eind van dit jaar wordt door team OWW nog een vierde auto besteld. De dienstauto's (totaal 5) zijn ten behoeve van medewerkers met een ambulante functie zoals vastgesteld in bovengenoemde regeling.

Beoogd effect

Aanschaf van persoonsgebonden dienstauto in verband met het uitvoeren van onderhoud installaties, watergangen en waterkeringen.

Consequenties

Het ophogen van het investeringsplan en krediet is noodzakelijk voor de aanschaf van deze auto's.

72.059 Stelpost automatiseren stuwen in polders

In diverse polders moeten er automatische stuwen geplaatst/vervangen worden. Dit zal aanvangen in de Holiërhoekse- en Zouteveensepolder en de Noord Kethelpolder.

Technische aspecten

Het plaatsen/vervangen van automatische stuwen.

Beoogd effect

In stand houden/verbeteren van het waterbeheerssysteem.

Consequenties

Het verhogen van het krediet naar het investeringsplan.

Risico's

Het niet vervangen of plaatsen van de stuwen veroorzaakt een terugloop van de kwaliteit van de waterhuishouding.

72.060 Aanpassen stuwen nieuw peilbesluit (stelpost)

Voor het in werking laten treden van enkele peilbesluiten (Commandeurspolder, Duifpolder) is het noodzakelijk dat er stuwen worden geplaatst.

Technische aspecten

Het plaatsen van stuwen

Beoogd effect

In stand houden/verbeteren van het waterbeheerssysteem.

Consequentie

Het verhogen van het krediet naar het investeringsplan.

Risico's

Bij het niet plaatsen van de stuwen kan niet voldaan worden aan het peilbesluit.

72.371 Groeneveldse polder, vervangen E-installatie inlaten Bi en Ci

Technische aspecten

Beide inlaten bevinden zich vlakbij elkaar in de Groeneveldse polder. De E-installatie van beide inlaten zit in 1 kast en is zwaar verouderd. De volledige E-installatie dient vervangen te worden.

Beoogd effect

Een betrouwbare en veilige installatie.

Consequenties

Het benodigde investeringsplan en krediet beschikbaar stellen.

Risico's

Indien deze activiteit niet wordt uitgevoerd, kan de installatie onbetrouwbaar worden en ongewenst uitvallen.

73.800 KRW interim maatregelen

Aanleiding is het besluit "Financiering KRW interim maatregelen (2008 t/m 2010)", kenmerk VV 671535. In dit besluit is de uitvoering en financiering geregeld voor maatregelen die bijdragen aan het behalen van KRW doelstellingen. Het gaat in dit besluit om KRW maatregelen die eenvoudig met reguliere projecten kunnen worden meegenomen (kansen). De projecten bestaan uit natuurvriendelijke oevers, vispaaiplaatsen en visvriendelijke gemalen. Op dit moment is een aantal maatregelen in voorbereiding waarbij KRW maatregelen kunnen worden meegenomen. Voor deze maatregelen start binnenkort de voorbereiding en of de aankoop van de benodigde gronden en ook de KRW maatregelen kunnen daarmee van start gaan.

Technische aspecten

De voorbereiding (ontwerpen), grondaankopen en realisatie van natuurvriendelijke oevers, vispaaiplaatsen, visvriendelijke- en vispasseerbare gemalen.

Beoogd effect

De uitvoering van projecten die bijdragen aan het behalen van de KRW doelstellingen.

Consequenties

Voor de uitvoering van de projecten is het nodig dat het benodigde geld beschikbaar is. De bedragen die voor deze maatregelen KRW zijn gereserveerd (middels het KRW interim besluit) moeten daarom vanuit de stelpost van de KRW (investeringsnr. 73.800) naar de betreffende uitvoeringsprojecten worden geboekt. Er is geen sprake van een begrotingswijziging. De bedragen passen binnen het vastgestelde investeringsplan.

De KRW projecten waar het krediet over zal worden verdeeld zijn hieronder weergegeven. Een gedeelte van het krediet wordt nu naar deze projecten geboekt. Het benodigde krediet voor de andere KRW maatregelen wordt later, als die projecten gaan starten vanuit de stelpost overgeheveld.

73.801 KRW Vlotwatering

73.802 KRW Monstersche vaart

73.803 KRW-Zwethkanaal

73.804 KRW Nieuwe water

73.815 Vispassage Aalkeet Buitenpolder

73.816 Vispassage Aalkeet Binnenpolder

78.000C KRW, ecologische maatregelen ABC-Delfland

Zie toelichting 78.000C bij af te voeren investeringsprojecten.

73.690 Quick-win maatregelen

Zie toelichting 78.000C bij af te voeren investeringsprojecten.

72.458 KHR Standweg

Zie toelichting 72.699

72.581 KHR Veen- en Binckhorst

Zie toelichting 72.699

72.699 Stelpost poldergemalen (kroosvisinstallaties)

De stelpost poldergemalen (kroosvisinstallaties) heeft tot doel om automatische krooshekreinigers te plaatsen bij gemalen waar de hoeveelheid kroosvuil groot is en waar dit om ARBO technische redenen noodzakelijk is. De ARBO redenen komen voort uit de Risico Inventarisatie & Evaluatie onderzoeken.

De locaties Strandweg in Nieuwland Noordland te 's-Gravenzande (72.458) en de Veen en Binckhorstpolder te Den Haag (72.581) staan gepland voor het plaatsen van een krooshekreiniger.

Technische aspecten

Het plaatsen van automatische krooshekreinigers.

Beoogd effect

Voldoen aan ARBO-normering en het verminderen van veelvuldig handmatig reinigen van het krooshek.

Consequenties

De investeringsplannen 72.458 (Strandweg, Nieuwland Noordland) en 72.581 (Veen en Binckhorstpolder) moeten vanuit de stelpost (72.699 Stelpost Poldergemalen, kroosvisinstallaties) gevuld worden met de in de vertrouwelijke bijlage genoemde bedragen.

Risico's

Bij het niet plaatsen van de krooshekreinigers is er een verhoogd risico op lichamelijk letsel en/of een verhoogd risico dat het krooshek niet op tijd wordt gereinigd. Hierdoor loopt de capaciteit van het gemaal terug.

ABC Delflandprogramma

ABC-Boezem

Met deze NJN wordt voor een aantal stelposten ophoging van het krediet binnen het vastgestelde investeringsplan voorgesteld. Aansluitend wordt het dan beschikbare investeringsplan en/of krediet gebruikt ter dekking van de onderliggende projecten. Het betreft de investeringsnummers: 77.506 en 77.602.

77.201 Calamiteitenberging Woudsepolder

Het project Calamiteitenberging Woudsepolder betreft het maken van een waterberging door de aanleg van een kade in de Woudsepolder en een inlaatconstructie om water uit de boezem in de calamiteitenberging in te laten. In april 2008 is de VV geïnformeerd over de kostenontwikkeling, de aanpassing van het investeringsplan en krediet door D&H en een te houden risicosessie op de nog te verwachten kostenontwikkeling. Het onderzoek naar de kostenontwikkeling geeft een beeld dat bij meer projectsaudits naar voren is gekomen, hetgeen mede de basis is om verdergaande structurele verbeteringen in de financiële (project)sturing en in de bedrijfsvoering door te voeren. Over deze ontwikkelingen wordt de VV separaat geïnformeerd in het kader van de doorontwikkeling van de organisatie. Op basis van de verwachte kostenontwikkeling (resultaat van de risicosessie), die nagenoeg overeen kwam met de inschatting van de projectleider, dient het investeringsplan met het in de bijlage genoemde bedrag te worden verhoogd. De dekking voor dit bedrag is afkomstig vanuit "nog te verdelen investeringsplan werken ABCDelfland" (77.700).

Beoogd effect

Afronden van het project calamiteitenberging Woudse Polder.

Consequenties

Voorgesteld wordt ter afronding van het project het investeringsplan en krediet voor het project met het genoemde bedrag te verhogen en de dekking daarvoor te realiseren door interne overboeking vanuit "nog te verdelen investeringsplan werken ABCDelfland" (77.700). De ervaringen van de risico-sessie ten behoeve van de te verwachten kostenontwikkeling worden meegenomen bij het verder implementeren van risico management binnen Delfland.

77.506 Studie deelgebieden ABCPolders

De stelpost Studie deelgebieden ABCPolders is voor het uitvoeren van de diverse studies, zoals clusteronderzoeken en watersysteemanalyses ten behoeve van de waterplannen.

Beoogd effect

Vanuit deze stelpost wordt dekking gevonden voor het project 77.506O. Hierop kan PIB de kosten boeken voor geleverd advies ten aanzien van de waterplannen.

Consequenties

Voorgesteld wordt om het investeringsplan en bijbehorende krediet te verhogen. Overhevelen naar: 77.506O.

77.506O Advies PIB 2008 en 2009

De post Advies PIB dient ter dekking van de kosten gemaakt door PIB voor geleverd advies onder andere ten aanzien van de waterplannen met betrekking tot de realiseerbaarheid en kosten.

Beoogd effect

Voldoende investeringsplan en krediet om adequaat te kunnen inspelen om de adviesvragen te beantwoorden.

Consequenties

Voorgesteld wordt om het investeringsplan en bijbehorende krediet te verhogen.

Dekking uit 77.506.

77.602 Personeelskosten

De stelpost Personeelskosten is gemaakt ter dekking van de personeelskosten van de ABCDelfland uitvoeringsorganisatie in het kader van "Versnelling ABC-Polders". De personeelskosten worden nu direct op de projecten geboekt. De post wordt nu gebruikt voor de kosten van het programmamanagement en extra inhuur personeel van de sector B&O.

Beoogd effect

Vanuit deze stelpost wordt dekking gevonden voor de post 77.602C inhuur externen B&O en de post 77.202D, waarop de kosten voor het programmamanagement van PIB worden geboekt.

Voldoende investeringsplan op de stelpost 78.000 Stelpost Maatregelen ABC-Polders

Consequenties

Voorgesteld wordt om het investeringsplan en bijbehorende krediet te verhogen.

Een deel van het investeringsplan en krediet overhevelen naar de post 78.000 Stelpost Maatregelen ABC-Polders.

Overhevelen naar: 77.602C, 77.602D, 78.000.

77.602C Inhuur externen B&O

De stelpost Inhuur externen B&O is gemaakt ter dekking van de inhuur externen B&O t.b.v. het ABCDelfland programma.

Beoogd effect

Voldoende financiële middelen om de externe ondersteuning te kunnen inhuren.

Consequenties

Voorgesteld wordt om het investeringsplan en bijbehorende krediet te verhogen.

Dekking uit 77.602.

77.602D Kosten Programmamanagement

De stelpost Kosten Programmamanagement is gemaakt ter dekking van de kosten voor het programmamanagement van PIB.

Beoogd effect

Voldoende financiële middelen om de externe ondersteuning te kunnen inhuren.

Consequenties

Voorgesteld wordt om het investeringsplan en bijbehorende krediet te verhogen.

Dekking uit 77.602.

ABC-Polders

Algemeen stelpost polders

Met deze NJN wordt voor een aantal stelposten ophoging van het krediet binnen het vastgestelde investeringsplan voorgesteld.

Aansluitend wordt het dan beschikbare investeringsplan en/of krediet gebruikt ter dekking van de onderliggende projecten.

Het betreft de investeringsnummers: 78.103, 78.135 en 78.190.

78.000 Stelpost Maatregelen ABC-Polders

De stelpost Maatregelen ABC-Polders is het nog niet aan concrete maatregelen toegekende deel van het in de meerjaren begroting opgenomen investeringsplan en krediet voor het realiseren van de ABC-Poldermaatregelen.

Deze stelpost wordt verhoogd uit 77.602. (zie toelichting 77.602).

Beoogd effect

Vanuit deze stelpost wordt dekking gevonden voor een groot aantal maatregelen waarvoor in deze nota wijziging van het investeringsplan en krediet wordt aangevraagd. Voldoende investeringsplan en krediet om in voorkomende gevallen investeringsplan en krediet voor de uitvoering van vastgestelde maatregelen in het ABC-Polderprogramma door D&H beschikbaar te stellen.

Consequenties

Voorgesteld wordt om het investeringsplan en bijbehorende krediet te verhogen.

Overhevelen naar:

78.000H; 78.103B; 78.108A; 78.135D; 78.135G; 78.140A; 78.162A; 78.162B; 78.241G;
78.153E; 78.190C; 78.197J; 78.197K; 78.197M; 78.207A; 78.272B; 78.200A; 78.202K;
78.231D; 78.235A; 78.235B.

78.999 Stelpost 2de fase Maatregelen ABC-Polders

De stelpost 2e fase Maatregelen ABC-Polders is het nog niet aan concrete maatregelen toegekende deel van het in de meerjaren begroting opgenomen investeringsplan en krediet voor het realiseren van de 2e fase ABC-Poldermaatregelen.

Beoogd effect

Voldoende investeringsplan en krediet om in voorkomende gevallen investeringsplan en krediet voor de uitvoering van vastgestelde 2e fase maatregelen in het ABC-Polderprogramma door D&H beschikbaar te stellen.

Consequenties

Voorgesteld wordt om het krediet te verhogen conform investeringsplan.

Overhevelen IP naar 78.272F

78.000H Haags Cluster

Onder de noemer Haags Cluster zijn een aantal maatregelen in de Haagse regio samengebracht en is voor elke maatregel een voorontwerp (VO) gemaakt. In dit stadium is het gewenst de maatregelen als afzonderlijke projecten te benoemen en uit te voeren. De voorontwerpen zullen worden uitgewerkt tot een definitief ontwerp en bestek, waarna de realisatie zal plaatsvinden. Twee maatregelen zullen na het definitieve ontwerp nog ter besluitvorming aan de VV worden voorgelegd. Dit betreft de nieuwbouw van het gemaal Vinkenlaantje in de Eshofpolder en het gemaal Laakhaven in de Noordpolder (van Rijswijk). Voor deze twee gemalen moet nog in samenwerking met de gemeente Den Haag een locatie worden gevonden. Als de locatie bekend is kan het definitieve ontwerp worden afgerond en een raming van de bouwkosten worden gemaakt.

De maatregelen onder het Haagse Cluster hebben de volgende investeringsnummers:

78.135D	Eshofpolder, nieuwbouw gemaal Vinkelaantje
78.135G	Eshofpolder, verbeteren peilscheiding Zuiderpark
78.140A	Haagse Beek, vergroten duikers Daltonplantsoen
78.162A	Mariahoeve, vergroten duikers Reigersbergenweg
78.162B	Mariahoeve, nieuwe bemaling Haagse Bos
78.190C	Noordpolder van Rijswijk, nieuwbouw gemaal Laakhaven
78.200A	Oost- en Westmadepolder, stuw + duiker Oost- en Westmade
78.235A	Boezemland Den Haag, duiker Laan van Meerdervoort
78.235B	Boezemland Den Haag, duiker Mient
78.241G	Tedinger Broekpolder, automatiseren stuw Prins Clausplein

Beoogd effect

Voldoende financiële middelen om de ontwerpen en bestekken af te ronden en de werken te realiseren

Consequenties

Voorgesteld wordt om het investeringsplan en bijbehorende krediet te verhogen.

Dekking uit 78000.

78.103 Stelpost Maatregelen Polder Berkel (ABC-Polders)

De stelpost Maatregelen Polder Berkel (ABC-Polders) is voor het realiseren van de ABC-Poldermaatregelen in de polder Berkel.

Beoogd effect

Volgende krediet beschikbaar hebben.

Consequenties

Voorgesteld wordt om het krediet te verhogen conform investeringsplan.

78.103B Polder van Berkel, Gemaal Nieuwe Rodenrijse Droogmakerij

Delfland is in november 2007 gestart met de bouw van dit gemaal en het werk bevindt zich in einde realisatiefase.

Technische aspecten

Technische afronding van de werkzaamheden. In het vastgestelde investeringsplan in de voorjaarsnota van 2008 is de bouwrente tot en met de nazorgfase van 1 jaar onvoldoende opgenomen, waardoor het investeringsplan opgehoogd moet worden vanwege extra bouwrente ten gevolge van het doorschuiven van het project over de jaarwisseling heen. Extra interne uren en technisch advies uren benodigd ten behoeve van de afronding van de realisatiefase en nazorgfase ten gevolge van de in gebreke stelling van de aannemer. De gemeente heeft subsidie van € 595.000 toegezegd, maar nog niet verstrekt. De factuur aan de gemeente is verstuurd.

Beoogd effect

Volgende financiële middelen voor de afronding van de realisatiefase en de nazorgfase.

Tijdelijke voorfinanciering van de bijdrage van de gemeente.

Consequenties

Voorgesteld wordt om het investeringsplan en bijbehorende krediet te verhogen.

Dekking uit 78.000.

78.103Q Polder van Berkel, Berging Voorafschepolder en aanleg Ringsloot

In het voorkeursmaatregelenpakket (vastgesteld op 4 juli 2002 kenmerk 2002/04798) is een vergroting opgenomen van de berging voor de Voorafschepolder. Het krediet voor de voorbereidingswerkzaamheden is inmiddels gebruikt voor het Voorontwerp en de in 2006 en 2007 aangelegde bermsloot van de Oosttak van de N470 en de duiker onder de N470 voor de afvoer van de toekomstige berging. Voor het verbreden van deze sloot zijn er ook een aantal K&L verlegd.

Indien noodzakelijk zal na het afronden van het Definitief Ontwerp op basis van een nieuwe actuele raming voor de realisatie een verhoging van het investeringsplan en krediet worden aangevraagd.

Technische aspecten

Het betreft de aanleg van de waterberging en ringsloot.

Beoogd effect

Het afronden van het Definitief Ontwerp en het bestek voor de waterberging en de ringsloot.

Consequenties

Voorgesteld wordt om het krediet te verhogen binnen het bestaande investeringsplan.

78.108A Bieslandse Bovenpolder, Vervangen twee duikers Korftlaan

78.108B Bieslandse Polder, Capaciteitsvergroting watergang Korftlaan

In de Bieslandse Bovenpolder zijn in het kader van de polderstudie onder andere de bovenstaande twee maatregelen vastgesteld. Deze maatregelen zijn afzonderlijk in het financiële systeem opgenomen. Dit project is niet in het Waterplan van de gemeente Delft opgenomen. Voorgesteld wordt om deze maatregelen samen te voegen tot: 78.108A Bieslandse Bovenpolder, Vervangen twee duikers en capaciteitsvergroting watergang Korftlaan.

Technische aspecten

De watergang is de aanvoerende watergang naar het gemaal. De huidige duikers voldoen niet aan de hydraulische eisen. Gevraagd is een ontwerp te maken voor het vervangen van twee duikers in de watergang langs de Korftlaan en het verbreden van de watergang over de gehele lengte tot gemiddeld 10 m op de waterlijn. Tevens is gevraagd de kostenraming op te stellen en de werkzaamheden aan te besteden voor uitvoering.

Beoogd effect

Het afronden van het definitieve ontwerp en de voorgestane werken te realiseren in de periode van oktober 2008 tot december 2009.

Consequenties

Voorgesteld wordt om de twee maatregelen 78.108A en 78.108B samen te voegen tot een investeringsnummer: 78.108A "Bieslandse Bovenpolder, Vervangen twee duikers en capaciteitsvergroting watergang Korftlaan".

Voorgesteld wordt om het investeringsplan en krediet te verhogen. Dekking uit 78.000. Gemaakte kosten uit 78.108B overboeken naar 78.108A. Daarna 78.108B afsluiten.

78.112A Commandeurspolder, aanleg watergang ten zuiden van woonkern Maasland

Het project Commandeurspolder, aanleg watergang ten zuiden van woonkern Maasland betreft de aanleg van een nieuwe hoofdwatergang inclusief stuw, duiker onder openbare weg (Commandeurskade) en dammen met duiker verbinding ter vervanging van de hoofdwatergang 1770 in de Commandeurspolder. Dit project is uitgebreid met het omleggen van de hoofdwatergang (Molensloot langs Westkade) tussen het gemaal en de Commandeurskade. Deze omlegging was gepland te worden uitgevoerd bij de verbetering van de boezemkade (71.273) maar wegens vertraging van het laatstgenoemde project wordt het nu uitgevoerd in het kader van dit project. Uitvoering van dit werk is noodzakelijk om de in het peilbesluit vastgestelde peilen te kunnen instellen.

Technische aspecten

Realisatie watergang is noodzakelijk voor het instellen van de peilen conform vastgesteld peilbesluit.

Beoogd effect

Realisatie projectdoelstellingen met als scopewijziging de extra werkzaamheden voor het omleggen van de watergang in het kader van verbeteren boezemkade Zuidgaag.

Consequenties

Overhevelen van investeringsplan en krediet vanuit het kadeverbeteringsproject 71.273.

Risico's

Belangrijkste financiële risico's:

- * Het investeringsplan is gebaseerd op een raming van het ontwerp
- * Er is nog geen overeenstemming met de grondeigenaren en de uitkomst van de schadeloosstelling van grondeigenaren is nog niet definitief vastgesteld
- * De onderhandelingen met grondeigenaren kunnen nog leiden tot ontwerp en/of scopewijzigingen.

78.135 Stelpost Maatregelen Eshofpolder (ABC-Polders)

De stelpost Maatregelen Eshofpolder (ABC-Polders) is voor het realiseren van de ABC-Poldermaatregelen in de Eshofpolder.

Beoogd effect

Voldoende krediet beschikbaar hebben.

Consequenties

Voorgesteld wordt om het krediet te verhogen conform investeringsplan.

78.153E Berging peilvak Broekpolder

In de Hoge Broekpolder is op de golfbaan een deel van de waterbergingsopgave gerealiseerd. De restant opgave wordt in het kader van het Waterplan Rijswijk verder uitgewerkt.

Beoogd effect

Aanvullen investeringsplan en krediet.

Consequenties

Voorgesteld wordt om het investeringsplan en krediet te verhogen.

Dekking uit 78.000

78.190 Stelpost Maatregelen Noordpolder van Rijswijk (ABC-Polders)

De stelpost Maatregelen Noordpolder van Rijswijk (ABC-Polders) is voor het realiseren van de ABC-Poldermaatregelen in de Noordpolder van Rijswijk.

Beoogd effect

Voldoende krediet beschikbaar hebben.

Consequenties

Voorgesteld wordt om het krediet te verhogen conform investeringsplan.

78.197J Olieblok vervangen 2 duikers + stuw

In het kader van dit project is in samenwerking met de reconstructie van een glastuinbouw bedrijf onder andere een duiker voor de afvoer PVIII aangelegd. Gelijktijdig met dit werk is in samenwerking met het glastuinbouwbedrijf een deel van het Zwethkanaal verbreed. De begeleidingskosten hiervan zijn op dit project geboekt.

Technische aspecten

Het bevorderen van de afvoer van peilvak III. Het beschikbaar gestelde krediet was gebaseerd op eenheidsprijzen waarbij geen rekening is gehouden met de gecompliceerde locale situatie.

Beoogd effect

Het financieel kunnen afronden van het werk.

Consequenties

Voorgesteld wordt het investeringsplan en krediet te verhogen.

Dekking uit 78.000.

78.197K Olieblok vervangen duiker t.h.v. Groeneweg 18

Het betreft het vervangen van een duiker onder de Groeneweg.

Technische aspecten

Het oplossen van een knelpunt in de afvoer van peilvak IV door het vergroten van de duiker onder de Groeneweg. Bij de vergunning verlening voor dempen van een aansluitende watergang en de aanleg van een duiker is rekening gehouden met de vervanging van de duiker onder de Groeneweg. De problematiek van kabels en leidingen in de Groeneweg heeft een spoedige realisatie in de weg gestaan. Met het beschikbare investeringsplan en krediet is het ontwerp gemaakt.

Beoogd effect

Het afronden van het ontwerp, maken van het bestek en de realisatie van het werk.

Consequenties

Voorgesteld wordt om het voor de voorbereiding beschikbaar gestelde investeringsplan en krediet te verhogen.

Dekking uit 78.000.

78.197M Olieblok nieuw aanvoer gemaal peilvak II

Het betreft het vervangen van het aanvoer gemaal van peilvak II.

Technische aspecten

Het inlaat gemaal moest worden verplaatst door het verbreden van het Zwethkanaal. Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om vooruitlopend op het project Technische Automatisering het gemaal te vernieuwen en van een nieuwe automatiseringsinstallatie te voorzien. In de oorspronkelijk raming was ervan uitgegaan dat het gemaal vervangen zou worden door de onderhoudsafdeling van OWB. Door de samenhang met de verbreding van het Zwethkanaal is het werk begeleid door PIB. Onvoldoende opgenomen in het investeringsplan was de aanleg van een toegangsweg, een langere persleiding en de kosten voor begeleiding van de uitvoering.

De automatisering van het gemaal wordt gecombineerd met de automatisering van de stuw die is aangelegd voor de verbetering voor de afvoer van de polder Olieblok naar het Zwethkanaal (78.197G)

Beoogd effect

Voldoende financiële middelen om het project technisch en financieel af te ronden.

Consequenties

Voorgesteld wordt om het investeringsplan en krediet te verhogen.

Dekking uit 78.000.

78.200A Oostmadepolder, stuw Oost- en Westmade

78.200B Oostmadepolder, duiker Oost- en Westmade

In de Oostmadepolder zijn in het kader van de polderstudie de bovenstaande twee maatregelen vastgesteld. Deze maatregelen zijn afzonderlijk in het financiële systeem opgenomen. Voorgesteld wordt om deze maatregelen samen te voegen tot: 78.200A Oostmadepolder, stuw en duiker in de Oost- en Westmadepolder.

Technische aspecten

Het plaatsen van een (automatische) stuw en duiker in de Oostmadepolder in het kader van het ABC maatregelenpakket.

Beoogd effect

Voldoende financiële dekking te krijgen voor uitvoering van het werk.

Consequenties

Voorgesteld wordt om het investeringsplan, krediet en de uitgaven van 78.200B naar 78.200A over te hevelen. Het benodigde investeringsplan en krediet op 78.200A te verhogen.

Dekking uit 78.000.

Gemaakte kosten uit 78.200B overboeken naar 78.200A. Daarna 78.200B afsluiten.

78.202J Zoekgebieden extra berging Oranjepolder

Het project Zoekgebieden extra berging Oranjepolder is voor het realiseren van de extra berging in de Oranjepolder.

Beoogd effect

Voldoende krediet beschikbaar hebben.

Consequenties

Voorgesteld wordt om het investeringsplan en het vrijgevallen krediet over te hevelen naar 78.202Q binnen het vastgestelde investeringsplan.

Risico's

78.202K Oranjepolder, Aflaat Oranjedijk midden

– Technische aspecten

Het verbeteren en automatiseren van een aflaatstuw. Mede als gevolg van hoge kosten voor de energievoorziening zijn de kosten hoger dan het beschikbaar gestelde krediet.

Beoogd effect

Voldoende financiële middelen om het project technisch en financieel af te ronden.

Consequenties

Voorgesteld wordt om het investeringsplan en krediet te verhogen.

Dekking uit 78.000.

78.202Q Oranjepolder, Waterberging Lange Kruisweg

Het aanleggen van een waterberging.

– Technische aspecten

De waterberging komt voor de bouwvak van 2008 gereed. In de 2^e helft van 2008 wordt het laatste deel van de beplanting en de elektrische installatie aangebracht. Tijdens het ontwerp is ervoor gekozen de berging onder te bemalen. Hierdoor is het mogelijk op het beschikbare oppervlak meer te bergen. Dit heeft hogere kosten tot gevolg gehad voor de technische installaties en de inrichting van de berging. Daarnaast zijn er op verzoek van de gemeente Westland recreatieve voorzieningen aangebracht. Deze voorzieningen zijn voor rekening van de gemeente Westland, maar worden tijdelijk voorgefinancierd. Binnenkort wordt de factuur aan de gemeente verstuurd.

Beoogd effect

Voldoende financiële middelen om het project technisch en financieel af te ronden.

Consequenties

Voorgesteld wordt om het investeringsplan en krediet te verhogen.

Dekking uit 78.202J.

Risico's

78.205F Broekpolder, Stuw Weideland

Technische aspecten

Het plaatsen van een (automatische) stuw in de Broekpolder in het kader van het ABC maatregelenpakket.

Beoogd effect

Voldoende financiële dekking te krijgen voor uitvoering van het werk.

Consequenties

Voorgesteld wordt om het investeringsplan en krediet te verhogen.

Dekking uit 78.205.

Risico's

78.207A Oude Campspolder, Plas van Buuren

De bestaande tijdelijke in- en uitlaatconstructie bij de Plas van Buuren wordt vervangen door een permanente installatie (automatische stuw, gemaal en duiker).

Technische aspecten

Het ontwerp is in het kader van het project Technische Automatisering aangepast conform de Deflandse standaard wat betreft inlaten en pompinstallaties en is daarmee ook beter ingepast in de omgeving. Tevens heeft dit voordelen voor het beheer en onderhoud. De in de DO-fase geraamde kosten zijn door de gewijzigde uitvoering te laag.

Beoogd effect

Krediet t.b.v. het realiseren van de uitvoeringswerkzaamheden.

Consequenties

Voorgesteld wordt om het investeringsplan en bijbehorende krediet te verhogen.

Dekking uit 78.000.

78.231D Polder van Nootdorp, Duikers Dwarskade/Oude Weg

Technische aspecten

Het bovengenoemde werk wordt in nauwe samenwerking met de gemeente Pijnacker/Nootdorp uitgevoerd. Gelijktijdig met het vervangen van de duikers wordt een brug aangelegd. Delfland geeft de opdracht voor dit werk en zal dit werk voorfinancieren. De kosten worden op basis van de besteksramingen zoveel mogelijk vooraf gedeclareerd bij de gemeente Pijnacker-Nootdorp

Beoogd effect

Voldoende investeringsplan en krediet t.b.v. het realiseren van de uitvoeringswerkzaamheden, inclusief voorfinanciering.

Consequenties

Voorgesteld wordt om het investeringsplan en bijbehorende krediet te verhogen.

Dekking uit 78.000.

78.272B Waalblok, vervangen aanvoergemaal

Technische aspecten

Als gevolg van problemen met de persleiding en de uitstroomconstructie is de oplevering van het werk vertraagd. Hierdoor zijn extra kosten gemaakt en kon het werk niet worden afgesloten waardoor extra bouwrente in rekening is gebracht.

Beoogd effect

Voldoende financiële middelen om het project financieel af te ronden en daarna af te sluiten

Consequenties

Voorgesteld wordt om het investeringsplan en bijbehorende krediet te verhogen en het project af te sluiten.

Dekking uit 78.000.

78.272F Waalblok, Berging IOPW wonen in het groen. (kelder onder kas)

In het kader van de gebiedsontwikkeling Waalblok gaat Delfland participeren in een innovatieve oplossing van oppervlaktewaterberging van 5.000m³ onder een kas. Bij deze gebiedsontwikkeling wordt naast deze innovatieve oppervlaktewaterberging de berging in het gebied vergroot door de aanleg en verbreding van de "westsloot". Hiermee wordt de volledige eerste en tweede fase waterbergingsopgave gerealiseerd. De "westsloot" wordt bij de maalkom van het nieuwe boezemgemaal J.J.J.M. van der Burg aangesloten op de boezem. Hierdoor wordt de afvoer uit het Waalblok belangrijk verbeterd.

Beoogd effect

Voldoende financiële middelen om te participeren in de gebiedsontwikkeling waaronder het innovatieve project voor oppervlaktewaterberging en de aanleg en verbreding van de "westsloot".

Consequenties

Voorgesteld wordt om het investeringsplan en bijbehorende krediet te verhogen.

Dekking uit 78.999

Af te voeren projecten/ gereedmelding projecten

WATERKERINGEN

71.126 Oranjepolder, Oranjebuitensluis verwijderen deuren

Het project Oranjepolder, Oranjebuitensluis verwijderen deuren is als meerwerk uitgevoerd tijdens het maken van de bypass boezemgemaal Westland. Het investeringsnummer 71.126 kan worden afgesloten.

71.208 Hoekpolder, Boezemkade Korte of Reijnerwatering

Voortschrijdend inzicht heeft aangetoond dat de kade aan de veiligheidseisen voldoet en niet verbeterd hoeft te worden. Wel moet buitengewoon onderhoud worden uitgevoerd (opgenomen in de onderhoudsplanning 2008/2009). Het project Hoekpolder, Boezemkade Korte of Reijnerwatering kan worden afgesloten.

WATERSYSTEMEN

72.164 t/m 72.167 Aantal projecten in boezemgemaal drs. P. Schoute

De 4 projecten 72.164 t/m 72.167 Aantal projecten in boezemgemaal drs. P. Schoute zijn volgens planning uitgevoerd en kunnen gereed gemeld en afgesloten worden.

72.310 Overname gemaal Voorhof

Vanwege een administratieve omissie is er voor het project 72.310 Overname gemaal Voorhof tweemaal een investeringsplan en krediet aangevraagd. Dit wordt in deze Najaarsnota gecorrigeerd. De investering kan worden afgesloten.

72.311 Overname gemaal Korftlaan

Vanwege een administratieve omissie is er voor het project 72.311 Overname gemaal Korftlaan tweemaal een investeringsplan en krediet aangevraagd. Dit wordt in deze Najaarsnota gecorrigeerd. De investering kan worden afgesloten.

72.312 Overname gemaal Miereveltlaan

Vanwege een administratieve omissie is er voor het project 72.312 Overname gemaal Miereveltlaan tweemaal een investeringsplan en krediet aangevraagd. Dit wordt in deze Najaarsnota gecorrigeerd. De investering kan worden afgesloten.

72.702 Mobiele bemalingunits OWB

De investering 72.702 Mobiele bemalingunits OWB is uitgevoerd conform het plan en kan worden afgesloten.

77.107A Participatie gesloten Kasproject

Delfland heeft met het glastuinbouwbedrijf Prominent plaatselijk het Nieuwe Water verbreed. Het project Participatie gesloten Kasproject is uitgevoerd en kan gereed gemeld en afgesloten worden.

De kosten zijn hoger door de iets duurder uitgevallen grondaankoop. De kosten van de bouwrente zijn opgelopen door het niet tijdig afsluiten van het project.

77.506D, E,F,L,M Diverse studies

De diverse studies zijn afgerond. De investeringsnummers 77.506D, 77.506E, 77.506F, 77.506L, 77.506M, kunnen worden gesloten.

77.506N Waterplan Westland

Studie Waterplan Westland is afgerond. Het investeringsnummer 77.506N kan worden afgesloten.

78.000C KRW, ecologische maatregelen ABC-Delfland

De opdracht, het complementeren van de door de opdrachtgever verstrekte "Quick-Win"-lijst, is uitgevoerd. Het project kan gereed gemeld en afgesloten worden.

Oorzaak overschrijding: Bijkomende werkzaamheden (en advisering) van PIB om maatregelen voor het Quick Win budget en KRW interim maatregelen op te stellen.

Dekking overschrijding uit het investeringsnummer 73690: "Quick Win Maatregelen".

78.108B Verbreden watergang Korftlaan

Project 78.108B, Verbreden watergang Korftlaan wordt samengevoegd met het project 78.108A, Vervangen twee duikers Korftlaan. Het investeringsnummer 78.108B kan worden afgesloten.

78.114D Dijkpolder (Maasland) Nieuw gemaal in het Westen

Het project 78.114D Dijkpolder (Maasland) Nieuw gemaal in het Westen wordt meegenomen in de planontwikkeling. Het investeringsnummer kan worden afgesloten.

78.197I Olieblok, verbeteren 1 stuw en onderdoorgang

Het project 78.197I Olieblok verbeteren 1 stuw en onderdoorgang wordt uitgevoerd onder investeringsnummer 78.197K. Het investeringsnummer 78.197I kan worden afgesloten.

78.200B Duiker Oostmadeweg

De werkzaamheden worden gelijktijdig met 78.200A uitgevoerd. Dit investeringsplan en krediet overhevelen naar 78.200A. Het investeringsnummer 78.000B kan worden afgesloten.

78.200C+D Stuw en duiker Oostmadeweg

De werkzaamheden worden niet uitgevoerd, omdat de gemeente Den Haag over twee jaar op deze locatie een brug gaat bouwen. De investeringen 78.200C en 78.200D komen hiermee te vervallen en kunnen worden afgesloten.

78.202P Oranjepolder, Werkzaamheden doorverbinding 2

Er is geen ruimte gevonden voor de gewenste verbreding van watergangen. Na onderzoek is gebleken dat de geplande verbetering van de doorverbinding niet noodzakelijk is na invoering van de waterberging Oostelijk Slag. Het project Oranjepolder, Werkzaamheden doorverbinding 2 kan worden afgesloten.

78.231B Nootdorp Dobbeplass

Het project Nootdorp Dobbeplass is conform planning uitgevoerd en kan gereed gemeld en worden afgesloten.

78.231C Nootdorp Hertenkamp

Het project Nootdorp Hertenkamp is conform planning uitgevoerd en kan gereed gemeld en afgesloten worden.

78.231S Verbr.hwg Oudeweg/Dwarskade

Vanwege een administratieve omissie is er voor dit project tweemaal een investeringsplan en krediet aangevraagd (78.231F). Dit wordt in deze Najaarsnota gecorrigeerd. De investering kan worden afgesloten.

78.272B Waalblok, vervangen aanvoergemaal

Het project Waalblok, vervangen aanvoergemaal is uitgevoerd. Het project kan gereed gemeld en afgesloten worden.

78.273D Wippolder vergroten duikers Kwaklaan

Tijdens voorbereiding bleken de voorgenomen maatregelen niet noodzakelijk te zijn. Het project Wippolder vergroten duikers Kwaklaan kan gereed gemeld en afgesloten worden.

78.273G Wippolder plaatsen zwaardere beschoeiing

Tijdens voorbereiding bleek het voorgenomen onderhoud niet noodzakelijk te zijn.

Het project Wippolder plaatsen zwaardere beschoeiing kan gereed gemeld en worden afgesloten.

Risicoparagraaf

De kosten en baten voor de afkoop van onderhoud aan watersystemen (720) zijn moeilijk te ramen en nauwelijks beïnvloedbaar. Zij zijn mede afhankelijk van vergunningaanvragen die niet in te schatten zijn. Daadwerkelijke uitgaven komen eind 2008 in beeld. Deze onzekerheid kan het uiteindelijke resultaat van 720 nog beïnvloeden.

Naar aanleiding van een aansprakelijkheidsstelling van omwonenden uit de voormalige dienstwoningen bij het boezemgemaal De Zaaijer is gebleken dat er een risico is op een aanvullende bodemsanering en geluidwerende maatregelen aan het gemaal.

Bouw en exploitatie zuiveringstechnische werken

Resultaten niet-financieel

Geen mutaties

Exploitatie

BBP 1510 Afvalwaterbehandeling door derden

Ter vervanging van onze monsternemer bij diens afwezigheid wordt gebruik gemaakt van monsternemers van het Hoogheemraadschap van Rijnland. In de begroting hebben wij hiermee deels rekening gehouden, echter wegens langdurige ziekte van onze monsternemer wordt langer gebruikt gemaakt van de diensten van het Hoogheemraadschap van Rijnland. Voorgesteld wordt wegens de langere inzet van externe monsternemers de begroting te verhogen.

Wegens het indienen en nog in te dienen verzoek tot bewijs betreffende bedrijfsvaardige oplevering van AWZI Houtrust, conform het DBFO contract, is er juridische ondersteuning en advies door externen verstrekt. Met deze extra ondersteuning en advies is geen rekening gehouden in de begroting.

BBP 8023 Belastingopbrengsten Waterkwaliteit

Vanaf 2008 zijn er nieuwe overeenkomsten van kracht met betrekking tot grensoverschrijdend afvalwater. Vooruitlopend op deze overeenkomsten is er bij het opstellen van de begroting 2008 vanuit gegaan dat Delfland te maken zou krijgen met perceptiekosten (kosten van administratie en inning) t.w.v. € 3.237.000 die vervolgens weer volledig zouden worden doorbelast. De perceptiekosten zijn echter uiteindelijk niet in de overeenkomsten opgenomen. Hiermee vervalt deze begrotingspost en dienen dus zowel de kosten als de opbrengsten volledig te worden teruggedraaid (per saldo dus een budgetneutrale mutatie). Daarnaast zijn er op basis van de nieuwe overeenkomsten voorlopige afrekeningen opgemaakt voor 2008, resulterend in een opbrengstenverhoging van € 193.000.

Kortom, m.b.t. grensoverschrijdend afvalwater worden de kosten verlaagd met € 3.237.000 (zie onderstaande tabel) en de opbrengsten worden, per saldo, verlaagd met € 3.071.000.

Financieel Bouw en exploitatie zuiveringstechnische werken			
Exploitatiekosten	verhoging	verlaging	saldo
Afvalwaterbehandeling door derden	100.000	0	100.000
Perceptiekosten	0	3.263.969	-3.263.969
totaal beleidsveld	100.000	3.263.969	-3.163.969

Investerings

74.134 DGL verv. Terreinleidingen

Technische aspecten

Het terrein waarop de AWZI De Groote Lucht in Vlaardingen is gebouwd bestaat uit opgespoten havenslib. Hierdoor ontstaan verzakkingen op het terrein en heeft deze gevolgen voor de in de gronde liggende leidingen. In het verleden heeft dit tot lekkages geleid welke adequaat werden verholpen. Teneinde dit probleem op te lossen zijn de kritische leidingen geïnventariseerd, en indien noodzakelijk tevens voorzien van hulpmiddelen ter voorkoming van eventuele verdere verzakkingen. Uit de periodieke meetresultaten van de zakbakens komt naar voren welke leidingdelen in aanmerking komen voor opgravingen en inspecties. Uit het onderzoek is tevens gebleken dat het probleem niet alleen op het terrein van de AWZI De Groote Lucht voorkomt, doch alsmede voor de gehele zuiveringsregio. Destijds zijn voor de grondverzakkingen op het terrein van de AWZI De Groote Lucht een

investeringsplan en krediet goedgekeurd. Met de grondverzakkingen buiten het terrein van de AWZI De Groote Lucht was geen rekening gehouden in het investeringsplan en krediet.

Beoogde effect

Het verminderen van het risico op het optreden van calamiteiten door preventief de overige leidingen in de zuiveringsregio te inspecteren en eventueel te vervangen en/of repareren.

Consequenties

Verzocht wordt het investeringsplan en krediet te verhogen om ook de verzakkingen buiten het terrein van de AWZI De Groote Lucht op te lossen.

Risico's

Het optreden van calamiteiten als gevolg van leidingbreuken.

74.212 Vergr.cap.geml Scheeweg OAS

Technische aspecten

Het huidige rioolgemaal Scheeweg is in beheer en onderhoud bij de gemeente Midden Delfland.

Daar meer aansluitingen op het rioolgemaal worden aangesloten, en dit rioolgemaal aan vervanging toe was, is besloten een nieuw rioolgemaal te bouwen en dit in beheer door Delfland te nemen.

Voortschrijdend inzicht heeft tot de conclusie geleid dat dit project beter door de gemeente Westland kan worden uitgevoerd.

Beoogde effect

Een efficiënter uitvoering van het programma OAS de Groote Lucht.

Consequenties

De gemeente Westland zal dit project uitvoeren en de kosten zullen verder binnen het OAS De Groote Lucht worden verantwoord.

De tot nu toe gemaakte kosten voor dit project en de door de gemeente te maken kosten in het kader van de verdere uitvoering van het project komen ten laste van investering OAS De Groote Lucht (74594 Uitbr.transp.syst. De Lier-Msl). Verzocht wordt het voorbereidingskrediet terug te geven.

74.230 Rioolgemaal Schiedam

Technische aspecten

De werkzaamheden van het rioolgemaal Schiedam zijn inmiddels vrijwel geheel uitgevoerd en het project bevindt zich in de nazorgfase. In het investeringsplan en krediet is in het verleden geen rekening gehouden met rentekosten die ten laste van de desbetreffende projecten worden gebracht.

Als gevolg van een langere doorlooptijd van het project en de niet geraamde rentekosten zal aan het eind van de nazorgfase een tekort ontstaan in het investeringsplan en krediet.

Beoogd effect

Een gerenoveerd rioolgemaal dat voldoet aan de huidige technische en capaciteit eisen.

Consequenties

Verzocht wordt het investeringsplan en het krediet zodanig te verhogen, dat de rentekosten kunnen worden verantwoord en eventuele restpunten, in de nazorgfase, kunnen worden uitgevoerd.

74.240 Rioolgemaal Vlaardingen

Technische aspecten

De werkzaamheden van het rioolgemaal Vlaardingen zijn inmiddels vrijwel geheel uitgevoerd, en het project bevindt zich aan het eind van de nazorgfase.

In het investeringsplan en krediet is in het verleden geen rekening gehouden met rentekosten die ten laste van de desbetreffende projecten worden gebracht.

Ondanks deze omissie blijven de uitgaven van dit project ruim binnen het investeringsplan en krediet.

Beoogde effect

Een gerenoveerd rioolgemaal dat voldoet aan de huidige technische en capaciteit eisen.

Consequenties

Verzocht wordt het investeringsplan en het krediet te verlagen.

74.500 Rioolgemaal Booster Bonnepad

Technische aspecten

Het transportstelsel dat afvalwater afvoert naar de AWZI Nieuwe Waterweg, moest als gevolg van de aansluiting van de glastuinbouw op de riolering vergaand in capaciteit worden uitgebreid. Het project 74500 rioolgemaal Booster Bonnepad maakt deel uit van de aanpassing van het transportstelsel. Dit rioolgemaal is inmiddels gereed en in bedrijf genomen. De pompen van dit rioolgemaal voldoen echter nog niet aan de bestekseisen, deswege kan dit project nog niet worden afgesloten. Mogelijkerwijs zijn het investeringsplan en het krediet niet geheel toereikend om de problemen en de restpunten op te lossen.

Beoogd effect

Het aanpassen van het totale transportstelsel van de AWZI Nieuwe Waterweg zodat dit kan voldoen aan de huidige en toekomstige eisen.

Consequenties

Verzocht wordt het investeringsplan en krediet te verhogen.

7M.21 Trace engineering

Technische aspecten

In het DBFO contract is opgenomen om een deel van het transportstel te renoveren en te vernieuwen welk bij gereedkoming wordt overgedragen aan Delfluent bv. Over alle wijzigingen welke aangebracht zijn aan het transportstel ten opzichte van de afspraken in het DBFO contract dient overeenstemming te worden bereikt. Teneinde de overdracht van dit proces te begeleiden zijn externe adviseurs ingehuurd. De overdracht duurt langer dan was voorzien, waardoor de externe adviseurs langer worden ingezet. Hiermee is in het investeringsplan en krediet geen rekening gehouden.

Daarnaast is bepaald dat rentekosten en de uren van de medewerkers die aan investeringsprojecten werken c.q. ondersteuning verlenen ten laste van de desbetreffende projecten worden gebracht. Met de doorberekende uren en rentekosten zijn in het investeringsplan en krediet geen rekening gehouden.

Consequenties

Het uitvoeren van verplichtingen voortvloeiend uit het DBFO contract.

Beoogd effect

Verzocht wordt het investeringsplan en te verhogen.

7M.435 Aankoop gronden

Technische aspecten

Ter uitvoering van de in 2002 tussen de (toenmalige) gemeente Schipluiden en Delfland gesloten "Realisatieovereenkomst AWZI Harnaschpolder" heeft Delfland een "overhoek" (aan de zuidwestzijde naast het terrein van de AWZI) verkocht en geleverd aan het Bedrijfschap Harnaschpolder. Hierdoor is de huidige begrenzing van het terrein van AWZI Harnaschpolder conform de afspraken bestendigd en geformaliseerd.

Beoogde effect

Het voldoen aan de afspraken uit de "Realisatieovereenkomst AWZI Harnaschpolder".

Consequenties

Verzocht wordt het investeringsplan en krediet te verlagen.

7P.219 Tweede Zoetermeerleiding

Technische aspecten

In 2003 is besloten, ter hoogte van Leidschenveen, een tweede leiding aan te leggen van Zoetermeer naar de koppelleiding Ypenburg, teneinde de afvoer vanuit Zoetermeer en Nootdorp op langere termijn te kunnen blijven garanderen en tevens een noodvoorziening te hebben wanneer de bestaande Zoetermeerleiding niet beschikbaar is. Het werk is in september 2007 succesvol aanbesteed. De aanbesteding is dusdanig gunstig uitgevallen dat het totale investeringsplan niet benut zal worden.

Beoogde effect

Het garanderen van de afvoer vanuit Zoetermeer en Nootdorp en tevens het creëren van een noodvoorziening wanneer er met de bestaande Zoetermeerleiding een calamiteit optreedt.

Consequenties

Verzocht wordt het investeringsplan te verlagen.

7P.314 Effluentgemaal Houtrust

Technische aspecten

De totale hydraulische capaciteit van de AWZI's Houtrust en Harnaschpolder is verhoogd. Naar aanleiding hiervan is het effluentgemaal van de AWZI Houtrust aangepast. Voor dit project was oorspronkelijk € 18.925.000,= begroot. In 2007 is met de voor- en najaarsnota, op basis van nieuwe inzichten en op basis van de werkelijke geboekte kosten en de nog openstaande verplichtingen, het investeringsplan en krediet tot € 14.000.000,= verlaagd. Echter als gevolg van het niet opvoeren van verplichtingen ten behoeve van meerwerken en het wel afschrijven van de kosten van deze meerwerken op openstaande verplichtingen, is een verkeerd inzicht ontstaan in de nog te verwachten uitgaven. Het verlagen van het investeringsplan en het krediet in 2007 had deels niet mogen plaatsvinden.

Beoogde effect

Het zodanig aanpassen van het effluentgemaal op de AWZI Houtrust dat dit gemaal kan voldoen aan de verhoogde capaciteit en de nieuwste technische eisen.

Consequenties

Verzocht wordt het investeringsplan en krediet te verhogen.

Af te voeren investeringsprojecten:

74.130 DGL verv.verwarmingsketels

Technische aspecten

De verwarmingsketels hebben binnen de AWZI De Groote Lucht als functie het verwarmen van het gistingproces ten behoeve van de gasproductie, en het verwarmen van de bedrijfsgebouwen.

Wegens ouderdom en het niet voldoen aan de gestelde milieueisen zijn de huidige verwarmingsketels vervangen.

Beoogd effect

Het voldoen aan de geldende milieueisen.

Consequenties

Verzocht wordt om het investeringsplan en krediet te verhogen en daarna het project af te sluiten.

Diverse gemaalprojecten (74.520, 74.525, 74.530, 74.535, 74.540, 74.545, 74.591)

Technische aspecten

Het transportstelsel dat afvalwater afvoert naar de AWZI Nieuwe Waterweg, moest als gevolg van de aansluiting van de glastuinbouw op de riolering vergaand in capaciteit worden uitgebreid. Ten behoeve hiervan zijn diverse bestaande gemalen gerenoveerd, een aantal nieuwe gemalen gebouwd en een aantal nieuwe persleidingen aangelegd. De werkzaamheden naderen inmiddels hun afronding. Een groot aantal projecten kan worden afgesloten binnen de investeringsplannen en kredieten. Het gaat hier om de volgende projecten:

- 74.520 Renovatie rioolgemaal Maasdijk;
- 74.525 Renovatie rioolgemaal Heenweg;
- 74.530 Renovatie rioolgemaal Honselersdijk;
- 74.535 Renovatie rioolgemaal Naaldwijk-kern;
- 74.545 Renovatie rioolgemaal Groeneweg.

Daarnaast zijn bij van de volgende projecten het investeringsplan en krediet overschreden:

- 74.540 Renovatie rioolgemaal 's Gravenzande;
- 74.591 Uitbreiding gemalen/persleidingen regio Zuid (administratief ondersteunend project).

Beoogd effect

Het aanpassen van het totale transportstelsel van de AWZI Nieuwe Waterweg zodat dit kan voldoen aan de huidige en toekomstige eisen.

Consequenties

Verzocht wordt om van twee projecten het investeringsplan en krediet te verhogen en deze tezamen met de overige projecten af te sluiten en af te voeren.

Risicoparagraaf

Geen mutaties

Vergunningverlening en handhaving keur

Resultaten niet financieel

Geen mutaties

Exploitatie

BBP 2310 Vergunningen en keurontheffingen

Aanvankelijk is ten behoeve van communicatie in het kader van vergunningen en keurontheffingen (BBP 2310) een bedrag voor advertenties begroot. Door een efficiëntere wijze van adverteren, de zogenaamde gezamenlijke advertenties, waarbij voor alle soorten mededelingen slechts één advertentie wordt geplaatst, blijkt een veel lager bedrag nodig te zijn. De nu begrote € 25.000 zal op dit BBP niet tot besteding komen.

Financieel Vergunningverlening en handhaving keur			
Exploitatiekosten	verhoging	verlaging	saldo
Vergunning en keurontheffing	0	25.000	-25.000
totaal beleidsveld	0	25.000	-25.000

Investerings

Geen mutaties

Risicoparaagraaf

Geen mutaties

Beheersing van lozingen

Resultaten niet financieel

Geen mutaties

Exploitatie

BBP 2510 WVO-vergunningen

Aanvankelijk is ten behoeve van communicatie in het kader van WVO vergunningen (BBP 2510) een bedrag voor advertenties begroot. Door een efficiëntere wijze van adverteren, de zogenaamde gezamenlijke advertenties, waarbij voor alle soorten mededelingen slechts één advertentie wordt geplaatst, blijkt een veel lager bedrag nodig te zijn. De nu begrote € 75.000 zal op dit BBP tot een bedrag van € 25.000 worden teruggebracht.

Financieel Beheersing van Lozingen			
Exploitatiekosten	verhoging	verlaging	saldo
Wvo-vergunningen	0	50.000	-50.000
totaal beleidsveld	0	50.000	-50.000

Investerings

Geen mutaties

Risicoparaagraaf

Geen mutaties

Heffing en invordering

Resultaten niet financieel

Geen mutaties

Exploitatie

BBP 2920 Aanslagen huishoudens en forfaitaire bedrijfsruimten

Met het uitstel van de liberalisering van de postmarkt, wordt tevens de btw-heffing op post stukken uitgesteld. Dit is wel opgenomen in de begroting 2008 voor Belastingen, waardoor er een financiële meevaller ontstaat van € 50.000.

Financieel Heffingen en invordering			
Exploitatiekosten	verhoging	verlaging	saldo
Belastingheffing	0	50.000	-50.000
totaal beleidsveld	0	50.000	-50.000

Investerings

Geen mutaties

Risicoparagraaf

Geen mutaties

Bestuur, externe communicatie en calamiteitszorg

Resultaten niet financieel

Geen mutaties

Exploitatie

Bestuur en Communicatie

BBP 3210 Externe communicatie

Besloten tot een update van Xelion, het relatiebeheersysteem. Dit was niet voorzien in de begroting (€ 30.000). Medio 2008 heeft Delfland besloten uit het waterschapsbrede Content Management Systeem (internet, intranet) te stappen. Het systeem laat te weinig ruimte om de specifieke wensen en ambities van Delfland te realiseren. Het hieraan gekoppelde project loopt over de jaargrenzen. Voordelig effect voor 2008 € 50.000.

BBP 3310 Calamiteitenplanning & -training

De voor 2008 geplande actualisatie van de calamiteitenbestrijdingsplannen is voor een groot deel verschoven naar 2009 in verband met de te hoge werklast door de TMO-oefening (-/-€ 40.000). Voor die actualisatie en de daarvoor benodigde inhuur van expertise was een belangrijk deel van de post organisatieadvieskosten bestemd (-/- €80.000). In 2009 hebben we daarvoor weer opnieuw gelden begroot.

Financieel Bestuur, externe communicatie en calamiteitszorg			
Exploitatiekosten	verhoging	verlaging	saldo
Bestuur	12.500	0	12.500
Externe communicatie	0	20.000	-20.000
Calamiteitszorg	0	120.000	-120.000
totaal beleidsveld	12.500	140.000	-127.500

Investeringen

Geen mutaties

Risicoparaagraaf

Geen mutaties

Ondersteunende beheersproducten

Resultaten niet financieel

Geen mutaties

Exploitatie

Ondersteunend organisatie

BBP 5010 Centraal management

Onvoorzien:

Het centrale budget voor onvoorziene uitgaven wordt bij de najaarsnota volledig teruggeven. Deze vrijval ad € 160.000 komt ten gunste van de advieskosten bij directie.

Advieskosten:

Het advieskostenbudget bij directie wordt verhoogd met € 245.000. Hieruit zal onder andere de advisering over de financiële positie en het aanscherpen van het strategisch financieel beleid van Delfland worden gedekt.

BBP 5030 Personeelsbeleid en -beheer

Minder externe ondersteuning is benodigd voor het onderhoud aan de computerprogrammatuur (€ 25.000).

Ten gevolge van de doorontwikkeling van de organisatie en de inzet op een verdere concernbrede professionalisering (adviesvaardigheden, beleidsstukken college, presentatietechnieken, IPMA-projectmanager, coachingsvaardigheden en Insights) is voor het najaar extra budget van € 100.000 benodigd.

De kostenpost organisatie-advies heeft een onderbesteding van € 150.000, omdat P&O onder andere management development en daaraan gerelateerde workshops zelf uitvoert en daardoor minder extern advies hoeft in te huren, dan voorzien .

De kosten van het plaatsen van wervings- en selectie-advertenties worden normaliter begroot bij P&O. Uit efficiëntie-overwegingen is bureau Communicatie gemandateerd om namens P&O de rekeningen betaalbaar te stellen. Per abuis zijn deze kosten noch verwerkt in de begroting van P&O noch in de begroting van Bestuur & Communicatie (€ 110.000).

BBP 5040 Kwaliteit, Arbo en Milieu

In de loop van het jaar is beter inzicht verkregen in de benodigde en aanvullende KAM-trainingen (€ 12.000). Hierdoor kunnen activiteiten in eigen beheer worden uitgevoerd. Dit levert een besparing op € 10.000 op de inzet van externe kennis en expertise.

Overdracht van het budget KAM (geneeskundige dienst, vaccinaties) naar P&O (€ 40.000)

BBP 5060 Algemeen juridische ondersteuning

Er wordt minder externe expertise voor juridische ondersteuning ingehuurd dan voorzien. Omlaag bijstellen met € 20.000.

BBP 5070 Concerncontrol

In het kader van implementatie nieuwe Waterschapswet, onderdeel rechtmatigheid is, zoals gemeld in de VV van 3 juli 2008 behandelde nota met kenmerk 694625, een projectgroep opgericht vooruitlopend op inbedding in de organisatie van rechtmatigheid door vaste medewerkers (€ 400.000).

BBP 5075 Bedrijfsvoeringsbeleid en coördinatie

Met het oog op het operationeel worden van het nieuwe financiële systeem is goedkeuring over de integriteit van het systeem nodig van de accountant en tijdelijk extra begeleiding voor het operationele proces (€ 106.000). Door de inmiddels opgedane ervaring met subsidieaanvragen is minder begeleiding nodig dan geschat (-/- € 15.000).

BBP 5077 Informatisering

Door het later operationeel worden dan gepland van het nieuwe financiële systeem wordt de update van een aantal niet kritieke applicaties uitgesteld tot 2009 (-/- € 20.000).

BBP 5090 Managements- en besturingsrapportages

Het anders dan gepland inrichten van onderdelen van het nieuwe financiële systeem heeft geresulteerd in een besparing van € 10.000 op ondersteuningskosten.

Ondersteunend financieel

5100 Comptabiliteit

Ook de update van een niet kritieke applicatie voor de financiële administratie is uitgesteld tot 2009 (-/- € 35.000) door het later dan gepland operationeel worden van het nieuwe financiële systeem.

Ondersteunend facilitair

BBP 5110 Automatisering

Door de grotere geconcentreerde aanschaf van computerapparatuur is sprake van een investering. Daarom wordt teruggaaf van het exploitatie budget met € 150.000 voorgesteld. Bij mobiele telefonie zijn de kosten lager door een verwachte bonus van Vodafone (€ 50.000). Bij vaste telefonie heeft de overgang naar stabiele glasvezelverbindingen langer geduurd dan verwacht; om de oude verbindingen in stand te houden is € 30.000 extra benodigd.

BBP 5130 Huisvesting

Extra uitgaven worden verwacht vanwege het inrichten van het operationele team Calamiteiten Organisatie (€ 20.000), aanschaf van meubilair als gevolg van de doorontwikkeling (€ 55.000).

Vanwege de intensivering van de beveiliging worden extra bewakingsdiensten en alarmopvolging ingezet (€ 26.000).

Minder extra schoonmaak is nodig dan voorzien op de Informaticalaan (€ 25.000) en minder inhuur op de receptie-diensten (€ 30.000).

Vrijval van de transitorische raming met betrekking tot elektra over 2007 (€ 37.000).

BBP 5140 Interne faciliteiten - registratuur

In het kader van het project aanschaf sjablonen is besloten tot nader onderzoek alvorens over te gaan tot de aanschaf van een nieuwe applicatie, teruggave € 15.000.

Door de groei van de organisatie worden extra afdrucken kleur/zwart-wit gemaakt, alsmede zijn meer kantoorbenodigdheden aangeschaft (€ 30.000). Het gebruik van de kantine is lager dan ingeschat (€ 37.000).

Overdracht van het budget verzekeringskosten bedrijfsauto's bedrijfsmiddelen naar EFZ € 6.000

Ondersteunend diensten

5120 Centrale (geo)grafische informatie

De aanschaf van handheld computers is in 2008 getemporeerd. Dit levert een besparing op van € 20.000. Verder is er minder dan geschat een beroep gedaan op de gegevens van het Kadaster (-/- € 160.000).

Financieel Ondersteunende beheersproducten			
Exploitatiekosten	verhoging	verlaging	saldo
Ondersteunend organisatie	1.043.500	520.900	522.600
Ondersteunend financieel	0	35.000	-35.000
Ondersteunend facilitair	246.000	435.000	-189.000
Ondersteunende diensten	0	180.000	-180.000
totaal beleidsveld	1.289.500	1.170.900	118.600

Investerings

70.040 Onvoorzien investeringen waterkwaliteit

Dit krediet is beschikbaar voor de secretaris-directeur om gedurende het jaar (onvoorziene) projecten op het gebied van waterkwaliteit van (kleine) investeringsplannen en kredieten te voorzien.

Uit de historie van dit project is gebleken dat het benodigde bedrag voor (onvoorziene) projecten op het gebied van waterkwaliteit niet volledig gebruikt wordt. Om die reden wordt voorgesteld om het investeringsplan en krediet te verlagen.

70.108 Implementatie GIDS

technische aspecten

De implementatie van het project GIDS nadert zijn voltooiing. De inspanning om een geïntegreerde applicatie in twee waterschappen te implementeren heeft veel van de organisaties gevraagd. Het ingerichte systeem (GIDS) zal de komende jaren de processen met betrekking tot Projectadministratie, Planning & Control, Urenverantwoording, het aangaan van verplichtingen goed kunnen ondersteunen waardoor inzicht in bedrijfsvoering sterk verbeterd zal zijn. Tevens draagt GIDS bij aan het verder invulling geven aan integraal management binnen het Hoogheemraadschap van Delfland door de wijze waarop het is ingericht (decentrale verantwoordelijkheid is in het systeem geborgd).

De stuurgroep heeft op 10 juni moeten besluiten de in productie name te moeten doorschuiven naar oktober 2008 omdat de kwaliteit van de conversie onvoldoende was. Inmiddels zijn maatregelen genomen om dit onderdeel kwalitatief goed in te vullen.

Daarnaast is in de stuurgroep van 10 juni besloten dat Hoogheemraadschap van Delfland en Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard op gescheiden momenten in productie gaan (Hoogheemraadschap van Delfland per oktober 2008 en Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard per januari 2009). Deze splitsing maakte het nodig extra hardware aan te schaffen welke specifiek voor Hoogheemraadschap van Delfland gebruikt wordt.

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de separaat ingediende kredietaanvraag.
beoogd effect

Een goed functionerend sturingsinstrument.

consequenties

Gevraagd wordt een uitbreiding van het investeringsplan en krediet ten behoeve van het project GIDS.

Risico's

Het uitstellen van de inproductie name betekent een extra kostenpost

Risicoparagraaf
Geen mutaties

Kapitaallasten

Resultaten niet financieel

Geen mutaties

Exploitatie

Rentelasten

Delfland mag binnen de kasgeldlimiet (Wet Financiering Decentrale Overheden) maximaal 41 miljoen euro kortlopend financieren. Besloten is om de kortlopende financiering binnen een bandbreedte van 5 miljoen euro negatief en 15 miljoen euro negatief te houden. Om hieraan te voldoen is 30 miljoen euro aan langlopende leningen aangetrokken.

De rentelasten verbonden aan korte financiering zouden zijn geweest:

690.000 euro

Door conversie naar lang is een rentelast ontstaan van: 750.000 euro

Gevolgkosten van deze maatregel

60.000 euro

Zie tevens de toelichting die in de samenvatting is opgenomen bij beleidsveld Opbrengsten financieel en de toelichting op de mutaties binnen dit beleidsveld zelf op pag. 44.

Financieel kapitaallasten			
Exploitatiekosten	verhoging	verlaging	saldo
Eigen plannen	16.993	0	16.993
Aanleg en onderhoud waterkeringen	12.213	298.359	-286.146
Aanleg en onderhoud watersystemen	3.226.795	2.696.994	529.801
Beheer hoeveelheid water	319.620	247.649	71.971
Monitoring watersystemen	0	13.036	-13.036
Getransporteerd afvalwater	216.669	72.100	144.569
Gezuiverd afvalwater	43.531	1.135.190	-1.091.659
Afvalwaterbehandeling door derden	6.402.353	2.192.908	4.209.446
Handhaving Wvo	0	8.292	-8.292
Belastingheffing	0	4.907	-4.907
Bestuur	6.852	68.807	-61.954
Ondersteunend organisatie	0	178.770	-178.770
Ondersteunend facilitair	140.737	445.684	-304.948
Indirecte kosten	1.560.000	1.500.000	60.000
totaal beleidsvelden	11.945.764	8.862.696	3.083.068

Investerings

Geen mutaties

Risicoparagraaf

Geen mutaties

Indirecte kosten

Resultaten niet financieel

Geen mutaties

Exploitatie

BBP 5555 Nog te verdelen producten PPB

B&O

Bij de sector B&O wordt op dit moment een senior bedrijfskundige/sector controller ingehuurd. Een adviseur informatiemanagement zal op korte termijn worden ingehuurd. In beide gevallen wordt ingehuurd om de bedrijfsvoering van de sector op hoger niveau te krijgen. De kosten hiervoor worden voor 2008 geraamd op respectievelijk € 80.000 en € 40.000. Met het opstellen van de begroting is deze inhuur niet voorzien.

Het opleidingsplan heeft door de acties gericht op organisatieontwikkeling en –verbetering evenals teamontwikkeling in financiële zin een verzwaring ondergaan. Voor 2008 moet de begrotingspost voor opleidingen om die reden met € 100.000 naar boven worden bijgesteld.

Bestuur en communicatie

Langer dan verwachte inhuur van een management assistent leidt tot meer kosten (€ 10.000). Daarnaast wordt, vooruitlopend op de doorontwikkeling, tijdelijk een directiesecretaris ingehuurd (€ 70.000).

EFZ

Voor het vormgeven en uitwerken van de doorontwikkeling van de organisatie is extra inhuur benodigd (€ 235.000). Vanwege de overgang naar een nieuw financieel systeem en om in het verlengde daarvan het jaarrekeningtraject goed in te kunnen gaan is tijdelijk extra inzet benodigd (€ 140.000). Daarnaast is er tijdelijk extra ondersteuning voor het functioneel beheer van het nieuwe financieel systeem benodigd (€ 140.000).

Middelen

ICT

Extra inhuur is nodig als het gevolg van vervanging van zieke collega's (€ 55.000).

DIV

Verlenging van externe inhuur in verband met verdere professionalisering (€ 20.000).

JOVG

Door grotere aandacht voor een juiste verantwoording zijn er meer boekingen op inhuur vacatureruimte, hierdoor ontstaat een overschot op inhuur tijdelijk budget. Teruggaaf € 140.000.

Financieel Indirecte kosten			
Exploitatiekosten	verhoging	verlaging	saldo
Indirecte kosten	900.000	284.800	615.200
totaal beleidsveld	900.000	284.800	615.200

Investeringsen

70.117 Uitbreiding schijfruimte Netwerk

In de Voorjaarsnota is gevraagd om het krediet beschikbaar te stellen en gelijktijdig het voorbereidingskrediet terug te geven. Deze mutatie is administratief onjuist verwerkt, waardoor het krediet ten opzichte van het plan te hoog is. Verzocht wordt het krediet in overeenstemming te brengen met het plan.

Af te voeren investeringsprojecten:

70.111 Vervanging bekabeling Gemeenlandshuis, De Groote Lucht en Oudbouw AWW

technische aspecten

Processen worden ondersteund door applicaties. Doordat de applicaties in zwaarte toenemen binnen Delfland ontstaat er intensiever berichtenverkeer op het netwerk. Om dit mogelijk te kunnen maken is het noodzakelijk de bekabeling binnen het Gemeenlandshuis Delft en De Groote Lucht (oudbouw) aan te passen aan de laatste stand van techniek.

beoogd effect

Het mogelijk maken van intensiever berichtenverkeer op het netwerk zonder in te hoeven leveren op de verwerkingssnelheid.

Consequenties

Het project kan worden gereed gemeld.

Risicoparagraaf

Delfland heeft personeel ingehuurd op vacatures tijdelijk te bemensen. De kosten van deze inhuur liggen hoger dan de vrijgevallen bezoldiging. In eerste instantie worden de hogere kosten van ingehuurd personeel gedekt uit ruimte op de personeelsbegroting Delflandbreed. De personeels-begroting in 2008 is mogelijk niet in staat om alle extra kosten van ingehuurd personeel te dekken. De omvang hiervan wordt op dit moment geschat op 2 miljoen euro bij de jaarrekening 2008

Project- en Ingenieursbureau (PIB)

Resultaten niet financieel

Geen mutaties

Exploitatie

Bij de teams engineering en planvorming zal er ca. 20% minder inzet zijn van uitzendkrachten op tijdelijk budget. In het licht van de prioritering wat betreft uit te voeren projecten heeft er in de tweede helft van 2008 een bijstelling plaatsgevonden wat betreft de inzet van externen.

De bijstelling met minus 75% bij overig onderhoud door derden bij engineering wordt veroorzaakt door een heroverweging wat betreft de update van het SPVE door een externe dienstverlener.

De uitgaven voor de kostensoorten studiekosten, teamontwikkeling en mobiele telefonie blijven bij een aantal teams achter bij de begroting.

De kosten van ondersteuning door derden en contributies waren nog niet bij het team management in de begroting meegenomen evenals de te verwachten kosten van organisatie advieskosten in verband met een audit met betrekking tot iso-certificering (Procef) bij het team planvorming.

PIB			
Projectkosten	verhoging	verlaging	saldo
Projectkosten	350.775	350.775	0
totaal naar projecten	350.775	350.775	0

Investerings

Geen mutaties

Risicoparagraaf

Geen mutaties

GIDS conversie

Vooruitlopende op de overgang van het oude financiële systeem naar het nieuwe systeem heeft er een opschoonactie plaatsgevonden, waarbij tevens is gezocht naar een aansluiting tussen de vaste activa subadministratie en de projectenadministratie. Als gevolg hiervan wordt nu alsnog besluitvorming gevraagd voor het afboeken van investeringsplannen en kredieten voor projecten die in het verleden al deels of geheel waren gereed gemeld en daarom overgeboekt naar de materiële vaste activa. Tevens is verzuimd een aantal projecten in het verleden gereed te melden en het investeringsplan en krediet terug te geven. Deze projecten kunnen nu voorafgaand aan de overgang naar het nieuwe systeem worden overgeboekt naar de materiële vaste activa.

Ten behoeve van de juiste besluitvorming zult u bij de investeringen waarvoor al eerder het investeringsplan en krediet is afgeboekt een overschrijding ter grootte van de naar gereedgekomen werken over te boeken kosten aantreffen, hiervoor wordt opnieuw investeringsplan en krediet gevraagd en direct teruggegeven.

Opbrengsten

Opbrengsten overig

Inrichting en onderhoud watersystemen

BBP 820-840 Baggeren

De kosten/opbrengsten voor baggerwerk worden vanaf 1 januari 2008 geactiveerd in de investeringen en afgeschreven in 8 jaar. Dit besluit is genomen na het opstellen van de begroting 2008. Ten onrechte zijn er kosten van baggerwerk in de exploitatie terechtgekomen. Deze kosten/opbrengsten, behorend bij de BBP's 810-840, worden administratief overgeboekt naar het juiste investeringsnummer (73.700A) zodat de exploitatiebegroting op 0 wordt gesteld.

Financieel Inrichting en onderhoud watersystemen			
Exploitatiekosten	verhoging	verlaging	saldo
Baggeren van waterlopen	0	-521.000	521.000
totaal beleidsveld	0	-521.000	521.000

Bouw en exploitatie zuiveringstechnische werken

BBP 1310 Bouw en verwerving zuiveringsinstallaties

Door aanleg van de afvalwaterleiding tussen Berkel en Delft heeft de AWZI Berkel haar functie verloren. Derhalve was aan het college van dijkgraaf en hoogheemraden verzocht om de AWZI Berkel en de bijbehorende grond te verkopen. De AWZI Berkel met de bijbehorende grond is respectievelijk verkocht aan BAM Vastgoed bv en de gemeente Lansingerland. Naar aanleiding van de verkoop van twee kadastrale percelen is hiervoor een netto koopsom ontvangen. Deze verkoopopbrengst zal deels als (positief) resultaat vrijvallen in de exploitatie. Verder zal een deel van de verkoopopbrengst gebruikt worden om de boekwaarde op het moment van de overdracht af te boeken en ter dekking van de geboekte kosten op het onderhanden werkproject 74003 Amoveren installatie Berkel.

De AWZI Berkel is reeds aan de koper geleverd, die verder zorg draagt voor ontmanteling en sloop van AWZI Berkel. Risico's met betrekking tot eventuele bodemsanering zijn tevens ook door de koper overgenomen, hierdoor is er voor Delfland geen risico's meer aanwezig.

BBP 8023 Belastingopbrengsten Waterkwaliteit

Vanaf 2008 zijn er nieuwe overeenkomsten van kracht met betrekking tot grensoverschrijdend afvalwater. Vooruitlopend op deze overeenkomsten is er bij het opstellen van de begroting 2008 vanuit gegaan dat Delfland te maken zou krijgen met perceptiekosten (kosten van administratie en inning) t.w.v. € 3.237.000 die vervolgens weer volledig zouden worden doorbelast. De perceptiekosten zijn echter uiteindelijk niet in de overeenkomsten opgenomen. Hiermee vervalt deze begrotingspost en dienen dus zowel de kosten als de opbrengsten volledig te worden teruggedraaid (per saldo dus een budgetneutrale mutatie). Daarnaast zijn er op basis van de nieuwe overeenkomsten voorlopige afrekeningen opgemaakt voor 2008, resulterend in een opbrengstenverhoging van € 193.000.

Kortom, m.b.t. grensoverschrijdend afvalwater worden de kosten verlaagd met € 3.237.000 en de opbrengsten worden, per saldo, verlaagd met € 3.071.000 (zie onderstaande tabel).

Financieel Bouw en exploitatie zuiveringstechnische werken			
Exploitatiekosten	verhoging	verlaging	saldo
Getransporteerd afvalwater	0	0	0
Gezuiverd afvalwater	-719.675	0	-719.675
Afvalwaterbeh. derden	6.013.000	6.013.000	0
Opbrengsten belastingen	0	-3.070.685	3.070.685
totaal beleidsveld	5.293.325	2.942.315	2.351.010

Bestuur, externe communicatie en calamiteitenzorg

3130 Beheer niet-reglementaire zaken

De realisatie van erfpacht/opstalrecht komt uit op het niveau van 2007. De opbrengst kan omlaag bijgesteld worden met € 60.000. Op afkoop erfpacht zijn vooralsnog geen ontwikkelingen tot eind 2008. De opbrengst kan verlaagd worden met € 100.000.

Financieel Bestuur, externe communicatie en calamiteitenzorg			
Exploitatiekosten	verhoging	verlaging	saldo
Bestuur	0	-160.000	160.000
totaal beleidsveld	0	-160.000	160.000

Ondersteunende beheersproducten

Financieel Ondersteunende beheersproducten			
Exploitatiekosten	verhoging	verlaging	saldo
Ondersteunend organisatie	-5.500	0	-5.500
totaal beleidsveld	-5.500	0	-5.500

Opbrengsten financieel

Geactiveerde rente

De rente wordt verdeeld over de exploitatie (kapitaallasten) en de investeringen. De rente wordt in de verhouding onderhanden werken (OHW) ten opzichte van de totale activa (uitgedrukt in een percentage) als bouwrente geactiveerd op de lopende projecten. De overige rente komt ten laste van de exploitatie.

Oorspronkelijke begroting 2008:

Te verdelen rente:	€ 20.340.000
Raming % OHW/ totale activa:	50%
Te activeren rente (50%):	€ 10.170.000
<i>Rente naar exploitatie (50%):</i>	<i>€ 10.170.000</i>

De aannahme dat 50% van de rente geactiveerd kan worden in 2008, was, bij gebrek aan betrouwbare investeringsprognoses, gebaseerd op de realisatie in 2007.

Najaarsnota 2008:

Te verdelen rente:	€ 20.335.000
Prognose % OHW/ totale activa obv realisatie 2008:	35%
Te activeren rente (35%)	€ 7.117.000
<i>Rente naar exploitatie (65%)</i>	<i>€ 13.218.000</i>

Bij de voorjaarsnota 2008 is voor 68 miljoen euro aan projecten gereedgemeld. Hierdoor is het percentage onderhanden werken sterk gedaald. Dit heeft tot gevold dat er circa 3

miljoen euro aan rente minder geactiveerd kan worden en als extra rentelasten in de exploitatie terechtkomt.

De extra rentelast is vastgesteld op basis van de informatie zoals die nu voorhanden is. Toekomstige ontwikkelingen zijn mogelijk nog van invloed op de hoogte van het bedrag. Deze ontwikkelingen zullen nauwlettend door Team P&C worden gevolgd mede t.b.v. de aanstaande jaarrekening.

Zie tevens de toelichting die in de samenvatting is opgenomen voor de mutaties binnen dit beleidsveld en de toelichting op de mutaties binnen beleidsveld Kapitaallasten.

Financieel Opbrengsten financieel en belastingen

Exploitatiekosten	verhoging	verlaging	saldo
Opbrengsten financieel	-3.108.068	-3.048.068	-60.000
totaal beleidsveld	-3.108.068	-3.048.068	-60.000

Investerings

Geen mutaties

Risicoparagraaf

Geen mutaties

Hoogheemraadschap van Delfland

Gemaal Hoekpolder

Beleidsveld: ABC Delfland
Aard voorstel: Besluitvormend

Vergaderdatum: 20 november 2008
Agendapunt:
Kenmerk VV: 711815
Aantal bijlagen: 2

Aan de verenigde vergadering van Delfland,

Ontwerpbesluit:

1. in te stemmen met het voorstel tot het realiseren van een nieuw gemaal Hoekpolder.
2. In te stemmen met de verhoging van het krediet van ABC polderstelpost Hoekpolder (78152) conform het investeringsplan.
3. In te stemmen met de verhoging van het investeringsplan en het beschikbaar stellen van het krediet voor het project *Gemaal Hoekpolder (78152A)* zoals is opgenomen in de vertrouwelijke financiële bijlage 1
4. In te stemmen met het overhevelen van het investeringsplan en krediet uit polderstelpost *Hoekpolder 78152* naar onderliggend project *gemaal Hoekpolder 78152A* zoals vermeld in de vertrouwelijke bijlage.

Probleemstelling:

Bij het vaststellen van de maatregelen uit de ABC polderstudie is een investeringsplan en krediet vastgesteld van € 171.400 voor de voorbereiding van het in capaciteit vergroten van het bestaande gemaal Hoekpolder.

Aanvankelijk was gedacht om de capaciteit van het gemaal in of ter plaatse van het bestaande gemaal uit te breiden. Uitbreiding van de capaciteit in het gebouw is echter niet mogelijk. Uitbreiding van het gebouw (oude molenstomp) past in het geheel niet in de omgeving. Als gevolg hiervan is gekozen voor nieuwbouw van het gemaal.

Voor het bouwen van een nieuw gemaal is een nader onderbouwde kostenraming opgesteld. Voor het realiseren van het gemaal is een beschikbaarstelling van investeringsplan en krediet nodig.

Beoogd effect:

1. Met het toegewezen investeringsplan en krediet kan de realisatie van het gemaal plaatsvinden.
2. Door het uitvoeren van deze maatregel wordt het knelpunt van de afvoer in het watersysteem van de Hoekpolder opgelost.

Inleiding

In het VV-besluit van 26 juni 2003, kenmerk 2003/03789, zijn maatregelen voor de Hoekpolder in het kader van ABC-Polders vastgesteld. Eén van de maatregelen is het in capaciteit vergroten van het bestaande gemaal in de Hoekpolder te Rijswijk.

Met het besluit is voor de voorbereiding een investering opgenomen en een krediet beschikbaar gesteld. Het Project- en Ingenieursbureau van Delfland heeft de maatregel vervolgens verder uitgewerkt met een bijbehorende kostenraming (zie hiervoor de vertrouwelijke financiële bijlage).

De VV wordt gevraagd om in te stemmen met het verhogen van het investeringsplan en het beschikbaar stellen van het krediet voor de maatregel uit de ABC-studie van de Hoekpolder conform de vertrouwelijke financiële bijlage.

Kader

Maatregelen in de Hoekpolder worden uitgevoerd in het kader van het overkoepelende ABC-programma en de ABC-studie. Eén van de maatregelen betreft het vergroten van de gemaalcapaciteit van de Hoekpolder te Rijswijk van 28 naar 63 m³/min.

Toelichting

Door een adviserend ingenieursbureau is voor het onderzoek naar de mogelijkheden een studie uitgevoerd. In deze studie zijn er verschillende mogelijkheden met elkaar vergeleken, uitbreiding in/buiten het bestaande gebouw (oude molenstomp) en nieuwbouw.

Voor deze studie is een aantal criteria opgesteld om een goede afweging van de keuze te kunnen maken.

Deze criteria waren:

1. Ruimte bestaande gemaal;
2. Kosten;
3. Risico's;
4. Mogelijkheden win-win situatie.

Uit de studie bleek, dat:

- a. De inpandige ruimte van het bestaande gebouw onvoldoende is voor de uitbreiding van 28 m³/min naar 63 m³/min;
- b. Risico's aanwezig zijn ten aanzien van de fundatie bij plaatsen nieuwe pomp in het bestaande gebouw;
- c. Kabels en leidingen een risico zijn en verlegd moeten worden met het verbreden van de hoofdwatgang;
- d. Met de uitbreiding ter plaatse van het bestaande gemaal dient ook de toevoerende hoofdwatgang over een lengte van ca. 150 m met 5 m te worden verbreed;
- e. De bouwkosten voor een geheel nieuw gemaal nagenoeg gelijk zijn met die van het uitbreiden ter plaatse van het gemaal;
- f. Vanuit de onderhoudstechnische kant de technische installatie binnen drie jaar vervangen moet worden.

Deze redenen, en het beleid van Delfland met betrekking tot "het gezicht van Delfland" naar de omgeving, hebben geleid tot de beslissing om nieuwbouw toe te passen.

Door toepassen van nieuwbouw vervalt de noodzaak van het vergroten van de capaciteit van de watgang naar het bestaande gemaal.

Samen met de gemeente Rijswijk wordt bezien wat de mogelijkheden zijn voor behoud van het bestaande gemaal.

De voorliggende investeringsaanvraag behelst het totaal aan kosten voor de verdere voorbereiding en uitvoering van de maatregel.

Financiën

Op het investeringsplan van de polderstelpost 78.152 (ABC polders Hoekpolder) is er ruimte gereserveerd voor voorbereiden van het vergroten van de capaciteit van het gemaal (78.152A) en van de watgang naar het gemaal (78.152C).

Naast de voornoemde projecten is er ruimte gereserveerd in het investeringsplan voor het vervangen van een sifon in Sion (78.152B). In afwachting op de herinrichting van het gebied is er een tijdelijke pompinstallatie geplaatst waardoor het vervangen van de sifon niet meer noodzakelijk is. De verwachting is dat na de herinrichting er geen (grotere) sifon nodig is.

Vanuit de polderstelpost 78.152 (ABC Hoekpolder) is er nog geen investeringsplan en krediet toegewezen voor de watergang (78.152C) en de sifon (78.152B).

Door het vervallen van de noodzaak voor het verbreden van de watergang en vervangen van de sifon komen de investeringsplannen hiervan vrij. Deze kunnen benut worden voor het bouwen van het gemaal. De noodzakelijke verhoging van het investeringsplan en krediet zal hierdoor lager zijn.

Met behulp van de studie is door het Project- en Ingenieursbureau van Delfland een raming gemaakt van de totale projectkosten voor deze maatregel. Op basis van deze raming worden het investeringsplan en krediet aangevraagd.

Bedrag : Zie de vertrouwelijke financiële bijlage.
Nummer : 78.152A

Risico's en beheersmaatregelen

De raming waarop de aanvraag investeringsplan is gebaseerd is op basis van het voorontwerp. Op het moment van aanvraag zijn nog geen nauwkeurige gegevens beschikbaar.

Personele en organisatorische consequenties

Geen

Overige consequenties

Met de verdere ontwikkeling en voorbereiding van het gemaal zal tevens worden gezien of het nieuwe gemaal visvriendelijk passeerbaar kan worden uitgevoerd door het toepassen van een buisvizel. Deze toepassing zal dan in eerste instantie als pilot worden uitgevoerd.

Besluitvormingstraject/vervolgtraject en communicatie

Met het besluit is het mogelijk om de voorbereiding af te ronden en het project te realiseren.

Bijlage(n)

- Kostenraming investeringsplan (vertrouwelijk)
- Overzichtskaart locatie nieuw en bestaand gemaal

Advies

Over dit voorstel is advies gevraagd aan de commissie(s) Commissie Financiën, Commissie Waterbeheer.

Dijkgraaf en Hoogheemraden van Delfland,
de Secretaris,

de Dijkgraaf,

mevr. A. Boomsma

mr. M.A.P. van Haersma Buma

Hoogheemraadschap van Delfland

Gemaal Hoekpolder

Kenmerk VV: 711815
Beleidsveld: ABC Delfland

Vergaderdatum: 20 november 2008
Agendapunt: B.02

De verenigde vergadering van Delfland,

gelezen het voorstel van dijkgraaf en hoogheemraden van d.d. 16 september 2008,
kenmerk 711814

gelezen het advies van de commissie(s): Commissie Financiën, Commissie Waterbeheer

gelet op: de artikelen 99 t/m 104 van de Waterschapwet.

BESLUIT

1. stemt in met de bouw van een nieuw gemaal in de Hoekpolder.
2. stemt in met de verhoging van het krediet van de ABC polderstelpost Hoekpolder (78152) conform het huidige investeringsplan.
3. stemt in met het overhevelen van het investeringsplan en krediet uit polderstelpost *Hoekpolder 78152* naar onderliggend project *gemaal Hoekpolder 78152A* zoals vermeld in de vertrouwelijke bijlage.
4. stemt in met het verhogen van het investeringsplan en het beschikbaar stellen van het krediet voor het project *Gemaal Hoekpolder (78152A)* voor de realisatie van het gemaal conform de vertrouwelijke financiële bijlage.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 20 november 2008

De Verenigde Vergadering voornoemd,
de Secretaris,

de Voorzitter,

mevr. A. Boomsma

mr. M.A.P. van Haersma Buma

Hoogheemraadschap van Delfland

Gemaal Hoekpolder

Kenmerk VV: 711815

Vergaderdatum: 20 november 2008

Agendapunt:

KERNBOODSCHAP

In het VV-besluit van 26 juni 2003, kenmerk 2003/03789, zijn maatregelen voor de Hoekpolder in het kader van ABC-Polders vastgesteld. Eén van de maatregelen is het in capaciteit vergroten van het bestaande gemaal in de Hoekpolder te Rijswijk.

De maatregel is onderdeel van cluster 2 van het ABC-project van Delfland.

Uit een studie naar alternatieven blijkt dat met het bouwen van een nieuw gemaal minder risico's aanwezig zijn en er een win-win situatie ontstaat. Dit houdt in dat met het bouwen van een nieuw gemaal de verbreding van de hoofdwatergang over ca. 150 m niet noodzakelijk is.

Het investeringsplan behorende bij de maatregel tot het vergroten in capaciteit van het bestaande gemaal is ontoereikend als ook voor het bouwen van een nieuw gemaal. Door het Project- en Ingenieursbureau is een kostenraming uitgewerkt om inzichtelijk te maken welk bedrag aan investering en krediet vrijgemaakt moet worden. (Zie hiervoor de vertrouwelijke financiële bijlage)

Bijlage 2 Situatie nieuw te bouwen gemaal Hoekpolder

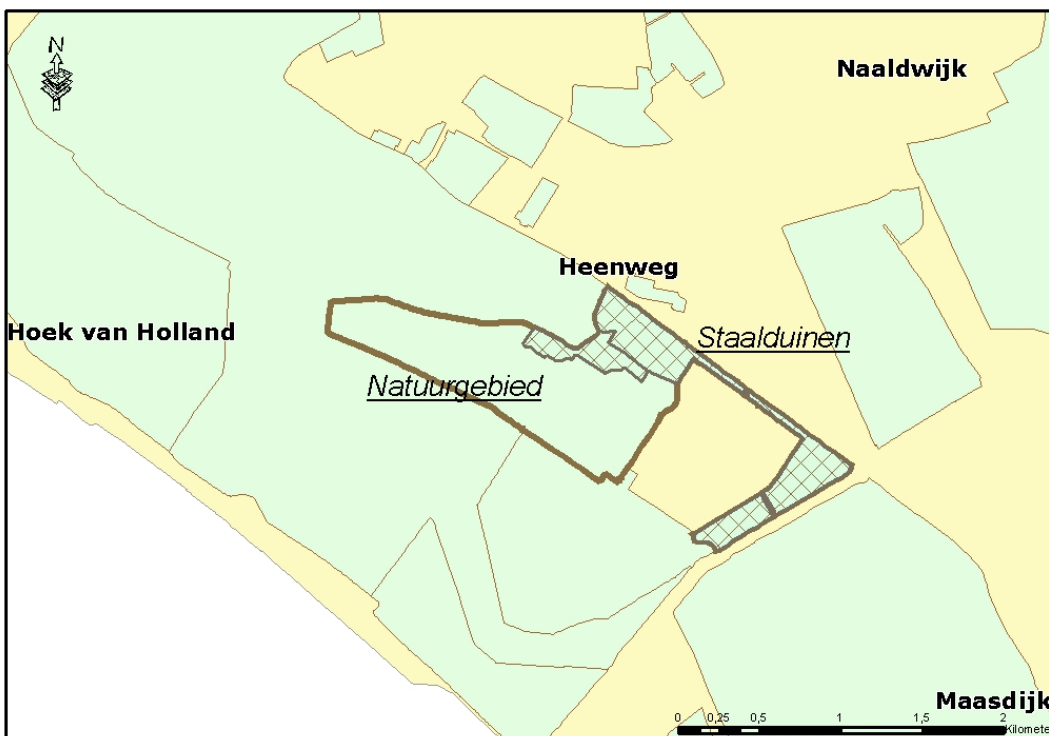
Locatie oud gemaal

Locatie nieuw gemaal

Bijlage I: Resultaten polder Staalduinen

A. Onderzoeksgebied

De polder Staalduinen heeft geen onderdeel uitgemaakt van de ABC-clusteronderzoeken en is dus nooit getoetst aan de normen voor wateroverlast. Voor de polder is daarom een afzonderlijke wateroverlasttoetsing uitgevoerd. De polder Staalduinen is een opmalingspolder met polderpeilen die variëren van NAP+0,03m tot NAP+0,38m. De polder bevindt zich in de gemeente Westland. De polder bestaat deels uit natuurgebied en deels uit glastuinbouwgebied. De toetsing heeft alleen plaatsgevonden voor het glastuinbouwgebied. In figuur 1 is de polder Staalduinen op kaart weergegeven.

Figuur 1: Onderzoeksgebied Staalduinen

In tabel 1 is een overzicht weergegeven van het grondgebruik binnen de polder, uitgedrukt in hectares.

Tabel 1: Verdeling van het grondgebruik, huidige situatie

Stedelijk gebied [ha]	Glastuinbouw [ha]	Grasland, recreatie en bos/natuur [ha]	Totaal [ha]	Aandeel open water [ha]
9	29	9	47	1

* Het aandeel open water is onderdeel van de verschillende functies (dus niet bij het totaal op te tellen)

B. Berging- en afvoercapaciteit

In het onderzoek naar de wateroverlast is een analyse uitgevoerd van het watersysteem van de polders waarbij de het functioneren van het watersysteem met een model is gesimuleerd. Met het rekenmodel zijn reeksen van extreme neerslag doorgerekend waaruit knelpunten in de berging- en afvoercapaciteit zijn gesignaleerd.

Bergingscapaciteit

Voor het bepalen van de benodigde bergingscapaciteit is gebruik gemaakt van de NBW-systematiek. Omdat sprake is van een opmalingspolder zonder gemaal is bij het bepalen van het bergingstekort de afvoercapaciteit van de polder beperkt tot de geldende bemalingsnorm. De belasting van het boezemsysteem is daardoor niet groter dan voor polders die het water met een gemaal op de boezem lozen.

De bergingsopgaven voor de polder Staalduinen bedraagt in totaal 7.300 m³ waarvan een historisch tekort van 800 m³.

Afvoercapaciteit

De afvoercapaciteit van watergangen en kunstwerken zijn getoetst aan de normen van Delfland. Dit resulteert in maatregelen voor watergangen en kunstwerken, die in paragraaf d zijn beschreven.

De polder Staalduinen is een opmalingspolder die via twee stuwen afwatert naar de boezem. De afvoercapaciteit van de beide stuwen is groter dan de afvoernorm voorschrijft waardoor de boezem plaatselijk relatief zwaarder wordt belast dan bij polders met een gemaal. In de beschrijving van het maatregelenpakket wordt dit verder toegelicht.

C. Toelichting op de voorkeursmaatregelentabellen

In het onderzoek is een voorkeursmaatregelenpakket opgesteld. De maatregelen zijn in overeenstemming met de strategie van WB21 gericht op het vasthouden, bergen en afvoeren van het water. De uiteindelijke maatregelen vormen een selectie van de onderzochte oplossingsrichtingen die zijn beoordeeld op basis van robuustheid, effectiviteit, verwachte realisatietermijn en kosten. Hieronder worden de belangrijkste knelpunten, de afweging van de oplossingen en de selectie van maatregelen beschreven.

De voorkeursmaatregelen die uit dit ABC-Polders onderzoek naar voren gekomen zijn worden in paragraaf D toegelicht in tabellen weergegeven. Deze paragraaf geeft een toelichting op die tabellen.

Vervolgactiviteiten

De voorkeursmaatregelen zijn onderverdeeld naar activiteiten die voor het vervolgtraject nodig zijn. Hierbij is onderscheid gemaakt in uitvoeringsmaatregelen, onderzoeksmaatregelen en planvormingsmaatregelen, zie tabel 6.

Tabel 6: Vervolgtraject van maatregelen

	Omschrijving	Indicatieve uitvoeringstermijn
Uitvoeringsmaatregelen	Deze maatregelen zijn in principe gereed om uitgevoerd te worden. Na voorbereiding van de uitvoering kan op relatief korte termijn daadwerkelijk met de realisatie begonnen worden. Bijvoorbeeld het vervangen van een duiker.	2 tot 5 jaar (na aanvang) (gedetailleerde planning in voortgangsrapportage)
Planvormingsmaatregelen	Voordat deze maatregelen kunnen worden uitgevoerd is verdere planvorming nodig. Een belangrijk onderdeel wordt hierbij gevormd door het overleg met de RO-partners. Hierbij moet gedacht worden aan het realiseren van de 2 ^{de} fase bergingscapaciteit.	1 ^{ste} fase maatregelen: 5 jaar, met een hoge prioriteit voor historische bergingsopgave en 2 ^{de} fase maatregelen: 2015

1ste en 2de fase voorkeursmaatregelen

In het kader van het Nationaal Bestuursakkoord Water is afgesproken dat de regionale watersystemen in 2015 op orde dienen te zijn. Dit heeft betrekking op de uitvoering van de 1ste en 2de fase voorkeursmaatregelen met betrekking tot waterkwantiteit. De realisatie van de 1ste fase voorkeursmaatregelen zal grotendeels door Delfland bekostigd worden.

Uitvoeringsmaatregelen zijn meestal 1ste fase maatregelen. De 2de fase maatregelen zijn planvormingsmaatregelen, waarvoor samen met partners in het gebied gezocht moet worden naar een concrete invulling van de waterbergingsopgave. Daarnaast valt hier ook het verbeteren/aanpassen van de waterhuishouding in nieuw te ontwikkelen gebieden onder. Dit komt niet voor rekening van Delfland, maar voor de planontwikkelaar. Over de invulling van verantwoordelijkheden en de daarbij behorende kostenverdeling voor de uitvoering van de 2de fase voorkeursmaatregelen zullen mede in het kader van artikel 10 van het Nationaal Bestuursakkoord Water nadere afspraken worden gemaakt tussen Delfland en de gemeente Westland.

Daarmee samenhangend geeft de 1ste of 2de fase een indicatieve uitvoeringstermijn aan. Wanneer overleg en afstemming met derden nodig is, zal de uitvoeringstermijn lang zijn. Aan de andere kant zullen uitvoeringsmaatregelen op kortere termijn uitgevoerd kunnen worden.

Taakverdeling (borging)

De opdrachtgever is verantwoordelijk voor de borging van de voorkeursmaatregelen in het vervolgtraject en zet deze uit bij verschillende sectoren of teams binnen Delfland. Deze worden de nieuwe opdrachtnemers, in de tabel aangeduid met ON. Zo worden de meeste uitvoeringsmaatregelen over het algemeen uitgezet bij het Project-Ingenieursbureau (PIB). De (vervolg)onderzoeken worden veelal binnen team Waterhuishouding van de sector Beleid en Onderzoek uitgevoerd. Planvormingsmaatregelen worden bij het team Water en Ruimtelijke Ontwikkelingen (B&O/WRO) uitgezet.

D. Voorkeursmaatregelen Staalduinen

Knelpunten watersysteem

De belangrijkste knelpunten zijn:

- Er is een bergingstekort van in totaal 7.300 m³;
- De afvoerconstructie van peilvak I is niet bedrijfszeker.
- De watergang in peilvak I evenwijdig aan de Maasdijk heeft een te geringe afvoercapaciteit
- De afvoercapaciteit van het afvoerpunt in peilvak III is groter dan de afvoernorm
- Er is een te krappe duiker onder de Van Oosthijzelaan
- In peilvak I en III watert glastuinbouw dat in boezemgebied ligt af op de polderwatergang hetgeen ongewenste peilstijgingen veroorzaakt.
- De constructie voor wateraanvoer van peilvak I naar III is niet bedrijfszeker.

Afwegingen die ten grondslag liggen aan het maatregelenpakket

Het grootste knelpunt in de polder is het bergingstekort met als gevolg dat de kans op wateroverlast als gevolg van hoge oppervlaktewaterstanden te groot is. In peilvak I en III ligt de oorzaak deels ook in de glastuinbouw in boezemgebied die op de polderwatergang loost. Daarnaast wordt bij hevige neerslag vanuit de polder gemiddeld meer dan de afvoernorm op de boezem geloosd.

De afvoerconstructie vanuit peilvak I naar de boezem is niet bedrijfszeker. De afvoer verloopt via duikers met een verticaal geplaatste instroomopening die handmatig moet worden ingesteld om het stuwniveau in te stellen. De beide duikers hebben een te geringe afvoercapaciteit zodat bij hevige neerslag sprake zal zijn van ongewenste opstuwing.

Om het watersysteem op orde te krijgen volgens de NBW-normen dient de bergingscapaciteit van het watersysteem te worden vergroot. De afvoercapaciteit van het watersysteem is te gering om de snelle afvoer vanaf de glastuinbouw voldoende snel te verwerken. Bovendien is een te snelle afvoer niet gewenst met het oog op de afvoercapaciteit van de boezem.

De glastuinbouw in het boezemgebied dat afwatert naar de peilvakken I en III wordt door middel van leidingen afgekoppeld van de polderwatergang. De snellere afvoer van overtollige neerslag veroorzaakt in deze peilvakken grote peilstijging doordat het water lokaal tussen duikers instroomt en zich niet voldoende snel over het watersysteem kan verdelen. Omdat de glastuinbouw zich in boezemland bevindt hoeft geen aanvullende berging in de boezem te worden gerealiseerd.

De wateraanvoer van peilvak III wordt verbeterd zodat de huidige, niet-bedrijfszekere niveauregeling in peilvak III kan komen te vervallen. Het waterpeil van peilvak I hoeft met de nieuwe aanvoerconstructie ook niet meer boven streefpeil te worden ingesteld.

Voorkeursmaatregelen

Voorkeursmaatregelen polder Staalduinen				
Fase	Nr.	Omschrijving	Omvang	ON
Uitvoeringsmaatregelen				
1 ^{ste}	1	Verbreden en/of verdiepen watergang peilvak I langs Maasdijk	Lengte circa 1000m 4 meter breed of 50 cm diep	PIB
1 ^{ste}	2	Automatische stuw peilvak I met aansluitende duiker vervangen	stuwbreedte 1 m duiker Ø 800 mm, 7m	PIB
1 ^{ste}	3	Automatische stuw peilvak III	stuwbreedte 1 m	PIB
1 ^{ste}	4	Verdeelwerk wateraanvoer peilvak III realiseren en stuw met vlotterton peilvak III verwijderen	0,86 m ³ /min	PIB
1 ^{ste}	5	Vervangen duiker Van Oosthijzelaan	Ø 600 mm, 17m	PIB
1 ^{ste}	6	Vaste stuw aflatpunt zuidoosten peilvak III knippen om afvoer te beperken na realiseren automatische stuw peilvak III (maatregel 3)	0,10 m	PIB
Planvormingsmaatregelen				
1 ^{ste}	7	Realiseren van 1 ^{ste} fase berging peilvak I	800 m ³ (0,28 ha)	OWB
2 ^{de}	8	Zoekgebied berging peilvak I	3.700 m ³ (1,27 ha)	B&O/ WRO
2 ^{de}	9	Zoekgebied berging peilvak II	1.100 m ³ (0,22 ha)	B&O/ WRO
2 ^{de}	10	Zoekgebied berging peilvak III	1.700 m ³ (0,33 ha)	B&O/ WRO
2 ^{de}	11	Afkoppelen glastuinbouw boezemland peilvak I en III.	2,9 ha peilvak I 4,5 ha peilvak III	OWB

E. Financiën

In het onderzoek voor Staalduinen is een kostenindicatie gemaakt voor de verschillende maatregelen in de polder. Op basis van standaard eenheidsprijzen bedraagt de kostenindicatie van de investeringskosten voor de 1ste fase van de voorkeursmaatregelen ca. €2,2 miljoen. De kostenindicatie voor de 2de fase voorkeursmaatregelen bedraagt ca. €1.2 miljoen.

Hierbij wordt opgemerkt dat de uiteindelijke kosten sterk afhankelijk zijn van de gekozen inrichtingsvariant, de eventuele grondverwerving, de bodemverontreinigingen, aanwezigheid van kabels/leidingen e.d. Voor dit stadium van het project (initiatiefase) is in voorgaande clusters uitgegaan van een onzekerheid van 50%. De kostenindicaties zijn gebaseerd op standaard eenheidsprijzen van voorjaar 2008. Uit de evaluatie van de eenheidsprijzen met behulp van ervaringscijfers zal moeten blijken of de marge van 50% onzekerheid juist is.

De opbouw van de kostenindicatie is volgens het handboek Projectmatig Werken: bouwkosten, bijkomende kosten en grondverwervingskosten. De bijkomende kosten bestaan uit kosten voor:

- ARBO/Milieu;
- Leges, vergunning, verzekering (o.a. CAR);

- Kosten onvoorzien om aan het bestek te voldoen (meerwerk);
- Advieskosten;
- BTW;
- Kosten beheerder;
- Risico.

De grondverwervingskosten zijn inclusief verkennend bodemonderzoek en taxatie e.d. De eenheidsprijs voor het realiseren van waterbergingen is inclusief een ecologische inrichting hiervan.

De kostenindicatie is exclusief PM-posten.

De kostenindicatie voor Staalduinen als volgt uit:

Kostenindicatie 1ste fase basismaatregelen	Kostenindicatie 2de fase basismaatregelen
€ 2.200.000	€ 1.200.000

west

noordoost

oost

zuidoost

positie voor mogelijk hekwerk (type zie materiaalestaat buitenelement 08)

BIJLAGE 1 Samenvatting Nota herijking 2008

Kader

In 2000 is het Waterplan Delft, een blauw netwerk door zowel de gemeente Delft als het Hoogheemraadschap van Delfland vastgesteld. In mei 2005 zijn circa 170 maatregelen vastgelegd in het 'Uitvoeringsprogramma Delftse polders 2004-2010' (VV-besluit 523896 d.d. 12 mei 2005). Het zijn circa 70 rioleringsprojecten en 100 waterbeheersingsprojecten. In de eerste helft van 2008 is een herijking van het programma afgerond. De volgende punten vormden de aanleiding tot de herijking:

- de kostenramingen uit 2004/2005 waren te laag;
- de oorspronkelijke plannings bleken niet haalbaar;
- niet alle maatregelen bleken haalbaar (o.a. door kabels en leidingen, ruimtegebrek).

De Nota herijking is in mei 2008 opgesteld en in juni 2008 gepresenteerd in het bestuurlijk overleg.

De Nota herijking bevat ook informatie over het Uitvoeringsprogramma Binnenstad en de kosten van dat project. Dit loopt binnen Delfland via een apart besluitvormingstraject en niet via de Nota herijking.

1 Opgave en projecten gereed

De opgave van het uitvoeringsprogramma is in de Nota herijking vermeld. De opgave voor afkoppelen is circa 40 hectare. Inmiddels is circa 43% van deze opgave gerealiseerd.

Voor de waterbeheersingsprojecten staan de opgaven in bijlage 3 van dit VV-stuk vermeld. Zes projecten van het uitvoeringsprogramma zijn gerealiseerd. Van de bergingsopgave uit het uitvoeringsprogramma is 13% gerealiseerd. In onderstaande tabel staat hoeveel waterbeheersingsprojecten zijn gerealiseerd binnen de verschillende polders.

Waterbeheersingsprojecten gereed

Polder	Uitvoeringsprogramma 2004-2010 totaal		Type project
	Aantal	Doelstelling	
Bieslandse Bovenpolder	1	130 m3	NVO
Polder Klein Vrijenban			
Zuidpolder van Delfgauw	1	130 m3	NVO
Voordijkshoornse Polder	2	60 m	duikers
Hoge- en Lage Abtswoudse polder	2	5.600 m3	NVO + verbinding
Totaal	6	5.860 m3	13% t.o.v. totaal uitvoeringsprogramma

2 Aanpassing uitvoeringsprogramma polders

Hoge- en Lage Abtswoudsepolder

In het uitvoeringsprogramma waren 12 maatregelen opgenomen, die samen het circulatiesysteem voor de Hoge- en Lage Abtswoudsepolder vormen. 7 van deze maatregelen bleken niet haalbaar. Om het circulatiesysteem toch te kunnen verwezenlijken zijn 3 varianten voor dit systeem ontwikkeld en tegen elkaar afgewogen. Deze maatregelen staan nu in het uitvoeringsprogramma, maar niet in de prioriteitenlijst, tenzij het 'geen spijt' maatregelen betreft. Het circulatiesysteem is in verhouding duur. Besluitvorming over het al dan niet uitvoeren van het circulatiesysteem zal worden voorbereid.

Voordijkshoornsepolder

De duiker onder de Ruijs de Beerenbrouckstraat is de toevoerder naar het gemaal Van Houtenstraat. Vanwege de hoge kosten is besloten deze duiker niet aan te leggen. Naar aanleiding hiervan is voor de Voordijkshoornse polder een nieuwe watersysteemanalyse uitgevoerd. Er zijn een aantal sets van maatregelen met elkaar vergeleken. Dit heeft geleid tot een aangepast maatregelenpakket, waarbij de doelen van de polder gehaald worden.

3 Kostenraming van de herijking

Kosten van het uitvoeringsprogramma Delftse polders 2004-2010

In bijlage 2 van dit VV-stuk zijn de kosten van het Uitvoeringsprogramma 2004-2010 en de Waterstructuurvisie samengevat.

De kosten van het totale programma, bestaande uit rioleringsprojecten en waterbeheersingsprojecten, zijn toegenomen van 14 tot 32 miljoen euro.

De kosten van de waterbeheersingsmaatregelen die door Delfland en de gemeente Delft zijn voorbereid nemen toe van 7 tot 18 miljoen euro. Tot 1 januari 2007 is 2,5 miljoen euro uitgegeven, dus 4,5 miljoen euro van het budget resteert.

De kosten van de maatregelen uit de waterstructuurvisie zijn toegenomen van 3,8 tot 13,3 miljoen euro. De waterstructuurvisie bestaat voornamelijk uit maatregelen die moeten worden getroffen bij ruimtelijke ontwikkelingen (tweede fase ABC maatregelen).

Prioritering

In de Nota herijking zijn criteria voor prioritering opgenomen. De criteria voor prioritering zijn:

- Uitvoeren no-regret maatregelen;
- Afvoer (gemaal) gekoppeld aan berging heeft hoge prioriteit;
- Afkoppelen heeft - gelet op het positieve effect - ook prioriteit;
- Hoge- en Lage Abtswoudse polder circulatiemaatregelen wellicht op een lagere prioriteit;
- Voordijkshoornsepolder heeft een overmaat aan berging (benutting westelijk deel), Eventueel kunnen enkele bergingsprojecten uit- of afgesteld worden.

Voor nadere prioritering:

- Effect van de maatregel en kostenaspect (kosteneffectiviteit);
- Werk-met-werk;
- Welke projecten zijn al voorbereid (geen kapitaalvernietiging);
- Beleidsmatige prioriteitsvolgorde: *Vasthouden - Bergen - Afvoeren* alsmede *Schoonhouden - Scheiden - Schoonmaken*;
- Zichtbaarheid en draagvlak.

De prioritering heeft inmiddels plaatsgevonden (na het opstellen van de Nota herijking). De geprioriteerde projecten staan in bijlage 4 en 5 van dit VV-stuk. In bijlage 6 zijn de kosten van de geprioriteerde projecten samengevat.

Voor 20 projecten is zowel voorbereiding als realisatie opgenomen in de raming tot 2010. Het betreft een volume van 3,9 miljoen euro, waarvan 1,8 miljoen euro voor rekening van Delfland komt.

Voor 16 projecten is alleen de voorbereiding in de raming tot 2010 opgenomen. Het betreft een voorbereidingsvolume van 0,9 miljoen euro, waarvan circa de helft voor rekening van Delfland komt. Als deze projecten worden gerealiseerd, zullen de realisatiekosten in de toekomst 6,9 miljoen euro bedragen, waarvan ruwweg de helft voor rekening van Delfland komt (besluitvorming in 2010).

Wijziging historisch bergingstekort en voorstel voor andere kostenverdeling voor 2^e fase berging in natuurvriendelijke oevers

De Nota herijking bevat een voorstel aangaande een andere kostenverdeling voor 2^e-fase berging in natuurvriendelijke oevers. Aanleiding hiertoe zijn nieuwe feiten en inzichten over het historisch bergingstekort. Over de andere kostenverdeling bestaat ambtelijk nog geen overeenstemming, dus het ligt nu niet ter besluitvorming voor. Dit zal voor de besluitvorming in 2010 worden uitgewerkt.

4 Uitvoeringsorganisatie en Plan van Aanpak

De risicoanalyse die begin 2008 is uitgevoerd benoemde de organisatie als een belangrijk punt van risico. Door het werken met twee organisaties ontstaat regelmatig onduidelijkheid over wie waarvoor verantwoordelijk is. Beslissingen blijven uit. Als beheersmaatregel is hiervoor het opstellen van een Plan van Aanpak benoemd, met daarin de rollen, taken en verantwoordelijkheden. Momenteel wordt gewerkt aan dit Plan van Aanpak. De organisatie die in het Plan van Aanpak wordt beschreven komt niet geheel overeen met de beschrijving van de organisatie in de Nota herijking. Het Plan van Aanpak zal door de daarvoor gemandateerde worden vastgesteld.

BIJLAGE 2 SAMENVATTING RAMING UITVOERINGSPROGRAMMA WATERPLAN DELFT HERIJKING 2008

	VV-besluit 523896			uitgaven t/m 2007	Raming gehele programma			Nog te verwachten kosten (=raming - uitgaven) 2008
	2004	2004	2004		2008	2008	2008	
	totaal	Delft	Delfland		totaal	Delft	Delfland	
ABC poldermaatregelen 1e fase, realisatie historisch bergingstekort + kunstwerken + gemalen	3.257.500	1.615.000	1.642.500	705.000	10.376.000	5.422.000	4.954.000	9.670.000
ABC poldermaatregelen 2e fase ABC bergingsmaatregelen	1.313.000		1.313.000	336.000	939.000		939.000	604.000
Aanleg natuurvriendelijke oevers	689.500	344.750	344.750	249.000	1.637.000	802.000	835.000	1.474.000
circulatiesysteem HAP/LAP					4.391.000	987.000	3.404.000	4.305.000
Subtotaal waterbeheersing excl. projecten derden	5.260.000	1.959.750	3.300.250	1.290.000	17.343.000	7.211.000	10.132.000	16.053.000
Projecten waterbeheersing derden	1.832.000				1.002.000			
Subtotaal waterbeheersing	7.092.000				18.345.000			
Afkoppelen verhard oppervlak en waterkwaliteitsspoor	4.928.000	3.186.500	1.741.500	4.000.000	12.538.000	9.216.000	3.322.000	
Totaal waterbeheersing + rioleringsprojecten	12.020.000	5.146.250	5.041.750	5.290.000	30.833.000	16.427.000	13.454.000	
Overig basisinspanning	2.094.100	2.094.100			280.000	280.000		
Rioleringsprojecten derden	300.000				954.000			
Totaal waterbeheersing + rioleringsprojecten + basisinspanning	14.414.100	7.240.350	5.041.750	5.290.000	32.117.000	16.707.000	13.454.000	
Waterstructuurvisie	3.800.000				13.300.000			

Raming 2008 is voor het merendeel gebaseerd op geactualiseerde kentallen en deels op definitiefase ontwerpen volgens SSK methodiek. Exclusief BTW en bouwrente.

Bijlage 3 Opgave geprioriteerde maatregelen ten opzichte van opgave 'Uitvoeringsprogramma Delftse polders 2004-2010'

doelstelling afvoer: gemaalcapaciteit

Polder	Uitvoeringsprogramma 2004-2010 totaal		Vorbereiding en uitvoering opgenomen in raming tot 2010		Vorbereiding opgenomen in raming tot 2010		Totaal in voorbereiding	Opmerkingen
	Aantal	Capaciteit (m3/min)	Aantal	Capaciteit (m3/min)	Aantal	Capaciteit (m3/min)	in %	
Bieslandse Bovenpolder	1	1,1	1	1,1	0	0	100	
Polder Klein Vrijenban	0	0	0	0	0	0	n.v.t.	
Zuidpolder van Delfgauw	0	0	0	0	0	0	n.v.t.	
Voordijkshoornse Polder	1	18	0	0	1	27	100	oorspronkelijk vergroten van 9 tot 27 m3/min, nu nieuwbouw van 27 m3/min voorzien
Hoge- en Lage Abtswoudse polder	1	14	1	14	0	0	100	
Totaal	3	33,1	2	15,1	1	27	100	

doelstelling afvoer: duikers

Polder	Uitvoeringsprogramma 2004-2010 totaal		Vorbereiding en uitvoering opgenomen in raming tot 2010		Vorbereiding opgenomen in raming tot 2010		Totaal in voorbereiding	Opmerkingen
	Aantal	Lengte (m)	Aantal	Lengte (m)	Aantal	Lengte (m)	in %	
Bieslandse Bovenpolder	4	82	4	45 + ?	1	37	100	plan veranderd van 3 naar 4 duikers
Polder Klein Vrijenban	0	0	0	0	0	0	n.v.t.	
Zuidpolder van Delfgauw	3	475	3	475	0	0	100	
Voordijkshoornse Polder	3	120	0	0	4	183	100	wegens locatiewijziging gemaal meer en andere duikers nodig, 2 gerealiseerd
Hoge- en Lage Abtswoudse polder	2	70	1	20	0	0	29	
Totaal	12	747	8	540	5	220	93	1 project, 50 m niet

doelstelling berging, waterkwaliteit en ecologie: natuurvriendelijke oevers + circulatiesysteem Hoge- en Lage Abtswoudse polder

	Doelstelling waterplan	Uitvoeringsprogramma 2004-2010 totaal	Uitvoeringsprogramma t.o.v. waterplan	Opmerkingen
Polder	Bergings-opgave (m3)	Berging (m3)	in %	
Bieslandse Bovenpolder	9.300	1.600	17	
Polder Klein Vrijenban	7.900	300	4	
Zuidpolder van Delfgauw	36.568	16.405	45	
Voordijkshoornse Polder-Oost	28.500	4.070	14	
Subtotaal	82.268	22.375	27	
Hoge Abtswoudse polder	33.300			De Lage Abtswoudse polder kan grotendeels voorzien in de bergingsopgave van de Hoge Abtswoudse polder. Vanuit de waterstructuurvisie wordt door de aanleg van verbindingen en natuurvriendelijke oevers meer berging gecreeerd dan strikt noodzakelijk.
Lage Abtswoudse polder	-30.800	21.740	> 100	
Totaal	84.768	44.115	52	

Polder	Uitvoeringsprogramma 2004-2010 totaal		Voorbereiding en uitvoering opgenomen in raming tot 2010		Voorbereiding opgenomen in raming tot 2010		Totaal in voorbereiding	Opmerkingen
	Aantal	Berging (m3)	Aantal	Berging (m3)	Aantal	Berging (m3)	in %	
Bieslandse Bovenpolder	5	1.600	0	0	1	250	16	
Polder Klein Vrijenban	1	300	0	0	1	6.300	>100%	6300 m3 voor project waterstructuurvisie gehele polder, waar NVO binnen valt. 80% van bergingsopgave gehele polder
Zuidpolder van Delfgauw	9	16.405	1	60	0	0	0,4	project van 15000 m3 wacht op herinrichting TNO-terrein
Voordijkshoornse Polder	13	4.070	5	255	0	0	6	
Hoge- en Lage Abtswoudse polder, ruimtelijke ontwikkeling	4	8.520	0	0	0	0	n.v.t.	3 projecten financiering derden is deels gerealiseerd, 1 project wacht op ruimtelijke ontwikkeling
Hoge- en Lage Abtswoudse polder, verbindingen circulatiesysteem (duikers en graven watergangen)	18	11.870	0	0	1	3.300	28	2 projecten gereed, 3 vervallen, 3 nieuwe projecten
Hoge- en Lage Abtswoudse polder, overig circulatiesysteem	0	0	0	0	3	0	n.v.t.	stuwen/pompen
Hoge- en Lage Abtswoudse polder, NVO's	7	1.350	4	450	4	1.170	87	1 project is in 2 delen opgesplitst
Totaal	57	44.115	10	765	10	11.020	27	

BIJLAGE 4 PRIORITERING UITVOERINGSPROGRAMMA WATERPLAN DELFT HERIJKING 2008
voorbereiding en uitvoering opgenomen in raming tot 2010

oude volgorde	Nr	Omschrijving	fase	Doelstelling		Financieringskaders **		Kostenverdeling (%)		Raming prioritering Nog te verwachten kosten	tot 2010	Kostenverdeling (geld)	
				Hoeveelheid	Eenheid	Delft	Delfland	Delft	HHD			Delft	HHD
Bielandse Bovenpolder(delft Oost)													
	15	DO-k1	DEF	1,1	m3 pmir	grp	abc1	50	50	156.815	156.815	78.408	78.408
	16	DO-k2	DEF				abc1	50	50	160.000	160.000	80.000	80.000
	17	DO-k2	DEF	30	m1	pb	abc1	50	50	45.000	45.000	22.500	22.500
	18	DO-k2	DEF	15	m1	pb	abc1	50	50	70.000	70.000	35.000	35.000
		DO-k2	I				abc1	50	50	375.000	375.000	187.500	187.500
	Totaal Bieslandse Polder									806.815	806.815	403.408	403.408
Zuidpolder van Delfgauw													
	47	ZU-nv04	DEF	60	m³	op	abce	50	50	43.248	43.248	21.624	21.624
	53	ZU-k2	I	25,0	m	pb	abc1	50	50	75.000	75.000	37.500	37.500
	54	ZU-k3	I	100	m	pb	abc1	50	50	300.000	300.000	150.000	150.000
	55	ZU-k4	I	350	m	pb	abc1	50	50	1.050.000	1.050.000	525.000	525.000
	Totaal Zuidpolder van Delfgauw									1.468.248	1.468.248	734.124	734.124
Voordijksehoornse Polder													
	71	DW-nv01	B	100	m³	op	abce	50	50	30.000	30.000	15.000	15.000
	73	DW-nv03	DEF	75	m³	op	brw	50	50	55.328	55.328	27.664	27.664
	74	DW-nv04	DEF	20	m³	op	abce	50	50	3.600	3.600	1.800	1.800
	76	DW-nv06	DEF	60	m³	op	abce	50	50	25.182	25.182	12.591	12.591
	78	DW-nv08	DEF			op	abce	50	50	15.000	15.000	7.500	7.500
	totaal Voordijksehoornse Polder									129.110	129.110	64.555	64.555
Hoge en Lage Abtswoudse polder (Hap/Lap)													
	127	AP-nv04	DEF	100	m³	op	abce	50	50	133.636	133.636	66.818	66.818
	128	AP-nv05	DEF	100	m³	op	brw	50	50	29.858	29.858	14.929	14.929
	130	AP-nv07	DEF	250	m³	op	brw	50	50	23.000	23.000	11.500	11.500
	130	AP-nv07	DEF		m³	op	brw	50	50	13.272	13.272	6.636	6.636
	133	AP-k3	DEF	14	m³/min	pb	abc1	50/65	50/35	1.200.000	1.200.000	780.000	420.000
	134	AP-k4	I	20,0	m1	pb	abc1	50	50	100.000	100.000	50.000	50.000
	Totaal Hap/Lap									1.499.766	1.499.766	929.883	569.883
Totaal alle maatregelen										3.903.939	3.903.939	2.131.970	1.771.970

	Nr	Omschrijving	fase	Doelstelling		Financieringskaders **		Kostenverdeling (%)		Raming prioritering Nog te verwachten kosten	tot 2010	Kostenverdeling (geld)	
				Hoeveelheid	Eenheid	Delft	Delfland	Delft	HHD			Delft	HHD
oude volgorde	Maatregel												

BIJLAGE 5 PRIORITERING UITVOERINGSPROGRAMMA WATERPLAN DELFT HERIJKING 2008
 voorbereiding opgenomen in raming tot 2010

oude voorloper	Nr	Omschrijving	fase	Doelstelling		Financieringskaders **		Kostenverdeling (%)		Raming prioritering Nog te verwachten kosten	tot 2010	Kostenverdeling (geld)		
				Hoeveelheid	Eenheid	Delft	Delfland	Delft	HHD			Delft	HHD	
Bielandse Bovenpolder(delft Oost)														
	7 DO-wks1	Vergroten sifon onder Bieslandse Kade Ø600 naar Ø1000, 37 m	DEF	37	m1	grp	wks	60	40	371.000	70.000	42.000	28.000	
	14 DO-nv04	Korftlaan (eenzijdig 850 m, met extra berging 250 m³ **)	I	250	m³	op	brw	50	50	153.000	0	0	0	
Totaal Bieslandse Polder											524.000	70.000	42.000	28.000
Polder klein Vrijenban														
	22 V-nvo1	Aanleg van natuurvriendelijke oevers langs watergang A13 (2x 500 m, in combinatie met extra waterberging 300 m³ **)	I	300	m³	op	abce	50	50	180.000	0	0	0	
Totaal Klein Vrijenban											180.000	0	0	0
Voordijksehoornse Polder														
	DW-k5	Nieuwbouw gemaal Kerstanjewetering	DEF	27,0	m3/ min		abc1	50	50	2.967.677	540.000	270.000	270.000	
	DW-k6	Vergroten duiker bij DSM 2000x1500	DEF	40,0	m1		abc1	50	50	132.671	30.000	15.000	15.000	
	DW-k7	Vergroten duiker van Dussenweg- Teding van Berkhoutlaan.Ø 1250	DEF	8,0	m1		abc1	50	50	29.188	10.000	5.000	5.000	
	DW-k8	Vergroten duiker Teding van Berkhoutlaan-Voord.hoornsepad Ø1000	DEF	135,0	m1		abc1	50	50	462.691	85.000	42.500	42.500	
	DW-k9	Aanleg 2 automatische stuwen	DEF	2 st			abc1	50	50	461.030	85.000	42.500	42.500	
totaal Voordijksehoornse Polder											4.053.257	750.000	375.000	375.000
Hoge en Lage Abtswoudse polder (Hap/Lap)														
	111 AP-ws5	verbinding Plevierhof - Forensenweg (270 m³ extra berging) **)	DEF	270	m³		abc2		100	80.000		0	0	
	116 AP-ws10	Verbinding Chopinlaan - Brahmslaan (360 m³ extra berging) **)	DEF	360	m³		abc2		100	133.000		0	0	
	118 AP-ws12	Verbinding krakeelhofvijver - Westlandhof (540 m³ extra berging **)	DEF	540	m³	pb	abc1	50	50	550.000		0	0	
	130 AP-nvo7	Aart vd Leeuwlaan Noord en zuid samen **)	DEF		m³	op	brw	50	50	37.000		0	0	
	AP-nvo8	Realiseren berging in middenberm provinciale weg, tussen M. Nijhoflaan en Kruithuisweg (3300 m³ extra berging **)	DEF	3300	m3		abc2		100	195.764		0	0	
	AP-k5	Aanleg 30 stuwen. 10 m breed	DEF	30 st			brw	50	50	662.820	20.000	10.000	10.000	
	AP-k6	Automatische kantelstuw 2 stuks	DEF	2 st			brw	50	50	461.030	20.000	10.000	10.000	
	AP-k7	Plaatsen 2 circulatiepompen	DEF	2 st			brw	50	50	850.430	20.000	10.000	10.000	
Totaal Hap/Lap											2.970.044	60.000	30.000	30.000
Totaal alle maatregelen											7.727.301	880.000	447.000	433.000

**) voorbereiding vindt plaats binnen een ander project van de gemeente of Delfland

BIJLAGE 6 SAMENVATTING RAMING GEPRIORITEERDE MAATREGELEN UITVOERINGSPROGRAMMA WATERPLAN DELFT HERIJKING 2008

	VV-besluit 523896, 2005			Geprioriteerde projecten 2008			Geprioriteerde projecten 2008			Geprioriteerde projecten 2008		
	2004	2004	2004	tot 2010	tot 2010	tot 2010	na 2010	na 2010	na 2010	totaal	totaal	totaal
	restant budget	Delft	Delfland	totaal	Delft	Delfland	totaal	Delft	Delfland	totaal	Delft	Delfland
ABC poldermaatregelen 1e fase, realisatie historisch bergingstekort + kunstwerken + gemalen	2.752.000	1.559.000	1.366.000	4.352.000	2.363.000	1.989.000	4.154.000	2.107.000	2.047.000	8.506.000	4.470.000	4.036.000
ABC poldermaatregelen 2e fase ABC bergingsmaatregelen	977.000	0	977.000	0	0	0	409.000	0	409.000	409.000	0	409.000
Aanleg natuurvriendelijke oevers	441.000	264.000	264.000	372.000	186.000	186.000	370.000	185.000	185.000	742.000	371.000	371.000
Circulatiesysteem HAP/LAP				60.000	30.000	30.000	1.914.000	957.000	957.000	1.974.000	987.000	987.000
Subtotaal projecten voorbereiding en realisatie opgenomen in raming tot 2010 **				3.903.939	2.131.970	1.771.970						
Subtotaal projecten voorbereiding opgenomen in raming tot 2010; realisatie na 2010 ***				880.000	447.000	433.000	6.847.000	3.249.000	3.598.000			
Totaal waterbeheersing	4.170.000	1.823.000	2.607.000	4.784.000	2.579.000	2.205.000	6.847.000	3.249.000	3.598.000	11.631.000	5.828.000	5.803.000

** kostenverdeling 50% Delfland 50% gemeente Delft voor alle projecten, behalve gemaal Voorhof. Dit in verhouding dure project wordt in 2009 gerealiseerd en voor 65% door de gemeente betaald. Zie ook bijlage 3.

*** De realisatie van de maatregelen, die van het huidige budget worden voorbereid, kost na 2010 nog €6,8 miljoen (€3, 6 miljoen voor Delfland). Delfland is wat duurder uit dan de gemeente Delft, omdat 2e fase bergingsmaatregelen volledig door Delfland worden betaald conform het VV-besluit uit 2005. Zie ook bijlage 4.

Opdrachtgever: Gemeente Maassluis en het Hoogheemraadschap van Delfland

Hoogheemraadschap van Delfland

Waterplan Maassluis

Opdrachtgever:
Gemeente Maassluis en het
Hoogheemraadschap van Delfland
Postbus 55
3140 AB Maassluis

Nelen & Schuurmans
Postbus 1219
3500 BE Utrecht
Tel. 030 - 2330200

WWW.NELEN-SCHUURMANS.NL

KVK, UTRECHT 30152280

Project:

Waterplan Maassluis

Projectgegevens:

Dossier : H0085.1

Datum : juli 2008

Niets uit deze rapportage mag worden veeleenvoudigd of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van de opdrachtgever. Noch mag het zonder dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Samenvatting

De gemeente Maassluis heeft in samenwerking met het Hoogheemraadschap van Delfland een waterplan opgesteld voor het gehele Maassluisse grondgebied voor de periode 2008-2015.

In het waterplan is opgenomen hoe de gemeente en Hoogheemraadschap zich voorbereiden op de toekomstige klimaatsveranderingen - het gaat meer en harder regenen, naast periodes van droogte - en hoe de chemische en ecologische waterkwaliteit van het oppervlaktewater kan verbeteren. Daarmee geven gemeente en Hoogheemraadschap naast invulling aan de eigen wensen en plannen tevens invulling aan de wensen en eisen onder andere uit het Nationaal Bestuursakkoord Water en de Europese Kaderrichtlijn Water. Voorts wil de gemeente met het waterplan gestalte geven aan haar wens van meer beleving en versterking van de natuurlijke omgeving ondersteund door een robuust en goed functionerend watersysteem.

In het waterplan zijn gemeente en waterschap niet voor het eerst bezig met water. Al eerder zijn diverse studies verricht en maatregelen genomen. Zo is er in het kader van de Optimalisatie Afvalwatersysteem studie (OAS) een intensieve samenwerking om het riolerings- en afvalwatersysteem gemeentelijk en regionaal te optimaliseren. Ook wordt het rioleringsysteem verbeterd door de aanleg van bergbezinkbassins en zijn er vergaande plannen om delen van het bebouwde gebied af te koppelen. Het regenwater gaat dan niet meer rechtstreeks naar het riool maar wordt tijdelijk geborgen onder wegen en in wadi's in de vorm van groenstroken en daarna afgevoerd naar oppervlaktewater.

In 2005 heeft de gemeente Maassluis met medewerking van het Hoogheemraadschap een watervisie op hoofdlijnen opgesteld. Deze visie vormt een belangrijke basis voor het waterplan omdat hierin een eerste integrale inventarisatie is gedaan naar de knelpunten, kansen en oplossingsrichtingen in het watersysteem van Maassluis.

De geformuleerde knelpunten hebben in grote lijnen betrekking op een tekort aan waterberging, gebrekkige afvoer van regenwater en waterkwaliteitsproblemen. Ook zijn er duidelijke kansen gesignaleerd, met name door mogelijkheden binnen ruimtelijke herstructureringsprojecten en nieuwbouwplannen.

In het visiedeel van het waterplan zijn streefbeelden en oplossingsrichtingen voorgesteld om de knelpunten in het watersysteem aan te pakken en om kansen voor water te benutten. Zo willen gemeente en Delfland verhard oppervlak verder afkoppelen, de

waterberging van het oppervlaktewater vergroten en een hemelwatertransportsysteem aanleggen in het hoger gelegen deel van Maassluis.

In het uitvoeringsprogramma zijn concrete maatregelen en afspraken tussen gemeente en Delfland uitgewerkt voor de periode 2008-2015. Het komt voor dat voor uitvoering van gewenste maatregelen nog bepaalde beleidskeuzen nader moeten worden uitgewerkt, in dergelijke gevallen is dit gevat in een onderzoeksmaatregel. Ook daar waar de gewenste maatregelen nog technische uitwerking nodig hebben (uitvoering, vergunning, financiële haalbaarheid) zijn een aantal onderzoeksmaatregelen voorgesteld. In het uitvoeringsprogramma is per maatregel opgenomen wat de planning is, wie de trekker is, wie welk deel van de financiering op zich neemt en welke prioriteiten er zijn gesteld. In het kader van de uitvoering is er uiteraard aandacht voor de haalbaarheid en betaalbaarheid (realisatie en beheer) van de uitvoeringsmaatregelen.

Inhoudsopgave

Samenvatting	i
1 Inleiding	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Doel van het waterplan	6
1.3 Werkwijze	7
1.4 Communicatie	8
1.5 Leeswijzer	9
2 Uitgangspunten	10
2.1 Beschrijving plangebied	10
2.2 Watervisie op Hoofdlijnen	11
2.3 Watersysteemanalyse (NBW en ABC- toetsing)	12
2.4 OAS-studie (Optimalisatie Afvalwatersysteem)	14
2.5 Relevant Beleid	16
2.5.1 Kaderrichtlijn Water	17
2.5.2 Wet verankering en bekostiging van gemeentelijke watertaken	18
2.5.3 Grondwater	19
2.5.4 Waterkeringen	19
2.5.5 Water en ruimtelijke ontwikkeling: Watertoets	20
2.5.6 Postzegelplannen	21
2.5.7 Waterfonds	22
3 Huidig watersysteem	23
3.1 Waterkwantiteit	25
3.2 Waterkwaliteit, ecologie en beleving	28
3.3 Grondwater	30
3.4 Afvalwaterketen	31
3.5 Beheer en onderhoud	31
4 Maassluis-West & buitendijks gebied	33
4.1 Huidige situatie, kansen en knelpunten	33
4.1.1 Maassluis-West	33
4.2 Streefbeelden en oplossingsrichtingen	35
4.2.1 Maassluis-West	35
4.2.2 Buitendijks gebied	40
4.3 Maatregelen op hoofdlijnen	41
5 Steendijkpolder	43
5.1 Huidige situatie, kansen en knelpunten	43
5.2 Streefbeelden en oplossingsrichtingen	44
5.3 Maatregelen op hoofdlijnen	46

6	Dijkpolder	47
6.1	Huidige situatie, kansen en knelpunten	47
6.2	Streefbeelden en oplossingsrichtingen	49
6.3	Maatregelen op hoofdlijnen	53
7	Sluispolder	54
7.1	Huidige situatie, kansen en knelpunten	54
7.2	Streefbeelden en oplossingsrichtingen	55
7.3	Maatregelen op hoofdlijnen	59
8	Landelijk gebied: Foppenspolder, Aalkeetbinnen en -buitenpolder	60
8.1	Huidige situatie, kansen en knelpunten	60
8.1.1	Foppenspolder	60
8.1.2	Aalkeet-Binnenpolder	61
8.1.3	Aalkeet-Buitenpolder	61
8.2	Streefbeelden en oplossingsrichtingen	62
8.2.1	Foppenspolder	63
8.2.2	Aalkeet-Binnenpolder	63
8.2.3	Aalkeet-Buitenpolder	64
8.3	Maatregelen op hoofdlijnen	66
9	Uitvoeringsprogramma	68
9.1	Maatregelpakket	68
9.2	Kosten	69
9.3	Kostendekking	70
9.4	Monitoring en evaluatie	70
9.5	Toelichting uitvoeringsprogramma	75
9.5.1	Maassluis-West & Buitendijks gebied	75
9.5.2	Steendijkpolder	81
9.5.3	Dijkpolder	82
9.5.4	Sluispolder	84
9.5.5	Landelijk gebied: Foppenspolder, Aalkeetbinnen- en buitenpolder	85
9.5.6	Generieke maatregelen	86
	Literatuurlijst	88
	Lijst van gebruikte afkortingen	89
I	Beleidskader	98
II	Peilgebieden	120
III	Wijk- en buurtindeling Maassluis	124
IV	Afkoppelkaart	125
V	Kansen- en knelpuntenkaarten	126
VI	KRW-maatregelen	136
VII	Bijlage Kostenverdeling Delfland Uitvoeringsprogramma	137

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Een goede waterhuishouding is essentieel voor een leefomgeving waarin het aangenaam wonen, werken en recreëren is. Of het nu gaat over thema's als het waarborgen van onze veiligheid, de zorg voor de volksgezondheid, het voorkomen van (water)overlast, de (her)inrichting van bestaande en nieuwe gebieden, de ruimtelijke kwaliteit, recreatie, natuurontwikkeling of verkeer; in alle gevallen is er een directe of indirecte relatie met het Maassluis waterhuishoudkundige systeem.

Bij de zorg voor een goede waterhuishouding in Maassluis zijn diverse partijen betrokken. De gemeente draagt de zorg voor doelmatige inzameling en transport van het stedelijke afvalwater (hemelwater, afvalwater en grondwater), door middel van riolering en eventuele andere waterhuishoudkundige voorzieningen. Daarbij is de gemeente primair verantwoordelijk voor de ruimtelijke ordening en het milieubeleid, twee beleidsvelden die van groot belang zijn bij de realisatie van een goede en efficiënte waterinrichting en het bereiken van een goede waterkwaliteit.

De zorg voor het oppervlaktewatersysteem (waterkwantiteit en waterkwaliteit) is de primaire taak van het Hoogheemraadschap van Delfland. Delfland zorgt daarnaast voor veilige dijken en de zuivering van het afvalwater op de rioolwaterzuiveringen (AWZI's).

Een aantal jaren geleden hebben Rijk, gemeenten en waterschappen het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) opgesteld. Hierin is onder andere opgenomen dat gemeentes een waterplan kunnen opstellen waarbij, in overleg met de waterbeheerders, maatregelen worden afgesproken om huidige en toekomstige knelpunten in het watersysteem aan te pakken. In het Waterbeheersplan 2006-2009 is dan ook afgesproken om voor 2009 met alle inliggende gemeenten gemeentelijke waterplannen op te stellen, de wateropgave te bepalen en afspraken te maken over de realisatie van de wateropgave.

Ook de gemeente Maassluis heeft conform het NBW-beleid een waterplan opgesteld in nauwe samenwerking met het Hoogheemraadschap van Delfland. Het Hoogheemraadschap van Delfland heeft haar kennis van het oppervlaktewatersysteem ingezet en waterhuishoudkundige knelpunten in Afvoer en BergingsCapaciteit Delfland studies en in de WaterSysteemAnalyse (WSA) bepaald waar in de toekomst rekening mee gehouden moet worden als gevolg van klimaatverandering.

De samenwerking tussen de gemeente Maassluis en Delfland heeft geleid tot het waterplan waarin de watervisie, oplossingsrichtingen,

onderzoeksmaatregelen en concrete uitvoeringsmaatregelen zijn geformuleerd. De maatregelen zijn in een uitvoeringsprogramma opgenomen.

Dit waterplan biedt een belangrijke basis voor een vruchtbare samenwerking tussen gemeente en Delfland op het gebied van de uitvoering van waterhuishoudkundige maatregelen (ABCDelfland, KRW), rioleringsmaatregelen (basisinspanning, Optimalisatie Afvalwatersysteem, afkoppelen), maatregelen voor grondwater (verbreed GRP, Watergebiedsstudie) en de afstemming tussen water en de ruimtelijke ordening (watertoets).

1.2 Doel van het waterplan

Het doel van het Waterplan Maassluis 2008 – 2015 is het realiseren van een duurzaam, veilig, veerkrachtig en gezond watersysteem in Maassluis. Een watersysteem dat voldoet aan het Nationaal Bestuursakkoord Water en de Europese Kaderrichtlijn Water en dat is gebaseerd op een gezamenlijke visie van gemeente en Delfland op een duurzame waterhuishouding in de gemeente Maassluis tot 2015. Onder het watersysteem wordt daarbij verstaan het geheel van oppervlaktewater, grondwater, afvalwater en hemelwater.

Voor invulling van de gezamenlijke visie is de Watervisie op Hoofdlijnen Maassluis (2005) als handvat gebruikt.

De doelen zijn:

- het afstemmen van waterbeleid tussen gemeente en Delfland, zodat de stedelijke wateropgaven worden gerealiseerd tegen de laagst mogelijke maatschappelijke kosten;
- het opstellen van een concrete waterstructuurkaart als gezamenlijke integrale visie op het watersysteem;
- het uitwerken van de visie in concrete maatregelen;
- het maken van concrete afspraken over de doorwerking van de maatregelen, doel en bekostiging ervan in de ruimtelijke ordening en (meerjaren)begrotingen van beide partijen;
- het vergroten van het maatschappelijk bewustzijn rond het thema water.

Het waterplan bouwt voort op bestaande initiatieven en beleid dat al binnen de gemeente en Delfland is ontwikkeld. Het waterplan zal in de toekomst richtinggevend zijn voor alle waterhuishoudkundige én ruimtelijke plannen binnen de gemeente. Het waterplan legt daarmee de basis voor de verankering van het waterbeleid in de gemeentelijke ruimtelijke ordening (RO) instrumenten (watertoets).

1.3 Werkwijze

Om tot het waterplan te komen hebben de gemeente Maassluis en het Hoogheemraadschap van Delfland intensief met elkaar samengewerkt. In een aantal workshops met de verschillende afdelingen van beide organisaties zijn de kansen, knelpunten en oplossingsrichtingen integraal afgewogen. Tevens zijn veldbezoeken uitgevoerd om praktijkinformatie te verzamelen en is relevante literatuur bestudeerd (zie literatuurlijst). Met behulp van een klankbordgroep zullen de in het waterplan opgestelde maatregelen worden teruggekoppeld en aangescherpt.

Dit waterplan is niet het eerste project waarbij gemeente en Delfland bij elkaar aan tafel zitten. In 2006 is door de gemeente en met medewerking van Delfland een watervisie op hoofdlijnen voor Maassluis opgesteld waarin de kansen en de knelpunten in beeld gebracht zijn.

Het Hoogheemraadschap van Delfland heeft samen met de gemeente in een watersysteemanalyse een aantal aspecten van het watersysteem in Maassluis onderbouwd met behulp van technische analyses en computermodellen. Hiermee zijn de wateropgaven (benodigd oppervlak open water) bepaald, die noodzakelijk zijn om het watersysteem van Maassluis op de toekomstige klimaatsverandering voor te bereiden. De effecten van klimaatverandering zijn gebaseerd op prognoses van de Intergovernmental Panel on Climate Change (IPPC), prognoses waar ook het nationale waterbeleid op is gestoeld.

Tevens is de dimensionering van kunstwerken (gemalen, duikers en stuwen) onderzocht en zijn relevante knelpunten hierbij aangegeven.

Bij het kiezen van de oplossingsrichtingen zijn de twee tritsen voor waterkwantiteit en waterkwaliteit gebruikt als leidraad:

- waterkwantiteit: vasthouden, bergen en afvoeren;
- waterkwaliteit: schoonhouden, zuiveren en scheiden.

1.4 Communicatie

De gemeente Maassluis en Delfland willen de inwoners van Maassluis van het begin af aan betrekken bij het Waterplan. Door middel van klankbordgroepbijeenkomsten is geïnventariseerd welke wensen er leven bij diverse belangen- en bewonersgroepen in de gemeente. Bij het opstellen van het definitieve plan en de uitvoeringsmaatregelen wordt rekening gehouden met deze wensen.

Daarnaast is in het maatregelenprogramma een communicatieparagraaf opgenomen met daarin de aanpak voor een brede externe communicatie van het waterplan.

De communicatiedoelen die hierin aan de orde komen zijn:

- het informeren van de inwoners van de gemeente Maassluis over het waterplan en de uitvoeringsmaatregelen
onderzoeksmaatregelen die daar uit voortvloeien: kenbaar maken wat de gemeente, Delfland en bijvoorbeeld landschapsbeheerders in het gebied samen doen aan het verbeteren van de waterkwaliteit en het voorkomen van wateroverlast;
- het creëren van draagvlak voor ruimtevrugnende waterbeheersmaatregelen;
- het genereren van bekendheid met de rollen en taken van gemeente en waterschap;
- het verhogen van het ‘omgevingsbewustzijn’ in relatie met de aanwezigheid van water in Maassluis;
- het vergroten van het handelingsperspectief om als inwoner zelf bij te dragen aan schoon water en droge voeten;
- het vergroten van de kennis bij schooljeugd over het watersysteem, de waterkwaliteit, de afvalwaterketen, bij voorkeur in combinatie met de klimaatsveranderingen.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de uitgangspunten die bepalend zijn voor de te nemen maatregelen in het watersysteem van Maassluis. De huidige situatie van het watersysteem wordt thematisch beschreven in hoofdstuk 3.

Vervolgens zijn de visie per deelgebied beschreven. Deze deelgebiedhoofdstukken (4 tot en met 8) bestaan uit een paragraaf met knelpunten en kansen, gevolgd door een paragraaf met de streefbeelden –waar willen we heen- en oplossingsrichtingen. In de laatste paragraaf worden de oplossingsrichtingen vertaald naar een maatregelenpakket op hoofdlijnen.

Het volledige maatregelenpakket is opgenomen in het uitvoeringsprogramma van het waterplan. Hierin is per maatregel worden beschreven welke prioriteiten gesteld worden, wat de planning is, wie de trekker is en hoe de financiering plaatsvindt.

2 Uitgangspunten

Bij de uitvoering van dit waterplan is een aantal uitgangspunten en handvaten gehanteerd:

- de reeds opgestelde ‘Watervisie op hoofdlijnen’;
- de technische WaterSysteemAnalyse (WSA);
- de OAS-studie;
- het relevante beleid;
- water en ruimtelijke ontwikkeling: watertoets.

In de volgende paragrafen worden bovenstaande uitgangspunten nader toegelicht.

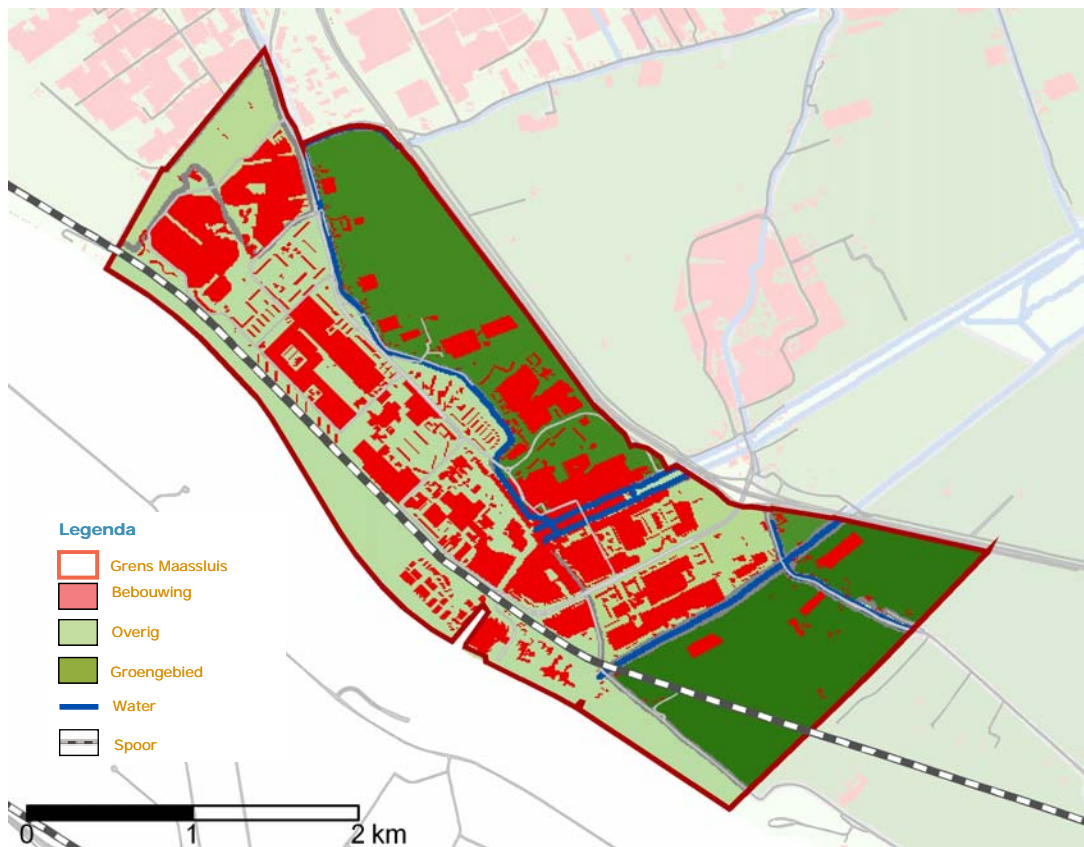
2.1 Beschrijving plangebied

De gemeente Maassluis telt ruim 31.000 inwoners en heeft een oppervlakte van ruim 10 km². Binnen de gemeentegrenzen liggen geen andere kernen.

De gemeente is op watergebied in te delen in:

- de landelijke polders met verspreide bebouwing (het nu nog landelijke deel van de Dijkpolder, Foppenpolder, Aalkeet-Binnenpolder, Aalkeet-Buitenpolder);
- de bebouwde Sluispolder waarin de oude kern ligt, Steendijkpolder Noord en de Dijkpolder;
- het hoger gelegen gebied: Maassluis-West, Kapelpolder en Steendijkpolder Zuid;
- de boezemwateren (De Nieuwe Watering, Vlieten, Boonervliet, Zuidbuurt);
- buitenwater (Havenarm en haven oude centrum).

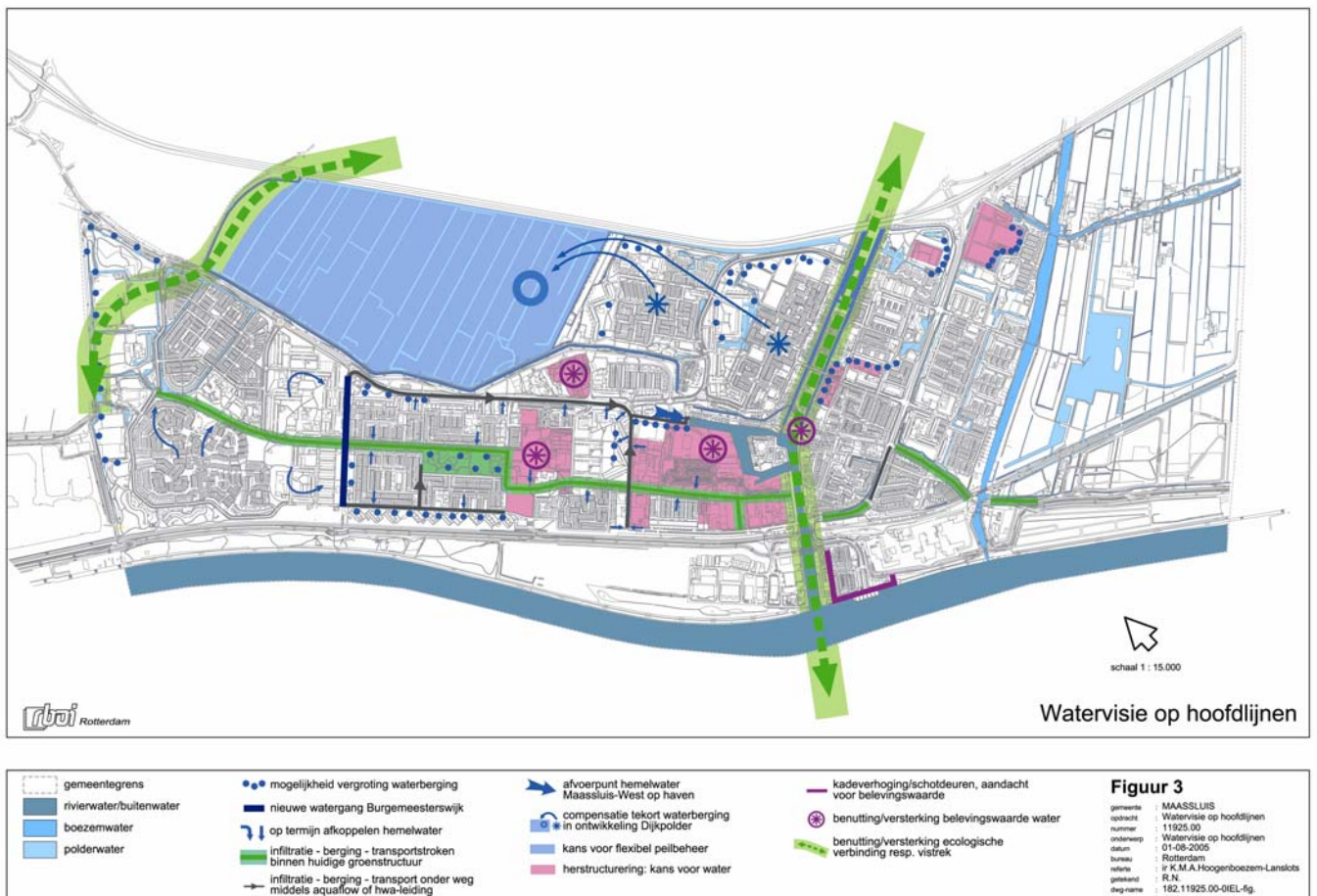
Aan de zuidkant wordt de gemeente begrensd door de Nieuwe Waterweg, ten westen door de Schenkeldijk, noordelijk door de Rijksweg A20 en in het oosten door de gemeentegrens met Vlaardingen (zie Figuur 2.1).

Figuur 2.1 De gemeente Maassluis (plangebied)

2.2 Watervisie op Hoofdlijnen

In de “Watervisie op Hoofdlijnen” zijn de aandachtspunten en kansen voor het watersysteem van Maassluis beschreven. De visie (Figuur 2.2) vormde als voorloper op dit waterplan de basis voor de watertoets van de bestemmingsplannen en andere ruimtelijke plannen, zoals de herontwikkeling van de Burgemeesterswijk.

Figuur 2.2: Visiekaart Watervisie op Hoofdlijnen Maassluis (2005)

Uit de watervisie komen een aantal knelpunten en kansen op het vlak van waterkwantiteit, waterkwaliteit, ecologie en belevingswaarde naar voren. Zo is het afvoeren van het afgekoppelde hemelwater vanuit de wijken en het beoogde open water uit de Burgemeesterswijk via de Haven een belangrijk aandachtspunt. De ontwikkeling in de Dijkpolder biedt kansen om deze hele polder waterhuishoudkundig op orde te brengen. Andere knelpunten en kansen worden opgenomen in de deelgebiedhoofdstukken 4 tot en met 8.

Tevens wordt ingegaan op het proces van de watertoets voor kleine postzegelplannen. Hier wordt in paragraaf 2.5.6 nader op ingegaan.

2.3 Watersysteemanalyse (NBW en ABC- toetsing)

Wat betreft waterkwantiteit en het omgaan met de klimaatsveranderingen zijn op Rijksniveau afspraken gemaakt. De commissie “Waterbeheer 21ste eeuw” (commissie WB21, opgericht na de overstromingen in de jaren ‘90 van de vorige eeuw) heeft in 2000 een

aantal aanbevelingen gedaan om het watersysteem voor te bereiden op de toekomst. De commissie heeft onder andere geadviseerd om de trits "vasthouden, bergen, afvoeren" toe te passen op alle watersystemen. Dat wil zeggen, zo min mogelijk afwenteling van overtollig water op de omgeving. Om dit voor nieuwe ontwikkelingen in te kunnen voeren is de watertoets een verplicht instrument geworden voor wijzigingen in de ruimtelijke ordening.

De bestuurders van provincies, waterschappen en de Rijksoverheid hebben op advies van de commissie WB21, in 2005 het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) vastgesteld. Hierin zijn de adviezen van de commissie WB21 geconcretiseerd. Zo zijn er werknormen opgesteld voor risico's van overstroming vanuit het oppervlaktewater. Deze worden de NBW-werknormen genoemd. De normen komen erop neer dat bepaalde functies in een gebied een bepaalde kans op overstromen mogen hebben. Stedelijk gebied mag bijvoorbeeld niet vaker dan eens in de honderd jaar overstromen vanuit het oppervlaktewater.

Vooruitlopend op het NBW heeft het Hoogheemraadschap van Delfland na de wateroverlast in haar beheersgebied van 1998 Afvoer- en BergingsCapaciteit Delfland –werknormen (ABC-werknormen) opgesteld. Bij het bepalen van de waterbergingsopgave wordt voor de landelijke polders uitgegaan van de ABC-werknormen (zie bijlage I). Voor het stedelijke gebied is gewerkt met de NBW-normen. De reden hiervoor is dat de ABC-werknormen gelden voor een stedelijk gebied met een gemengde riolering in een 'normaal' polder/boezemsysteem. Echter in Maassluis is sprake van een overstortbemaling (zie § 3.1), waardoor de riolering teveel invloed heeft op het oppervlaktewatersysteem. De ABC-werknormen zijn daarom niet representatief voor de benodigde berging in stedelijk gebied. Daarom is ervoor gekozen om een gekoppeld polder-/rioleringsmodel te maken waarmee de benodigde bergingsopgave hier is berekend. Per polder is bepaald hoeveel ruimte geclaimd moet worden voor de berging van water, zodat het watersysteem de toekomstige klimaatsveranderingen aan kan. Hierbij worden de ABC werknormen voor het landelijke gebied aangehouden, terwijl de NBW werknormen op het stedelijk gebied worden toegepast.

De resultaten van de ABC- en NBW-werknormen in concrete noodzakelijke hoeveelheden waterberging zijn opgenomen bij de beschrijving van het watersysteem in paragraaf 3.1 Nadere details van beide werknormen zijn opgenomen in Bijlage I.

2.4 OAS-studie (Optimalisatie Afvalwatersysteem)

Maassluis transporteert voor het grootste gedeelte haar stedelijke afvalwater via een gemengd rioolstelsel waar afvalwater (DWA) en hemelwater (HWA) door dezelfde buis wordt afgevoerd naar de rioolwaterzuivering De Grootte Lucht (Vlaardingen) van het Hoogheemraadschap van Delfland. Wanneer het zo hard regent dat de capaciteit van het rioolstelsel wordt overschreden dan stort het gemengde afvalwater uit het rioolstelsel over op het oppervlaktewater. Dit om te voorkomen dat het rioolwater ongecontroleerd en zichtbaar op straat stroomt. Vanzelfsprekend heeft een overstortsituatie tijdelijk effect op de waterkwaliteit van het ontvangende oppervlaktewater. Er ligt een aantal van deze riooloverstorten in de Steendijkpolder, Dijkpolder, Sluispolder, Weverskade, de Noordgeer, Binnen- en Buitenhaven.

Maassluis heeft een aantal extra voorzieningen om de frequentie waarmee het riool overstort op binnendijs oppervlaktewater te beperken. Zo wordt het rioolstelsel in Maassluis bij hevige regenval ontlast door de bemaling via overstortbemalingen. Deze bemalingen pompen bij hevige neerslag water uit het rioolstelsel via de haven naar de Nieuwe Waterweg (in beheer bij Rijkswaterstaat Zuid-Holland) en verminderen daardoor het aantal overstortingen op (waterkwaliteitsgevoelig) binnendijs oppervlaktewater. Dit gecompliceerde systeem van oppervlaktewater, riolering, bemalingen en zuivering vergt optimalisatie en afstemming tussen de betrokken partijen.

In het beleid van de waterkwaliteitsbeheerders, in met name West-Nederland, is voor de beoordeling van het gemeentelijk rioleringsbeleid en de vergunningverlening met betrekking tot overstortlozingen gekozen voor een tweesporen aanpak. Het emissiespoor en het waterkwaliteitsspoor. Het emissiespoor wordt doorlopen in het door de gemeente op te stellen basisrioleringsplan (BRP). Om te onderzoeken of na de uitvoering van het emissiespoor nog knelpunten in de waterkwaliteit aanwezig zijn, wordt het waterkwaliteitsspoor gevolgd.

De gemeente voldoet aan de verplichting van de zogenaamde basisinspanning. De basisinspanning is een afspraak om riolsystemen zodanig aan te passen dat de vuiluitworp uit overstorten wordt verminderd. De maatregelen hiervoor zijn opgenomen in het gemeentelijk rioleringsplan (GRP). Een van de maatregelen om overstorten tegen te gaan is het afkoppelen van hemelwater, zodat dit het riool niet langer extra belast en het aantal overstorten afneemt. In het kader van de basisinspanning en vanuit duurzaamheidsbeleid is binnen het afkoppelplan van Maassluis de ambitie geformuleerd (als gevolg van rioolrenovaties) om tot en met 2025 circa 25% van het verhard oppervlak af te koppelen (zie de afkoppelkaart uit de visie in

bijlage III). Het afkoppelen komt naast de verminderde vuiluitwerp het zuiveringsrendement van de RWZI ten goede en leidt tevens tot een energiebesparing.

Medio 2005 heeft de gemeente in samenwerking met het Hoogheemraadschap de OAS Maassluis uitgewerkt. Bij een OAS wordt onderzocht, welke besparingen en kwaliteitsverbeteringen in de afvalwaterketen mogelijk zijn. Delfland en de gemeente maakten voor hun deel van de afvalwaterketen hun eigen plannen. Door deze naast elkaar te leggen worden optimalisatiemogelijkheden zichtbaar die in een OAS nader worden onderzocht. Dit kan leiden tot besparingen op investeringen of tot nieuwe inzichten ter verbetering van de afvalwaterketen en de waterkwaliteit.

Deze OAS Maassluis kan gezien worden als een optimalisatie van de maatregelen uit het Gemeentelijk Rioleringsplan Maassluis 2003 - 2007. De OAS Maassluis heeft bijgedragen aan een combinatie van de gemeentelijke en Delflandse maatregelen. Dit heeft er voor Maassluis toe geleid dat er een aantal maatregelen niet of gewijzigd is uitgevoerd. In grote lijnen komen de maatregelen van OAS-Maassluis neer op de realisatie van een bergbezinkvoorziening van 3.700 m³ in combinatie met de aanpassing van 9 gemeentelijke rioolgemaal welke intelligent gestuurd gaan worden in samenwerking met het rioolgemaal Merellaan van het Hoogheemraadschap van Delfland.

Daarnaast is in 2005-2007 in een samenwerkingsproces met de gemeenten Schiedam, Vlaardingen, Maassluis en Midden-Delfland een OAS-studie (optimalisatiestudie van het afvalwatersysteem) van het afvalwatersysteem van de AWZI De Groote Lucht uitgevoerd. De volgende maatregelen zijn in de OAS Groote Lucht naar voren gekomen:

- Grondwaterproblematiek in Groen van Prinstererkade, Noordvliet, Zuidvliet, etc. De riolering is oud, ligt in particuliere tuinen en heeft onbedoeld invloed op het grondwaterpeil.
- Vanuit de fietstunnel nabij de Merellaan wordt circa 100.000 m³ grondwater per jaar afgepompt en via de riolering afgevoerd.
- Gemaal Weverskade pompt door gemeentelijke herindeling (2003) het gebied Coldehove (gemeente Westland) af. Momenteel lijkt dit gebied te worden aangemerkt als rioolvreemd water ten last van de gemeente Maassluis. Over de afvoer van Coldehove, al dan niet in combinatie met bouwproject Dijkpolder, moeten daarnaast afspraken komen.
- Het aanleggen van drainleidingen bij rioolrenovaties. Nieuwe riolering zorgt hierbij al voor reductie van rioolvreemd water.
- Watervoerende straatfundering in grondwatergevoelige gebieden.

- Opzetten van een grondwatermeetnet.
- Verdere uitwerking van (gemeente-grensoverstijgende) intelligente gemaalaansturing (i.c.m. overname beheer en onderhoud gemalen).
- Ophalen /verhogen van overstortmuren.
- Overstort in haven voorzien van terugslagklepconstructie.
- Daarnaast is er ruimte voor de uitwerking van bijvoorbeeld gemeente-overstijgende watereducatieprogramma's e.d.

De maatregelen vanuit de OAS De Groote Lucht kunnen in aanmerking komen voor financiering vanuit OAS Groote Lucht. Deze OAS-maatregelen zullen integraal in dit waterplan worden opgenomen, met een mogelijke financiering vanuit OAS Groote Lucht.

2.5 Relevant Beleid

Voor het benutten van kansen en het oplossen van de aanwezige knelpunten in het watersysteem van Maassluis is niet alleen Rijksbeleid, maar ook Europees beleid van invloed. In verschillende nota's en structuurplannen hebben provincie, Hoogheemraadschap en gemeente een doorvertaling van dit beleid gemaakt naar de specifieke situatie van Maassluis (zie ook bijlage I).

2.5.1 Kaderrichtlijn Water

Het meest invloedrijke op waterkwaliteit gerichte beleid vanuit Europa is de Kaderrichtlijn Water (KRW, zie Figuur 2.3 en bijlage I). Deze kaderrichtlijn heeft als doel de ecologie en waterkwaliteit in het oppervlaktewater en grondwater te beschermen en waar nodig te verbeteren. Uitgangspunt is dat er door verandering in de leefomgeving in ieder geval geen verslechtering meer optreedt ten opzichte van de huidige situatie. Dit wordt het “stand still principe” genoemd.

Maatregelen ter verbetering van de ecologie en waterkwaliteit in Maassluis zijn het aanpassen van de waterinrichting door aanleg van natuurvriendelijke oevers (zie bijlage VI), wijzigingen in meer ecologisch beheer en onderhoud die daarmee samenhangen evenals het beperken van de emissie van diffuse bronnen en puntbronnen.

Figuur 2.3: De Westboezem is aangewezen als waterlichaam in het kader van de KRW. Een deel hiervan loopt door Maassluis. Dit is in blauwe lijnen aangegeven op de luchtfoto.

Concreet wordt ernaar gestreefd om langs de Delflandse boezem natuurvriendelijke oevers aan te leggen. Ook vindt er bij Delfland in het kader van de KRW onderzoek plaats naar de knelpunten van vismigratie ter plaatse van kunstwerken (sluizen/gemalen) en welke maatregelen daarvoor mogelijk zijn. Zowel de Monsterse Sluis (centrum) als het gemaal Zaayer (Boonervliet) worden in dit onderzoek meegenomen. Alle specifieke KRW-maatregelen tot en met 2015 zijn integraal overgenomen in het uitvoeringsprogramma van dit waterplan.

Overigens is er een bestuurlijke afspraak gemaakt door provincie, waterschappen en gemeenten, dat wanneer zich ruimtelijke dynamiek voordoet langs KRW-waterlichamen, geprobeerd wordt de ecologische kansen zoveel mogelijk te benutten door natuurvriendelijke oevers in te passen.

2.5.2 *Wet verankering en bekostiging van gemeentelijke watertaken*

De wet verankering en bekostiging van gemeentelijke watertaken is op 26 juni 2007 door de Eerste Kamer als hamerstuk aangenomen en is op 1 januari 2008 in werking getreden.

Deze wet regelt onder meer de nieuwe rioolbelasting, de zorgplicht voor afvloeiend hemelwater, de zorgplicht voor het grondwater en de voorkeursvolgorde voor het omgaan met afvalwater bij de milieuvergunningverlening. Hierbij staat doelmatigheid centraal. De wetgever stelt kaders, maar geeft veel beleidsruimte aan de lokale beheerders om te komen tot doelmatige keuzes, die aansluiten op de lokale wensen en mogelijkheden.

De gemeente heeft de verplichting om voor 1 januari 2013 een Verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan op te stellen. Een plan waarin, in samenspraak met andere beheerders, bewuste keuzes worden gemaakt met betrekking tot afvalwater, regenwater, grondwater en oppervlaktewater als elementen van de leefomgeving. Dit gaat dus verder dan het huidige GRP. De soort maatregelen in dit waterplan en in het verbrede GRP zijn nauw verweven, waardoor er een overlap in (financiële) plannings kan ontstaan. In zowel dit waterplan als in het aankomende verbrede GRP zal hier nadrukkelijk aandacht voor zijn.

In de praktijk betekent de toegenomen zorgplicht dat gemeente de oorzaken van grondwateroverlast zal trachten te achterhalen. Er is echter geen plicht tot oplossen van de overlast (zie paragraaf hierna). Het uitvoeren van onderzoek, het registreren van grondwatergegevens (database) en het behandelen van klachten maken deel uit van de zorgplicht. In het waterplan wordt hier alvast op geanticipeerd.

2.5.3 *Grondwater*

Met de 'Wet gemeentelijke watertaken' (zie vorige paragraaf) is tevens de wetgeving voor gemeentelijke grondwatertaken gewijzigd.

Op hoofdlijnen liggen de gedeelde verantwoordelijkheden voor de grondwaterzorg als volgt. De perceeleigenaar is verantwoordelijk voor de afvoer van 'overtollig' grondwater via een drainagesysteem, de gemeente heeft de plicht dit overtollige grondwater te ontvangen en te transporteren, waarbij de waterbeheerder vervolgens dit grondwater dient te ontvangen in nabijgelegen oppervlaktewater.

Verder wordt opgemerkt dat de gemeentelijke taken in de wet zijn vastgelegd als een 'zorgplicht', dus ook voor grondwater. Dat betekent dat de gemeente niet wettelijk verplicht is om alles zelf te doen. De gemeente kan een derde partij inschakelen voor de inzameling, het transport en de verwerking van de verschillende waterstromen.

Kort samengevat moet de gemeente maatregelen treffen in het openbaar gemeentelijke gebied om structureel nadelige gevolgen, bij bijvoorbeeld werken in de openbare ruimte, van de grondwaterstand voor de bestemming van de grond zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken. Deze plicht heeft de gemeente voor zover die maatregelen doelmatig zijn en niet tot de zorg van het waterschap of de provincie behoort ('grondwaterzorgplicht').

2.5.4 *Waterkeringen*

Door Maassluis loopt een aantal waterkeringen. Het Hoogheemraadschap van Delfland heeft haar beleid betreffende waterkeringen vastgelegd in het Beheersplan Waterkeringen 2005-2009. De duurzame bescherming tegen overstroming van het achterland staat centraal. Om duurzame veiligheid te kunnen blijven garanderen heeft de waterkering ruimte nodig. Aanvullend op het beheerplan is de herziene beleidsregel Niet Bouwen op Veendijken geschreven. Tot slot heeft Delfland de Keur, waarin gebods- en verbodsbepalingen zijn opgenomen voor werkzaamheden rond en in de keurzones van de waterkeringen.

Het is van belang voor de bescherming van de waterkeringen dat in bestemmingsplannen conform de Handreiking Watertoets van het Hoogheemraadschap van Delfland waterkeringen en de betreffende kern- en beschermingszones uit de Keur primair worden bestemd als waterkering.

2.5.5 Water en ruimtelijke ontwikkeling: watertoets

In de nabije toekomst wordt een groot deel van Maassluis verder ontwikkeld (zie Figuur 2.4), waarbij er behoorlijke aantallen nieuwe woningen gerealiseerd zullen worden. Bij ruimtelijke (her-)ontwikkelingen is het van belang om de waterhuishouding van het begin af aan mee te nemen in de planvorming. Om dat te waarborgen is een verplichte watertoets in het leven geroepen. In de watertoets komen verschillende waterthema's aan de orde, zoals waterkwantiteit, waterkwaliteit, waterkeringen, afvalwaterketen en beheer & onderhoud van nieuw oppervlaktewater. Daarnaast is er in dit traject aandacht voor een (kind-)veilige inrichting van waterbergingslocaties. Zo is het belangrijk dat er geen geïsoleerde of doodlopende watergangen met risicovolle oevers worden gerealiseerd. Bij herstructurering moet waterberging worden gerealiseerd om bij te dragen aan de waterbergingsopgave van het betreffende peilgebied. Nieuwe ontwikkelingen moeten tevens worden getoetst aan de ABC-normen. Het streven is om in nieuwe situaties verharde oppervlakken (bestrating en daken) waar mogelijk niet aan te koppelen op de riolering, zodat schoon hemelwater zoveel mogelijk naar het oppervlaktewater wordt afgevoerd en het overstorten van rioolwater voorkomen wordt.

Figuur 2.4: Ruimtelijke ontwikkelingen gemeente Maassluis

De watertoets is een instrument dat de ontwikkelaar van een gebied in een vroeg stadium van het ontwerp verplicht contact te zoeken met Delfland en/of Rijkswaterstaat Zuid-Holland, om advies in te winnen. Dit advies wordt verwerkt in de ruimtelijke onderbouwing waarvoor de gemeente haar verantwoordelijkheid heeft. Dit advies wordt in een waterparagraaf opgenomen in het vergunningetraject. Zo kan Delfland en/of Rijkswaterstaat Zuid-Holland haar expertise inbrengen in de plannen en kan in principe worden voorkomen dat in een later stadium problemen ontstaan zoals wateroverlast door te weinig berging.

De Watervisie op Hoofdlijnen dient momenteel bij de watertoets als toetsingskader. Met de vaststelling van dit waterplan zal dit waterplan, met de Waterstructuurkaart en het opgestelde uitvoeringsprogramma als nieuw toetsingskader gaan dienen. Het waterplan geeft tot 2015 aan hoe de wateropgave wordt gerealiseerd in de verschillende poldergebieden, en met welke watermaatregelen rekening moet worden gehouden of waarbij men kan aansluiten bij het opstellen van ruimtelijke plannen en plannen voor herstructurerings.

De Watervisie op Hoofdlijnen uit 2005, die met medewerking van het Hoogheemraadschap van Delfland is opgesteld, bevat de volgende uitspraken:

- waterkwantitatief onderzoek voor het hoge gebied van Maassluis-West is nodig, waarmee de bergingseis voor dit specifieke gebied nader wordt bepaald;
- maximaal toelaatbare peilstijging binnen een peileenheid wordt nader bepaald in overleg met Delfland, rekening houdend met laaggelegen rioleringsdrempels;
- waterberging als creatieve uitdaging meenemen binnen stedenbouwkundig ontwerp. Deze afspraken zijn in het kader van het waterplan meegenomen.

Binnen dit waterplan zijn voorts in het uitvoeringsprogramma maatregelen afgesproken om het watertoetstraject in relatie tot de wateropgave en het waterfonds (zie 2.5.7) gezamenlijk helderder en concreter te maken.

2.5.6 *Postzegelplannen*

Een specifiek aandachtspunt in het proces van de watertoets zijn de zogenaamde "postzegelplannen". Maassluis kent veel (zeer) kleine ruimtelijke plannen, waarbij het vaak gaat om zuivere vervanging van bestaande bebouwing. Het knelpunt van de watertoets uit zich hierbij zowel procesmatig (te langdurig overleg) als kwantitatief (hoe de norm van Delfland toe te passen). Om deze knelpunten aan te pakken is in de

Watervisie op hoofdlijnen tussen gemeente en het Hoogheemraadschap van Delfland een aantal afspraken gemaakt. Binnen het uitvoeringsprogramma van het waterplan wordt extra aandacht besteed aan afspraken in het kader van de postzegelplannen.

2.5.7 *Waterfonds Maassluis*

In de Watervisie op hoofdlijnen is het gebruik van een waterfonds naar voren gekomen, specifiek voor de gemeente Maassluis. Het principe van een waterfonds is dat initiatiefnemers van herstructureringsprojecten of postzegelplannen binnen de gemeente Maassluis, waar geen watercompensatie plaats kan vinden, de financiën beschikbaar stellen om het elders binnen de gemeente wel te realiseren. Daarnaast biedt een dergelijk fonds een stimulans voor ontwikkelaars van grotere ruimtelijke ontwikkelingen over de projectgrenzen te kijken en tot meer integraal gedragen oplossingen te komen.

Voor iedere m³ waterberging die voor het ruimtelijk plan nodig is, wordt een nader af te stemmen bedrag betaald door de initiatiefnemer aan de gemeente, die het stort in het waterfonds. Voor postzegelplannen heeft dit als extra voordeel dat kan worden gespaard tot een bepaald substantieel bedrag, waarna op één locatie een grotere hoeveelheid waterberging kan worden gerealiseerd voor meerdere postzegelplannen tegelijkertijd. Onderzocht moet worden binnen gemeente en waterschap of het wenselijk is om voorrealisatie en voorfinanciering toe te passen. Het wachten op ruimte voor waterberging kan namelijk tot gevolg hebben dat de initiatiefnemer van een ontwikkeling heeft betaald voor de compensatie, maar dat er toch wateroverlast optreedt, omdat het nog niet gerealiseerd is. Het principe van een waterfonds wordt in het uitvoeringsprogramma nader onderzocht, alsmede de optie van voorrealisatie en -financiering.

Door de gemeente Maassluis is aangegeven het idee van een waterfonds binnen de organisatie uit te willen zetten en te onderzoeken wat de juridisch-financiële mogelijkheden zijn. Aanvullend op het financiële vraagstuk (hoeveel kost een m³ waterberging?) dient een gegevensbank te worden opgezet en bijgehouden van het gerealiseerde areaal verhard gebied en het gerealiseerde areaal waterberging.

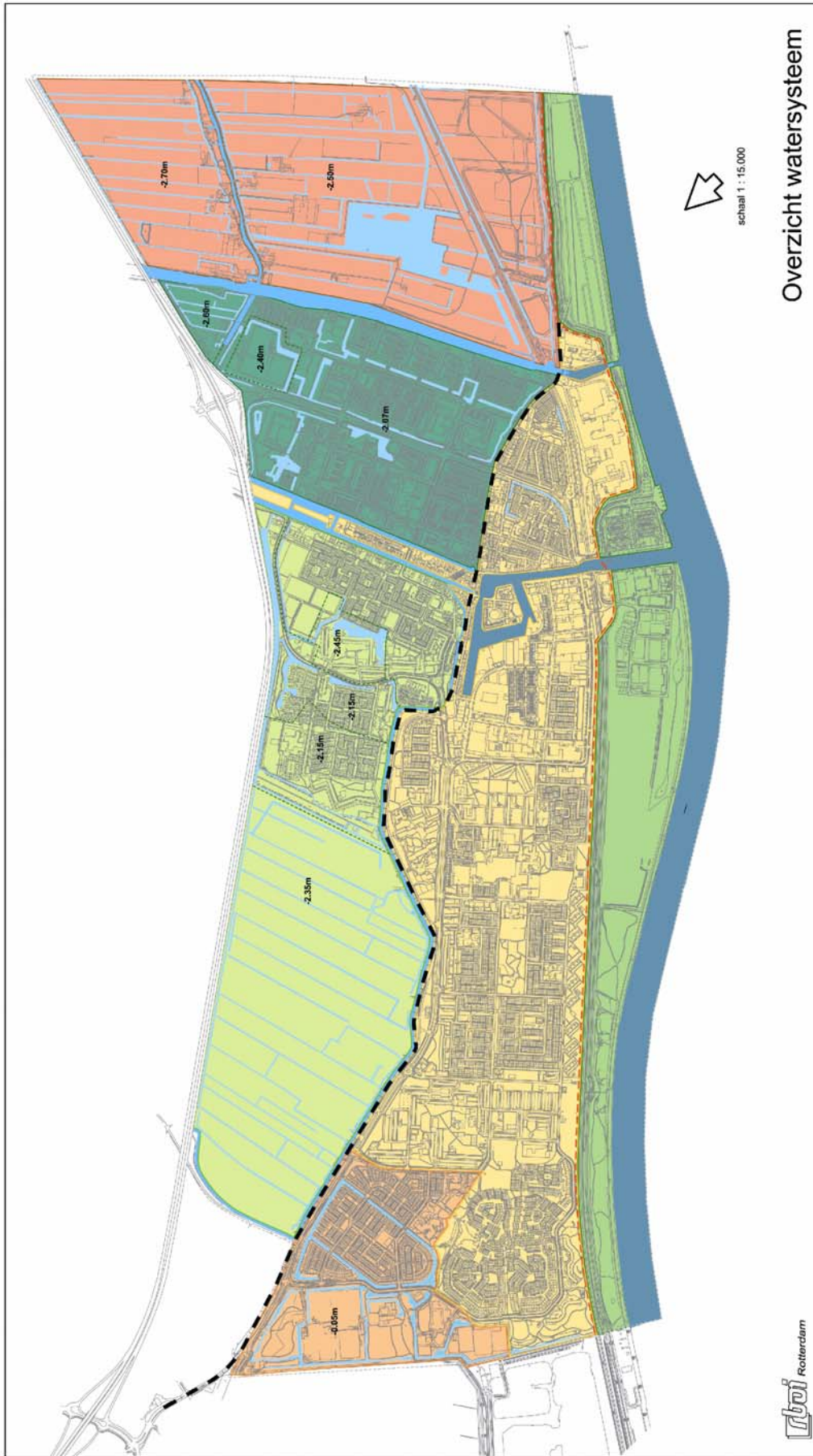
Met financiële experts en juristen zal een studie worden opgestart naar de mogelijkheden, de bedragen en de uiteindelijke vorm van een dergelijk fonds. In dit waterplan worden de afspraken om deze studie uit te werken vastgelegd. Dit wordt als gebiedsdekkende onderzoeksmaatregel opgenomen in het uitvoeringsprogramma.

3 Huidig watersysteem

Maassluis is rond 1340 als nederzetting ontstaan bij een sluis tussen de Noordzee en Rotterdam. Deze stad aan de Waterweg was een thuishaven voor vissers en later ook voor slepers en loodsen. In het centrum ligt de haven. Ondanks de van oudsher sterke band met water, is bij de aanleg van de uitbreidingswijken de relatie afgenomen. Vaarten en kleinere watergangen zijn gedempt en afval- en hemelwater vanaf het verhard oppervlak zijn in de loop van de tijd steeds meer ondergronds afgevoerd via een gemengd rioleringsstelsel.

In een aantal polders vindt overstortbemaling plaats, waarbij de Dijkpolder en de Sluispolder bij hevige regenval rechtstreeks het rioolwater afvoeren naar de Nieuwe Waterweg. De lager gelegen delen van Maassluis betreffen "gewone" poldergebieden, zoals de Steendijkpolder in het oosten en de Aalkeet Binnen- en Buitenpolders in het westen (zie). Deze polders wateren via hoofdwatertgangen en poldergemalen af op het Delflandse boezemwaterstelsel.

In dit hoofdstuk wordt per thema ingegaan op de kansen en knelpunten. In figuur 3.2 zijn de kansen en knelpunten die uit de watervisie op hoofdlijnen zijn gekomen, aangevuld met recente knelpunten, beschreven.

Overzicht watersysteem

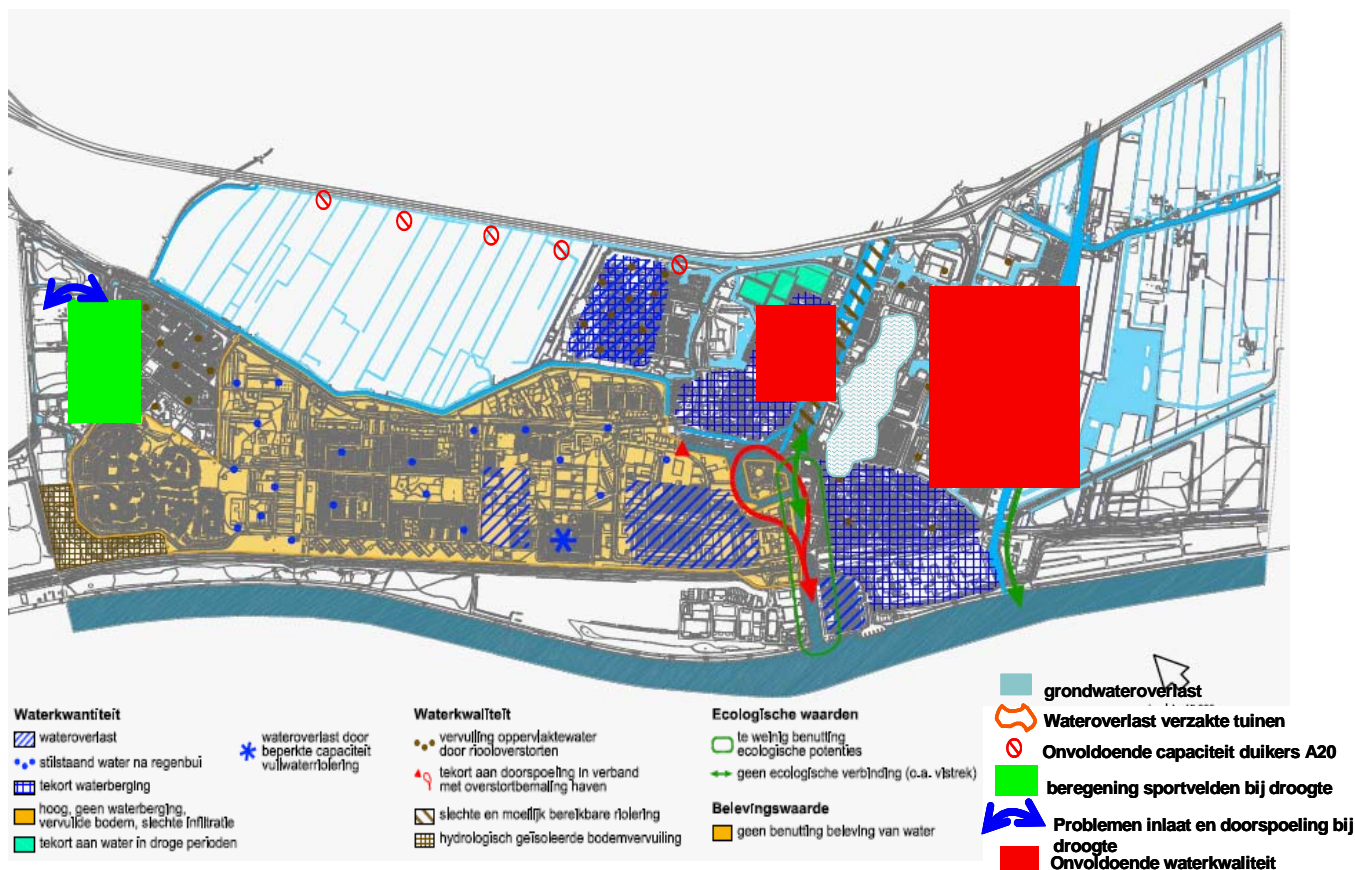
Figuur 1

gemeente : MAASSLUIS
 opdracht : Watervisie op hoofdlijnen
 nummer : 11925.00
 ontwerp : Overzicht watersysteem
 datum : 01-08-2005
 bureau : rtb
 projectleider : P.K.M. Hoogenboezem-Lanslots
 ontwerper : P.N.
 deponeren : 182.11925.00-013E-fig.

- Steendijkpolder
- Dijkpolder
- Sluispolder
- Aalkeet Binnen- en Buitenpolder
- primaire rivierwaterkering
- secundaire waterkering
- buitendijksgebied
- vrij afwaterend gebied (naar boezem en buitenwater)
- 2.50m pellen in meters NAP

- gemeentegrens
- rivierwater/buitenwater
- boezemwater
- polderwater

Figuur 3. 1: Overzicht polders watersysteem Maassluis afkomstig van de Watervisie op Hoofdlijnen (2005)

Figuur 3.2: Kansen en -knelpunten Maassluis op hoofdlijnen

3.1 Waterkwantiteit

Uit de technische analyses van het watersysteem die het Hoogheemraadschap van Delfland heeft uitgevoerd blijkt dat, op de Steendijkpolder na, in alle polders van Maassluis een tekort aan ruimte voor waterberging bestaat. Wordt dat tekort niet opgelost dan zal door de toekomstige klimaatsveranderingen de kans steeds groter worden dat gebieden onderlopen vanuit het oppervlaktewater of het riool.

Delfland heeft het waterbergingstekort uitgedrukt in kubieke meters en een doorvertaling gemaakt naar hectaren. In Tabel 1 zijn de waterbergingstekorten op een rij gezet.

Tabel 1: Bergingstekorten volgens ABC-toetsing inclusief huidige overstortbemaling

Polder	Oppervlakte polder		Tekort waterberging in m ³	Tekort waterberging in ha open water
	Totaal	Binnen Maassluis	ABC/NBW-toetsing	ABC/ NBW-toetsing
Sluispolder	97 ha	86 ha *	geen	geen
Dijkpolder (stedelijk gebied) ***	550 ha	183 ha	1.266 m ³	1,4 ha (peilvak IA)
Steendijkpolder	57 ha	57 ha	geen	geen
Foppenpolder	96 ha	8 ha	550 m ³	0,12 ha
Aalkeet- Binnenpolder	339 ha	119 ha **	Peilvak II: 2000 m ³ + deel peilvak I 4000m ³	0,6 ha + deel van 2,0 ha
Aalkeet- Buitenpolder	403 ha	42 ha	3500 m ³	1,4 ha

NB. De autonome ontwikkeling van afkoppeling is meegenomen in de bepaling van de stedelijke wateropgaven. Daarnaast is uitgangspunt dat de overstortbemaling tot 2015 gehandhaafd blijft (en op lange termijn afgebouwd). Delfland hanteert in het kader van de watertoets in stedelijk gebied een bergingsnorm van 325 m³/ha, maar heeft er geen bezwaar tegen als gemeenten bestaande overstortbemaling ter compensatie inzetten om daarmee een deel van de bergingsopgave in te vullen. Indien overstortbemaling in stedelijk gebied om enigerlei reden niet langer als compenserende maatregel kan worden ingezet, blijft de betreffende gemeente verantwoordelijk om de bergingsopgave van 325 m³/ha op een andere manier te realiseren.

* Een klein deel van de Sluispolder ligt niet in Maassluis.

** De berekende bergingsopgave voor peilvak I geldt voor het gehele peilvak. Peilvak I ligt echter voor het grootste gedeelte in de gemeente Vlaardingen.

*** Het landelijke deel van de Dijkpolder heeft ook een waterbergingstekort, maar dit bestaande waterbergingstekort wordt opgeheven door in het nieuw te ontwikkelen gebied (minimaal) 325 m³/ha te realiseren.

De technische analyses van het watersysteem hebben ook aangetoond dat op verschillende locaties duikers te krap zijn gedimensioneerd en/of dat de capaciteit van gemalen ontoereikend is. In de volgende hoofdstukken wordt per deelgebied beschreven waar hiervan sprake is.

Maassluis-West is door de hoge ligging ten opzichte van de polders (circa 3 à 4m +NAP) een andersoortig gebied. In de naoorlogse periode is dit gebied opgehoogd met baggerspecie en ander materiaal (zand en klei) en vervolgens bebouwd. De wijken hebben door de hoge ligging geen oppervlaktewater. De neerslag op onverhard gebied watert via het grondwater vrij af richting rivier, haven en boezemwater. Het hemelwater op verhard gebied stroomt door de riolen en de rioolgemaal naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie 'De Groote Lucht'. Daarnaast heeft het rioleringsstelsel van Maassluis een overstortbemaling op de Noordgeer aan de haven. Dit is een rioolgemaal welk bij hevige neerslag overtollig rioolwater kan lozen via de haven op de Nieuwe Waterweg.

Door de aanwezigheid van overstortbemaling is de huidige benodigde waterberging, die nodig is om wateroverlast te voorkomen, kleiner. Bij de bepaling van de wateropgaven in dit waterplan is, overeenkomstig het standpunt van Delfland, het uitgangspunt gehanteerd dat de overstortbemaling tot 2015 gehandhaafd blijft, maar dat de vuillast van de overstortbemaling op de Nieuwe Waterweg ('afwenteling') op langere termijn afgebouwd moet worden.

De scenarioberekening van het opheffen van de overstortbemaling geven aan dat dit voor de Dijkpolder tot een grotere kans op water-opstraat vanuit de riolering zal leiden, en daarnaast tot meer riooloverstorten op het binnendijkse oppervlaktewater. De wateropgave blijft gelijk (bij $T=100^1$ worden de waterbergingsoverschotten kleiner). In de Sluispolder neemt door het opheffen van de overstortbemaling het waterbergingsoverschot zodanig af dat er een klein waterbergingstekort optreedt (760 m^3). Ook hier neemt de kans op (zichtbaar) water-opstraat vanuit de riolering toe.

In Maassluis-West treden knelpunten op door wateroverlast omdat het hemelwater niet voldoende kan infiltreren. Het opgespoten havenslib is namelijk niet overal geschikt voor het infiltreren en bergen van hemelwater. Door de hogere ligging van dit gebied en het ontbreken van open water (het betreft geen poldersysteem) is hier geen waterbergingstekort te bepalen.

Watertekort komt echter ook voor. Hierdoor wordt het beregenen (uit oppervlaktewater) van de sportvelden zowel in de Steendijkpolder, Dijkpolder en Sluispolder in droge perioden bemoeilijkt.

¹ Bui $T=100$ is een regenbui welke statistisch gezien 1 maal per 100 jaar plaats heeft en komt met 100 mm in 48 uur

3.2 Waterkwaliteit, ecologie en beleving

De waterkwaliteit in het stedelijk gebied wordt onder andere bepaald door de riooloverstorten. Dergelijke overstorten treden op wanneer het gemengde riool (vuilwater en hemelwater) teveel neerslag te verwerken krijgt. Om te voorkomen dat het teveel aan water op ongecontroleerde wijze uit de putdeksels op straat terecht komt, worden dergelijke riolen voorzien van overstorten. Deze lozen het teveel aan water op het oppervlaktewater.

In de Waterkwaliteitsspoortoetsing Maassluis (2007) zijn de stedelijke watergangen van Maassluis gezamenlijk door de gemeente en het Hoogheemraadschap van Delfland getoetst aan de landelijke normen, zoals vastgelegd in de Vierde Nota Waterhuishouding. De toetsing van de waterkwaliteit is gedaan met de zogenaamde TEWOR-toetsing. Bij de toetsing is rekening gehouden met maatregelen die de gemeente treft in het kader van onder meer de basisinspanning.

Het onderzoek uit 2007 toont aan de gemeente Maassluis in de huidige situatie niet aan het waterkwaliteitsspoor voldoet, maar wel na het nemen van de reeds geplande maatregelen voor de basisinspanning.

Op dit moment wordt vanuit het GRP een aantal ingrepen in het rioleringsstelsel uitgevoerd waardoor het aantal overstorten en overstort(bemalingen) verder wordt beperkt. De gemeente heeft om deze reden beleid opgenomen om het verharde gebied verder af te koppelen. Van het verhard oppervlak van het bestaand stedelijk gebied (waar geen herstructureringen plaatsvinden) zal in 2025 circa 25% afgekoppeld zijn als gevolg van rioolrenovaties. Herstructureringen zullen voor 100% afgekoppeld worden. Het neerslagwater stroomt dan niet meer naar het riool, maar via een separaat (hemel)waterafvoersysteem naar het oppervlaktewater.

Vanuit de KRW is gekozen de KRW-maatregelen te zoeken in de aanleg van natuurvriendelijke oevers (nvo's) langs boezemwateren, welke nog niet voldoen aan de KRW-normen. Daarnaast zullen maatregelen aan de meer stedelijke watergangen, zoals de aanleg van natuurvriendelijke oevers, zoveel mogelijk in lijn liggen met de KRW- criteria zoals deze voor waterkwaliteitsverbetering zijn opgesteld.

Komende jaren zal er voor de KRW een zeer intensief onderzoeks- en monitoringsprogramma opgesteld gaan worden ('beleidsmonitoring KRW') om de effecten van maatregelen te kunnen bepalen. In 2008 start Delfland in samenwerking met de gemeenten met het monitoren voor de KRW.

De waterkwaliteit in het landelijk gebied wordt met name bepaald door de uitloging van meststoffen (via kwel). Hierdoor liggen de gehalten aan stikstof en fosfaat ver boven de MTR-norm (Maximaal Toelaatbaar Risico). Dit betekent dat het water op de meeste plekken voedselrijk is en daarvan profiteren vooral algemenere, dominante plantensoorten. Aanpassing van het landelijke mestbeleid is hier de meest doeltreffende aanpak.

Zowel de PEHS (Provinciale Ecologische Hoofdstructuur) en de Groenblauwe Slinger lopen door Maassluis. De Groenblauwe Slinger is de S-vormige open ruimte tussen de Den Haag en Rotterdam en verbindt het Groene Hart met Midden-Delfland. Dit gebied zal de komende jaren uitgroeien tot een waterrijk natuurgebied van ongeveer 200 km². De Groenblauwe Slinger heeft ecologische en recreatieve taak voor omwonenden en moet voorkomen dat de Haagse en Rotterdamse regio's samenklonteren tot één verstedelijkt gebied. Bij het bedenken van maatregelen is per polder gekeken hoe hierbij kan worden bijgedragen.

Door de afwezigheid van open water in het opgespoten gebied van Maassluis-West wordt het gebrek aan beleving van water door gemeente als kans gezien het stedelijke gebied waterrijk en meer natuurlijk in te richten. De aanleg van de Kwartelsingel in de Burgemeesterswijk vormt de eerste aanzet om gestalte te geven aan de gemeentelijke wens meer zichtbaar water te realiseren. Ten gunste van de beleving is het zaak de omgeving inclusief de waterbergende locaties (waterpartijen of wadi's) als hoogwaardig groen in te richten.

Net westelijk van de gemeente Maassluis ligt de Oranjeplas (in eigendom van de gemeente Maassluis). De Oranjeplas is door de provincie aangewezen als officiële zwemwaterlocatie, waar de bewoners van Maassluis veelvuldig gebruik van maken. De plas wordt beheerd door het Zuid Hollands Landschap en heeft naast de zwemwaterfunctie ook een natuur- en een recreatieve functie.

De plas Boonerlucht wordt gebruikt als kanoplas. Het is momenteel niet geschikt als (nieuwe) zwemwaterlocatie. De plas ligt niet zo ver van de Krabbeplas af. Onzeker is of voldoende bacteriologische kwaliteit kan worden behaald (EU Zwemwaterrichtlijn) in verband met weinig doorstroming, zwemmers, watervogels, paarden, honden, etcetera. De Boonerlucht zal voorts, evenals de Krabbeplas, veel last krijgen van blauwalgenproblemen, omdat het eenzelfde ondergrond betreft. Ingrijpende en dus kostbare maatregelen moeten worden genomen om de bacteriologische kwaliteit te verbeteren en blauwalgenproblemen te voorkomen.

Tot slot ontwikkelt de provincie Zuid Holland een kanorouteplan over onder andere de boezemwatergangen Noordvliet en Westgaag en mogelijk ook de Boonervliet. In het kanorouteplan wordt geprobeerd zoveel mogelijk de verschillende stads- en dorpskernen aan te sluiten op de kanoroutes.

3.3 Grondwater

Rondom de boezemwateren langs de Vlieten tussen de Dijk- en Sluispolder (zie Figuur 3.3) zijn klachten over grondwateroverlast. Zoals aangegeven in hoofdstuk 2 krijgt de gemeente vanaf 1 januari 2008 de zorg over het grondwater in stedelijk gebied.

Figuur 3.3: De Vlieten. De laaggelegen bouwgrond heeft last van grondwateroverlast, vermoedelijk vanwege kweldruk

Met betrekking tot de grondwateroverlast in Maassluis kan worden gesproken over structurele problemen. Nader onderzoek naar de oorzaak en de omvang van het grondwaterprobleem is van belang om doeltreffende maatregelen te kunnen nemen of te adviseren aan de grondeigenaren. Het is in elk geval van belang om voorlichting te geven over de taken en verantwoordelijkheden van gemeente, waterbeheerder en grondeigenaren binnen het probleem van grondwateroverlast. In dit waterplan wordt grondwater meegenomen als knelpunt en zullen maatregelen rondom monitoring en voorlichting worden voorgesteld.

3.4 Afvalwaterketen

Maassluis heeft elf rioleringsdistricten waarbinnen het afvalwater (ook vanuit de buitengebieden) verzameld wordt. Drie rioleringsdistricten lozen hun afvalwater in de pompenkelder van Delflands eindrioolgemaal “Merellaan”. Het gemaal “Merellaan” verpompt het hier verzamelde afvalwater vervolgens via een persleiding in oostelijke richting naar Delflands rioolgemaal “Maassluis”.

Het afvalwater uit de acht overige Maassluisse rioleringsdistricten wordt op vijf plaatsen direct in de persleiding tussen het gemaal “Merellaan” en “Maassluis” geïnjecteerd. Door deze direct inprikkende rioolgemalen zijn het rioolstelsel van Maassluis en het transportsysteem van Delfland nauw met elkaar verweven. Handelen in het ene stelsel heeft doorgaans direct invloed op het functioneren van het andere stelsel.

Sinds jaren wordt de afvalwaterketen ook gebruikt om hemelwater af te voeren. De hierdoor optredende piekbelastingen bij hevige regenval hebben echter een negatieve invloed op het functioneren van riolering en afvalwaterzuivering. De gemeente Maassluis heeft daarom afkoppelen van verharde oppervlakken bij rioolrenovaties in haar GRP opgenomen.

3.5 Beheer en onderhoud

Het Hoogheemraadschap van Delfland beheert en onderhoudt een deel van het open water in Maassluis. Het baggeren, krozen en zuiveren in de hoofdwatgangen financiert Delfland. Het maaien van de bovenwaterlopen is voor kosten van de aangelanden, waaronder ook de gemeente. Ook het onderhoud van overige watgangen is voor de aangelanden, met uitzondering van de dijksloten. De gemeente beheert het riool en de randvoorzieningen. Voor een optimaal beheer is het verstandig om beheerafspraken tussen waterschap en gemeente te implementeren in het waterplan. Als handvat worden de bestaande uitvoeringsafspraken vanuit het Convenant Beheer en Onderhoud watgangen Maassluis (2007) aangehouden. Het betreft hier de uitvoering van baggerwerkzaamheden, het groenonderhoud van (natuurvriendelijke) oevers en het onderhoud van beschoeiing.

Daarnaast zijn onlangs afspraken vanuit het Afvalwaterakkoord Maassluis met betrekking tot het beheer en onderhoud van gemeentelijke rioolgemalen geïmplementeerd. Per 1 januari 2008 wordt het beheer en onderhoud van een achttal gemeentelijke rioolgemalen, die rechtsreeks op de persleiding naar AWZI De Groote Lucht aangesloten zijn, uitgevoerd door het Hoogheemraadschap van Delfland (Regio Zuid).

Wanneer er zich in buitenruimte problemen op het gebied van grond- of oppervlaktewaterafvoer, al dan niet gemeentegrens-overstijgende, problemen voordoen dan is eveneens het streven de problematiek gezamenlijk aan te pakken. Wanneer noodzakelijk wordt ook de betreffende buurgemeente betrokken bij het vinden van een effectieve oplossing.

4 Maassluis-West & buitendijks gebied

4.1 Huidige situatie, kansen en knelpunten

Het hoge gedeelte van Maassluis omvat van noord naar zuid de volgende wijken: een deel van de Steendijkpolder zuid, de Burgemeesterswijk, de Vogelbuurt, Koningshoek, de Componistenbuurt, de Kapelpolder en de Taanschuurpolder (zie bijlage II). Dit hoge gedeelte watert, anders dan de omliggende polders, vrij af. Een bijzonder gebied van dit hoge deel van Maassluis wordt gevormd door het buitendijks gebied dat aan de Nieuwe Waterweg grenst.

4.1.1 Maassluis-West

In dit opgehoogde gebied spelen met name knelpunten op het gebied van wateroverlast, waterkwaliteit en beleving (zie bijlage IV).

Figuur 4.1: Bergbezinkbassin (3700m³) in aanbouw om overstortsituaties tegen te gaan

Ondanks de hoge ligging is er sprake van wateroverlast doordat het water op onverhard terrein zoals parken en plantsoenen niet altijd snel genoeg weg kan. Dit wordt veroorzaakt door de slecht drainerende werking van de bodem en het grote aandeel verhard oppervlak in combinatie met de krappe dimensionering van het riool. Daarnaast zorgen lokale laagtes in het maaiveld in het gebied voor onvoldoende

afwatering naar een rioolput. Aan de Merellaan is een bergbezinkbassin met een inhoud van 3.700 m³ (zie Figuur 4.1) gerealiseerd om wateroverlast door overstorten (o.a. Steendijkpolder-Noord) te voorkomen en de waterkwaliteit van de Haven ter hoogte van de Noordgeer te verbeteren. (zie Figuur 4.1).

Ten aanzien van de waterkwaliteit is de overstort op de Noordgeer in de haven (Figuur 4.2) een knelpunt (Rijkswaterstaat). Deze overstort ligt aan een doodlopende arm waar het water niet snel wegstroomt. Vooral 's zomers leidt dit gebrek aan doorstroming tot een slechte waterkwaliteit. Daarnaast bieden de havenarm en het oude havengebied veel meer ecologische potenties dan

Figuur 4.2: Overstort Maassluis-West op haven

in de huidige situatie worden benut. Zo wordt vistrek vanuit de Nieuwe Waterweg belemmerd door sluizen (Monsterse Sluis en Wateringsesluis) en een gemaal (gemaal Zaayer). Voor bijvoorbeeld paling kunnen deze verbindingen met de rivier van belang zijn.

Er is onvoldoende beleving van water in Maassluis–West doordat open water “van nature” niet aanwezig is. Bij het bebouwen van dit gebied door kunstmatige ophoging is dit destijds zo gebleven en werd hemelwater tegelijk met het huishoudelijke afvalwater via het rioolstelsel afgevoerd naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie. In de Burgemeesterswijk, Koningshoek, de Kapelpolder en de Taanschuurpolder vinden de komende jaren herontwikkelingen plaats.

Deze herontwikkelingen bieden kansen voor afkoppelen en beleving van water. Eén van de vertrekpunten van de “Watervisie op hoofdlijnen” is de nieuw aan te leggen “Kwartelsingel” in de Burgemeesterswijk.

Een knelpunt dat bij de aanleg van deze voorziening in dit hoog gelegen gebied ontstaat, is het watervoerend houden. Daartoe wordt een waterdichte laag aangebracht. Voorts is de hydrologisch geïsoleerde bodemverontreiniging, die in de hoek van Steendijkpolder zuid ligt, een aandachtspunt waar bij afkoppeltrajecten rekening gehouden wordt. Dit betekent dat deze verontreiniging geen invloed (op het gebied van uitstroming) kan en zal hebben op de omgeving. Wanneer dergelijke afkoppelprojecten spelen is er nauwe afstemming tussen gemeente en de DCMR, waarbij de kwaliteitsrichtlijnen vanuit de DCMR gerespecteerd worden.

Buitendijks gebied

In het buitendijks gebied is een aantal ruimtelijke ontwikkelingen gepland (zie intermezzo). Er zijn geen acute watergerelateerde knelpunten, maar wel een aantal aandachtspunten. Zo speelt bij de gemeente de vraag naar meer water en groen en ligt bij het Hoogheemraadschap van Delfland de eis dat waterkeringen vrij dienen te blijven van beplanting en bebouwing. Het bouwen in buitendijks gebied is vanuit Delfland gezien geheel voor eigen risico voor

Er is een aantal ruimtelijke ontwikkelingen gepland in het gebied tussen Maassluis-West en de Nieuwe Waterweg: Het Balkon, De Kade, en De Dijk. Het Balkon ligt dicht bij het centrum van Maassluis. Hier zullen woningen worden gebouwd. Oostelijker langs de Nieuwe waterweg ligt De Kade. Het huidige bedrijventerrein op De Kade wordt op termijn verplaatst naar een andere locatie en het gebied wordt herontwikkeld tot woongebied. Nog verder naar het oosten ligt De Dijk. Een gedeelte van de Dijk wordt mogelijk benut voor realisatie van een nieuwe begraafplaats, het overige deel zal worden ingericht als bedrijfslocatie. De fietsroute langs de Nieuwe Waterweg dient daarbij behouden en versterkt te worden.

de ontwikkelaar en de gemeente, aangezien het niet wordt beschermd door een waterkering. Aan de oostkant van de haveningang is sprake van wateroverlast. 't Hoofd komt bij hoge waterstanden onder water te staan.

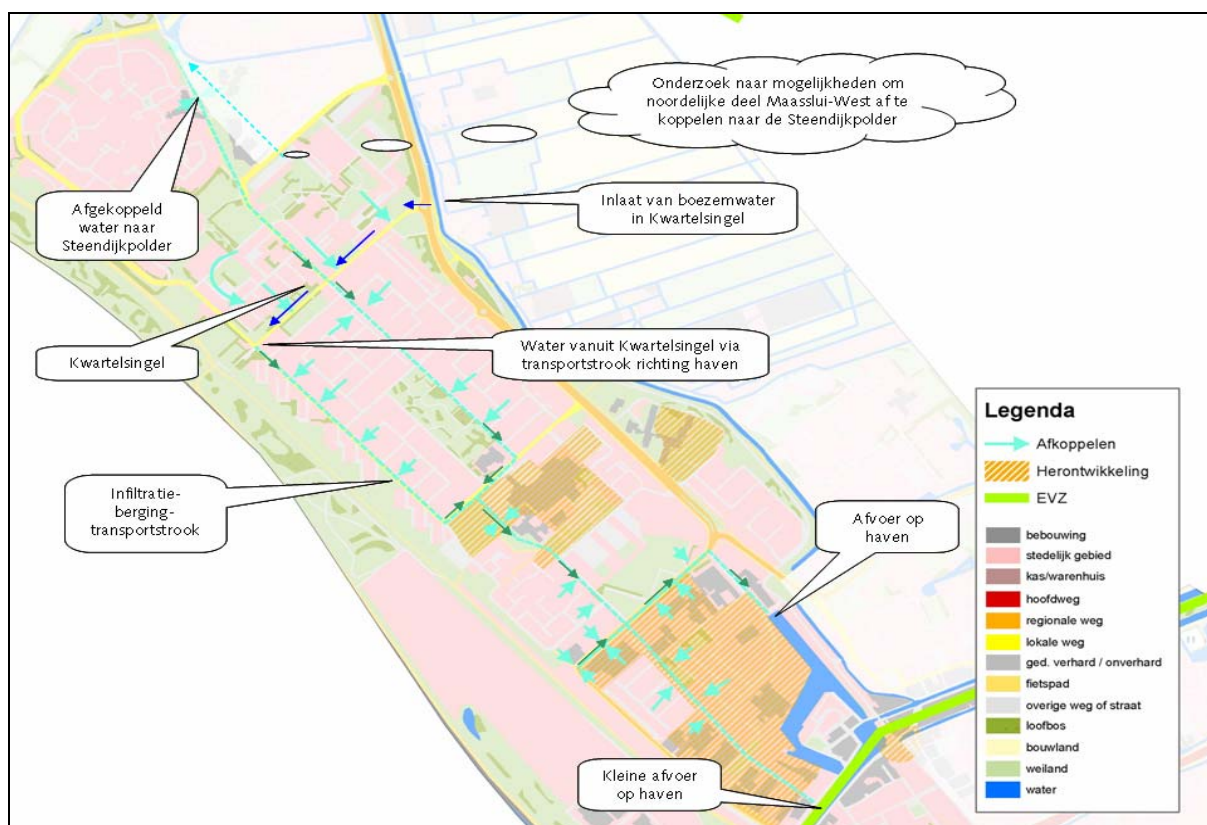
4.2 Streefbeelden en oplossingsrichtingen

4.2.1 *Maassluis-West*

Het streefbeeld voor het water van de gemeente is een groen-blaauwe strook door het centrum van Maassluis en meer water in de wijken voor beleving, waaronder de Kwartelsingel in de Burgemeesterswijk. Deze Kwartelsingel en de groen-blaauwe strook zijn opgenomen in de Watervisie op hoofdlijnen van de gemeente. De Kwartelsingel wordt medio 2008 – 2009 gerealiseerd, die langs de nieuwbouw in de Burgemeesterswijk loopt.

De aandachtspunten in het hoge deel van Maassluis zijn nauw met elkaar verweven. Het beleid om af te koppelen (tot en met 2025 25% van het huidige verharde oppervlak door rioolrenovaties en 100% bij herstructureringen) vraagt om berging in oppervlaktewater of andere voorzieningen zoals een wadi, Aquaflo, of ondergrondse bergingskratten naast het bestaande riool. Deze systemen zullen moeten afwateren naar oppervlaktewater.

Daarnaast is doorspoeling nodig om de waterkwaliteit van de haven te verbeteren. Dit alles wordt integraal aangepakt in één oplossingsrichting, namelijk door een infiltratie-berging- transportstrook in de Burgemeesterswijk aan te leggen (zie Figuur 4.3). Door het hemelwater grootschalig af te koppelen en via deze transportstroken naar de doodlopende arm van de haven te leiden, verbetert de doorspoeling en daarmee de waterkwaliteit in de haven.

Figuur 4.3: Schematische weergave oplossingsrichtingen Maasslui-West

Kwartelsingel

De Kwartelsingel wordt minimaal elf meter breed. Om de Kwartelsingel watervoerend waterhuishoudend te houden, zal een waterdichte onderafdichting worden aangebracht. Tevens moet met name in droge tijden boezemwater worden ingelaten. Onder de Westlandseweg zal ter hoogte van de Kwartelsingel een pompinstallatie worden gemaakt om boezemwater in te kunnen laten. In de overzichtstekening (zie Figuur 4.3) zijn de Kwartelsingel, de transportstrook en de afwateringsrichting van de verschillende wijken schematisch weergegeven. Dit wordt momenteel op verschillende vlakken (uitvoering, vergunning, handhaving) en in nauwe samenwerking met het Hoogheemraadschap van Delfland, de gemeente en ontwikkelaar van de Burgemeesterswijk nader uitgewerkt.

Watertransportstroken

De ambitie van de gemeente Maasslui is, waar mogelijk, open watergangen te gebruiken als transportmiddel van het boezem- en afgekoppelde water naar de haven. Waar, in hoeverre dit mogelijk is en

wie het gaat beheren, dient nog te worden onderzocht. Op de plaatsen waar open water niet haalbaar is zullen infiltratie-berging-transportstroken gerealiseerd worden. Op groene locaties kan, voor zover dit ruimtelijk en functioneel mogelijk is, de watertransportstrook worden ingericht als wadi. In Figuur 4.5: Voorbeeld inrichting wadi transportstrook is een doorsnede van een wadi opgenomen. Van belang bij de infiltratie-transportstroken en de wadi's is dat het hemelwater niet de bodem in kan infiltreren in verband met de aanwezige bodemverontreiniging in Maassluis-West. Een scheidende folie moet voorkomen dat het hemelwater verontreinigd raakt.

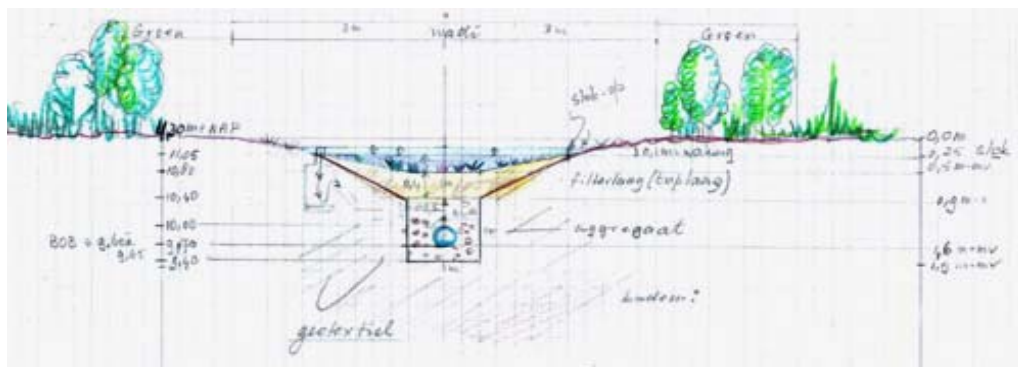
Als voorwaarde wordt gesteld dat de wadi binnen 12 uur weer leeg is om te kunnen functioneren voor een eventuele volgende bui. Dit betekent dat voorafgaande aan de realisatie de afvoer en gewenste infiltratiesnelheid zal worden gewaarborgd. Op deze wijze bestaat er nauwelijks kans op langdurig stilstaand water wat een drassige ondergrond tot gevolg kan hebben. De kans op ontwikkeling van ongewenste insecten als gevolg van drassige gronden wordt op deze manier sterk gereduceerd. Het ontwerp van de wadi dient voorts nadrukkelijk kindvriendelijk te zijn.

Figuur 4.4: Voorbeeld van een wadi

Bij droogte staat de wadi droog, bij neerslag is hij watervoerend (zie Figuur 4.4). Ook het transport van regenwater vanuit de wijken naar de transportstrook kan via dergelijke wadi's. In de wijk zelf dragen gootjes met water naar de wadi's toe bij aanbeleving van water in de wijk. Op verharde locaties (straatniveau) wordt gebruik gemaakt van doorlatende en drainerende bestratingen zoals Aquaflo (zie

hoofdstuk 6, Figuur 6.4). Drukke wegen worden in verband met vervuiling uitgesloten van het afkoppelsysteem.

Figuur 4.5: Voorbeeld inrichting wadi transportstrook

Figuur 4.6: In de Burgemeesterswijk is de wegfundering inmiddels voorzien van het duurzame hemelwatersysteem Aquaflow

Uitgangspunt is dat het verharde gebied, met als eerste de nieuwe ontwikkelingen, afgekoppeld wordt (zie Figuur 4.6) naar de transportstrook die richting de haven stroomt. Daarbij wordt gelet op de verhouding tussen het areaal afgekoppeld gebied en de capaciteit van de transportstrook.

Bij hevige regenval zal nog steeds de overstortbemaling in werking treden, hoewel minder vaak dan nu het geval is. Voordeel is dat er nu een waterstroom van relatief schoon regenwater uit de transportstrook achteraan komt om het overstortwater, dat in de haven terecht komt, te verdunnen en richting nieuwe Nieuwe Waterweg te sturen.

Er zijn initiatieven voor ontwikkelingen rondom het stationsgebied Maassluis-West. Het oppervlak van het plangebied beslaat circa 0,6 ha. Dit kan afgekoppeld worden en via de infiltratie-berging-transportstrook naar het doodlopende einde van de haven worden geleid. Ten oosten van de haven worden woningen gebouwd, de Havenhof. Deze worden ook afgekoppeld.

Afkoppelen in Steendijkpolder-zuid

Op korte termijn kunnen de school, randwoningen en het tegenoverliggende complex in het noorden van het hoge deel afgekoppeld worden. Zodra deze zijn afgekoppeld, kan het regenwater richting de Steendijkpolder (in plaats van naar Maassluis-West) worden geleid om daar doorspoeling te bevorderen. In de groene zone nabij Westeinde is langs het speelveldje naast het fietspad, ruimte voor een groene transportstrook. Voor het doorspoelen van de watergangen in de Steendijkpolder zijn aanvullende constructies nodig (zie hoofdstuk 5).

Het afkoppelen van de openbare school De Westhoek (Steenen Dijk) krijgt naast het afkoppelen zelf een educatief karakter, welke in een later stadium zal moeten worden ingevuld. In het kader van doorspoeling van de Steendijkpolder wordt daarom, naast direct inlaten van boezem water, gedacht aan een verbinding tussen de Kwartelsingel en de Steendijkpolder (zie lichtblauwe stippellijn Figuur 4.3).

Ecologie

Voor de vistrek zou het herstel van de verbinding van de Vlieten met de haven door de Monsterse sluis een interessante optie zijn. Een open water verbinding heeft echter ingrijpende en daarmee kostbare consequenties omdat dan brak buitenwater wordt binnengelaten met eb- en vloedbeweging. Het betreft nu boezemwater met een (vrijwel) vast peil van NAP -0,40 m. Een open water verbinding/herstel van de sluisen (Monsterse sluis, Wateringsesluis) als schutsluisen wordt voor de verbetering van de vismigratie echter te kostbaar. Een vistrap of vishevel (met een kleine waterstroom voor de vissen, maar zonder open water verbinding tussen de boezem en de haven) kan hier uitkomst bieden en is kosteneffectief. Aandachtspunten voor de veiligheid (de Monsterse Sluis is nu onderdeel van de primaire waterkering) is wel de afsluitbaarheid en de constructieve eigenschappen van de vispassage. In het kader van de KRW wordt deze locatie door Delfland onderzocht als geschikte vistrekroute.

4.2.2 *Buitendijks gebied*

De gemeente vindt ruimtelijke kwaliteit belangrijk. Open water, in combinatie met een hoogwaardige groene inrichting, kan de belevingswaarde en aantrekkelijkheid van het gebied verhogen. De nieuwbouw is hier deels van verzekerd door het uitzicht op de Nieuwe Waterweg. Daarnaast heeft de gemeente de wens tussen de bebouwing groen en water realiseren. Afvoeren is in dit gebied geen probleem, aangezien het rechtstreeks afvoert op het buitenwater. In buitendijks gebied worden door het Hoogheemraadschap van Delfland dan ook geen eisen gesteld aan waterberging voor neerslag. Hiermee vervalt het element 'water' als sturend voor de ruimtelijke inrichting. Bij de toekomstige inrichting van het gebied De Dijk is er aandacht voor een natuurlijke inrichting van het gebied, uiteraard afhankelijk van de functie en afspraken met de ontwikkelaar en het Hoogheemraadschap van Delfland. Open water is in dit geval meer een wens vanuit de gemeente dan een eis vanuit Delfland. Voorwaarde is wel dat er geen waterregulerende kunstwerken worden geplaatst. Voor het buitendijks gelegen gebied is geen ABC-bergingsnorm van toepassing. Hier geldt wel de afvoernorm dat het watersysteem 100 mm in 48 uur moet kunnen verwerken. De nieuwe ontwikkelingen bevinden zich in buitendijks gebied waar geen bescherming tegen overstrooming wordt geboden door de primaire waterkering.

Binnen de kern- en beschermingszone van de primaire kering mag niet worden gebouwd. Nevenfuncties als recreatie en natuur behoren wel tot de mogelijkheden. Bovendien moet bouwen in buitendijks gebied op zodanig adaptieve wijze plaatsvinden dat dijkversterking ook op zeer lange termijn mogelijk blijft. Dit wordt in het bestemmingsplan opgenomen. Het gebied 't hoofd, ten oosten van de haveningang, heeft wateroverlast bij hoge rivierwaterstanden. Als beschermingsmaatregel wordt een verhoging voorgesteld in de vorm van keerschotten die geplaatst worden in geval van hoogwater. Dit maakt echter geen deel uit van de waterkering; het beschermt niet het hele buitendijkse gebied.

4.3 Maatregelen op hoofdlijnen

De maatregelen op hoofdlijnen in het hoge deel van Maassluis zijn weergegeven in de volgende tabel.

Tabel 2: Maatregelen op hoofdlijnen Maassluis-West en buitendijks gebied

Maatregel	Omschrijving	Thema
Aanleg "Kwartelsingel" Burgemeesterswijk met inlaatconstructie	Kwartelsingel, 8-11 m breed, gevoed door boezemwater en afgekoppeld hemelwater. Toelaatbare peilstijging 0,5 m.	Waterkwantiteit
Afkoppelen Maassluis-West	Afkoppelen herontwikkelingen, (o.a. Kapelpolder, Koningshoek) circa 18,4 ha voor 2025 is de prognose binnen het afkoppelplan Maassluis).	Waterkwantiteit, waterkwaliteit
Afvoerpunt afgekoppeld hemelwater op haven	Realiseren invoerpunt watertransportstrook in de haven	Waterkwantiteit, waterkwaliteit
Onderhoud nieuwe watergang "Kwartelsingel"	Baggeren en schonen	Beheer
Beschermingszone primaire kering opnemen in bestemmingsplan/ onderzoeksmaatregel ruimtelijke inpassing waterkering in ontwikkelingen buitendijks gebied	Bouwen in buitendijks gebied zodanig dat dijkversterking op lange termijn mogelijk blijft. Tevens minimaliseren van het aantal oversteken van ontsluitingswegen over de waterkering.	Waterkwantiteit - veiligheid
Aanbrengen keerschotten kade 't Hoofd (zijnde geen waterkering)	Keerschotten worden aangebracht om wateroverlast tegen te gaan.	Waterkwantiteit – veiligheid, beleving
Algemene recreatie- of belevingsmaatregelen	Kanoroute, aanleg (vis)steigers, educatie, etc.	Beleving

Onderzoek	Omschrijving	Thema
Onderzoeksmaatregel watertransport van Kwartelsingel naar de haven	Afwegen en lokaliseren mogelijkheden open water versus wadi of Aquaflow	Waterkwantiteit
Onderzoeksmaatregel afkoppelen en watertransport wijk Steendijkpolder zuid richting Steendijkpolder	De eerste rij woningen, de school en het tegenoverliggende complex afkoppelen richting de Steendijkpolder om daar doorspoeling te bevorderen. Hierbij het speelveldje intact laten, maar bv. goot naast fietspad aanleggen.	Waterkwantiteit, waterkwaliteit, beleving
Onderzoeksmaatregel vismigratie haven	In het kader van de KRW wordt onderzocht wat de meest geschikte vismigratieroute is in of voor de gemeente Maassluis	Ecologie
Onderzoeksmaatregel waterbergingseis bepalen Maasluis-West	Voor het goed kunnen uitvoeren van de watertoets is momenteel voor het hoger gelegen gebied geen geschikte waterbergingsnorm van toepassing. Door de specifieke waterhuishoudkundige omstandigheden moet voor dit gebied een aparte norm worden bepaald.	Waterkwantiteit

5 Steendijkpolder

5.1 Huidige situatie, kansen en knelpunten

In het noordwesten van Maassluis ligt de Steendijkpolder (zie bijlage IV). In deze polder ligt de wijk Steendijkpolder-Noord en een deel van de wijk Steendijkpolder-Zuid. Er loopt een aantal watergangen door de wijk die met elkaar in verbinding staan en door middel van duikers een soort van ring vormen. De huizenblokken grenzen aan het water, soms met de straatkant en soms met de tuinen (zie Figuur 5.1).

Figuur 5.1: Schepradmolen: watergang met aangrenzende tuinen

Doordat er relatief veel open water ligt, is er geen sprake van een wateropgave. In de praktijk zijn er geen situaties met water op straat bekend. Waterhuishoudkundig bestaat de polder uit één peilvak (zie Bijlage I). Er vindt geen doorspoeling plaats, waardoor de waterkwaliteit vooral in droge periodes en na overstorten verslechtert. Het water in de Steendijkpolder watert vrij af op de noordelijker gelegen Oranjepolder. De waterbodemkwaliteit is mogelijk op een aantal plaatsen slecht.

Daarnaast veroorzaakt de stuw/duiker tussen de Steendijkpolder en de Oranjepolder veel opstuwning. Ook ontstaat in droge periodes een watertekort rondom de sportvelden en is het lastig voldoende water in te laten.

Dwars door de Steendijkpolder loopt de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS). Via deze smalle strook natuur is een verbindingszone gepland tussen twee natuurgebieden, de Oranjeplassen en de Westgaagzone. Een aantal oevers bij de sportvelden is reeds natuurvriendelijk ingericht. De ene zijde van de sloot bij het sportcomplex is voorzien van een natuurvriendelijke oever. Aan de zijde van het sportcomplex is geen ruimte en moet beschoeiing blijven. De zijde van de Schenkeldijk biedt nog wel ruimte maar is niet in eigendom van de gemeente.

De gemeente heeft voor een aantal delen van de wijk plannen om af te koppelen. Wanneer het afgekoppelde regenwater naar de minder goed doorstroomde watergangen wordt geleid, kan dit de doorspoeling bevorderen.

5.2 Streefbeelden en oplossingsrichtingen

Het streefbeeld voor het water in de Steendijkpolder is wonen aan kwalitatief interessant water, waterbeleving is hierbij van belang.

Om de waterkwaliteit in de Steendijkpolder te verbeteren in het wenselijk om riooloverstorten zoveel mogelijk te voorkomen. Dit kan in eerste instantie door hemelwater af te koppelen van het gemengde rioleringsstelsel en af te voeren naar oppervlaktewater. Door daarnaast het afgekoppelde hemelwater tactisch te gebruiken om dode hoeken in watergangen door te spoelen, verbetert de waterkwaliteit van het oppervlaktewater bij regenachtig weer. Hiervoor zullen een aantal watersturende kunstwerken moeten worden geplaatst. Bij watertekorten in droge perioden moet water kunnen worden aangevuld. Het realiseren van circulatie wordt tot slot ingezet als maatregel om de waterkwaliteit waar nodig verder te verbeteren. Het inlaten van boezemwater is een oplossingsrichting voor het realiseren van verversing. Dit kan op twee manieren.

Technisch gezien is de eerste mogelijkheid om een nieuwe inlaat vanuit de boezem te maken onder de Maasdijk en Weverskade door. Een dergelijke verbinding biedt het voordeel dat waterhuishoudkundig wordt aangesloten bij de ecologische verbindingzone (zie EVZ in Figuur 5.2). Deze optie blijkt echter financieel te kostbaar te zijn.

De tweede (gekozen) mogelijkheid is om boezemwater vanuit de Kwartelsingel in de Burgemeesterswijk te laten overstorten via watertransportstroken (wadi's of leidingen, zie ook hoofdstuk 4) door de wijk Steendijkpolder Noord naar de watergangen in de Steendijkpolder. Afgekoppeld water uit de Steendijkpolder Noord kan vervolgens op deze transportstroken worden afgekoppeld. Op welke manier dit watertransport het beste kan worden uitgevoerd zal nader onderzocht moeten worden. Door delen van de Steendijkpolder Zuid (school inclusief omliggende voorzieningengebouwen) af te koppelen op een watertransportstrook langs het park (zie Figuur 4.3, hoofdstuk 4) en af te voeren richting de Steendijkpolder kan nog meer regenwater worden benut voor circulatie.

Onderzocht moet worden in hoeverre de kwaliteit van het boezemwater verschilt van het gebiedseigen water met het oog op de doelstellingen conform de PEHS. Voorstel is voorts om de oevers aan de Schenkeldijk natuurvriendelijk in te richten.

Figuur 5.2: Schematische weergave oplossingsrichtingen Steendijkpolder

5.3 Maatregelen op hoofdlijnen

De maatregelen op hoofdlijnen in de Steendijkpolder zijn weergegeven in Tabel 3.

Tabel 3: Maatregelen op hoofdlijnen Steendijkpolder

Maatregel	Omschrijving	Thema
Inlaatverbinding Burgemeesterswijk met Steendijkpolder	Bij de ontwikkeling van de Burgemeesterswijk kan worden aangesloten om inlaatwater vanuit de boezem naar de Steendijkpolder te realiseren.	Waterkwaliteit
Stuw/duiker aanpassen	De stuw/duiker tussen de Steendijkpolder en peilvak II van de Oranjepolder wordt verbreed.	Waterkwantiteit
Inlaten water voor verversing	Hiervoor wordt een inlaatconstructie aangelegd vanuit de Kwartelsingel naar de Steendijkpolder.	Waterkwaliteit
Natuurvriendelijke oever	Bij de sportvelden aan de zijde van de Schenkeldijk	Waterkwaliteit
Baggeren	Baggeren watergangen met slechte waterkwaliteit	Waterkwaliteit
Algemene recreatie- of belevingsmaatregelen	Kanoroute, aanleg (vis)steigers, educatie, etc.	Beleving
Onderzoek	Omschrijving	Thema
Onderzoeksmaatregel inlaten boezemwater doorstroming en verversing	Onderzoek naar doorstroming huidige situatie, effect boezemwaterkwaliteit	Waterkwaliteit
Onderzoeksmaatregel afkoppelen en transport delen Steendijkpolder Noord (SteendijkpolderZuid al opgenomen binnen maatregelen Maassluis-West)	Door het afkoppelen vinden er minder frequent en minder heftige overstorten plaats. Het afgekoppelde regenwater wordt in de dode hoeken van de watergang ingebracht (1,8 ha voor 2025 geprognoseerd binnen afkoppelplan Maassluis).	Waterkwantiteit en -kwaliteit

6 Dijkpolder

6.1 Huidige situatie, kansen en knelpunten

Binnen de gemeente Maassluis ligt het zuidwestelijke deel van de Dijkpolder (zie bijlage IV). De ene helft van de polder bestaat uit de woonwijken (zie) Bomendal, Bloemenbuurt en Vertobuurt. Het zuidelijke deel van de Vertobuurt omvat een deel van de binnenstad waar vanaf de 18de eeuw de huizen dicht op elkaar zijn gebouwd. De andere helft van de polder is nu

Figuur 6.1: Het landelijke deel van de dijkpolder

nog agrarisch gebied (zie figuur 6.1), maar de plannen om hier woningbouw te realiseren zijn volop in ontwikkeling. Momenteel is er geen verbinding tussen het landelijke Dijkpoldergebied onder de A20 en het stedelijke gebied van de Dijkpolder (de gebieden zijn gescheiden door een stuw in de watergang langs de A20). De watergang in het groengebied langs de Esdoorn/Wegedoorn aan de noordwestzijde van het stedelijk gebied is doodlopend.

Op een aantal plaatsen wordt water ingelaten vanuit de boezem. In het noordoosten van de polder, aan de Zuidgaag bij Maasland, wordt het water weer uitgemalen. De gemaalcapaciteit is beneden de norm. De Dijkpolder bestaat waterhuishoudkundig gezien uit één peilgebied waarbinnen een aantal kleine, gestuwde peilvakjes en een aantal onderbemalingen liggen (zie Bijlage I).

Doordat er een lange afstand overbrugd moet worden voordat het water het gemaal bereikt, is peilbeheer hier lastig. In de toekomst zal er een nieuw gemaal bijkomen omdat het huidige niet voldoet. In de ABC-polderstudie voor de Dijkpolder is berekend dat het nieuwe gemaal een capaciteit van 28,4 m³/min. zal moeten hebben. Tevens zal, omdat het een aantal jaren kan duren voordat het nieuwe gemaal is gerealiseerd, in de tussentijd het bestaande gemaal worden uitgebreid (van 40 naar 65,6 m³/min). Het nieuwe gemaal moet in de toekomst voorkomen dat het relatief schone stedelijke water wordt vermengd met het landelijke water.

Figuur 6.2: Open water in het stedelijke deel van de Dijkpolder

De gemeente Maassluis en Delfland zoeken momenteel naar een goede locatie. De locatiekeuze van het nieuwe gemaal wordt meegenomen in de ontwikkeling van het nieuwe stedelijke gebied.

Een aantal duikers onder de A20 voldoet niet aan de norm, dit knelpunt vervalt wanneer het nieuwe gemaal in werking is en het water niet meer onder de A20 door hoeft te worden weggemalen naar het gemaal aan de Zuidgaag.

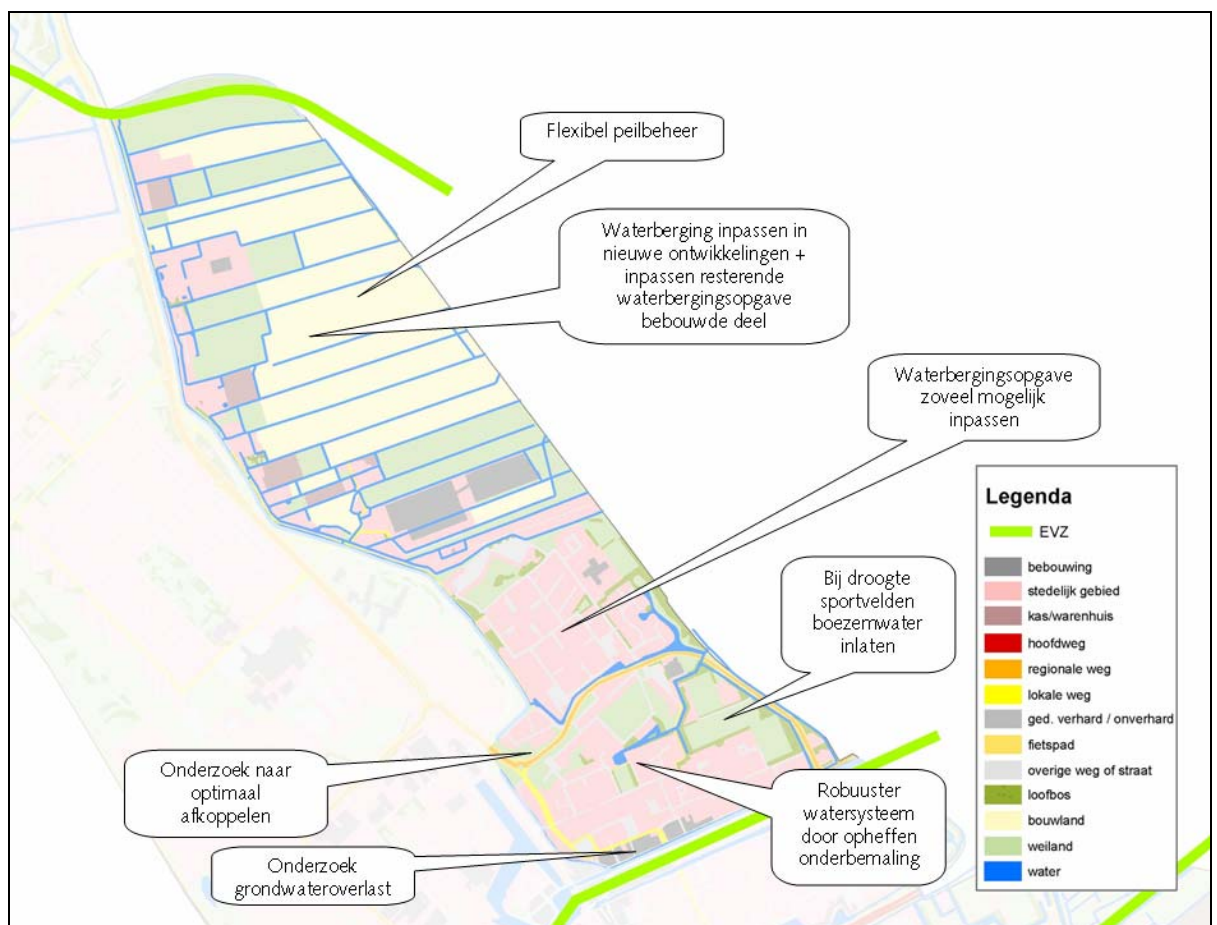
Naast een bemalingstekort is er ook een bergingstekort. In het bestaand stedelijke gebied van de Dijkpolder bedraagt dit 1,4 ha, in het landelijke gebied ten westen van de A20 bedraagt de benodigde extra waterberging 42.000 m³ (ABC-studie, cluster 5). Dit komt doordat er te weinig open water is en er maar een beperkte peilstijging toelaatbaar is vanwege de lage ligging van een aantal gronden. Niet alleen neerslag zorgt voor wateroverlast. In het Bomendal wordt langs de Noordvliet grondwateroverlast ervaren, waarschijnlijk door kwel vanuit de boezem.

De wijk ernaast, de Bloemenbuurt, kampt in droge perioden juist met een watertekort. Er dreigt in droge perioden een tekort aan voldoende schoon water voor de beregening van de sportvelden van de voetbalvereniging Excelsior, ondanks dat de gemeente kan inlaten via de Weverskade.

De water(bodem)kwaliteit is matig door de overstort van gemengde riolering en de afvoer van glastuinbouwbedrijven.

6.2 Streefbeelden en oplossingsrichtingen

Wanneer in de toekomst de nieuwbouwwijk gereed is, zal het landelijke gedeelte van de Dijkpolder er heel anders uitzien. Hierbij is het streefbeeld voor het water is dat van wonen aan water (zie Figuur 6.5). Ook in het bebouwde deel blijft niet alles hetzelfde, omdat met het oog op de toekomst een waterberging moet worden ingepast (zie Figuur 6.3). Het streven is om eerst de waterbergingsopgave in te passen in het oude stedelijk gebied van de Dijkpolder. Mocht dit niet mogelijk zijn, dan wordt de waterbergingsopgave van het stedelijke gebied in het te ontwikkelen stedelijke gebied opgelost.

Figuur 6.3: Schematische weergave oplossingsrichtingen Dijkpolder

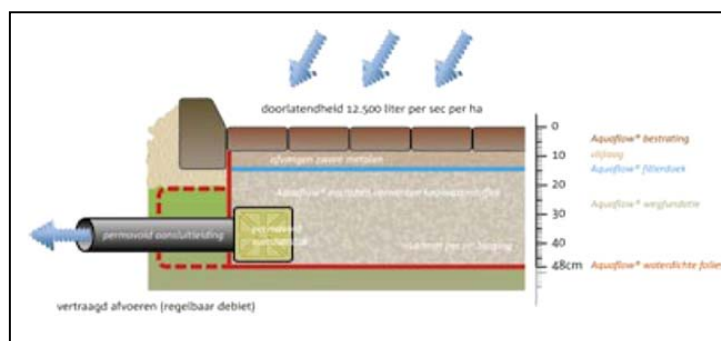
Waterberging en –kwaliteit

Zowel het bergingstekort als de overstortfrequentie worden aangepakt. Voordat besloten wordt de berging in de nieuwe ontwikkeling van de Dijkpolder aan te leggen, moet de oplossing eerst in het bebouwde deel van de Dijkpolder worden gezocht.

De oplossingsrichting in het bebouwde deel van de Dijkpolder ligt in een aanpassing in de waterhuishoudkundige inrichting. Vanuit het oogpunt van een robuuster watersysteem kan de bestaande onderbemaling (NAP -2,45 m) worden opgeheven en gelijk getrokken aan het omliggende peilgebied (NAP -2,40 m). Mogelijk zullen hiervoor aanvullende maatregelen moeten worden getroffen, met name bij de parkeergarage “Oleanderpark”. Ten tweede worden de peilgebieden wat betreft begrenzing aangepast op een laag gelegen rioloverstort aan de Rozenlaan. Hierdoor neemt de toelaatbare peilstijging in het peilgebied toe (van 9 naar 39 cm) en wordt de wateropgave van het bestaand stedelijk gebied van de Dijkpolder opgeheven. Voor deze aanpassing in de peilgebieden zijn twee nieuwe stuwen nodig. Bij de plaatsing van de stuwen moet rekening worden gehouden met de huidige inlaat van de sportvelden.

Aanvullend op beide oplossingsrichtingen moet worden onderzocht hoe het regenwater optimaal kan worden afgekoppeld.

De gemeente wil in combinatie met afkoppelen Aquaflow of vergelijkbare waterbergings-

Figuur 6.4: Aquaflow als waterbergend systeem, afkomstig van Aquaflow

systemen (zie figuur 6.4) onder parkeerplaatsen aanleggen, bijvoorbeeld onder de parkeerplaatsen tussen de Weverskade en het Sparrendal. Het water wordt vertraagd afgevoerd naar het oppervlaktewater, waarbij tijdelijk wat water in het systeem geborgen wordt. Afkoppelen van relatief schoon verhard oppervlak is gunstig voor de waterkwaliteit. Er wordt dan geen schoon regenwater naar de rioolzuivering afgevoerd waardoor het rioelstelsel minder wordt belast en dus minder frequent zal overstorten. Van belang voor de effectiviteit van afkoppelen is wel dat het areaal af te koppelen oppervlak voldoende groot is. Het Hoogheemraadschap van Delfland stelt de voorwaarde dat voor afkoppelen extra waterberging/oppervlaktewater nodig is. Bij de bepaling van de kwantitatieve wateropgave is autonoom gewenste afkoppelbeleid

(25% tot 2025) meegenomen, echter niet eventueel voorgenomen herstructureringen.

Het ontwerpen van een regenwaterafvoersysteem is als maatregel opgenomen. Bij het ontwerpen hiervan moet ook het ontvangende oppervlaktewater worden aangewezen. Mogelijk te onderzoeken locaties voor waterberging zijn het groen tussen het Iependal - Sparrendal en waterberging langs de Rozenlaan en omgeving (eigendom woonorganisatie Maasdelta). Bovendien moet de mogelijkheid om het water vertraagd af te voeren naar het boezemwater worden meegewogen (laatste optie). In de toekomst zullen in het zuidelijke deel van de Vertobuurt (deel binnenstad) mogelijk renovatieprojecten plaatsvinden. Dit geeft kansen om water ook in deze wijk een plek te geven en lage bouwdelen op te hogen.

Bouwontwikkelingen nieuwe deel Dijkpolder

Er worden plannen gemaakt om in het agrarisch gebied ten westen van de A20 woningbouw, voorzieningen en 6 ha bedrijventerrein te ontwikkelen. Dit plangebied beslaat circa 100 ha. Het streven is de nieuwe ontwikkelingen “waterneutraal” te bouwen. Dit houdt in dat er 325 m³ water per hectare wordt aangelegd. Daarmee wordt het oude bestaande waterbergingstekort in het landelijke deel van de Dijkpolder (42.000 m³) opgeheven. Als blijkt dat de wateropgave voor het bestaand stedelijke deel niet binnen het eigen gebied kan worden opgelost, zal deze 325 m³ per hectare toenemen met het stedelijk tekort. Gestreefd wordt naar het inrichten van een flexibel peilbeheer, waardoor stedelijke water langer in het gebied kan worden vastgehouden. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van intelligente kunstwerken (real time control) met het doel om waar mogelijk meer water vast te houden in de hogere delen van het watersysteem. Belangrijk aandachtspunt hierbij is dat flexibel peilbeheer niet meetelt in de wateropgave als zijnde extra waterberging. Bovenop het hoogste peil van het flexibele peilbeheer (bijvoorbeeld in de winter) moet de wateropgave nog worden geborgen binnen de maximaal toelaatbare peilstijging. Van belang is wel om de flexibele peilen in een vroegtijdig stadium van de planvorming af te stemmen met de aanlegpeilen van de bebouwing.

De financiering van het nieuwe gemaal voor de Dijkpolder zal (deels) uit deze ontwikkeling moeten worden voortgebracht.

De ambitie van de gemeente is om wonen en werken te combineren met oppervlaktewater. Gestreefd wordt aantrekkelijke vormen van wonen en werken aan, op of boven het water te realiseren (Figuur 6.5). Daarnaast moet er rekening gehouden worden met één van de drie groene routes van Maassluis (de groene route Vertowijk-Dijkpolder, Ruimtelijke

gebiedsvisie Maassluis, 2006) en één van de vier verbindende structuren (de historische route langs de oude waterkering, Ruimtelijke gebiedsvisie Maassluis, 2006).

Figuur 6.5: Streefbeeld nieuwe bebouwing Dijkpolder: aantrekkelijk wonen en werken aan het water

Droogte

Er dreigt in droge perioden te weinig schoon water voor het beregenen van de sportvelden van Excelsior. Boezemwater inlaten is kwantitatief een effectieve oplossingsrichting. De hoeveelheden die ingelaten dienen te worden zijn relatief klein ten opzichte van de inhoud van de bestaande watergangen. Verslechtering van de waterkwaliteit door het inlaten van gebiedsvreemd water is daardoor naar verwachting gering. Water opslaan om in tijden van droogte te gebruiken voor beregening is, net als het gebruik van drinkwater, kostbaar.

Grondwater

Omdat de exacte oorzaak van de grondwateroverlast langs de Vlieten nog onbekend is, moet voor het nemen van concrete maatregelen eerst onderzoek worden gedaan. Monitoring naar verdere veranderingen in de grondwaterstanden vormt daar een onderdeel van.

Ook kan worden gedacht aan voorlichting ten aanzien van bouwkundige maatregelen die een particuliere eigenaar kan ondernemen om kelders en souterrains waterdicht te maken.

6.3 Maatregelen op hoofdlijnen

De maatregelen op hoofdlijnen in de Dijkpolder zijn weergegeven in de volgende tabel.

Tabel 4: Maatregelen op hoofdlijnen Dijkpolder

Maatregel	Omschrijving	Thema
"Waterneutraal" bouwen in toekomstig stedelijk deel van de Dijkpolder	Hiervoor moet minimaal 325m ³ / ha open water in het stedelijk ontwerp worden opgenomen.	Waterkwantiteit
Boezemwater inlaten voor beregening sportvelden	In droge perioden zal gebruik worden gemaakt van boezemwater om de sportvelden te beregenen.	Waterkwantiteit
Baggeren sloten	In het Grontmij rapport van 2004 is sprake van slechte waterbodemp kwaliteit.	Waterkwaliteit
Natuurvriendelijke oevers (KRW-maatregel)	Kans voor nvo bij stedelijke inrichting, langs Westgaag of Spartelvaart (lengte nvo 500 m enkelzijdig)	Waterkwaliteit/ beleving
Natuurvriendelijke oevers (KRW-maatregel)	Zoekgebied langs Nieuwe Water aan beide oeverzijden	Waterkwaliteit/ beleving
Natuurvriendelijke oevers (KRW-maatregel)	Zoekgebied langs Nieuwe Water/Weverskade enkelzijdig bij meeliften RO-kans	Waterkwaliteit/ beleving
Anders inrichten waterhuishouding om wateropgave bestaand stedelijk gebied op te lossen	Vergroten toelaatbare peilstijging bij overstort Rozenlaan, en opheffen onderbemaling NAP -2,45 m, met aanvullende maatregelen.	Waterkwantiteit
Algemene recreatie- of belevingsmaatregelen	Kanoroute, aanleg (vis)steigers, educatie, etc.	Beleving
Onderzoek	Omschrijving	Thema
Onderzoek naar afkoppelen stedelijk gebied Dijkpolder	Door gebruik te maken van wadi's/Aquaflow kunnen groenstroken/parkeerplaatsen worden afgekoppeld naar het oppervlaktewater en raakt de vuilwaterriolering minder snel overbelast (circa 4,8 ha voor 2025 geprognoseerd binnen afkoppelplan Maassluis).	Waterkwantiteit
Onderzoek flexibel peilbeheer nieuwbouww gebied Dijkpolder	Door een flexibel peilbeheer kan water langer in het gebied worden vastgehouden en kunnen ecologische potenties van het water worden verhoogd.	Waterkwantiteit
Onderzoek grondwateroverlast	Onderzoeksmaatregel naar oorzaken van de wateroverlast. Monitoring naar verdere veranderingen in de grondwaterstanden.	Waterkwantiteit

7 Sluispolder

7.1 Huidige situatie, kansen en knelpunten

De Sluispolder ligt geheel binnen de gemeente Maassluis, op een hoekje ten noorden van de A20 na (zie bijlage IV). De polder grenst aan de Vlieten en bestaat uit de woonwijken Sluispolder-Oost, Sluispolder-West en de Binnenstad (zie wijkindeling

Figuur 7.1: Verzakte tuinen aan Wipperspark

Bijlage II). In de binnenstad ligt geen water en zijn de huizen vrij dicht op elkaar gebouwd. In

Sluispolder-West liggen drie vijvers en in Sluispolder-Oost ligt een aantal langgerekte watergangen. De tuinen die grenzen aan het Wipperspark zijn verzakt door de venige ondergrond (zie figuur 7.1) en lopen daardoor het risico te inunderen.

De polder bestaat in het huidige peilbesluit uit één (hoofd)peilvak, met twee onderbemalingen en een klein gestuwd peilvak (zie Bijlage I). De procedure voor een nieuw peilbesluit is in 2006 afgerond. Hierbij worden geringe aanpassingen aan het waterpeil en de opheffing van het gestuwde gebiedje voorgesteld. Aan de zuidoostkant van de polder kan water worden ingelaten uit de Boezem (Boonervliet).

De bemalingscapaciteit van het oppervlaktewatergemaal van de polder voldoet niet aan de norm, waarbij het tekort momenteel wordt gecompenseerd door overstortbemaling. In het BRP zijn maatregelen voorzien om de huidige overstortbemalingen op te heffen. Dit houdt in grote lijnen in dat het huidige vuilwaterstelsel efficiënter zal worden gebruikt door intelligentere sturing.

De kwaliteit van het polderwater is matig. Zowel in de polder als in de boezem zijn de stikstof- en fosfaatgehalten hoog (boven MTR-norm). Het ingelaten water vanuit de boezem bevat een nog hoger gehalte aan nutriënten en dit betekent een extra belasting voor de waterkwaliteit van de polder. Dit kan leiden tot lage zuurstofconcentraties met vissterfte tot gevolg (zomer 2006).

Ook het gehalte aan koper en zink in het oppervlaktewater overschrijdt de MTR-norm. Een bron van de zware metalen is de afspoeling van de metalen goten en leidingen van woningen. Overstorten dragen ook bij aan een slechte waterkwaliteit. Na het nemen van maatregelen in het kader van de Basisinspanning blijven de overstorten aan de G.A. Brederolaan en de Jan Steenstraat aandachtspunten.

Aan de westkant van de Sluispolder wordt grondwateroverlast ervaren door kwel vanuit de boezem en mogelijk door vervanging van de lekke riolering. De nieuwe riolering heeft namelijk niet meer de infiltrerende nevenwerking die de oude lekke riolering wel had.

7.2 Streefbeelden en oplossingsrichtingen

Het streefbeeld voor het water in de Sluispolder is om het waterbergingsstekort te combineren met de ruimtelijke kwaliteit van open water voor de leefomgeving. Hierbij wordt gedacht aan het opknappen van het Wipperspark en het concreet betrekken van open water in een vroeg stadium van nieuwbouwplannen.

Dit uit zich in de oplossingsrichting om enerzijds bestaande waterpartijen in het Wipperspark aan de rand van de wijk te gebruiken om water te bergen en anderzijds nieuw water te realiseren in Sluispolder-West (zie Figuur 7.3).

Waterberging

De definitieve berekeningen van de wateropgave voor de Sluispolder (Onderzoek Watersysteemanalyse, WSA) geven aan dat er in deze polder geen wateropgave aanwezig is. Dit betekent dat het watersysteem voldoet aan de norm die gesteld is vanuit het NBW voor wateroverlast vanuit oppervlaktewater. Toch wordt, onder meer in de klankbordgroep, geconstateerd dat in het Wipperspark (grond)wateroverlast wordt ervaren. Dit kan verschillende oorzaken hebben (drainage, verstopping, etc.). In een onderzoeksmaatregel wordt de oorzaak van deze overlast in het Wipperspark door gemeente en het Hoogheemraadschap van Delfland nader onderzocht.

Een aandachtspunt is dat in de Sluispolder-West de laagste overstortdrempel op NAP $-1,24$ m ligt. Dit is ongeveer 80 cm boven het oppervlaktewaterpeil. In district Oost ligt de laagste overstortdrempel op NAP $-1,23$ m, 20 cm boven het oppervlaktewaterpeil. Doordat deze overstorten laag liggen, zal er relatief snel sprake zijn van terugstroming van oppervlaktewater naar de riolering. Dit is vanuit het oogpunt van rendement van de zuivering niet wenselijk. De gemeente heeft hiervoor

de volgende oplossing bedacht. De huidige vuilwaterhuisaansluitingen zullen worden losgekoppeld van de huidige gemengde leiding. Op huidige leiding zal dienst gaan doen als HWA-leiding en er komt een nieuwe DWA-leiding en de overstortmuur wordt verplaatst. Hierdoor wordt er ter plaatse een gescheiden stelseltje gerealiseerd.

Waterkwaliteit

De hoge concentraties zink en koper worden in het Milieubeleidsplan 2008-2011 bij de bron, de bouwmaterialen, aangepakt. Een van de streefvoorwaarden hierin is dat er bij bouwprojecten geen zink, koper of lood mogen worden toegepast bij dakbedekking of goten. De bron van de hoge concentraties fosfaat en stikstof is erg lastig aan te pakken. Het landelijk mestbeleid speelt hierin een grote rol. Tevens spelen beheer en onderhoud een grote rol om de concentraties voedingsstoffen die in het water terechtkomen na maaien beperkt te houden.

Figuur 7.2: Beschoeiing

van een voetgangeroute (inclusief bruggetje) om een wandelverbinding met de Korte Buurt te realiseren.

De houten beschoeiing in het Sportlaanpark (zie figuur 7.2) is te zijner tijd aan vervanging toe. Een natuurvriendelijke oever is hier een goed alternatief waar potentieel ruimte voor aanwezig is. Bovendien biedt dit een kans voor een meer natuurlijke

groeninrichting. Daarbij kan tevens gedacht aan de aanleg

Grondwater

Omdat de exacte oorzaak van de grondwateroverlast in de Sluispolder in de omgeving van de Bilderdijklaan nog onbekend is, moet voor het nemen van concrete maatregelen eerst onderzoek worden gedaan naar de precieze oorzaken van de wateroverlast als gevolg van relatief hoge grondwaterstanden. Monitoring naar verdere veranderingen in de grondwaterstanden vormt een onderdeel van de onderzoeksmaatregel. Het plaatsen van een aantal monitoringspunten kan bijvoorbeeld veranderingen in de grondwaterstanden registreren en daarmee de dynamiek van het grondwater inzichtelijk maken.

Ook kan worden gedacht aan voorlichting ten aanzien van bouwkundige maatregelen die een particuliere eigenaar kan ondernemen om kelders en souterrains waterdicht te maken.

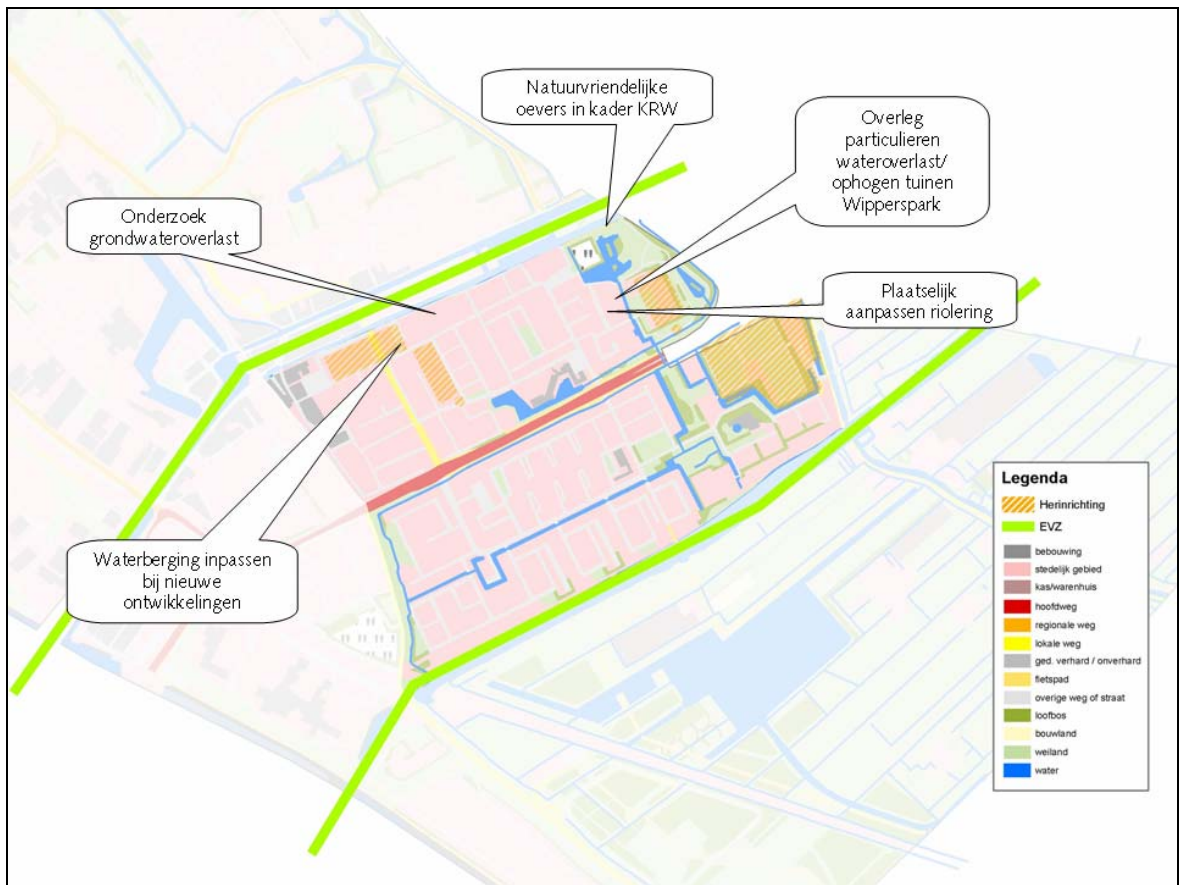
Het is in elk geval van belang om voorlichting te geven over de taken en de mogelijkheden die de gemeente heeft. Hiervoor wordt een folder gemaakt (welke of via internet of als bijlage op de gemeentegids kan worden verspreid) en wordt een voorlichtingsavond georganiseerd voor de omwonenden van de Vlieten. In de folder kan ook worden opgenomen welke bouwkundige maatregelen een particuliere eigenaar van een woning kan ondernemen om kelders en souterrains waterdicht te maken.

KRW-maatregelen (boezemwater)

De Vlieten (boezemwater) zijn watergangen binnen het KRW-waterlichaam Westboezem. In het kader van de KRW is als maatregel geformuleerd voor Sluispolder-Oost dat in de periode 2015-2027 natuurvriendelijke oevers worden aangelegd ten noorden van de ligplaatsen aan de Noordvliet en Middelvliet. Omdat deze maatregel valt buiten de planperiode van het waterplan, is deze maatregel niet meegenomen in het uitvoeringsprogramma.

In het kader van de KRW wordt voorts door het Hoogheemraadschap van Delfland onderzocht wat binnen het beheersgebied knelpunten voor vismigratie zijn en wat de haalbaarheid is van eventuele maatregelen hiervoor. In deze analyse worden ook het gemaal Zaayer en de Monsterse Sluis meegenomen.

Tot slot loopt het plangebied van het natuur- en landschapsproject de Groenblauwe Slinger tot in de Sluispolder. De KRW lift waar mogelijk mee met dit project.

Figuur 7.3: Schematische weergave oplossingsrichtingen Sluispolder

7.3 Maatregelen op hoofdlijnen

De maatregelen op hoofdlijnen in de Sluispolder zijn weergegeven in de volgende tabel.

Tabel 5: Maatregelen op hoofdlijnen Sluispolder

Maatregel	Omschrijving	Thema
Gemaal aanpassen	Bemalingscapaciteit vergroten (13%) zodat deze aan de norm voldoet.	Waterkwantiteit
Randvoorwaarde t.a.v. kweldruk Vlieten meegeven aan bouwprojecten	Bouwprojecten kunnen hierop anticiperen door bijvoorbeeld kruipruimteloo te bouwen.	Waterkwantiteit
Natuurvriendelijke oever	Houten beschoeiing (omgeving Jeroen Bosschstraat en Sportlaan) vervangen (medio 2015) door een natuurvriendelijke oever	Waterkwaliteit/ beleving
Algemene recreatie- of belevingsmaatregelen	Kanoroute, aanleg (vis)steigers, educatie, etc.	Beleving
Terugstroming van oppervlaktewater naar riolering door lage overstortdrempel voorkomen door middel van nieuwe DWA-leiding	De huidige vuilwaterhuisaansluitingen zullen worden losgekoppeld van de huidige gemengde leiding. Op huidige leiding zal dienst gaan doen als HWA-leiding en er komt een nieuwe DWA-leiding en de overstortmuur wordt verplaatst. Hierdoor wordt er ter plaatse een gescheiden stelseltje gerealiseerd.	
Onderzoek	Omschrijving	Thema
Onderzoek naar afkoppelen stedelijk gebied Sluispolder	Door gebruik te maken van wadi's/Aquaflow kunnen groenstroken/parkeerplaatsen worden afgekoppeld, naar het oppervlaktewater en raakt de vuilwaterriolering minder snel overbelast (circa 6,2 ha voor 2025 geprognostiseerd binnen afkoppelplan Maassluis).	Waterkwantiteit
Onderzoek en monitoring grondwateroverlast	Onderzoek naar oorzaak en mate grondwateroverlast, monitoring en voorlichting.	Waterkwantiteit

8 Landelijk gebied: Foppenpolder, Aalkeetbinnen en – buitenpolder

8.1 Huidige situatie, kansen en knelpunten

De gemeente Maassluis wordt in het oosten begrensd door landelijk gebied. Een hoek van de Foppenpolder, een deel van de Aalkeet-Binnenpolder en een deel van de Aalkeet-Buitenpolder horen bij de gemeente Maassluis (zie bijlage IV).

8.1.1 Foppenpolder

De hoek van de Foppenpolder die aangepakt wordt in het kader van het waterplan Maassluis wordt omsloten door boezemwater en de A20.

De fosfaat- en stikstofconcentraties liggen boven het MTR. Het boezemwater (inlaatwater) heeft echter nog hogere concentraties. De gemeten concentraties van zware metalen voldoen aan de MTR-waarden. Het chloridegehalte ligt vaak boven de 200 mg/l. Dit komt waarschijnlijk door de zoute kwel. Het zuurstofgehalte voldoet aan het MTR.

Naast de hoge nutriëntengehalten van het water is het beheer een knelpunt voor het bereiken van een goede ecologische kwaliteit. In de polder is vaak geen oevervegetatie mogelijk en er wordt gebiedsvreemd water ingelaten.

Deze hoek van de Foppenpolder maakt onderdeel uit van de groenblauwe slinger. Daarnaast is een ongeveer de helft (waaronder de Boonervliet) onderdeel van de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS). Aan alle oppervlaktewater is de ecologische functie toegekend, waarbij het oppervlaktewater 'biologisch gezond' dient te zijn. Tevens is aan vrijwel alle wateren van enige omvang is de functie viswater toegekend.

De technische analyse heeft hier een waterbergingstekort van 0,12 ha bepaald. Daarnaast is er door de huidige inrichting geen oevervegetatie mogelijk.

8.1.2 *Aalkeet-Binnenpolder*

Dwars door de Aalkeet-Binnenpolder loopt de spoorlijn. Ten noorden van de spoorlijn ligt vooral grasland, twee percelen met glastuinbouw en bedrijventerrein. De percelen worden van elkaar gescheiden door polderslootjes. Middenin ligt een grote kanovijver van 10,8 hectare. Ten zuiden van de spoorlijn ligt voornamelijk bos. Hier zijn een onder andere een caravanstalling en scouting gevestigd. In de zuidwesthoek wordt boezemwater ingelaten vanuit de Boonervliet. Dit water verlaat de polder weer in de noordoosthoek via een gemaal.

Door een hoog fosfaatgehalte is de waterkwaliteit matig. Dit is ongunstig gelet op de ecologische en recreatieve functie (kanovijver) van de polder die deel uit maakt van de groenblauwe slinger en de PEHS. Het gedeelte ten zuiden van de spoorlijn tot aan de kanovijver staat onder toezicht van natuurbeschermingsorganisaties.

Het deel van de Aalkeet-Binnenpolder dat in de gemeente Maassluis ligt, bestaat uit peilvak II (0,6 ha bergingstekort) en een deel van peilvak I (zie bijlage I). Peilvak I (2,0 ha bergingstekort) ligt echter voor een groot deel in de gemeente Vlaardingen. De grootste problemen van inundatie treden op in het grondgebied van Vlaardingen. Er wordt daarom vanuit gegaan dat in het Maassluisse deel van de polder circa 0,6 ha (of iets meer) waterberging moet worden gezocht voor peilvak II.

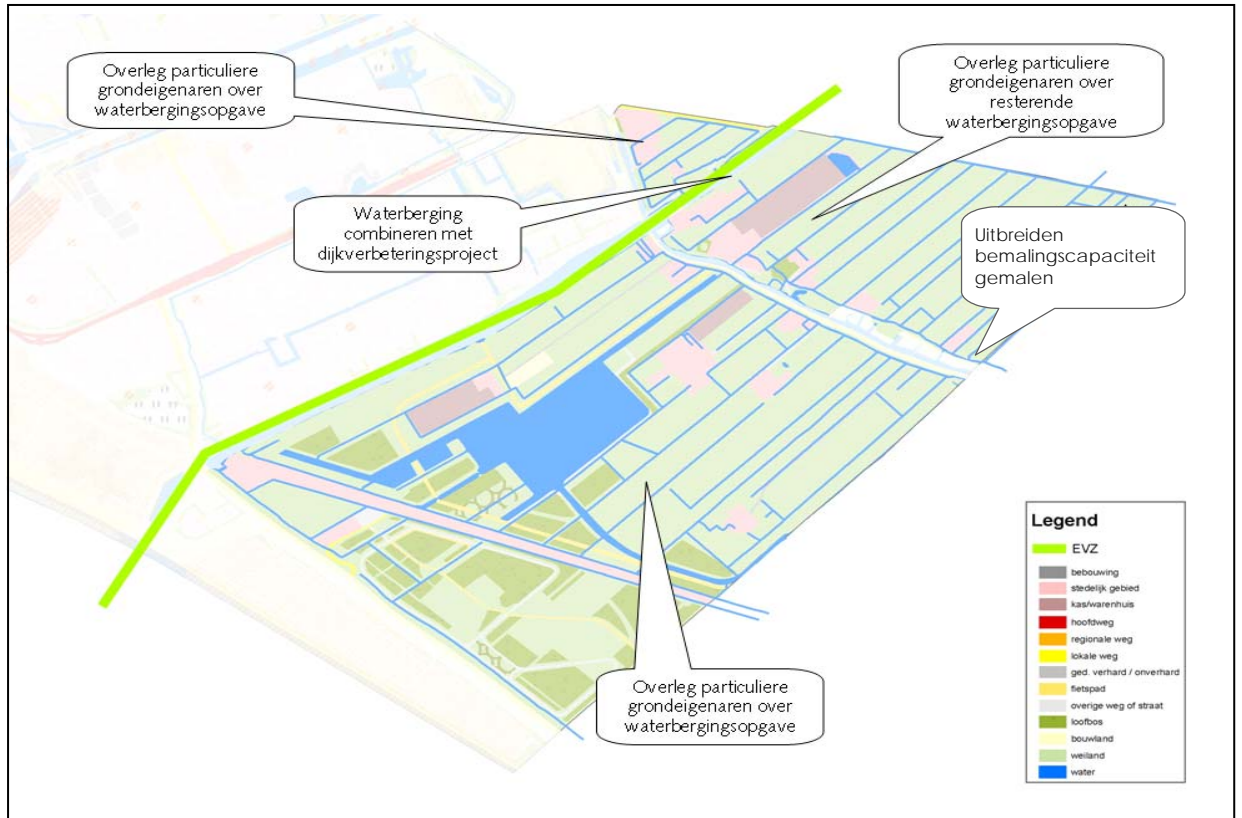
Deze polder wordt op korte termijn voorzien van een nieuw gemaal, waarmee het bestaande bemalingstekort wordt opgeheven. Bij de scouting is er sprake van een watertekort.

8.1.3 *Aalkeet-Buitenpolder*

De Aalkeet-Buitenpolder bestaat voornamelijk uit grasland en polderslootjes. Net als in de Aalkeet-Binnenpolder spelen hier analoge knelpunten op het gebied van bemaling, bergingstekort (1,4 ha) en waterkwaliteit. De hoge voedselrijkdom wordt veroorzaakt door de landbouw in het gebied. Bij gemaal Zaayer is in principe een kans aanwezig voor het verbeteren van de vismigratie tussen de Nieuwe Waterweg en de Boonervliet. In par. 7.2 is hier reeds nader op ingegaan.

8.2 Streefbeeld en oplossingsrichtingen

In Figuur 8.1 zijn de oplossingsrichtingen voor het landelijke gebied van Maassluis weergegeven.

Figuur 8.1: Schematische weergave oplossingsrichtingen landelijk gebied van Maassluis

8.2.1 *Foppenpolder*

Het streefbeeld voor het water in de Foppenpolder is dat van een landelijk gebied. Voor de bergingsopgave van 0,12 ha wordt ingestoken op het maken van afspraken met particulieren.

De bestaande watergangen zouden verbreed kunnen worden om in tijden van hevige regenval meer water te kunnen bergen. Wanneer deze oevers worden vergraven kunnen deze gelijktijdig natuurvriendelijk worden ingericht. De grond is echter in eigendom van particulieren. De vraag is dus of de ingelanden grond ter beschikking willen stellen of de grond liever willen houden met als consequentie dat wateroverlast eens in de tien jaar niet is uitgesloten. In het kader van dit waterplan wordt overlegd met de ingelanden.

Daarnaast wordt onderzocht of de waterbergingsopgave verkleind kan worden door de huidige peilen gelijk te trekken, waardoor een gemiddeld lager peil ontstaat. Hierdoor zal meer ruimte ontstaan voor peilstijging, zodat de waterbergingsopgave zal afnemen.

Een duiker en stuw voldoen niet aan de norm. De opstuwning blijft echter beperkt, dus is er geen directe noodzaak de duiker aan te passen. Wel zal een veldinventarisatie worden uitgevoerd naar de staat van onderhoud van de duikers en stuwen (ABC-maatregel cluster 8).

Maatregelen tegen de hoge concentraties voedingsstoffen maken onderdeel uit van het landelijk mestbeleid en liggen daarmee buiten het bereik van de direct invloedssfeer van gemeente en Delfland.

8.2.2 *Aalkeet-Binnenpolder*

Het streefbeeld voor water is die van een duurzaam landelijk gebied waar naast agrarische bedrijvigheid ook ruimte is voor waterberging en recreatie. Uit de technische analyse blijkt dat er in de Aalkeet-Binnenpolder een bemalings- en bergingstekort is. Het bemalingstekort wordt op termijn door het Hoogheemraadschap van Delfland opgelost door uitbreiding van de bemalingscapaciteit van het gemaal Aalkeet-Binnenpolder. De oplossingsrichting voor het bergingstekort (circa 0,6 ha, in peilvak II d.w.z. niet in het peilvak van de kanoplas) wordt gezocht in het veranderen van functies of beheer in overleg met particuliere grondeigenaren. Daarnaast zijn er mogelijk nog kansen om extra waterberging te realiseren (aan polderzijde) binnen het dijkverbeteringsproject Zuidbuurt langs de Boonervliet. De kades langs de Boonervliet in de Aalkeetbinnenpolder worden de eerste helft van 2008 getoetst.

In het kader van de bergingsopgave wordt momenteel een studie gedaan naar de maatschappelijke kosten en baten in relatie tot het beschermingsniveau. In principe wordt gestreefd naar de realisatie van meer open water en de aankoop van gronden hiervoor. Daarnaast kan gedacht worden aan “blauwe diensten” (compensatieregeling waarbij delen van het jaar de gronden in gebruik zijn voor waterberging). Wanneer de gemeente niet uit het overleg met de grondeigenaren komt of de aankoop wordt te kostbaar, zal de waterberging technisch moeten worden opgelost.

Delfland zal onderzoek uitvoeren naar de aanvoersituatie in peilvak II (ABC-maatregel, cluster 8) Indien noodzakelijk zal een stuw worden geplaatst om de verdroging, ter hoogte van de scouting, tegen te gaan.

Maatregelen tegen de hoge concentraties voedingsstoffen maken onderdeel uit van het landelijk mestbeleid en liggen daarmee buiten het bereik van de direct invloedssfeer van gemeente en Delfland.

8.2.3 *Aalkeet-Buitenpolder*

Het streefbeeld voor water in deze polder is die van een duurzaam landelijk gebied waar ruimte is voor agrarische bedrijvigheid en waterberging. Om het bemalingstekort op te lossen, wordt in het kader van de ABC-maatregelen de bemalingscapaciteit van het gemaal Aalkeet-Buitenpolder uitgebreid.

Een aantal duikers in deze polder voldoen niet aan de norm, maar de opstuwing blijft beperkt en leidt in de praktijk niet tot overlast. De hoogteligging van de duikers worden nader onderzocht (ABC-maatregel, cluster 8).

Het dijkverbeteringsproject langs de Boonervliet biedt mogelijk een kans voor het vinden van extra waterberging in de polder. Wanneer de dijk daar op de schop gaat, kan er mogelijk extra waterberging gegraven worden in de vorm van een brede watergang langs de dijk in de Aalkeet-Buitenpolder.

De waterbergingsopgave die resteert, moet worden opgelost. Dit kan door gronden van ingelanden te kopen of te onteigenen en open water te graven. Ook zijn “blauwe diensten” te overwegen (tegen vergoeding zijn delen van het jaar de gronden in gebruik voor waterberging).

De Boonervliet (boezemwater) is een watergang binnen het KRW-waterlichaam Westboezem. Vanuit de KRW zijn hier kansen gesignaleerd (oostelijke oever, 1 km) voor het aanleggen van natuurvriendelijke oevers. Dit zal moeten worden afgestemd met de beherende instantie Groenservice Zuid-Holland. In het kader van de KRW wordt door het Hoogheemraadschap van Delfland onderzocht welke knelpunten er in het beheersgebied voor vismigratie zijn en wat de haalbaarheid is van eventuele maatregelen. In deze analyse worden ook het gemaal Zaayer meegenomen.

Ten slotte zal er nader onderzoek gedaan moeten worden of het mogelijk en wenselijk is om de nutriënten te verwijderen. Daarbij moet onderzocht worden op welke manier dit dan gedaan zou moeten worden.

8.3 Maatregelen op hoofdlijnen

De maatregelen op hoofdlijnen in het landelijk gebied van Maassluis zijn weergegeven in de volgende tabel.

Tabel 6: Maatregelen op hoofdlijnen landelijk gebied Maassluis

Maatregel	Omschrijving	Thema
Afspraken maken particulieren	Afhankelijk van kosten/batenonderzoek grond verwerven grond verwerven om watergangen te verbreden zodat tijdens hevige neerslag water geborgen kan worden of compensatieregeling gevolgen wateroverlast.	Waterkwantiteit
Onderzoek naar staat van onderhoud duiker en stuwen	ABC maatregel Hoogheemraadschap van Delfland.	Waterkwantiteit
Uitbreiding bemalingscapaciteit Aalkeet-Binnenpolder	Het bemalingstekort van 9,8 m ³ /min wordt opgeheven.	Waterkwantiteit
Afspraken maken met ingelanden	Grond ter beschikking voor oppervlaktewater of functiewijziging of acceptatie wateroverlast	Waterkwantiteit
Stuw plaatsen	De stuw wordt geplaatst in peilvak II, ter hoogte van de scouting, om verdroging in de zomer tegen te gaan.	Waterkwantiteit
Uitbreiding bemalingscapaciteit Aalkeet-Buitenpolder	Gemaal Alkeet-Buitenpolder wordt voorzien van grotere capaciteit (52 m ³ /min).	Waterkwantiteit
Aanpassen duikers	Onderzocht wordt of de diameters aangepast moeten worden van duikers (1467, 1470, 1471) ABC onderzoeksmaatregel, cluster 8.	Waterkwantiteit
Waterberging langs boezemkade	Het werk voor dijkverbeteringsproject Boonervliet combineren met graven waterberging.	Waterkwantiteit
Afspraken maken met ingelanden	Afhankelijk van kosten/batenonderzoek land aankopen voor aanleg oppervlaktewater of functiewijziging of compensatieregeling gevolgen wateroverlast (blauwe diensten).	Waterkwantiteit
KRW-maatregel natuurvriendelijke oever (nvo) Boonervliet	Kansen nvo in kader KRW afstemmen met de beherende instantie Groenservice Zuid-Holland.	Waterkwaliteit
Algemene recreatie- of belevingsmaatregelen	Kanoroute, aanleg (vis)steigers, educatie, etc.	Beleving

Onderzoek	Omschrijving	Thema
Onderzoek kosten baten en beschermingsniveau waterbergingsopgave	Wanneer de kosten niet opwegen tegen de baten, kan ervoor gekozen worden een compensatieregeling met de grondeigenaren af te spreken voor de wateroverlast (blauwe diensten).	Waterkwantiteit
Onderzoek naar vismigratie	In het kader van de KRW wordt door het Hoogheemraadschap van Delfland onderzocht welke knelpunten er in het beheersgebied voor vismigratie zijn en wat de haalbaarheid is van eventuele maatregelen. In deze analyse worden ook het gemaal Zaayer meegenomen.	Waterkwaliteit
Onderzoek nutriëntenverwijdering en verwijderen blad en maaisel	Er dient gekeken te worden of het mogelijk en wenselijk is het nutriëntengehalte in het polderwater te verlagen en op welke manier dat het beste kan. Tevens wordt in het kader van de KRW de effectiviteit onderzocht van blad- en maaiselverwijdering.	Waterkwaliteit

9 Uitvoeringsprogramma

De maatregelen op hoofdlijnen uit de vorige hoofdstukken zijn nader uitgewerkt tot een uitvoeringsprogramma voor het waterplan Maassluis. Het uitvoeringsprogramma is een concreet pakket aan maatregelen met bijbehorende kosten en planning voor uitvoering. De gemeente en Delfland geven hiermee gezamenlijk en concreet invulling aan de visie voor een duurzaam watersysteem voor Maassluis.

9.1 Maatregelpakket

Het uitvoeringsprogramma is weergegeven in Tabel 7. In deze tabel is bij elke maatregel een indicatieve kostenraming gegeven voor de realisatie van de maatregel. Hierbij zijn alleen de externe kosten geraamd, niet de kosten voor personeelsinzet bij gemeente en Hoogheemraadschap (VAT, circa 16%). Daarnaast is de verdeling van de kosten tussen de gemeente en het Hoogheemraadschap weergegeven. Per maatregel is aangegeven welke partij de trekker is. Dat betekent dat die partij het voortouw neemt bij het uitvoeren van de maatregel.

De maatregelen zijn onderverdeeld in drie typen:

- uitvoeringsmaatregel;
- onderzoeksmaatregel (geel);
- planvormingsmaatregel (oranje).

Het betreffen uitvoeringsmaatregelen, tenzij dit in de eerste kolom is aangeduid als onderzoeksmaatregel of planvormingsmaatregel. Tevens is per maatregel aangegeven tot welk thema de maatregel bijdraagt:

- waterkwantiteit (blauw);
- waterkwaliteit (groen);
- beleving (paars).

Het uitvoeringsprogramma is ruimtelijk weergegeven op de waterstructuurkaart in Figuur 9.1. In paragraaf 9.5 wordt per gebied een nadere toelichting gegeven op een aantal van deze maatregelen. Maatregelen die voor zich spreken zijn niet nader toegelicht.

De planning loopt van 2008 tot en met 2015, en geeft impliciet de prioritering van de verschillende maatregelen aan. De prioritering kan in hoofdlijnen worden verduidelijkt door de volgende 'top 3'-maatregelen binnen de uitvoering van het waterplan, die als prioriteit worden gezien:

1. Droge voeten en op orde hebben watersysteem en riolering (NBW, basisinspanning):
 - a. Stedelijke wateropgave oplossen (Dijkpolder);
 - b. Terugstroming oppervlaktewater via riolering voorkomen;
 - c. Optimalisatie afvoer via gemalen;
 - d. Afkoppelen hemelwater van riolering.
2. Aanvullen ontbrekende gegevens middels onderzoek (gewenst watertransportsysteem Maassluis-West, waterkwaliteit Steendijkpolder, grondwater, (grond)wateroverlast Sluispolder, vismigratie)
3. Realiseren natuurvriendelijke oevers (KRW, geen spijt-maatregelen nvo's in polders).

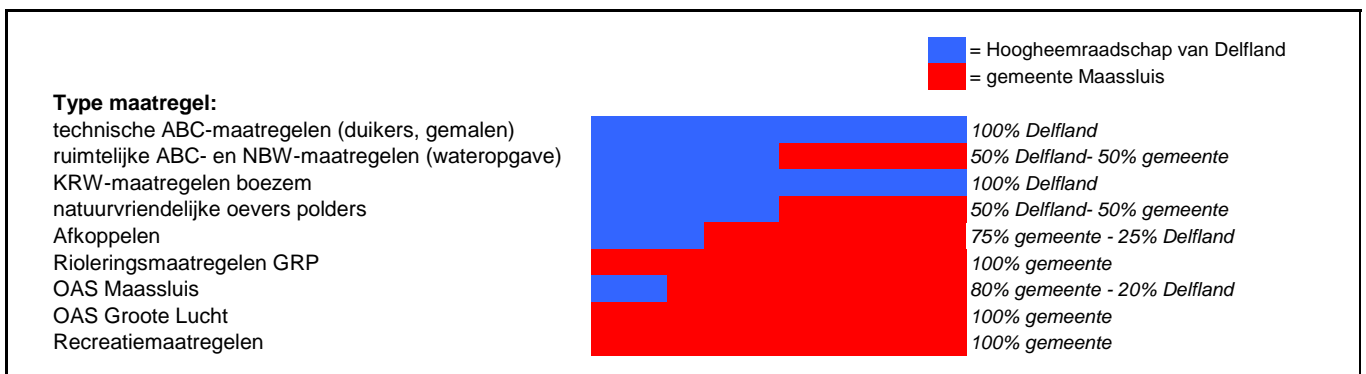
9.2 Kosten

De totale kosten van het waterplan zijn als volgt geraamd:

Partij	Euro
Gemeente Maassluis	5.800.000,-
Hoogheemraadschap van Delfland	6.600.000,-
Exploitanten ruimtelijke ontwikkelingen	4.700.000,-
Totaal	17.100.000,-

Gemeente en Delfland dragen gezamenlijk afgerond 12,4 miljoen euro bij aan het Waterplan, over de periode 2008-2015, met een verdeling van circa respectievelijk 45% - 55%.

De volgende figuur geeft voor de periode 2008 – 2015 de kostenverdelingen tussen gemeente en Delfland voor verschillende type maatregelen (ABC, KRW, nvo's, GRP, OAS, etc.).

9.3 Kostendekking

Voor de kostendekking van de maatregelen in het uitvoeringsprogramma van het waterplan kunnen verschillende financiële middelen gebruikt worden. Zo kan een groot gedeelte van de maatregelen vanuit de gemeente bekostigd worden door het verbrede rioolrecht vanuit het nog op te stellen GRP. Ook zal financiering plaatsvinden vanuit het OAS-traject en door exploitatie van derden. Hierdoor blijft er een gering gedeelte over dat vanuit algemene middelen gefinancierd wordt. Bij de invulling van het uitvoeringsplanning is gestreefd naar financiële gelijkmatigheid voor de beschikbare budgetten waarbij voor gemeente een financieel gelijkmatige verdeling vanuit het vGRP Maassluis leidend is.

Delfland zal voor de kostendekking van de maatregelen grotendeels gebruik maken van financiële middelen uit ABC, Watergebiedsstudie, KRW, het afkoppelbeleid en het afvalwaterakkoord Delfland-Maassluis (voor details zie Bijlage VI).

9.4 Monitoring en evaluatie

Bij de uitvoering van het maatregelenpakket zal gestart worden met het organiseren van de uitvoeringsorganisatie. Vervolgens zal gedurende de gehele looptijd van het waterplan minimaal halfjaarlijks gezamenlijk de stand van zaken worden opgemaakt ten aanzien van planning, prioritering, financiering en behaalde doelen. Jaarlijks zal tijdens de uitvoering van het waterplan ook evaluatie plaatsvinden met de klankbordgroep. Daar waar nodig zullen onderdelen worden bijgesteld en zal worden gerapporteerd aan de interne opdrachtgevers of aan het bestuur.

In 2013 zal het waterplan en het proces van uitvoering gezamenlijk worden geëvalueerd en getoetst worden in hoeverre de waterhuishouding van Maassluis in 2015 op orde zal zijn. Tevens zullen aanbevelingen voor het opstellen van het volgende waterplan geformuleerd worden.

Tabel 7: Uitvoeringsprogramma maatregelen waterplan Maassluis

nr.	Thema	waterkwaliteit	waterkwiteit	beleving	onderzoek	planvorming	Maatregel	Verdeling		Trekker	Totaal (€)	Planning						
								% Maassluis	% HhDelfland			2008	2009	2010	2011	2012	2013-2015	
							Maassluis-West & buitendijks gebied											
1							Aanleg Kwartelsingel Burgemeesterswijk met inlaatconstructie, nadere uitwerking in planvormingstraject			exploitant								
2							Onderzoeksmaatregel werking en ontwerp watertransportsysteem Maassluis-West	50	50	gemeente								
3							Onderzoeksmaatregel vergunningstraject en beheer watertransportsysteem Maassluis-West	50	50	gemeente								
4							Onderzoeksmaatregel kosteneffectiviteit en financieringsmogelijkheden i.r.t. waterfonds van het watertransportsysteem	50	50	gemeente								
5							Hemelwatertransportsysteem van Kwartelsingel naar de haven			gemeente								
6							Afkoppelen herontwikkelingen (circa 18,4 ha) Maassluis-West	75	25	gemeente								
7							Afvoerpunt afgekoppeld hemelwater op haven			gemeente								
8							Beschermingszone primaire kering opnemen in bestemmingsplan	100		gemeente								
9							Keerschotten aanbrengen Kade 't Hoofd	100		gemeente								
10							Aanpassen overstort haven (OAS)	100		gemeente								
11							Onderzoeksmaatregel afkoppelen en watertransport wijk Steendijkpolder zuid richting Steendijkpolder	100		gemeente								
12							Onderzoeksmaatregel visigratie haven (Monsterse sluis)		100	Delfland								
13							Onderzoeksmaatregel waterbergingseis Maassluis-West (GGOR)		100	Delfland								
											2.048.000							
							Steendijkpolder											
14							Verbinding Burgemeesterswijk - Steendijkpolder in fase 3 Burgemeesterswijk met eigen inlaatstroom voor de Steendijkpolder	50	50	gemeente								
15							Stuw/duiker tussen Steendijkpolder en peilvak II Oranjepolder aanpassen		100	Delfland								
16							Natuurvriendelijke oever bij de sportvelden aan de zijde van de Schenkeldijk, 500 m, watergang ca 5 m breed	50	50	gemeente								
17							Baggeren van watergangen met slechte waterbodempkwaliteit	100		gemeente								
18							Afkoppelen en transport delen Steendijkpolder Noord	75	25	gemeente								
19							Onderzoeksmaatregel inlaten boezemwater verversing	50	50	Delfland								
20							Onderzoeksmaatregel optimalisatie doorstroming Steendijkpolder	50	50	Delfland								
											615.000							
							Dijkpolder											
21							"Waterneutraal" bouwen in toekomstig stedelijk deel van de Dijkpolder			exploitant								
22							Bemalingscapaciteit uitbreiden bestaande gemaal (40 naar 65,6 m3/min) (ABC 1e fase maatregel cluster 5, D5-3a)		100	Delfland								
23							Nieuw gemaal met capaciteit van 28,4 m3/min t.b.v. aparte bemaling toekomstig stedelijk gebied (ABC 1e fase maatregel cluster 5, D5-3b)			exploitant								
24							Onderzoek naar inlaten boezemwater voor berekening sportvelden	50		Delfland								
25							Baggeren sloten waar slechte waterbodempkwaliteit is geconstateerd in rapport Grontmij 2004	100		gemeente								
26							Natuurvriendelijke oevers langs Westgaag of Spatelvaart 500 m enkelzijdig (KRW-maatregel) bij meeliften RO-kans			exploitant								
27							Natuurvriendelijke oevers langs Nieuwe Water (KRW-maatregel), zoekgebied aan beide oeverzijden		100	Delfland								
28							Natuurvriendelijke oevers langs Nieuwe Water/Weverskade 2,3 km enkelzijdig (KRW-maatregel) bij meeliften RO-kans			exploitant								
29							Opheffen wateropgave Dijkpolder (NBW) door slimme inrichting peilgebieden bij overstort Rozenlaan met opheffen onderbemaling, met vooronderzoek	50	50	Delfland								
30							Onderzoek naar afkoppelen stedelijk gebied Dijkpolder (circa 4,8 ha) bij rioolrenovatie	100		gemeente								
31							Onderzoek flexibel peilbeheer nieuwbouwgebied Dijkpolder			exploitant								
32							Onderzoek en monitoring grondwateroverlast	100		gemeente								
											6.837.000							

nr.	Thema	waterkwantiteit	waterkwaliteit	beleving	onderzoek	planvorming	Maatregel	Verdeling		Trekker	Totaal (€)	Planning					
								%	%			2008	2009	2010	2011	2012	2013-2015
							Sluispolder										
33							Bemalingscapaciteit gemaal (13,6 m3/min) vergroten met 1,7 m3/min om te voldoen aan bemalingsnorm (uit WSA)		100	Delfland							
34							Onderzoek (grond)wateroverlast Wipperspark en omgeving in relatie tot wateropgave Sluispolder	50	50	Delfland							
35							Randvoorwaarde t.a.v. kweldruk Vlieten meegeven aan bouwprojecten	100		gemeente							
36							Houten beschoeiing (Jeroen Bosschstraat en Sportlaan) vervangen (medio 2015) door een natuurvriendelijke oever (onderhoud)	75	25	gemeente							
37							Terugstroming van oppervlaktewater naar riolering door lage overstortdrempel voorkomen door middel van nieuwe DWA-leiding	100		gemeente							
38							Afkoppelen stedelijk gebied Sluispolder (circa 6,2 ha) bij rioolrenovatie	75	25	gemeente							
39							Onderzoek en monitoring grondwateroverlast	100		gemeente							
											835.000						
							Landelijk gebied: Foppenspolder, Aalkeetbinnen en -buitenspolder										
40							Afspraken maken met grondeigenaren Foppenspolder voor realiseren wateropgave 0,12 ha/ blauwe diensten / compensatieregeling		pm	Delfland							
41							Onderzoek naar staat van onderhoud duiker en stuwen in Foppenspolder (ABC maatregel, cluster 8, D3-1)		100	Delfland							
42							Afspraken maken met grondeigenaren Aalkeet-Binnenpolder voor realiseren wateropgave 2,6 ha/ blauwe diensten (ABC-maatregel planvorming)		pm	Delfland							
43							Bemalingscapaciteit gemaal Aalkeet-Binnenpolder vergroten van 28 naar 35 m3/min		100	Delfland							
44							Indien nodig reconstructie dam Aalkeet-Binnenpolder (ABC maatregel, cluster 8, D6-1)		100	Delfland							
45							Afspraken maken met grondeigenaren Aalkeet-Buitenspolder voor realiseren wateropgave 1,4 ha/ blauwe diensten (ABC-maatregel planvorming)		pm	Delfland							
46							Onderzoek naar aanpassen duikers Aalkeet-Buitenspolder (ABC maatregel, cluster 8, D5-1)		100	Delfland							
47							Bemalingscapaciteit gemaal Aalkeet-Buitenspolder van 31 naar 42 m3/min (52 noodcapaciteit)		100	Delfland							
48							Dijkverbeteringsproject Boonervliet waar mogelijk combineren met vergroten waterberging aan polderzijde Aalkeet-Buitenspolder		100	Delfland							
49							Natuurvriendelijke oevers langs Boonervliet 1 km (KRW maatregel)		100	Delfland							
51							Onderzoek naar vismigratie (gemaal Zaaijer)		100	Delfland							
52							Onderzoeksmaatregel herkomst bronnen en terugdringen nutriëntenlast Aalkeet-Binnenpolder		100	Delfland							
53							Vispasseerbaar maken voor Aal, gemalen Aalkeet Binnen- en Buitenspolder en Foppenspolder (KRW)		100	Delfland							
54							Onderzoeksmaatregel effectiviteit verwijderen blad en maaisel t.b.v. nutriëntenreductie		100	Delfland							
											3.175.000						
							Organisatie										
55							Studie naar de mogelijkheden, uitgangspunten en vorm waterfonds met financieel experts en juristen	100		gemeente							
56							Stroomlijnen watertoetsproces (postzegelplannen)	50	50	gemeente							
57							Oprichten grondwaterloket	100		gemeente							
											30.000						

nr.	Thema	waterkwaliteit	waterkwaliteit	beleving	onderzoek	planvorming	Maatregel	Verdeling		Trekker	Totaal (€)	Planning					
								%	%			2008	2009	2010	2011	2012	2013-2015
							Recreatie										
58							Algemene recreatie- en belevingsmaatregelen in relatie met water(plan)	100		gemeente							
59							Zwemwatermaatregelen KRW Oranjeplassen	100		gemeente							
											110.000						
							Voorlichting										
60							Communicatie waterplan en uitvoeringsmaatregelen	50	50	gemeente							
61							Voorlichting aan burgers stedelijk grondwater	100		gemeente							
											80.000						
							OAS De Groote Lucht (onder voorbehoud AO, BO Groote Lucht)										
62							Grondwaterproblematiek Groen van Prinstererkade, Noordvliet, Zuidvliet	100		gemeente							
63							Opheffen grondwateraanvoer tunnel Merellaan	100		gemeente							
64							Aanpassing vuilwaterafvoer Coldenhove (gemeente Westland) i.c.m. realisatie woningbouw Dijkpolder			gemeente							
65							Aanleg grondwaterdrains bij rioolrenovaties i.k.v. reductie rioolvreemd water	100		gemeente							
66							Aanleg 5 ha watervoerende straatfundering in grondwatergevoelige gebieden	100		gemeente							
67							Opzetten grondwatermeetnet	100		gemeente							
68							Ophalen diverse overstortmuren om oppervlaktewaterinloop te voorkomen	100		gemeente							
69							Diverse overstorten voorzien van intelligente terugslagkleppen	100		gemeente							
70							Verbeterd gescheiden stelsels met grondwaterafvoer omvormen tot gescheiden stelsels	100		gemeente							
71							Interne overstort Fenacolijslaan ombouwen tot externe overstort	100		gemeente							
											818.000						
							OAS Maassluis										
72							Aanpassen 9 rioolgemaal (bestaande financieringsafpraak)	80	20	gemeente	2.700.000						
											17.248.000						
							(*)										
							OAS - Optimalisatiestudie Afvalwater Systeem De Groote Lucht										
							vGRP - verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan Maassluis 2008 - 2013										
							MBP - Milieubeleidsplan 2006										
							WP - Waterplan Maassluis 2008 - 2015										
							Exploit. - Financiering ten laste van ontwikkeling										

Waterstructuurkaart / maatregelenkaart 2008-2015

Nelen & Schuurmans

Legenda

Items uitvoeringsprogramma

- maatregelnr. uitvoeringsprogr.
- watertransportsysteem
- Kwartelsingel
- natuurvriendelijke oever
- ▨ onderzoek wateroverlast
- ▨ afkoppelen bij herstructurering

Bebouwing

- bebouwing
- kas/warenhuis

Infrastructuur

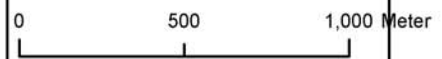
- hoofdweg
- regionale weg
- lokale weg
- ged. verhard / onverhard
- fietspad
- overige weg of straat

Grondgebruik

- loofbos
- bouwland
- weiland
- overig gebruik

Water

- water

H0085 01-07-08 DR

Figuur 9.1: Waterstructuurkaart Maassluis

9.5 Toelichting uitvoeringsprogramma

9.5.1 *Maassluis-West & Buitendijks gebied*

Aanleg Kwartelsingel met inlaatconstructie,1

De nieuwe Burgemeesterswijk wordt momenteel aangelegd door een projectontwikkelaar. Samen met de gemeente en Delfland voert de projectontwikkelaar nader overleg over deze ruimtelijke ontwikkeling, in het verlengde van de eerder doorlopen watertoets. In dit kader worden dan ook nadere concrete afspraken gemaakt over ontwerp en realisatie van de Kwartelsingel, de inlaatconstructie en het toekomstige beheer en onderhoud van de singel en de inlaatconstructie.

Achtergrond onderzoeksmaatregelen watertransport-systeem Maassluis-West, 2, 3 en 4

In Maassluis-West, een stedelijk gebied zonder oppervlaktewater, wordt schoon hemelwater gemengd met vuilwater en afgevoerd naar de rwzi en weer gezuiverd. Hierdoor is het zuiveringsproces minder rendabel door verdunning met hemelwater. De overstort vanuit de riolering vindt plaats op de haven, wat tot een slechte waterkwaliteit in de haven kan leiden. Net als andere stedelijke gebieden zal Maassluis-West voldoende waterberging moeten hebben (325 m³/ha) om wateroverlast door neerslag te voorkomen. Bij hevige neerslag treden er momenteel afvoerproblemen in dit gebied op. Het aanleggen van waterberging afhankelijk maken van een ruimtelijke ontwikkeling is onwenselijk, omdat dan een duidelijke structuur in water aan- en afvoer ontbreekt.

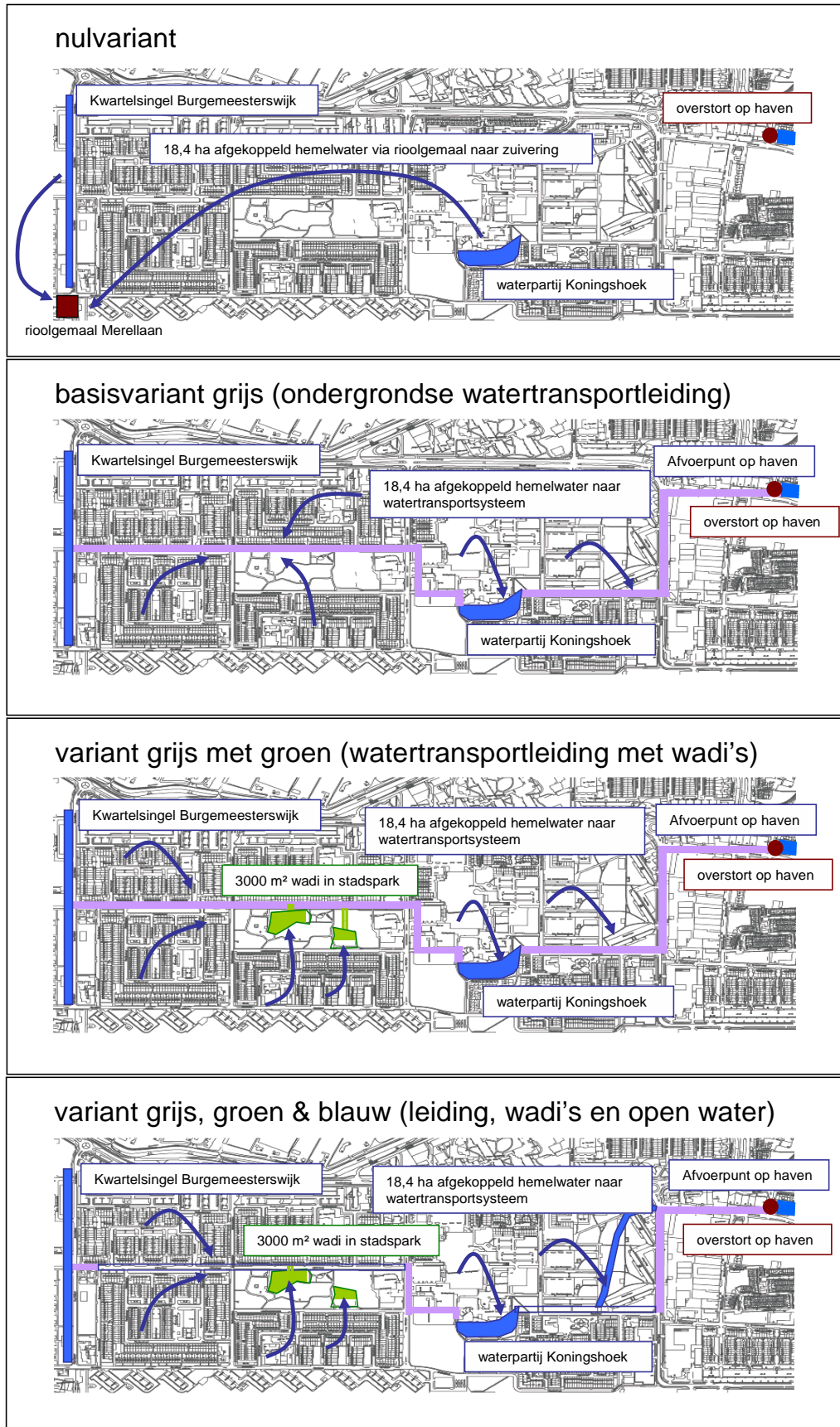
De gemeente en Delfland zien het als noodzaak deze knelpunten integraal aanpakken om een duurzaam watersysteem te realiseren in Maassluis-West. Op relatief korte termijn geplande ruimtelijke ontwikkelingen (Burgemeesterswijk, Koningshoek, Kapelpolder) bieden hiertoe extra kansen. Voorgesteld wordt om een in Maassluis-West een nieuwe watertransportstructuur te realiseren. De gemeente ziet het als taak zoveel mogelijk gestalte te geven aan de duurzame bronmaatregel 'afkoppelen van bestaande oppervlakken' om daarmee de (maatschappelijke) kosten voor transport en zuivering te minimaliseren.

De basis van deze waterstructuur bestaat uit een ondergrondse watertransportleiding (met zeer ruime diameter), die onder vrij verval verzameld afgekoppeld water ontvangt en afvoert naar de haven. De keuze is gevallen op een ondergrondse leiding omdat het grotendeels bestaand stedelijk gebied betreft. Bovengronds inpassen van nieuwe voorzieningen binnen het bestaande ruimtegebruik is dan niet eenvoudig. Een leiding onder infrastructuur van wegen is reëler, efficiënt, goedkoop en vaak kan daarbij werk-met-werk worden gemaakt.

De gemeente kan vervolgens bij het afkoppelen van bestaand stedelijk gebied hemelwaterafvoer bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen aansluiten op deze leiding. Hierbij zorgt de gemeente voor de aansluiting van het hemelwater op de afvoerleiding, Delfland zorgt voor de afvoer van het oppervlaktewater. De leiding voert direct af op de haven, waar het verzamelde schone regenwater de waterkwaliteit in de haven verbetert. De afvoer in de leiding is door het verval zodanig, dat er geen water in de leiding achterblijft, maar deze meteen na de bui leegloopt. Daarom zijn waterkwaliteitsproblemen in de leiding zelf niet te verwachten. Op deze basisstructuur kan worden aangehaakt met infiltratiesystemen (wadi's) of met open water.

De verschillende uitwerkingen voor deze voorzieningen worden gezien als verbeterende kansen welke zijn weergegeven in een viertal onderstaande varianten. De tracés van deze varianten zijn weergegeven in figuur 9.2.

- *nulvariant*: huidige situatie, afvoer van toekomstig afgekoppeld hemelwater blijft via de rwzi en overstortbemaling verlopen;
- *basisvariant grijs*: een ondergrondse watertransportleiding zorgt voor afvoer, berging en transport van het schoon hemelwater vanaf de kwartelsingel naar de haven. De afvoer verloopt onder vrij verval. Op de leiding voeren alle afgekoppelde gebieden van Maassluis-West af, eventueel via systemen als Aquaflow.
- *variant grijs en groen*: wadi's (met een scheidende folie om hemelwater af te schermen van eventuele bodem verontreinigingen) zijn gekoppeld aan de ondergrondse transportleiding en zorgen voor zuivering en langer vasthouden van water;
- *variant grijs, groen & blauw*: naast wadi's maakt open water deel uit van het watertransportsysteem. Met het open water wordt waterberging gerealiseerd en kan water bijdragen aan de ruimtelijke kwaliteit en belevingswaarde.

Figuur 9.2: watertransport varianten Kwartelsingel - Haven Maassluis West

De varianten kunnen gezien worden als een nadere ruimtelijke uitwerking van de waterstructuurkaart, waarbij is ingezoomd op Maassluis-West en waarbij een aantal realistische alternatieven zijn geschetst.

Voor de varianten is de volgende globale kosteninschatting gemaakt (miljoen euro's):

- Nulvariant : 0
- Basisvariant grijs: 2,5
- Variant grijs en groen: 3,5
- Variant grijs, groen & blauw: 4,5

De gemeente heeft de wens om in Maassluis-West nieuw open water aanleggen, om water als extra ruimtelijke kwaliteit te benutten. Zowel in de Burgemeesterswijk als in de Koningshoek wordt oppervlaktewater gerealiseerd (respectievelijk singel en waterpartij). Ondergrondse infiltratie- en bergingsvoorzieningen zijn in beginsel niet de meest ideale vormen van waterberging, vanwege het gebrek aan toezicht op beheer en onderhoud (het dient wel te functioneren als het hevig regent). Hierdoor is open water de meest robuuste en meer betrouwbare vorm van waterberging en waterafvoer.

Een belangrijke randvoorwaarde is hierbij wel dat het water niet kan droogvallen en er voldoende watervoorziening is. In droge en warme perioden, waarin de aanvoer van regenwater wegvalt, is men afhankelijk van de voorziening van water van buitenaf. In dit geval wordt gebruik gemaakt van ingelaten boezemwater (via inlaat bij Kwartelsingel) voor suppletie van de open watergangen. Delfland hanteert hierbij de voorwaarde dat inlaten incidenteel nodig is en slechts dient als tijdelijke aanvulling gedurende droge perioden.

Voor een breed gedragen variant zal een onderzoeksprogramma worden opgezet dat gericht is op de realisatie van de optimale variant. Hiervoor dienen de (juridische) uitgangspunten op het gebied van functie, eigendom, beheer en onderhoud voorafgaande aan het onderzoeksprogramma te worden vastgesteld en nader te worden uitgewerkt in het gewenste peilbesluit en de daarop afgestemde ruimtelijke maatregel. De gemeente en Delfland willen het toekomstige watersysteem in Maassluis-West daarom voorbereiden met drie onderzoeksmaatregelen:

- ontwerp en werking en effectiviteit;
- eigendom, beheer en onderhoud;
- financiering en kosten effectiviteit.

Voor de investering van het watertransportsysteem Maassluis-West zijn de kosten in het uitvoeringsprogramma als “p.m.” opgenomen, omdat voor de definitieve haalbaarheid eerst de uitkomsten van de drie genoemde onderzoeksmaatregelen moeten worden afgewacht. De haalbaarheid wordt onder andere getoetst op punten als financiering, taakstelling, kosteneffectiviteit en wenselijkheid vanuit de waterbeheerder. Maassluis ziet de noodzakelijke ontwikkelingen ter verbetering van de waterafvoer als aanknopingspunt de stedelijke ruimte op de gebieden waterafvoer en ruimtelijke beleving Maassluis – West sterk te verbeteren.

Onderzoeksmaatregel ontwerp werking en effectiviteit watertransportsysteem, 2

Het voorgestelde waterstransportsysteem, is een systeem waarbij afvoer en waterberging wordt gerealiseerd, en waar de gemeente met afgekoppeld hemelwater op kan aansluiten. In deze maatregel wordt mede de effectiviteit van de watertransportstrook met betrekking tot waterkwaliteitsverbetering in de haven nader onderzocht. De kostenraming voor dit onderzoeksonderdeel bedraagt € 10.000,-. De gemeente en Delfland willen de kosten voor dit systeem in de onderzoeksfase gezamenlijk oppakken (50/50%).

In deze onderzoeksmaatregel wordt dit systeem voor Maassluis-West nader ontworpen en uitgewerkt.

Onderzoeksmaatregel vergunningstraject, en beheer en onderhoud watertransportsysteem, 3

In deze onderzoeksmaatregel zullen nadere afspraken gemaakt worden over eigendom, beheer en onderhoud van dit watersysteem. De kostenraming voor dit onderzoeksonderdeel bedraagt € 20.000,-.

Onderzoeksmaatregel financiering watertransportsysteem, 4

Afhankelijk van de variantkeuze dient een goede financiële onderbouwing te worden uitgewerkt. Vooralsnog bedragen de globale kostenramingen van de voorgestelde uitvoeringsvarianten € 2,5 miljoen voor de basisvariant (1) en € 4,5 miljoen voor de ‘open-water’-variant zoals in figuur 9.2 is aangegeven. De kostenraming voor dit onderzoeksonderdeel bedraagt € 15.000,-.

Keerschotten aanbrengen Kade 't Hoofd, 9

Deze maatregel betreft de plaatsing van bevestigingsconstructies voor het plaatsen van keerschotten. Deze schotten zijn ter voorkoming van eventuele wateroverlast van hoge waterstanden van de Nieuwe Waterweg.

Onderzoeksmaatregel afkoppelen en watertransport wijk Steendijkpolder zuid richting Steendijkpolder, 11

Bij deze onderzoeksmaatregel moet worden gezocht naar een juiste ruimtelijke afstemming van de Maassluise Groenstructuur en Waterstructuur. Daarnaast dient het onderzoek oplossingen aan te dragen ter overbrugging van het hoog-laag-gebied.

Onderzoeksmaatregel waterbergingseis Maassluis-West (GGOR), 13

Het gebied Maassluis-West heeft momenteel geen oppervlaktewater. Het gebied watert van nature af op de Nieuwe Waterweg. Het hemelwater gaat samen met het huishoudelijk afvalwater onder vrij verval naar rioolgemaal Merellaan. Aangezien er geen oppervlaktewater aanwezig is om te toetsen, is dit gebied niet getoetst aan de normen voor het voorkomen van wateroverlast vanuit oppervlaktewater (NBW-norm). Het gebied heeft ook geen peilbesluit. Bij stedelijke herstructureringen hanteert Delfland wel de algemene waterbergingsnorm voor stedelijk gebied van 325 m³/ha, aangezien nieuwe stedelijke gebieden hun 'eigen broek moeten ophouden'.

Conform NBW-afspraken wordt het beheersgebied van Delfland de komende jaren opnieuw getoetst binnen het traject van GGOR ('Watergebiedstudie'). Dit betreft een integrale gebiedsbenadering van het gewenste waterbeheer inclusief grondwater, waarbij de (on)mogelijkheden van het watersysteem in relatie tot de aanwezige functies kritisch wordt onderzocht. De watergebiedstudie voor Maassluis inclusief Maassluis-West zal rond 2012 starten.

9.5.2 Steendijkpolder

Verbinding Burgemeesterswijk-Steendijkpolder ten behoeve van watervoorziening, 14

De inlaat bij de Kwartelsingel kan ook worden benut om het watertekort in de Steendijkpolder op te lossen. In de Burgemeesterswijk wordt dan een extra verbinding gerealiseerd vanuit de inlaat Kwartelsingel richting de Steendijkpolder.

Eerder genoemde varianten als bijvoorbeeld een rechtstreekse inlaat van boezemwater ter hoogte van de Spartelvaart of vanuit de Oranjeplassen zijn om diverse redenen niet haalbaar of wenselijk gebleken.

Het is wel van belang dat deze inlaatverbinding richting de Steendijkpolder een apart inlaattracé heeft, zodat deze los staat van de inlaat in de Kwartelsingel richting Maassluis-West.

Onderzoeksmaatregel inlaten boezemwater verversing, 19

Het watertekort van de Steendijkpolder wordt aangevuld met boezemwater, via de inlaat bij de Kwartelsingel. In feite is er in droge perioden geen alternatief voor watervoorziening vanuit de omgeving voorhanden (optie Oranjeplassen is afgefallen). Boezemwater voldoet doorgaans niet aan de eisen van schoon water. Daarom zal de boezemwaterkwaliteit van de Nieuwe Water op korte termijn worden onderzocht.

Onderzoeksmaatregel optimalisatie doorstroming Steendijkpolder, 20

Onderzocht wordt in hoeverre het mogelijk is om binnen het bestaande watergangenstelsel met duikers en stuwen, de doorstroming te optimaliseren. Een deel van deze optimalisatie kan worden gerealiseerd door afgekoppeld hemelwater gericht op de watergangen af te voeren daar waar de doorstroming minimaal is (dode hoeken).

9.5.3 *Dijkpolder*

Waterneutraal bouwen in toekomstig stedelijk deel van de Dijkpolder, 21

Voor het nog te realiseren stedelijk gebied in de Dijkpolder wordt een wateropgave van 325 m³/ha gehanteerd. Er is geen extra wateropgave vanuit het bestaand stedelijk gebied van de Dijkpolder op het overige deel van de Dijkpolder. De wateropgave in het al bestaande stedelijke gebied van de Dijkpolder wordt in het gebied zelf opgelost door een andere inrichting van de peilgebieden (zie maatregel 32).

Aanpassen bestaande gemaal, aanleg nieuw gemaal Dijkpolder, 23

In de toekomstige situatie (circa 2010) zal het nieuwe stedelijke gebied ten westen van de A20 apart worden bemalen waardoor de afvoerweg richting het gemaal aanzienlijk wordt ingekort en daardoor de peilbeheersing wordt vereenvoudigd. Hiervoor zal een nieuw gemaal worden geplaatst in het noordwesten van de polder met een gewenste capaciteit van 28,4 m³/min. Deze capaciteit is bepaald op basis van de toename van verhard oppervlak als gevolg van de geplande woningbouw ten westen van de A20 (gemeente Maassluis).

Tevens moet het bestaande gemaal in het noordoosten van de polder worden uitgebreid tot 65,6 m³/min. Door de gemaalcapaciteit in totaal met 54 m³/min uit te breiden, wordt voldaan aan de bemalingsnorm en is er ook voldoende vaste noodcapaciteit aanwezig.

Aangezien het een aantal jaren kan duren voordat het nieuwe gemaal gerealiseerd is (afhankelijk van de uitbreiding van het stedelijk gebied), is het in de tussentijd van belang het bestaande gemaal van voldoende capaciteit te voorzien. Wanneer het nieuwe gemaal eenmaal is gerealiseerd kan de capaciteit van het hoofdgemaal in het noordoosten van de polder iets worden teruggeschoefd. De benodigde vaste noodcapaciteit zal dan circa 22 m³/min in plaats van 27 m³/min bedragen.

Onderzoek inlaat boezemwater voor beregening sportvelden, 24

Het inlaten van boezemwater kan een oplossing zijn voor de tekorten van beregening van de sportvelden van Excelsior. In deze onderzoeksmaatregel wordt de effectiviteit en de haalbaarheid (waterkwaliteit) nader bekeken.

Natuurvriendelijke oevers langs Westgaag/Spartelvaart en Nieuwe Water /Weverskade (KRW lange termijn, kans korte termijn), 26&28

In het KRW-programma is deze natuurvriendelijke oever langs de boezem Westgaag gedefinieerd als lange termijn maatregel (2015-2027) op kosten van de initiatiefnemer. Deze maatregel (0,5 km enkelzijdig en 2,3 km enkelzijdig voor respectievelijk Westgaag/Spartelvaart en Nieuwe Water/Weverskade) is echter toch vermeld op het uitvoeringsprogramma, omdat de stedelijke uitbreiding van de Dijkpolder, waar het inpassen van deze KRW-maatregel in moet worden meegenomen, zich mogelijk al voordoet vóór 2015.

Bij de uitwerking van de natuurvriendelijke oever zullen belanghebbenden (grondeigenaren, recreatievaart, hengelsport) worden betrokken om zoveel mogelijk rekening te houden met bestaand gebruik.

De komende jaren zal er voor de KRW een zeer intensief onderzoeks- en monitoringsprogramma opgesteld gaan worden, wat gaat vallen onder de beleidsmonitoring voor de KRW. Hierin zitten verplichte onderdelen (vanuit de KRW zelf) en onderdelen die we daarbij doen om goed inzicht te krijgen in ingreep- effectrelaties. In 2009 start Delfland met de opzet van de KRW-beleidsmonitoring.

Natuurvriendelijke oevers langs Nieuwe Water (KRW), 27

In het KRW-programma is deze natuurvriendelijke oever langs de boezem de Nieuwe Water gedefinieerd als maatregel voor 2010-2015. Het betreft zoekgebied aan beide zijden langs de Nieuwe Water naar mogelijkheden van ontwikkeling van natuurvriendelijke oevers van dit boezemwater.

Bij de uitwerking van de natuurvriendelijke oever zullen belanghebbenden (grondeigenaren, recreatievaart, hengelsport) worden betrokken om zoveel mogelijk rekening te houden met bestaand gebruik.

Zie voor monitoring van deze maatregel de opmerking hierover maatregel 29 en 31.

Opheffen wateropgave Dijkpolder (NBW) door aanpassen inrichting peilgebieden bij overstort Rozenlaan met opheffen onderbemaling, inclusief vooronderzoek, 29

Door het onderbemalingsgebied rondom de sportvelden op te heffen en te koppelen met de Dijkpolder ten noorden van de A20 is het mogelijk het bergingsvraagstuk voor het bestaand stedelijke gebied van de

Dijkpolder eenvoudig op te lossen. Door plaatsing van twee nieuwe stuwen ontstaat er waterberging, zonder dat deze van invloed zal zijn op het rioleringstelsel. Daarnaast is door deze maatregel het effect van een overstortsituatie minder lokaal doordat er een betere doorstroming plaats kan vinden.

Deze maatregel wordt voorbereid door vooronderzoek naar exacte situatie peilen, afstemming met Rijkswaterstaat en andere grondeigenaren. Tevens zal bij deze maatregel rekening moeten worden gehouden met maatregel 24 (onderzoek problemen rond inlaat sportvelden).

Onderzoek flexibel peilbeheer, 31

Delfland zal onderzoeken of flexibel peilbeheer kan bijdragen aan de wateropgave.

Onderzoek en monitoring grondwater, 32

In verband met de verbrede zorgtaken in het waterbeheer is het van belang om over voldoende gegevens (grondwaterstanden) te beschikken. Lokaal zijn situaties bekend waar grondwateroverlast optreedt, terwijl geen onderzoeksgegevens bekend zijn. Onderzoek en monitoring zijn daarom van belang voor het vinden van de juiste (lokale) oplossing voor grondwateroverlast.

9.5.4 Sluispolder

Onderzoek (grond)wateroverlast Wipperspark in relatie tot wateropgave, 34

Na verfijning van het waterbergingsonderzoek is tot de (theoretische) conclusie gekomen dat de wateropgave van het oppervlaktewatersysteem van oorspronkelijk 1,7 ha is verminderd naar 0 ha. Vanuit de praktijk is er (grond-)wateroverlast waargenomen waardoor verder onderzoek naar oorzaak en oplossing noodzakelijk is.

Onderzoek en monitoring grondwateroverlast, 39

In verband met de verbrede zorgtaken in het waterbeheer is het van belang om over voldoende gegevens (grondwaterstanden) te beschikken. Lokaal zijn situaties bekend waar grondwateroverlast optreedt, terwijl geen onderzoeksgegevens bekend zijn. Onderzoek en monitoring zijn daarom van belang voor het vinden van de juiste (lokale) oplossing voor grondwateroverlast.

9.5.5 Landelijk gebied: Foppenpolder, Aalkeetbinnen- en buitenpolder

Afspraken maken met ingelanden, voor alle 3 polders, 40, 42 en 45

Naast het onderzoek naar de kosten en de baten van de waterbergingsopgave (zie maatregel 53) zal nader invulling worden gegeven aan de wateropgave door overleg met de ingelanden over blauwe diensten of compensatieregelingen bij de aanleg van meer open water.

Dijkverbeteringsproject Boonervliet, 48

Het dijkverbeteringsproject langs de Boonervliet wordt momenteel voorbereid door Delfland. Onderzocht zal worden of het graven van extra waterberging aan de polderzijde, door bijvoorbeeld een extra teensloot, tot de mogelijkheden behoort. Binnen dit kadeverbeteringsproject kan vervolgens werk met werk gemaakt kunnen worden om meer waterberging in de Aalkeet-buitenpolder te realiseren.

Natuurvriendelijke oevers Boonervliet (KRW), 49

In het KRW-programma is deze natuurvriendelijke oever langs de boezem Nieuwe Water (1 km) gedefinieerd als korte termijn maatregel (2007-2009). Bij de uitwerking van de natuurvriendelijke oever zullen belanghebbenden (grondeigenaren, recreatievaart, hengelsport) worden betrokken om zoveel mogelijk rekening te houden met bestaand gebruik.

De komende jaren zal er voor de KRW een zeer intensief onderzoeks- en monitoringsprogramma opgesteld gaan worden, wat gaat vallen onder de beleidsmonitoring voor de KRW. Hierin zitten verplichte onderdelen (vanuit de KRW zelf) en onderdelen die we daarbij doen om goed inzicht te krijgen in de relatie tussen ingreep en effect. In 2009 wordt door Delfland gestart met de opzet van de KRW-beleidsmonitoring.

Onderzoek kosten en baten beschermingsniveau waterbergingsopgave, 50

In de drie landelijke poldergebieden van Maassluis ligt een (beperkte) bergingsopgave. Het is de vraag of het aanleggen van open water in graslandpolders met een kleine drooglegging wel de goede oplossing is. Er is veel ruimte nodig en daardoor is de effectiviteit van de berging gering. Door Delfland zal daarom een studie worden gedaan naar andere type maatregelen, zoals bijvoorbeeld het inzetten van blauwe diensten. Hierbij wordt ook aansluiting gezocht bij de FES Proeftuin Midden-Delfland.

Onderzoeksmaatregel herkomst nutriëntenlast, 52

Op basis van waterkwaliteitsgegevens van Delfland zal een analyse worden gedaan naar de herkomst van nutriënten in de Aalkeetbinnenpolder.

Vispasseerbaar maken gemalen, 53

In het kader van de KRW is de maatregel voorgesteld om de poldergemalen van de Aalkeet Binnen- en Buitenpolder en Foppenpolder vispasseerbaar te maken voor Aal. Deze maatregel is onderdeel van de zogenaamde KRW-interimlijst (vastgesteld door de VV Delfland).

9.5.6 Generieke maatregelen

Studie naar de mogelijkheden, uitgangspunten en vorm waterfonds, 55

Er is afgesproken om gezamenlijk de mogelijkheden te verkennen van het opzetten van een waterfonds voor Maassluis. Ruimtelijke plannen waarbinnen niet de mogelijkheid bestaat om bij te dragen aan de wateropgave (waar dat wel nodig is), kunnen via een waterfonds de financiële bijdrage voor waterberging storten.

Stroomlijnen watertoetsproces (postzegelplannen), 56

Gezamenlijk zal het huidige proces van de watertoets worden geëvalueerd en bekeken worden waar dit proces kan worden versoepeld of vereenvoudigd.

Algemene recreatie en belevingsmaatregelen, 58

In samenspel met de Nota Recreatie Maassluis is het van belang de belevingswaarde van het in Maassluis aanwezige water en de toegankelijkheid daarvan te versterken. Hierbij zal aandacht worden besteed aan de combinatie van waterbelevingsfuncties (sportvisserij en recreatievaart) en de toepassing van natuurvriendelijke oevers en historische aspecten.

Zwemwatermaatregelen KRW Oranjeplassen, 59

In het kader van het behoud van de huidige zwem-, natuur- en recreatiefuncties zijn er een aantal kleine maatregelen in relatie tot de zwemwaterfunctie noodzakelijk. Hierbij wordt gedacht aan inrichtingsmaatregelen ten gunste van de (zwem-)waterkwaliteit en de realisatie van (tijdelijke) toiletunits.

De komende jaren zal er voor de KRW een zeer intensief onderzoeks- en monitoringsprogramma opgesteld gaan worden, wat gaat vallen onder de beleidsmonitoring voor de KRW. Hierin zitten verplichte onderdelen (vanuit de KRW zelf) en onderdelen die we daarbij doen om goed inzicht te krijgen in ingreep- effectrelaties. Delfland neemt de monitoring van de KRW voor zijn rekening te nemen. In 2008 wordt gestart met de monitoring en het onderzoeksprogramma, in 2009 met de opzet van de KRW-beleidsmonitoring.

De komende jaren zal er voor de KRW een zeer intensief onderzoeks- en monitoringsprogramma opgesteld gaan worden, wat gaat vallen onder de beleidsmonitoring voor de KRW. Hierin zitten verplichte onderdelen (vanuit de KRW zelf) en onderdelen die we daarbij doen om goed inzicht te krijgen in ingreep- effectrelaties. In 2009 wordt door Delfland gestart met de opzet van de KRW-beleidsmonitoring.

Communicatie waterplan en uitvoeringsmaatregelen, 60

Parallel aan het tot stand komen van dit waterplan wordt gezamenlijk door Delfland en gemeente een communicatieplan opgesteld. Hierin worden concrete voorstellen gedaan voor de communicatie rond de publiciteit van de vaststelling van het waterplan. Ook zal de communicatie ten aanzien van de uitvoering van maatregelen van het waterplan naar burgers worden meegenomen, zoals educatie, folders, voorlichting en publiciteit.

Maatregelen vanuit OAS De Groote Lucht, 72

Vanuit het afvalwaterakkoord OAS De Groote Lucht zijn diverse maatregelen gericht op het verbeteren van de afvalwaterketen. Hierbij is sterk ingezet op het voorkomen van rioolvreemd water als instroming van grond- en oppervlaktewater. Het doel is hierbij een lagere toevoer van relatief schoon water naar de zuivering te realiseren ter verbetering van het zuiveringsrendement op de AWZI De Groote Lucht.

Literatuurlijst

Provinciaal:

- Provinciale ecologische hoofdstructuur;
- Streekplannen;
- Toetsing regionale watersystemen;
- Beleidsplan Milieu en Water 2000-2004 (Provincie Zuid-Holland, 2000);
- Deelstroomgebiedsvisie Midden-Holland, Ontwerp (Stuurgroep, 2003).

Hoogheemraadschap van Delfland:

- Waterbeheersplan 2000-2009, Hoogheemraadschap van Delfland (2005);
- Nota normering wateroverlast;
- Veenkadebeleid;
- Beleidsvisie waterplannen, Samen werken aan een duurzame leefomgeving (2004);
- Handreiking watertoets 2004, De ruimte voor water in beeld (2004);
- Optimalisatiestudie AfvalwaterSysteem (2005 Waterkansenkaart Delfland 2004, de ruimte voor water in beeld (2004);
- Beheerplan Waterkeringen;
- Beleidsregel Veendijk;
- Beleid overstortbemalingen (in ontwikkeling);
- ABC-polderbeleid;
- Waternatuurkansenkaart (2008).

Gemeente Maassluis:

- Watervisie op hoofdlijnen Maassluis (2005);
- Startnotitie Waterplan Maassluis;
- Waterkwaliteitsspoor Maassluis (2007);
- GRP Maassluis 2003-2007;
- Afkoppelplan Maassluis 2006 – 2025 (2006);
- Groenstructuurplan;
- Uitgangspunten Afkoppelplan Maassluis;
- Convenant Onderhoud Watergangen.

Lijst van gebruikte afkortingen

ABC-Delfland	Afvoer- en BergingsCapaciteit Delfland
AWZI /RWZI	Afvalwaterzuiverings-installatie/ rioolwaterzuiveringen
BRP	BasisRioleringsPlan
GRP	gemeentelijk rioleringsplan
KRW	Kaderrichtlijn Water
MTR-norm	Maximaal Toelaatbaar Risico
NAP	Normaal Amsterdams Peil
NBW	Nationaal Bestuursakkoord Water
nvo	Natuurvriendelijke oever
OAS	Optimalisatie Afvalwatersysteem
PEHS	Provinciale Ecologische Hoofdstructuur
RO	ruimtelijke ordening
WB21	“Waterbeheer 21 ^{ste} eeuw”
Wvo	Wet verontreiniging oppervlaktewateren

Begrippenlijst

ABCDelfland Afvoer- en BergingsCapaciteit Delfland (afgekort ABCDelfland) is een project dat gericht is op het voorkomen van wateroverlast in de toekomst.

Afkoppelen Er voor zorgen dat schoon regenwater dat van verharde oppervlakken (daken, bestrating) afstroomt niet meer via de riolering wordt afgevoerd naar een afvalwaterzuiveringsinstallatie (AWZI), maar wordt afgevoerd naar oppervlaktewater, infiltreert in de bodem of wordt gebruikt voor huishoudelijke toepassing.

Afvalwater Vervuild water uit huishoudens of industrie.

Afvalwaterakkoord Bestuurlijk akkoord met betrekking tot de afvalwaterketen met als doel de samenwerking tussen gemeenten en waterschappen te bevorderen.

Afvalwatersysteem Het systeem voor de inzameling, het transport en de zuivering van afvalwater.

Afvalwaterzuiverings-installatie (AWZI) Installatie die afvalwater zuivert.

Afvoer Hoeveelheid water die per tijdseenheid uit de boezem, een polder of een peilvak stroomt.

Afvoercapaciteit De grootste hoeveelheid water die een gemaal of watergang per tijdseenheid kan verwerken.

Afvoeren Het verwijderen van overtollig water uit het oppervlaktewatersysteem (peilvak, polder) door middel van een kunstwerk of onder vrij verval.

Afwatering Het afvoeren van het oppervlaktewater, via sloten, kanalen en boezems naar de rivieren, meren en de zee.

Afwentelen Het doorschuiven van waterkwantiteits- en/of waterkwaliteitsproblemen in ruimte (naar elders), tijd (naar later), kosten dan wel bestuurlijke verantwoordelijkheid.

Baggeren Het verwijderen van slib uit sloten waardoor de watergang weer op diepte wordt gebracht, zodat een goede doorstroming mogelijk blijft.

Basisinspanning riolering Een inspanning die door gemeenten moet worden geleverd om de emissie uit rioolstelsels op het oppervlaktewater terug te brengen tot een theoretisch vastgesteld maximaal niveau van 50 kg CZV per hectare aangesloten verhard oppervlak.

Basis Rioleringsplan (BRP) Een functioneel ontwerp van de riolering inclusief de daarbij behorende hydraulische dimensionering.

Bemalen Het door middel van een gemaal afvoeren van overtollig water.

Bemalingsgebied Een gebied waaruit het overtollige water door middel van een gemaal wordt afgevoerd.

Bemalingsnorm Norm voor de bemalingscapaciteit van een gebied, afhankelijk van oppervlakte van het gebied en de hoeveelheid verharding in dat gebied.

Beregenen Besproeien van gewassen met grond- of slootwater.

Bergen van water Het tijdelijk opslaan van neerslag in oppervlaktewater om wateroverlast te voorkomen of om het water in tijden van watertekorten te kunnen benutten.

Berging Plaats waar water tijdelijk geborgen kan worden.

Bergingsnorm Door het Hoogheemraadschap vastgestelde norm voor de minimaal vereiste bergingscapaciteit per oppervlakte, uitgedrukt in m³/ha.

Bergingscapaciteit Het volume water dat geborgen kan worden tussen het streefpeil of schouwpeil en het aanvaardbaar hoogste peil in een watergang of berging.

Beschermingszone Een strook grond aan weerszijden van de waterkering die bijdraagt aan de stabiliteit van de waterkering.

Beschoeiing Een constructie om de stabiliteit van een oever of waterkant tegen afkalven, golfslag en andere invloeden te waarborgen.

Bestemmingsplan Een plan dat de gebruiks- en bebouwingsmogelijkheden van de gronden en de gebouwen in een gebied regelt. Het bestaat uit een plankaart, voorschriften en een toelichting.

Binnendijks gebied Het gebied dat een wettelijk beschermingsniveau kent tegen overstromingen. Het betreft het gebied landwaarts van de kernzone.

Boezem Het stelsel van met elkaar in open verbinding staande vaarten en kanalen waarop inliggende polders hun overtollige water lozen en waaruit deze polders hun benodigde water kunnen betrekken. Het water uit de boezem wordt afgevoerd naar de Noordzee of naar de Nieuwe Waterweg.

Buitendijks gebied Het gebied waarvoor geen wettelijke veiligheidsnormen zijn gedefinieerd. Dit betreft het gebied op en zeewaarts van de kernzone.

Circulatiegemaal Een gemaal dat water in een bepaald gebied rondpompt en in beweging houdt, ter verbetering van vooral de waterkwaliteit.

Doorspoelen Het circuleren of verversen van water om de waterkwaliteit te verbeteren. Bij circuleren wordt het aanwezige water in beweging gehouden; Bij verversen vindt interactie plaats met water van buiten het gebied.

Drainage De afvoer van water door de grond.

Droogweerafvoer (dwa) Systeem waardoor huishoudelijk afvalwater, bedrijfsafvalwater en lek- en drainagewater wordt afgevoerd naar een afvalwaterzuiveringsinstallatie.

Duiker Een verbindingsbuis om water onder een straat of een stuk grond door te laten stromen.

Duurzaam Kwalificatie van activiteiten en ontwikkelingen, die enerzijds voorzien in de behoefte van de huidige generatie, maar anderzijds niet leiden tot beperkingen voor toekomstige generaties.

Duurzaam bouwen Het op zodanige wijze bouwen dat hier aan de huidige vraag voldaan wordt zonder dat de mogelijkheden van andere volkeren elders en toekomstige generaties beperkt worden.

Dynamische berging Een reguliere, gestuurde berging, die door tussenkomst van een kunstwerk en/of de beheerder wordt ingezet.

Dynamisch peilbeheer Operationeel peilbeheer, waarbij door menselijk ingrijpen geanticipeerd wordt op de verwachte weersomstandigheden.

Ecologische inrichting Inrichting van water (kanalen, berging) waarbij aandacht wordt besteed aan de relatie tussen levende organismen en de niet-levende elementen in hun omgeving.

Ecologische hoofdstructuur (EHS) Hoofdroute die het mogelijk maakt dat soorten zich van het ene leefgebied naar het andere verplaatsen, waardoor uitwisseling van planten en diersoorten blijft bestaan.

Ecologische verbindingzone Een lijnvormige natuurlijke verbinding op land tussen natuurgebieden, veelal gelegen langs wegen, spoorwegen, dijken of watergangen met als doel de verspreiding van planten en de migratie van dieren mogelijk te maken.

Eutrofiëring De verrijking van watersystemen door nutriënten als stikstof en fosfor.

Flexibel peilbeheer Peilbeheer waarbij het oppervlaktewaterpeil gedurende het gehele jaar kan fluctueren tussen een in het peilbesluit vastgestelde onder- en bovengrens. De fluctuatie wordt uitsluitend bepaald door natuurlijke omstandigheden, behalve bij overschrijding van de onder- en bovengrens.

Gebiedseigen watersysteem Watersysteem dat zoveel mogelijk in zijn eigen waterbehoefte voorziet (voeding met regenwater, kwel, afstroming).

Gemaal Een pompinrichting die de waterhoogte kunstmatig op het gewenste waterpeil houdt.

Gemaalcapaciteit De capaciteit waarmee een gemaal water kan aan- of afvoeren.

Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP) Een door een gemeente op te stellen plan voor de aanleg en/of wijziging van een rioolstelsel, waarin op gedetailleerde wijze wordt aangegeven hoe de inzameling en de afvoer van afvalwater en neerslag binnen een bepaald gebied dient te geschieden.

Gemengd rioolstelsel Rioolstelsel waarbij afvalwater en hemelwater met hetzelfde leidingstelsel worden ingezameld en afgevoerd naar de afvalwaterzuiveringsinstallatie.

Gescheiden rioolstelsel (GS) Rioolstelsel waarbij afvalwater en hemelwater met afzonderlijke leidingstelsels worden ingezameld. Het afvalwater wordt afgevoerd naar een afvalwaterzuiveringsinstallatie om daar te worden gezuiverd. Het regenwater gaat rechtstreeks naar het oppervlaktewater.

Gestapelde berging Een berging die zich aan de grens van twee peilgebieden bevindt. De feitelijke berging ligt in het lagere peilgebied en staat in normale situaties met dit lagere peil in verbinding. De berging wordt in zo nodig gevuld met water vanuit het hogere peilgebied.

Grondwater Water dat zich in de ondergrond bevindt.

Grondwaterstand Stand van het grondwater ten opzichte van een referentiehoogte, bijvoorbeeld het N.A.P. of het maaiveld.

Handhaving Het toezicht houden op de naleving van wetten en regels uit de Algemene Keur van Delfland of die via een vergunning geregeld zijn.

Helofytenfilter Een natuurlijk of aangelegd moerassysteem, waarbij de inrichting en het beheer zijn afgestemd op het verbeteren van de kwaliteit van afvalwater of oppervlaktewater.

Hoogheemraadschap Een overheidsorgaan dat zich uitsluitend bezighoudt met waterstaatkundige taken zoals waterkeringen, waterbeheersing en waterkwaliteit. Een Hoogheemraadschap is gelijk aan een waterschap. De naamgeving is historisch bepaald.

Huishoudwater Centraal geleverd water met een mindere kwaliteit dan drinkwater.

Infiltratie Het wegzakken van regenwater in de bodem.

Ingelanden Inwoners van Delfland.

Inklinken Zie bodemdaling.

Inlaat Kunstwerk om water onder vrij verval het gebied in te laten stromen.

Integraal waterbeheer Waterbeheer waarbij naast de afvoer van water ook gelet wordt op de naaste omgeving én de belangen van stad en platteland.

Inundatie Overstromen van een gebied ofwel via een waterkering binnendringen van water in een dijkkringgebied in een zodanige hoeveelheid dat het gebied de functie(s) waarvoor het is ingericht niet meer kan vervullen.

Kade Een grondlichaam dat permanent belast wordt door een water met een relatief vast peil.

Kaderrichtlijn Water (KRW) Een Europese richtlijn gericht op de verbetering van de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater.

Kwel Opwaarts gerichte stroming van grondwater.

Maaiveld Bovenkant van natuurlijk of aangelegd terrein.

Maaiveldaling Zie bodemdaling.

Macrofauna De met het blote oog zichtbare ongewervelde waterdieren.

Maximaal toelaatbaar risico (MTR) Het maximaal toelaatbare risico dat vervuilende concentraties voorkomen.

Milieuvriendelijk onderhoud Onderhoud waarbij geen milieubelastende stoffen worden gebruikt.

Nabezinken Het door micro-organismen vormen van steeds groter wordende slibvlokken in een nabezinktank, waarna de vlokken naar de bodem van de tank zakken (een van de stappen in het zuiveringsproces op een AWZI).

NAP (Normaal Amsterdams Peil) De maat ten opzichte waarvan de hoogte van water in Nederland wordt aangegeven. Het NAP is het niveau van het waterpeil van de gemiddelde hoogwaterstand van het IJ in Amsterdam rond 1680; nu komt het overeen met de gemiddelde zeespiegelstand.

Natuurvriendelijk peilbeheer Een peilbeheer, waarbij het waterpeil het natuurlijke seizoensverloop volgt, en het waterpeil daardoor in de zomer lager is dan in de winter. De vraag naar inlaatwater in droge tijden wordt beperkt, het tempo van bodemdaling wordt verminderd en de gebiedseigen waterkwaliteit wordt meer beschermd.

Natuurvriendelijke oever Een oeverconstructie, waarbij naast de waterkerende functie nadrukkelijk rekening wordt gehouden met natuur en landschap, zowel bij aanleg en inrichting als bij beheer en onderhoud.

Oeverbescherming Een constructie langs de oever, die voorkomt dat de oever afbrokkelt of instort.

Onderbemaling Een plaatselijke verlaging van het polderpeil door middel van bemaling.

Ontwerpafvoernorm De afvoer (via bijvoorbeeld een waterloop of kunstwerk) die bepalend is gesteld voor het ontwerp van (een deel) van het watersysteem.

Ontwerppeil Het waterpeil in een ontwerp peilbesluit.

Oppervlaktewater Het water dat stroomt over of verblijft op het aardoppervlak in de vorm van rivieren, beken, plassen, meren, zeeën of oceanen.

Peil De waterstand in een watergang, meestal weergegeven ten opzichte van NAP.

Peilbeheer Het regelen van het waterpeil van het oppervlaktewater door middel van kunstwerken waarmee water wordt ingelaten of afgevoerd.

Peilbesluit Besluit van het bestuur van het waterschap, waarin voor een begrensd gebied het waterpeil wordt vastgesteld.

Peilgebied Waterstaatkundige eenheid waarbinnen een zelfde waterpeil wordt gehandhaafd.

Piekberging Een lokale berging van neerslagwater voor momenten waarop de neerslagintensiteit dusdanig groot is dat de bestaande berging niet voldoet.

Polder Een gebied dat lager ligt dan het omringende water en waar door middel van een gemaal de waterstand op peil wordt gehouden.

Poldergemaal Een gemaal dat het water vanuit de polder naar de boezem of naar buitenwater of anderszins afvoert.

Primaire waterkering De eerste waterkering die om het gebied heen ligt, zoals de duinen en de Delflandsedijk.

Regenwaterafvoerstelsel (rwa) Een riool bestemd voor de afvoer van relatief schoon regenwater.

Rioolgemaal Eén of meerdere pompen die ervoor zorgen dat afvalwater via persleidingen naar een afvalwaterzuiveringsinstallatie wordt gepompt. Een rioolgemaal kan ook gezuiverd afvalwater vanuit een afvalwaterzuiveringsinstallatie naar de Noordzee of de Nieuwe Waterweg pompen.

Riooloverstort Een uitlaat voor afvalwater vermengd met regenwater uit rioolbuizen naar het oppervlaktewater die in werking treedt op momenten dat de rioolbuizen door bijvoorbeeld hevige regenval vol staan.

Rioolstelsel Het geheel van technische voorzieningen voor het inzamelen en transporteren van afvalwater.

Streekplan Provinciaal ruimtelijk plan waarin een beschrijving in hoofdlijnen staat van de meest gewenste ontwikkeling van het gebied, bestaande uit een toelichting en plankaart(-en).

Structuurplan Gemeentelijk of regionaal ruimtelijk plan waarin een beschrijving in hoofdlijnen staat van de meest gewenste ontwikkeling van het gebied.

Stuw Een waterbouwkundig kunstwerk dat als doel heeft water in een loop, beek of rivier op te stuwen.

Toelaatbare peilstijging De peilstijging (boven op schouwpeil) die afhankelijk van het type grondgebruik acceptabel is in de polder- en boezemwateren.

Uitspoeling Het weglopen via het grondwater in het oppervlaktewater van bepaalde stoffen, zoals fosfaat en stikstof.

Vasthouden Het in tijden van veel neerslag (tijdelijk) opvangen van hemelwater in / op de bodem 'daar waar het valt', waarbij in droge perioden het vastgehouden water verdroging (van natuurgebieden) kan tegengaan.

Verbeterd gescheiden (riool)stelsel (VGS) Een gescheiden rioolstelsel waarbij het afstromende en meest verontreinigde hemelwater door koppeling van het hemelwater en afvalwater naar het afvalwaterstelsel wordt afgevoerd. Pas na vulling van beide stelsels stort het in het hemelwaterstelsel aanwezige relatief schone hemelwater over op oppervlaktewater.

Verhard oppervlak Daken, bestrating, kassen et cetera, waarvan het regenwater wordt afgevoerd naar de riolering en/of het oppervlaktewater.

Verversen Het omwille van de kwaliteit van het oppervlaktewater in een bepaald gebied tegelijkertijd afvoeren van water uit dit gebied en aanvoeren van vervangend water van buiten dit gebied.

Vismigratie De natuurlijke migratie van vissen tussen leefgebieden die functioneel is voor de overleving van de soort.

Vispassage Constructie (bijvoorbeeld een vistrap) waardoor vissen een barrière kunnen passeren.

Viswaterfunctie Aan oppervlaktewater toegekende functie, waarbij het water een zodanige kwaliteit moet hebben dat een goede visstand mogelijk is.

Vuiluitworp De vracht aan verontreinigingen die vanuit de riolering op het oppervlaktewater wordt geloosd.

Waterbeheer Het geheel van activiteiten die de waterbeheerder onderneemt om overstroming door een breuk in een waterkering en wateroverlast vanuit het oppervlaktewater tegen te gaan en om te zorgen voor een goede waterkwaliteit.

Waterberging Plaats waar water tijdelijk geborgen kan worden.

Waterbodem Veelal slibrijke bodem in watergangen.

Waterhuishouding Het kwaliteit- en kwantiteitbeheer van het oppervlaktewater.

Waterkering Dam, dijk, duin, havenhoofd of sluiswerk dat dient als scheiding tussen twee gebieden met een verschillend waterniveau.

Waterketen De keten van waterproductie, waterverbruik, inzameling en transport van afvalwater en afvalwaterzuivering.

Waterkwaliteitsspoor Eén van de twee sporen die behoren tot het waterkwaliteitsbeleid dat waterschappen in West- Nederland gebruiken voor het beoordelen van het gemeentelijke rioleringsbeleid en de vergunningverlening wat betreft overstortlozingen.

Watermonitoring Het proces waarbij water voortdurend gecontroleerd wordt, voor zowel waterkwaliteit als -kwantiteit, door middel van monsternames en analyses.

Wateropgave De ruimtelijke en technische maatregelen die nodig zijn om de watersystemen op orde te brengen (of te voldoen aan de afgesproken werknormen voor wateroverlast).

Waterparagraaf De tekst in een bestemmingsplan of in een ruimtelijke onderbouwing waarin de resultaten van het watertoetsproces worden vastgelegd.

Waterplan Een gebiedsgericht (integraal) plan waarin een gemeente samen met Delfland doelstellingen formuleert voor het water in de gemeente, bestaande uit een visie, een waterfunctieplan, een waterstructuurplan en een uitvoeringsplan.

Waterschap Een overheidsorgaan dat zich uitsluitend bezig houdt met waterstaatkundige taken zoals waterkeringen, waterbeheersing en waterkwaliteit.

Waterstructuurvisie Een ruimtelijke vertaling van de wateropgave horend bij een waterplan, die de basis vormt voor een planologische verankering (bijvoorbeeld bestemmingsplan).

Watersysteem Het geheel van water, waterbodembodem, oever, kunstwerken (zoals gemalen) en de in het water levende organismen.

Watersysteemanalyse Een technisch onderzoek naar het functioneren van het watersysteem en het kwantificeren van knelpunten, waarbij naast waterkwantiteit en waterkwaliteit, ook ruimtelijke ordening, keringen, ecologie en beleving aan bod komen.

Watertekort Een tekort aan oppervlaktewater van een voldoende kwaliteit.

Watertoets Het proces van vroegtijdig informeren, adviseren, afwegen en beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten door waterschap en initiatiefnemer. Om te komen tot een betrouwbaar, duurzaam en bestuurbaar watersysteem.

Wvo (Wet verontreiniging oppervlaktewateren) De wet ter bescherming van het oppervlaktewater tegen chemische verontreinigingen.

Beleidskader

Internationaal beleid

Europese Kaderrichtlijn Water (KRW)

De Europese Kaderrichtlijn Water is vanaf 2000 van kracht. Het doel van de KRW is dat alle EU-lidstaten adequate maatregelen nemen om de kwaliteit van het oppervlaktewater en grondwater te verbeteren. Delfland stelt samen met gemeenten waterkwaliteitsdoelen op tot en met 2008.

Deze doelstellingen worden opgenomen in het Stroomgebiedsbeheersplan Rijn-West, dat in 2009 afgerond moet zijn. In 2015 moeten de gestelde doelen gehaald zijn. Onder voorwaarden is het mogelijk om uitstel aan te vragen.

De waterkwaliteitsdoelstelling van de kaderrichtlijn voor oppervlaktewater is tweeledig:

- Het bereiken van een 'goede ecologische toestand' (of 'goed ecologisch potentieel'). Deze doelstelling is van toepassing op oppervlaktewaterlichamen, dat wil zeggen wateren van een "aanzienlijke omvang".
- Het bereiken van een 'goede chemische toestand'.

Naast deze kwaliteitsdoelstellingen hanteert de kaderrichtlijn een emissiereductiedoelstelling voor prioritare stoffen. Volgens de kaderrichtlijn dienen de lidstaten voor alle overige verontreinigende stoffen die voor een lidstaat van belang (kunnen) zijn, zelf normen af te leiden. Stoffen zijn 'van belang' indien ze in significante hoeveelheden worden geloosd in (deel)stroomgebieden. De selectie van relevante stoffen wordt per stroomgebieddistrict uitgevoerd. Naast bovengenoemde milieudoelstellingen vraagt de Kaderrichtlijn om het bevorderen van duurzaam gebruik van water en om een "economische analyse", die dit inzichtelijk moet maken.

De Kaderrichtlijn stelt ook doelen voor de zogenoemde beschermde gebieden. Dit zijn gebieden die nu al beschermd worden door communautaire wetgeving. Het betreft:

- gebieden die beschermd worden voor de onttrekking van voor menselijke consumptie bestemd water;
- gebieden die beschermd worden in verband met economisch significante in het water levende planten- en diersoorten, zijnde het zogenoemde schelpdierwater;
- zwemwaterlocaties;

- Vogel- en habitatrichtlijngebieden waarvan de bescherming in belangrijke mate afhankelijk is van het behoud of verbetering van de watertoestand.

Zie ook: www.kaderrichtlijnwater.nl.

EU-Zwemwaterrichtlijn

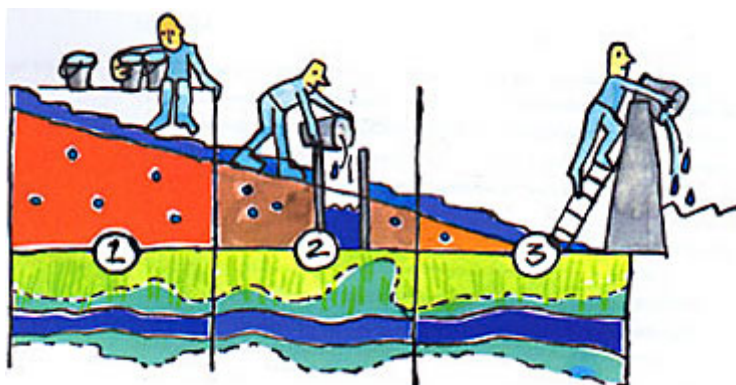
Begin 2006 is een nieuwe EU-zwemwaterrichtlijn van kracht geworden. Deze stelt strengere normen aan zwemwater en houdt in dat alle zwemwaterlocaties uiterlijk in 2015 moeten voldoen aan de wettelijke kwaliteitsdoelstellingen. De lidstaten krijgen twee jaar de tijd om de richtlijn op te nemen in wet- en regelgeving. De oude richtlijn wordt dan ingetrokken. De herziene richtlijn schrijft voor dat voor alle bij de EU aangemelde zwemwaterlocaties een risicoprofiel moet worden opgesteld. Er wordt verwacht dat op veel locaties maatregelen moeten worden getroffen om het zwemwater schoon te krijgen. Daarnaast wordt nagedacht over een koppeling van de richtlijn aan de KRW waardoor maatregelen gecombineerd kunnen worden en zwemwatermaatregelen worden meegenomen in de KRW-afwegingen.

Zie ook: www.kaderrichtlijnwater.nl.

Nationaal beleid

Waterbeleid voor de 21e eeuw

“Anders omgaan met water” is het standpunt van de regering betreffende het waterbeheer in relatie tot de ruimtelijke ordening voor de komende eeuw. Vooral in het stedelijke gebied moet daarbij ruimte worden geboden om water te bergen om zo de kans op wateroverlast te beperken. Op deze wijze kan het water tevens een kans krijgen te "integreren" in de stedelijke omgeving. Een "watertoets" moet ervoor zorgen dat water voldoende de ruimte krijgt bij ruimtelijke ontwikkelingen. Daarnaast mogen problemen in de waterhuishouding niet te worden afgewenteld. Hiertoe wordt de trits: vasthouden – bergen – afvoeren gevolgd. Maatregelen gericht op vasthouden en bergen zijn het meest effectief om de wateroverlast te beperken en het water niet over de boezemkaden te laten stromen. Tenslotte kan water worden afgevoerd (zie onderstaande figuur).

Vasthouden (1), bergen (2) en afvoeren (3)

Bron: *Anders omgaan met water, min V&W*

Relaties met ander beleid:

- Vierde Nota Waterhuishouding (NW4);
- Meer ruimte voor water;
- Meer ruimte om bij calamiteiten water op te vangen, eventueel in combinatie met andere gebruiksmogelijkheden;
- Een "watertoets" moet ervoor zorgen dat water voldoende de ruimte krijgt bij ruimtelijke ontwikkelingen;
- Rijk, provincie, waterschappen en gemeenten zijn samen verantwoordelijk voor de aanpak van veiligheid en wateroverlast.

Zie ook: www.nederlandleeftmetwater.nl.

Nationaal Bestuursakkoord water (NBW)

Voor de uitvoering van het waterbeleid 21^e eeuw en de KRW is in juli 2003 het Nationaal Bestuursakkoord Water ondertekend door het Rijk, de provincies, de Vereniging Nederlandse Gemeenten en de Unie van Waterschappen. Het NBW heeft tot doel om in 2015 het watersysteem op orde te hebben en daarna op orde te houden, anticiperend op veranderende omstandigheden, zoals onder andere de verwachte klimaatverandering, zeespiegelstijging, bodemdaling en toename van verhard oppervlak. Het NBW bevat taakstellende afspraken ten aanzien van veiligheid en wateroverlast (te veel) en procesafspraken ten aanzien van watertekorten, verdroging, verzilting (te weinig), water(bodem)kwaliteit, sanering waterbodems (te vies) en ecologie (ecologisch te arm water).

In het NBW zijn werknormen voor wateroverlast afgesproken waaraan regionale watersystemen moeten voldoen. Het doel is dat de watersystemen in 2015 op orde zijn en aan deze werknormen voldoen. De werknormen zijn uitgedrukt in een kans dat het peil van het oppervlaktewater het niveau van het laagste maatgevende maaiveld overschrijdt als gevolg van hevige neerslag in relatie tot de capaciteit van het watersysteem. Vanwege het verschil in de economische waarde en daarmee met het risico op wateroverlast, is er onderscheid gemaakt in verschillende functies. De NBW werknormen voor wateroverlast zijn opgenomen in

Tabel 8.

Eén van de uitgangspunten van het NBW is dat er wordt gewerkt in de voorkeursvolgorde van eerst vasthouden, dan bergen en in laatste instantie afvoeren van overtollig water of aanvoeren in geval van watertekort.

Tabel 8 Overzicht NBW werknormen

Functie	NBW werknormen wateroverlast	Faalcriterium inundatie
Grasland	1 x per 10 jaar	5% laagste maaiveld
Akkerbouw	1 x per 25 jaar	1% laagste maaiveld
Glastuinbouw / hoogwaardige land- en tuinbouw	1 x per 50 jaar	1% laagste maaiveld
Bebouwd gebied (stedelijk en bedrijfsterreinen)	1 x per 100 jaar	0% laagste maaiveld

Zie ook: www.nederlandleeftmetwater.nl.

Vierde Nota Waterhuishouding

In de Vierde Nota Waterhuishouding is onder meer het waterkwaliteitsbeleid vastgelegd. Met betrekking tot het emissiebeleid wordt gestreefd naar de beperking van verontreinigingen, evenals het stand-still beginsel en het principe van 'de vervuiler betaalt'. Voor een groot aantal stoffen wordt het Maximaal Toelaatbaar Risico (MTR) als norm voor de concentratie in het oppervlaktewater gesteld. De waterkwaliteit moet nu nog voldoen aan de normen van de MTR. De normen zullen op termijn worden vervangen door normen die zijn vastgesteld volgens de methodiek van de Europese Kaderrichtlijn.

Zie ook: www.waterland.net/nw4/index.html.

Deelstroomgebiedsvisie Midden-Holland

De deelstroomgebiedsvisie heeft als doel een systematisch beeld te schetsen van zowel de waterproblematiek als de richting waarin (ruimtelijke) oplossingen voor deze problemen gezocht moeten worden. Er wordt gestreefd naar robuuste en ecologisch gezonde watersystemen die integraal en duurzaam worden beheerd. De oplossingen sluiten zo veel mogelijk aan bij de fysisch-geografische kenmerken van het plangebied en de hydrologische processen die zich daarin afspelen. Hierbij wordt uitgegaan van landelijk afgesproken principes en uitgangspunten voor de lange termijn (2050).

Landelijke verdringingsreeks

Reeds in 2001 is als uitwerking van het advies van de Commissie Waterbeheer 21ste eeuw de Landelijke Droogtestudie gestart. Hierin zijn onder meer landelijk prioriteiten opgesteld voor de verdeling van zoet water, de landelijke verdringingsreeks. De problematiek van watertekort wordt momenteel regionaal uitgewerkt in de Regionale Zoetwaterverkenning Midden-West Nederland. Hierin onderzoeken de waterbeheerders mogelijke maatregelen die de (gevolgen van) watertekorten kunnen tegengaan. Deze maatregelen variëren van acceptatie van verzilting tot voorzieningen voor maximale aanvoer van water. Deze verkenning wordt in 2006 afgerond.

Het gaat, in aflopende prioriteit, om:

1. veiligheid en voorkomen van onomkeerbare schade (waterkeringen, veengebieden en natuur voor zover gebonden aan bodemgesteldheid);
2. nutsvoorzieningen (drinkwater en energievoorziening);
3. kleinschalig hoogwaardig gebruik (proceswater en kapitaalintensieve gewassen);
4. overige belangen (scheepvaart, industrie, landbouw, natuur, recreatie, visserij).

Zie ook: www.droogtestudie.nl.

Vierde Nota Ruimte

De Nota Ruimte (2004) beschrijft het ruimtelijke beleid op nationaal niveau. Voor water is veel aandacht, hoewel deze zich vooral concentreert op de rijkswateren. Het Rijk streeft naar borging van de veiligheid tegen overstromingen, voorkoming van wateroverlast en watertekorten en verbetering van water- en bodemkwaliteit. Het beschouwt water als één van de structurerende principes voor bestemming, inrichting en gebruik van de ruimte.

Het ruimtelijke waterbeleid is er op gericht het watersysteem op orde te brengen en te houden, zoals overeengekomen in het Nationaal Bestuursakkoord Water. Het beschouwt daartoe water als één van de structurerende principes voor bestemming, inrichting en gebruik van de ruimte. Voor de waarborging van de veiligheid tegen overstromingen geeft het rijk meer ruimte aan de grote rivieren en aan de kustverdediging. Het Rijk is verantwoordelijk voor het hoofdwatersysteem. Bij de uitwerking van het waterbeleid hebben Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen ieder hun eigen verantwoordelijkheden. Dit betekent dat ruimtelijke keuzen nadrukkelijk moeten worden afgedwongen op grond van kenmerken van watersystemen.

Zie ook: www.vrom.nl/notaruimte.

De integrale Waterwet

De Waterwet, die in de loop van 2006 is ingevoerd, moderniseert en integreert de bestaande wetgeving op het gebied van waterbeheer. Veel van de huidige wetgeving is versnipperd in verschillende wetten die deels ook nog eens verouderd zijn. De wetten die in aanmerking komen voor integratie en modernisering zijn onder meer de Wet op de waterhuishouding, de Wet verontreiniging oppervlaktewateren en de Grondwaterwet. Genoemde wetten worden ingetrokken met de invoering van de nieuwe Waterwet.

Een onderdeel in het voorstel voor de Waterwet is het vastleggen van een zorgplicht voor gemeenten voor de verwerking van overtollig grondwater en afvloeiend hemelwater in het stedelijke gebied. De Waterwet gaat niet over de organisatie en financiering van het regionale waterbeheer. Dit is vastgelegd in de *Waterschapswet*. Ook de waterketen (het geheel van drinkwatervoorziening, riolering en zuivering van stedelijk afvalwater) vindt geen regeling in de Waterwet, afgezien van de zuivering. Hiervoor is gekozen vanwege de sterke relatie van het zuiveringsbeheer met het watersysteembeheer.

Zie ook: www.waterwet.nl.

Wet verontreiniging oppervlaktewateren

Voor een lozing van afvalwater en/of hemelwater is toestemming vereist van het Hoogheemraadschap van Delfland en/of de gemeente Maassluis. In de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo) is vastgelegd voor welke lozingen toestemming is vereist. Deze toestemming kan bestaan uit een actuele vergunning of een goedgekeurde melding. De meldingsplicht is van toepassing voor lozingen die onder de Wvo vallen, maar waarvoor algemene regels zijn vastgesteld.

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet beschermt wilde dier- en plantensoorten. De wet verbiedt om dieren te doden of hun rust- of verblijfplaats te verstoren. Ook legt de wet de zorgplicht van de burger voor de flora en fauna vast. Waterschappen hebben de mogelijkheid gekregen een gedragscode Flora- en Faunawet voor waterschappen op te stellen met spelregels voor de omgang met beschermde soorten. Gemeenten kunnen de gedragscode overnemen.

Circulaire waterbodems

Per 1 januari 2006 is naar aanleiding van het kabinetsstandpunt Beleidsvernieuwing Bodemsanering (BEVER) een wijziging van de Wet bodembescherming (Wbb) in werking getreden. De wetwijziging is voor de saneringsparagraaf uitgewerkt in afzonderlijke circulaire voor de land- en waterbodems. De strekking van de circulaire is dat prioriteit wordt gegeven aan gevallen van ernstige waterbodemsverontreiniging waar sprake is van onaanvaardbare risico's.

Bij de vaststelling of sprake is van onaanvaardbare risico's is meer ruimte gekomen voor de implementatie van het gedachtegoed van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). Daarnaast kan beter worden ingespeeld op de dynamiek van het watersysteem. Zo kan bij de vaststelling van het tijdstip van sanering beter dan voorheen rekening worden gehouden met aspecten als 'herverontreiniging' en autonome ontwikkeling. Dit laatste is onder meer van belang in situaties waar de verontreinigde waterbodems door natuurlijke afdekking met schoner sediment wordt 'gesaneerd' (zie 'saneringstijdstip').

Zie ook: www.waterbodems.nl.

Wetsvoorstel Wet gemeentelijke watertaken

In dit voorstel wordt een aantal taken bij de gemeenten neergelegd op het gebied van overtollig grondwater en afvloeiend hemelwater. Dit betekent een verbreding van de reguliere taken van de gemeente. De kosten die gemoeid zijn met deze nieuwe watertaken kunnen door een nieuwe bestemmingsheffing worden opgebracht: "het verbrede rioolrecht" als uitbreiding op het bestaande rioolrecht ten behoeve van het rioolbeheer.

Beleid provincie Zuid-Holland

Beleidsplan groen water en milieu 2006-2010

Met dit beleidsplan geeft de provincie Zuid-Holland invulling aan de Wet op de waterhuishouding. Het plan bestaat uit een visiedeel en de delen groen, water en milieu. Het waterdeel beschrijft het kader voor het regionale waterbeheer en vormt samen met de andere delen het toetsingskader voor de waterbeheersplannen van de waterschappen.

De provincie heeft voor haar sturingsfilosofie een tweetal hoofdlijnen uitgezet. De eerste is *Kaders en afspraken*; de tweede *Regie en ontwikkelen*. Bij *Kaders en afspraken* staat de samenwerking tussen provincie, waterschappen en gemeenten centraal. Doel is een efficiëntere samenwerking, ieder binnen zijn eigen verantwoordelijkheid en bevoegdheden. *Regie en ontwikkelen* houdt zich meer bezig met het thema 'water' binnen integrale en ruimtelijke plannen en projecten. In Zuid-Holland is water één van de belangrijke dragers binnen de gebiedsontwikkeling. Het provinciale beleid moet dan ook bijdragen aan het ruimtelijk oplossen van de wateropgave.

In het beleidsplan *Groen Water en milieu* wil de Provincie Zuid-Holland wateren die vanuit aquatisch ecologisch oogpunt (in potentie) waardevol zijn (waterparels) tegen achteruitgang beschermen en waar mogelijk verbeteren door ze de functie waternatuur te geven of er eventueel een waterlichaam van te maken in het kader van de KRW . Hiertoe zijn diverse wateren in de provincie aangewezen. In het waterdeel van het Beleidsplan *Groen, water en milieu* wordt de Aalkeetbuitenpolder aangewezen als potentiële natte natuurparel/waterparel.

Provinciale Ecologische Hoofdstructuur

De PEHS is het geheel van bestaande en nieuw te ontwikkelen of te herstellen natuurgebieden, waardevolle cultuurlandschappen, grote wateren, rivieren en ecologische verbindingzones. De PEHS vormt samen met een aantal bos- en recreatiegebieden (Groen In en Om de Stad) een ruimtelijk stabiele en samenhangende structuur, enerzijds gericht op duurzame veiligstelling van de natuurwaarden van provinciale, nationale en internationale betekenis, anderzijds gericht op het bieden van recreatiemogelijkheden en natuur- en landschapsbeleving.

Plan van Aanpak “Zuid-Holland leeft met zwemwater”

De provincie Zuid-Holland en de waterschappen hebben in september 2003 besloten tot een gezamenlijke voorbereiding op de nieuwe Europese zwemwaterrichtlijn. Dit heeft in 2005 geresulteerd in het concept Plan van Aanpak “Zuid-Holland leeft met zwemwater”. In dit Plan van Aanpak staan beleidsuitgangspunten en ambities resulterend in een routekaart (stappenplan) naar 2011 om te komen tot gezond en veilig zwemwater in Zuid-Holland.

Beleid Hoogheemraadschap van Delfland

Waterbeheersplan 2006-2009

Delfland heeft in juni 2005 het nieuwe Waterbeheersplan voor de periode van 2006 tot 2009 vastgesteld. Dit plan geeft aan hoe Delfland de belangrijke en ingrijpende ontwikkelingen zoals, WB21, NBW en de KRW, doorvertaalt in haar eigen beleid. Het plan geeft dan ook aan op welke wijze Delfland met de onderwerpen veiligheid, leefbaarheid en duurzame bruikbaarheid, aanleggen en beheren, samenwerking, regulering en toezicht ten aanzien van water wil omgaan. Daarnaast is in het plan opgenomen hoe Delfland verder gaat met ABC-Delfland en op welke wijze het met de gemeenten waterplannen opstelt.

Normering wateroverlast

In 2001 heeft Delfland bergingsnormen vastgesteld voor nieuw te ontwikkelen en her in te richten gebieden. Deze zogenaamde ABC-normen voor waterberging zijn van toepassing voor alle ruimtelijke ontwikkelingen en houden net als de landelijke NBW-normen voor wateroverlast rekening met de verwachte klimaatsverandering en de economische waarde van een gebied. De wateropgave geldt als vertrekpunt voor de uitwerking tot gebiedsgerichte maatregelen en de afspraken die Delfland hierover met overheden en belangengroepen wil maken.

De wateropgave wordt in de ABC-Polderstudies en waterplannen samen met gemeenten uitgewerkt tot gebiedsgerichte maatregelen. Verder wordt de toetsing van de watersystemen periodiek (5-jaarlijks) uitgevoerd, waarbij wordt nagegaan of de systemen (nog steeds) op orde zijn of dat nieuwe inzichten en ontwikkelingen leiden tot een bijstelling van de wateropgave. De uitgangspunten en richtlijnen voor de toepassing van de ABC-bergingsnormen in het kader van de planbeoordeling zijn beschreven in de Beleidsnota Normering Wateroverlast (november 2005).

Toetsingsnormen watersysteem

Zoals ook in het Waterbeheersplan 2006-2009 is opgenomen, gaat Delfland voor het gewenste beschermingsniveau in polders en boezemland uit van de werknormen uit het NBW. De normen worden met andere woorden gebruikt om te beoordelen of de watersystemen op orde zijn. Dit sluit aan bij de landelijke werkwijze en de door de provincie Zuid-Holland opgestelde leidraad voor de toetsing watersystemen.

Daarnaast kent Delfland diverse normen voor bijvoorbeeld afvoercapaciteit en stroomsnelheden.

Voorkeur voor openwater berging

Delfland heeft bij de realisatie van de ruimtelijke wateropgave een sterke voorkeur voor extra open waterberging. Dit vanwege de robuustheid van het watersysteem en de meerwaarde voor waterkwaliteit en ecologie, de beheersbaarheid en de bijdrage aan de bewustwording. Vanwege de beperkte beschikbare ruimte en de hoge kosten wil Delfland samen met gemeenten en projectontwikkelaars ook ervaring op doen met vormen van meervoudig ruimtegebruik en innovatieve oplossingen.

Niet afwentelen

Het doel van het realiseren van waterberging is het op orde brengen van het watersysteem en het realiseren van een robuust en duurzaam systeem. Dit houdt in dat de waterberging in beginsel in het plangebied zelf wordt gerealiseerd en dat het niet toegestaan is om bergingstekorten te compenseren via bestaande overschotten elders (normopvulling) of het watersysteem te versnipperen (het plaatsen van extra stuwten of knijpduikers).

Normen Watertoets

In 2001 heeft Delfland als onderdeel van het ABC-maatregelenprogramma bergingsnormen vastgesteld voor nieuw te ontwikkelen en herin te richten gebieden. Deze normen voor waterberging worden kortweg ABC-normen genoemd. Delfland stelt sindsdien de voorwaarde aan alle ruimtelijke ontwikkelingen dat er voldoende ruimte wordt gereserveerd voor extra waterberging. De ABC-bergingsnormen sluiten direct aan op de landelijke werknormen voor wateroverlast en houden rekening met de verwachte klimaatsverandering en de economische waarde van een gebied. De ABC-bergingsnormen zijn:

Functie	NBW werknormen wateroverlast	ABC-bergingsnormen
Grasland	1 x per 10 jaar	170 m ³ /ha
Akkerbouw	1 x per 25 jaar	275 m ³ /ha
Glastuinbouw / hoogwaardige land- en tuinbouw	1 x per 50 jaar	325 m ³ /ha
Bebouwd gebied (stedelijk en bedrijfsterreinen)	1 x per 100 jaar	325 m ³ /ha

In het kader van de watertoets wordt bij afwijkende gebieden en vrij-afwaterende gebieden (hierbij gaat het vooral om de stedelijke gebieden langs de Nieuwe Maas en de grootschalige bedrijventerreinen) maatwerk geleverd. De kenmerken van deze gebieden wijken af van de algemene uitgangspunten waarmee de ABC-bergingsnormen zijn bepaald. De overstortbemalingsgebieden langs de Nieuwe Maas kennen van nature weinig oppervlaktewater en een hoge afvoer via de riolering (overstortbemaling) naar buitenwater. De neerslag wordt afgevoerd zonder dat het polder- of boezemsysteem wordt belast.

Grootschalige bedrijventerreinen kennen een hoog percentage verhard oppervlak. Vanwege de specifieke gebiedskenmerken is maatwerk nodig om te toetsen of er voldoende bergingscapaciteit aanwezig is. Het gaat dan respectievelijk om een lagere en een hogere bergingscapaciteit om aan het gewenste beschermingsniveau van 1 x per 100 jaar te voldoen. De onderstaande tabel geeft voor de genoemde uitgangspunten richtlijnen aan voor de benodigde bergingscapaciteit.

Grondgebruik	Benodigde berging
Bedrijventerreinen	
- 60% verhard oppervlak	400 m ³ /ha
- 60% verhard oppervlak	475 m ³ /ha
- 60% verhard oppervlak	550 m ³ /ha
Overstortbemalingsgebieden	
- pompoevercapaciteit 5 mm/uur	200 m ³ /ha

Meer beleid t.a.v. de normering van wateroverlast is te vinden in de beleidsnota Normering Wateroverlast (2005).

Kadernota natuurlijk inrichten van watersystemen binnen ABC-polders

De 'Kadernota natuurlijk inrichten van watersystemen binnen ABC-polders' van het Hoogheemraadschap van Delfland is geen vastgesteld beleid, maar kan worden ingezet voor de ecologische ambities voor watergangen binnen diverse landgebruikfuncties. De nota geeft hiervoor handvatten. Waterkwaliteit- en ecologiemaatregelen liften mee met de te nemen waterkwantiteitsmaatregelen. Waterbergingen worden standaard natuurlijk ingericht.

Waterpeilen en peilgebieden

Bij elke functie past een optimaal waterpeil. Omdat in een bepaald gebied meerdere functies kunnen voorkomen, is een goede afweging van het gewenste peil noodzakelijk. Elke tien jaar wordt er een nieuw peilbesluit voor een peilgebied gemaakt. Bij elke functieverandering is een overweging belangrijk of het gebied hiervoor vanuit peilbesluiten geschikt is (of geschikt kan worden gemaakt). Voor het beleid voor peilbesluiten en peilbeheer wordt op dit moment een beleidsnota opgesteld. Deze wordt in de eerste helft van 2007 vastgesteld.

Flexibel peilbeheer wordt voor alle peilgebieden afgewogen. Eén van de consequenties van flexibel peilbeheer is dat het vaak meer ruimte vraagt en dat het de berging van een bepaald gebied kan beïnvloeden. Voordeel is dat er in droge tijden minder gebiedsvreemd water hoeft worden ingelaten. Bodemdaling zal zoveel mogelijk worden tegengegaan. Eén van de aandachtspunten hierbij is de drooglegging. Delfland staat daarbij terughoudend tegenover peilverlaging.

Versnippering van peilgebieden moet worden tegengegaan in het belang van efficiënt peilbeheer en waterkwaliteit. Dit betekent ook dat zo veel mogelijk afwijkende peilen worden opgeheven. Afwijking van peilen moet door middel van een vergunning worden geregeld.

Beheersplan waterkeringen 2005-2009

Dit plan beschrijft het beleid voor de primaire waterkeringen. De duurzame bescherming tegen overstroming van het achterland staat centraal. Om duurzame veiligheid te kunnen blijven garanderen heeft de

waterkering ruimte nodig. Aanvullend op het beheerplan is de herziene beleidsregel Niet Bouwen op Veendijken geschreven.

Waterkansenkaart Delfland

Het Hoogheemraadschap van Delfland heeft de Waterkansenkaart Delfland opgesteld. Dit is een rapport dat aangeeft welke ruimte water nodig heeft in de regio. Aan de waterkansenkaart zijn wensen, maar ook eisen verbonden. De waterkaart geldt niet voor het stedelijk gebied van Maassluis omdat dit ten tijde van het opstellen in beheer was bij de gemeente. Voor de polders van Maassluis is een tekort aan waterberging aangegeven. De Dijkpolder, Aalkeetpolders en de Foppenpolder hebben in de waterkansenkaart tevens de 'potentie voor een goede waterkwaliteit'.

Handreiking Watertoets

Om het watersysteem op orde te krijgen en te houden is afstemming nodig tussen waterbeheer en ruimtelijke ordening. Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen mogen geen negatief effect hebben op de waterhuishouding. Waar mogelijk moeten we de kansen benutten om het watersysteem te verbeteren. Met de watertoets wordt deze afstemming gewaarborgd. Delfland wil daarom in een zo vroeg mogelijk stadium worden betrokken bij gemeentelijke planvorming. Om het proces van de watertoets te ondersteunen heeft Delfland de Handreiking Watertoets geschreven. In deze handreiking geeft het waterschap een opsomming van richtlijnen, toetsingscriteria en aanbevelingen.

Algemene Keur

De Algemene Keur van Delfland beschrijft wat wel en wat niet mag bij, in of op dijken, kades en oppervlaktewateren. De Keur bestaat uit een aantal ge- en verboden, zoals het krozen en zuiveren van watergangen en het onderhouden van waterkeringen. De controle hierop (schouw) wordt door Delfland uitgevoerd. Voor het uitvoeren van bepaalde werken in de gebieden waarop de Keur van toepassing is, kan een vergunning of ontheffing worden verleend.

Visstandbeheerplan (2004-2009)

De wateren van Maassluis vallen binnen het gebied van de Visstandbeheercommissie (VBC) Delfland. Door VBC Delfland is een Visstandbeheerplan geschreven. Het Visstandbeheerplan is een advies dat streefbeelden, knelpunten, oplossingsrichtingen en maatregelen m.b.t. visstand en viswater beschrijft. Daarnaast geeft het achtergrondinformatie over de huidige situatie. Delfland werkt momenteel aan het ontwikkelen van beleid ten aanzien van het visstandbeheer. Visstandbeheer wordt een belangrijke taak, aangezien de Kaderrichtlijn Water de visstand heeft aangewezen als een van de vijf kwaliteitselementen waarop toetsing aan de doelstellingen zal plaatsvinden.

Beleid stadsregio Rotterdam

Regionaal groenblauw structuurplan (RGSP2) 2005-2010

Het RGSP2 vertaalt de opgaven vanuit landschap/cultuurhistorie, water, natuur, recreatie en de grondgebonden landbouw naar een samenhangende visie op de groenblauwe structuur. Daarbij bevat het een uitvoeringsprogramma waarin de ambitie is vertaald in heldere prioriteiten met bijbehorende financiering, voorstellen voor aansturing en organisatie en monitoring/evaluatie. Het RGSP2 is een gezamenlijk product van de stadsregio Rotterdam en de provincie Zuid-Holland, actualiseert het huidige provinciale en stadsregionale groenbeleid voor de regio Rotterdam en legt een relatie met het nieuwe waterbeleid.

De provincie Zuid-Holland en de stadsregio Rotterdam zetten de komende tien jaar in op de aanleg van bijna 3.400 hectare natuur- en recreatiegebied in de regio Rotterdam. In de periode van 2005 tot 2010 wordt bijna 1.000 hectare natuur- en recreatiegebied gerealiseerd. Bovendien is het streven in 2010 nog eens circa 2.350 hectare natuur- en recreatiegebied in de uitvoeringsfase te hebben. Voor de bereikbaarheid en toegankelijkheid van deze gebieden wordt nog een aantal recreatieve verbindingen aangelegd. Daar waar mogelijk worden de groengebieden gecombineerd met wateropvang.

Ruimtelijk plan regio Rotterdam (RR2020) 2005 -2020

Het RR2020 is een strategisch ruimtelijk ontwikkelingsprogramma voor de regio Rotterdam voor de periode 2005 tot 2020. Het is een herziening van het streekplan Rijnmond van de provincie Zuid-Holland en een uitvoeringsgericht regionaal structuurplan voor de stadsregio Rotterdam.

Het RR2020 zet in op het verstevigen van de regionale economie, het verbeteren van de woon- en leefomgeving en het inspelen op de sociaal-culturele diversiteit. Dit komt tot uiting in vijf ruimtelijke ontwikkelingszones waar de ruimtelijke en economische potenties worden gestimuleerd en vijf nieuwe sectorale speerpunten van het regionale en provinciale beleid.

Zie ook: www.RR2020.nl.

Gemeente Maassluis

Ruimtelijke gebiedsvisie Maassluis

De ruimtelijke visie van Maassluis hanteert de volgende uitgangspunten:

1. Maassluis is een woonstad, gelegen temidden van werkgelegenheid en omgeven door groen, waarbij wonen een centrale plaats heeft;
2. grenzen Maassluis zijn bereikt, de randen zijn groen en dat is een kwaliteit die behouden moet blijven. Uitzondering hierop vormen de gebieden direct gelegen aan de Nieuwe Waterweg;
3. het is niet wenselijk "alles vol" te bouwen;
4. de openbare ruimte en recreatie, direct gerelateerd aan de woonfunctie zijn van groot belang;
5. Maassluis moet inzetten op kwaliteit en diversiteit van woningbouw.

Meer specifiek (gericht op de Kapelpolder, De Kade en De Dijk en de stadsentree) worden op hoofdlijnen de volgende richtinggevende uitspraken gedaan:

1. Maassluis is niet geschikt voor een regionaal bedrijventerrein gericht op distributie (van circa 25 ha);
2. Dijkpolder: doorgaan met de reeds ingezette stedenbouwkundige ontwikkeling;
3. Kapelpolder: woningbouw en beperkte bedrijvigheid (combinatie van wonen en werken);
4. De Kade wordt een gebied bestemd voor wonen en werken, eventueel in combinatie met recreatie;

5. De Dijk wordt een gebied voor werken en de uitbreiding van de begraafplaats;
6. Stadsentree verbeteren door het opwaarderen van Laan 40-45;
7. versterken van de bestaande groene route, gecombineerd met voorzieningen.

Maassluis kent tot op heden een tekort aan waterberging. Dit kan worden opgelost middels meer open water, maar ook middels lager gelegen maaivelddelen. Belangrijk punt uit de watervisie is dat in heel Maassluis een (water)structuur moet komen voor de afvoer van het afgekoppeld regenwater en dat de aanleg van meer open water moet worden nagestreefd. Daarbij kan ook gebruik worden gemaakt van aquaflow onder de verharding van wegen en pleinen, of als laatste optie via leidingen. De belevingswaarde van water kan worden benut door water en de beoogde waterstructuur als ontwerpogave aan de nieuwbouwlocaties in het centrumgebied mee te geven (bijv. meervoudig ruimtegebruik).

Gemeentelijk Rioleringsplan

Op 1 maart 1993 is de Wet milieubeheer (Wm) van kracht geworden. Een van de gevolgen van deze wet is de verplichting die de gemeente opgedragen heeft gekregen om een Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) vast te stellen. Op deze manier kan invulling worden gegeven aan de eveneens uit deze wet voortvloeiende zorgplicht riolering. Deze stelt:

“Elke gemeente draagt zorg voor de doelmatige inzameling en transport van afvalwater dat vrijkomt bij de binnen haar grondgebied gelegen percelen” (Bron: Wet milieubeheer, artikel 10. 16).

Voor de gemeente Maassluis is de Wet milieubeheer een directe aanleiding om een GRP op te stellen. Het GRP is opgesteld door de Sector Stadsontwikkeling en Beheer, in samenwerking met Sector Middelen en Royal Haskoning, de rioleringsadviseur van de gemeente.

Geldigheidsduur en procedure:

Het huidige GRP geldt voor de periode 2003 tot en met 2007.

Over het GRP moet overleg worden gevoerd met:

- De beheerders van het oppervlaktewater waarop geloosd wordt, te weten het Hoogheemraadschap van Delfland en Rijkswaterstaat directie Zuid Holland;
- De beheerder van de zuiveringstechnische werken waarop geloosd wordt, te weten het Hoogheemraadschap van Delfland;
- De Gedeputeerde Staten van Zuid Holland;

- De inspecteur van de volksgezondheid.

De besluitvorming rondom de vaststelling van een GRP is in hoofdlijnen als volgt:

- De gemeente stelt een ontwerp GRP op;
- Het college van B&W stelt een ontwerp GRP vast, na informatief overleg met de raadscommissies;
- Het ontwerp GRP wordt ter beoordeling voorgelegd aan de Provincie Zuid Holland, de inspecteur van de volksgezondheid, Rijkswaterstaat, het Hoogheemraadschap van Delfland en de betrokken maatschappelijke instanties;
- De ontvangen reacties worden verwerkt in een definitief GRP. Zo nodig vindt aanvullend ambtelijk of bestuurlijk overleg plaats;
- Het definitief GRP wordt door de gemeenteraad vastgesteld.

Doel van het gemeentelijk rioleringsplan:

Het GRP geeft aan op welke wijze de gemeente Maassluis invulling geeft aan de zorgplicht voor de riolering Dit GRP is een beleidsmatig en strategisch plan voor aanleg en beheer van de gemeentelijke riolering De technische uitwerking vindt plaats in operationele plannen.

Strategie rioleringsbeleid

De belangrijkste uitgangspunten van de strategie in het rioleringsbeleid zijn als volgt:

- Aansluiten van ongerioleerde panden. Voor nog aan te sluiten panden in het buitengebied is reeds financiering beschikbaar gesteld door de gemeente;
- Aanleg van rioleringsvoorzieningen bij nieuwe bebouwing;
- In stand houden van de bestaande riolering zodanig dat het afvalwater niet de bodem in kan lekken, dat er geen instortingsgevaar is en dat het afvalwater onbelemmerd kan afstromen. Dit gebeurt ondermeer door reguliere inspecties en onderzoek naar stabiliteit van riolering. Op basis van de inspectieresultaten wordt een vervangingsplan opgesteld;
- Ongewenste emissies naar oppervlaktewater, bodem en grondwater voorkomen, door het afkoppelen van verhard oppervlak, de aanleg van bergbezinkbassins en het afkoppelen van drainages;
- Voorkomen dat schoon water wordt gemengd met vuil water, door maximaal af koppelen van schoon hemelwater van de

vuilwaterriolering. Hoe in zijn geheel moet worden omgegaan met afkoppeling komt vast te liggen in het Waterplan Maassluis 2008 – 2015.

- Voorbereidingen voor het optimaliseren van de afvoercapaciteit van het stelsel (door een optimalisatiestudie);
- Voorkomen van overlast voor de omgeving (wateroverlast, stank, verkeersoverlast bij werkzaamheden). Bij vervangings- en onderhoudswerkzaamheden zoveel mogelijk aansluiten bij reeds geplande werkzaamheden.

OAS Maassluis

Medio 2005 heeft de gemeente in samenwerking met het Hoogheemraadschap van Delfland de OAS Maassluis uitgewerkt. Deze OAS kan gezien worden als een optimalisatie van de maatregelen vanuit het Gemeentelijk Rioleringsplan Maassluis 2003 - 2007. In deze OAS is ervoor gekozen een aantal maatregelen gewijzigd of niet uit te voeren. Daarentegen is gekozen aan de basisinspanning te gaan voldoen door middel van onder andere het uitwerken van een ingenieus gemalenbesturingsstelsel en de aanleg van een overgedimensioneerde, inmiddels gerealiseerde, bergbezinkvoorziening (3.700 m³).

OAS De Groote Lucht en Afvalwaterakkoord

In de periode 2005-2007 in een samenwerkingsproces met de gemeenten Midden Delfland, Vlaardingen, Schiedam, Westland en Maassluis en het Hoogheemraadschap van Delfland een optimalisatiestudie van het afvalwatersysteem uitgevoerd, OAS Groote Lucht genaamd. Door de investeringsplannen voor riolering, transport en zuivering van afvalwater van gemeenten en Delfland naast elkaar te leggen, zijn er mogelijke besparingen in beeld gekomen. Hiermee kan in totaal € 6 mln. (incl. BTW) binnen de totale afvalwaterketen aan toekomstige investeringen worden bespaard. De maatregelen in Maassluis (OAS Maassluis) zijn benoemd als 'no regret-maatregelen'. Om realisatie mogelijk te maken is het Afvalwaterakkoord OAS De Groote Lucht opgesteld. Hierin is afgesproken om de besparingen in te zetten voor een voorzetting van de samenwerking in de afvalwaterketen gericht op:

- verbetering van de **S**amenwerking door gezamenlijke planvorming, planrealisatie en communicatie;
- verbetering van de **L**eefomgeving door ontvlechting van de afvalwaterketen en het watersysteem, optimalisatie van de afvalwaterketen en aanpak bij de bron;
- **I**nnovatie;
- vergroting van het inzicht in het afvalwatersysteem door **M**onitoring.

Kortom een “SLIM Afvalwatersysteem”. Hiermee wordt zonder meerkosten de samenwerking in de afvalwaterketen gecontinueerd en gericht op verdere verbetering van de doelmatigheid en transparantie in de afvalwaterketen.

Voor de gemeente Maassluis heeft de OAS Groote Lucht geen gevolgen voor al geplande maatregelen in het GRP. Wel biedt het afvalwaterakkoord de gemeente kansen om de totale afvalwaterketen verder te verbeteren en te optimaliseren. Hierbij kan gedacht worden aan het terugdringen van rioolvreemd water, onderzoek naar een betere sturing van afvalwater in de streng Merellaan – Maassluis, gezamenlijke communicatie en vergroting van het inzicht en kennisdeling. De gemeente Maassluis zal zelf een studie uitvoeren naar de mogelijkheden voor de sturing van afvalwater uitvoeren. De kosten voor deze studie zullen door Delfland worden vergoed met een maximum bedrag van € 50.000.

Het afvalwaterakkoord OAS De Groote Lucht zal worden ondertekend in april/mei 2008. Daarna zal de uitvoering starten. Het afvalwaterakkoord zal onderdeel uitmaken van module 1 van Afvalwaterakkoord Maassluis.

Milieubeleidsplan 2008 - 2011 (concept)

In dit milieubeleidsplan wordt op hoofdlijnen ingegaan op de ambities, doelstellingen en de daaraan gekoppelde acties. De doelen rond het thema Water worden concreet uitgewerkt in het Waterplan; volstaan wordt met een algemene doelstellingen rond het thema Water:

Algemeen:

- Aandacht voor zowel waterkwantiteit als waterkwaliteit, waarbij ingestoken wordt op het combineren van doelen;
- In centrum streven naar schoner en meer water, waarbij het water de cultuurhistorie versterkt;
- In nieuwe gebieden water en recreatie combineren;
- Nieuwe woonmilieus creëren.

Waterkwaliteit:

- Voorkomen riooloverstorten en overstortbemalingen: regenwater dat op verhard oppervlak terecht komt, wordt dan afgekoppeld van het rioleringsstelsel. In nieuwe woongebieden wordt gekozen voor een verbeterd gescheiden stelsel, in bestaande gebieden geldt dat in 2025 25% van het bestaand stedelijk gebied een verbeterd gescheiden rioolstelsel heeft;
- Voorkomen van vervuiling van diffuse bronnen (huishoudens, scheepvaart, verkeer, bouw);
- Inrichten van natuurvriendelijke oevers met flauwe taluds. Natuurvriendelijke oevers daar waar het kan. De huidige natuurvriendelijke oevers behouden en versterken;

Waterkwantiteit:

- Meer water bergen: open water waar het kan, innovatief waar het moet;
- Uitbreiden oppervlaktewater ten behoeve van piekberging bij hevige regenval;
- Flexibel peilbeheer: hiermee kan de bergingscapaciteit van de bestaande watergangen worden vergroot;
- Innovatief, bijvoorbeeld meervoudig ruimtegebruik door berging van water onder sportvelden.

Nota Recreatie Maassluis

Deze nota over recreatie biedt een richtinggevend kader. Recreatie gaat namelijk een steeds belangrijkere rol spelen bij de ontwikkeling van de openbare ruimte, door de toenemende individualisering van de bevolking en als gevolg van verminderde (actieve) mogelijkheden voor ontspanning in de werk- en woonomgeving.

Het begrip recreatie levert verschillende beschrijvingen, invalshoeken en emoties op. Omdat Maassluis ook een actieve en sportieve stad is, wordt de volgende definitie van recreatie gehanteerd: Recreatie is het ondernemen van openlucht activiteiten in de vrijetijd.

Nadat de partners en ontwikkelingen voor recreatie zijn beschreven is een inventarisatie gemaakt van de recreatiegebieden in en om Maassluis. Daarbij zijn de knelpunten en ontwikkelingen met betrekking tot verschillende recreatievormen, te weten fietsen, wandelen, watersport, paardrijden, skaten/skeelers en zwemmen aan de orde

gekomen. In de bijlagen treft u een uitgebreide beschrijving van de verschillende recreatiegebieden aan. Het uitgangspunt van deze nota is dat de gemeente een voorwaardenscheppende rol vervult voor recreatie en daartoe zijn een 8-tal beleidsvoornemens geformuleerd:

- I. Het realiseren van voldoende ruimte voor recreatie.
- II. Het zorg dragen voor kwalitatief goede recreatiegebieden die aansluiten bij de wensen en behoeften van de inwoners.
- III. Het uitbreiden van de mogelijkheden voor actieve recreatie.
- IV. Het bevorderen van duurzame recreatie.
- V. Het stimuleren van actieve recreatie door inwoners
- VI. Het verbeteren van de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de recreatiegebieden.
- VII. Het bevorderen van de (sociale) veiligheid van de recreatiegebieden
- VIII. Het intensiveren van de samenwerking met andere gemeenten in de gemeenschappelijke regelingen voor recreatie.

Met behulp van deze beleidsdoelstellingen zijn concrete actiepunten voor het bevorderen van actieve recreatie in en om Maassluis beschreven.

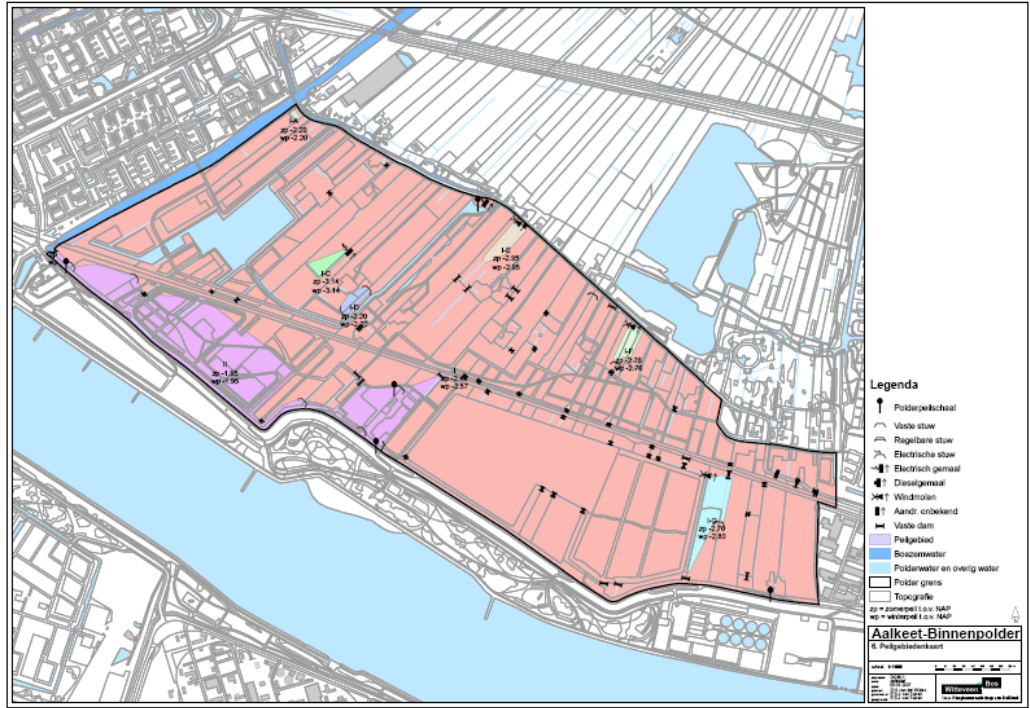
In deze nota wordt een visie verwoord van de gemeente Maassluis ten aanzien van recreatie en wordt het recreatieaanbod in Maassluis en omgeving geïnventariseerd. De nota geeft antwoord op de vraag welke plaats Maassluis inneemt temidden van alle bestaande (regionale) recreatienetwerken en worden er handreikingen gedaan voor het positioneren van de stad Maassluis in de regionale bestuurlijke organisatiestructuur. Ten slotte worden in deze nota aanbevelingen gedaan voor het vergroten van de (actieve) recreatie. Hieronder vallen bijvoorbeeld aanbevelingen die betrekking hebben op de recreatieve infrastructuur, zoals het aanpassen van fietsroutes of wandelpaden, maar ook voorstellen voor promotionele acties.

Groenstructuurplan Maassluis

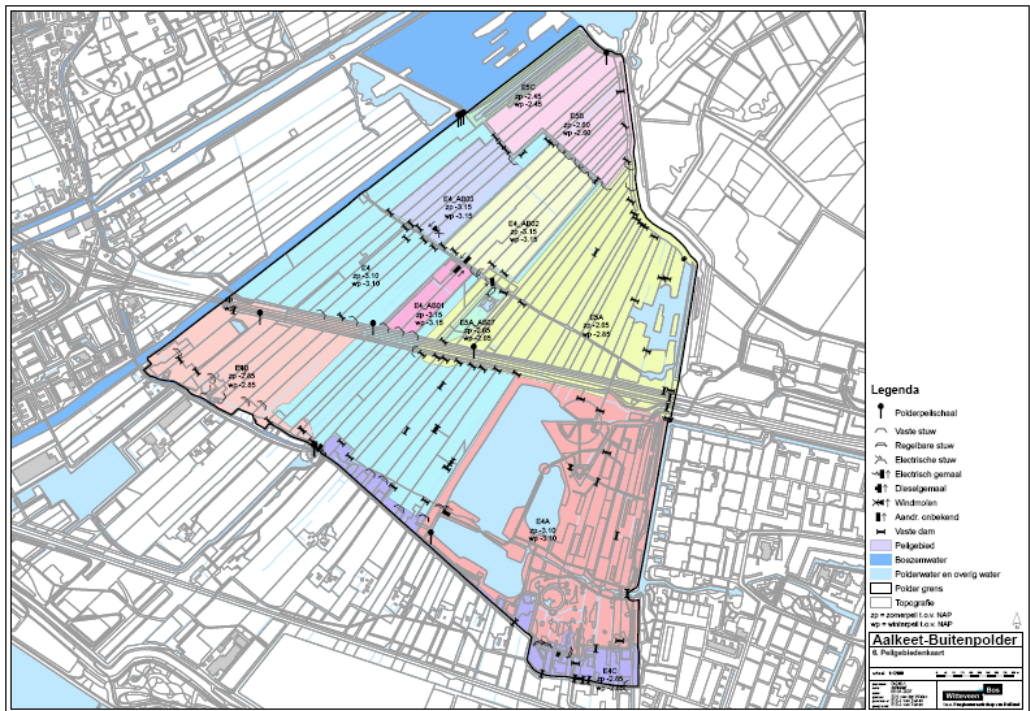
De Maassluisse visie voor wat betreft de groene inrichting en de kwaliteit daarvan is beschreven in het in 2004 geactualiseerde Groenstructuurplan 2001. In de groenvisie is het groene raamwerk vastgesteld waarbij is gesteld dat ontwikkelingen in de (groene) ruimte een zo openbaar en dus toegankelijk karakter dienen te hebben.

I Peilgebieden

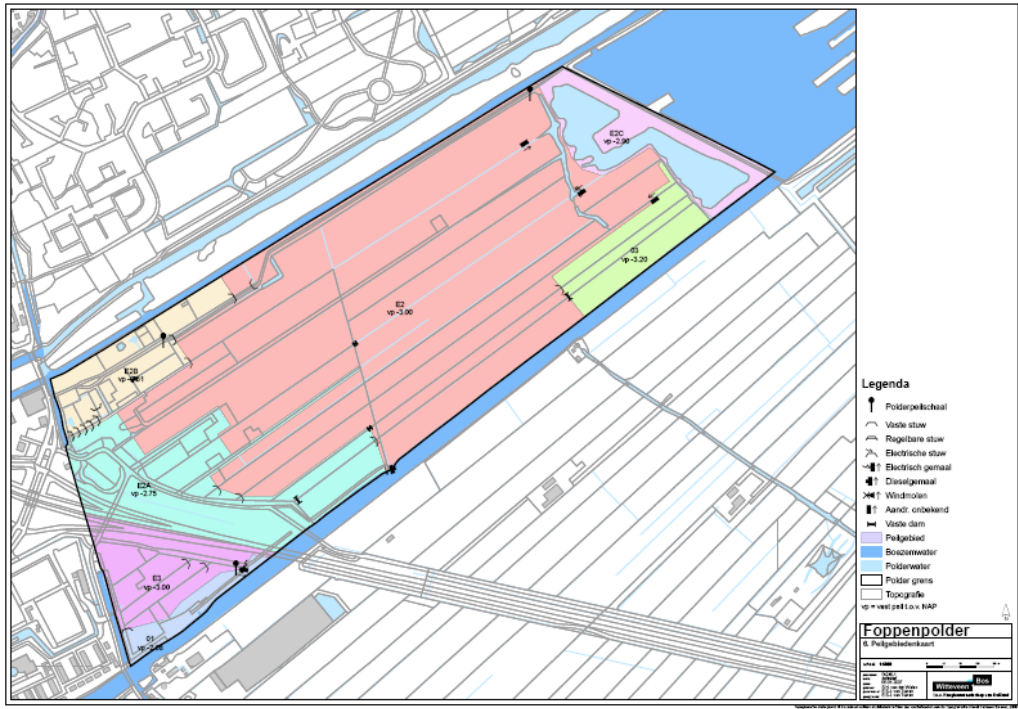
Bron: Wateratlas

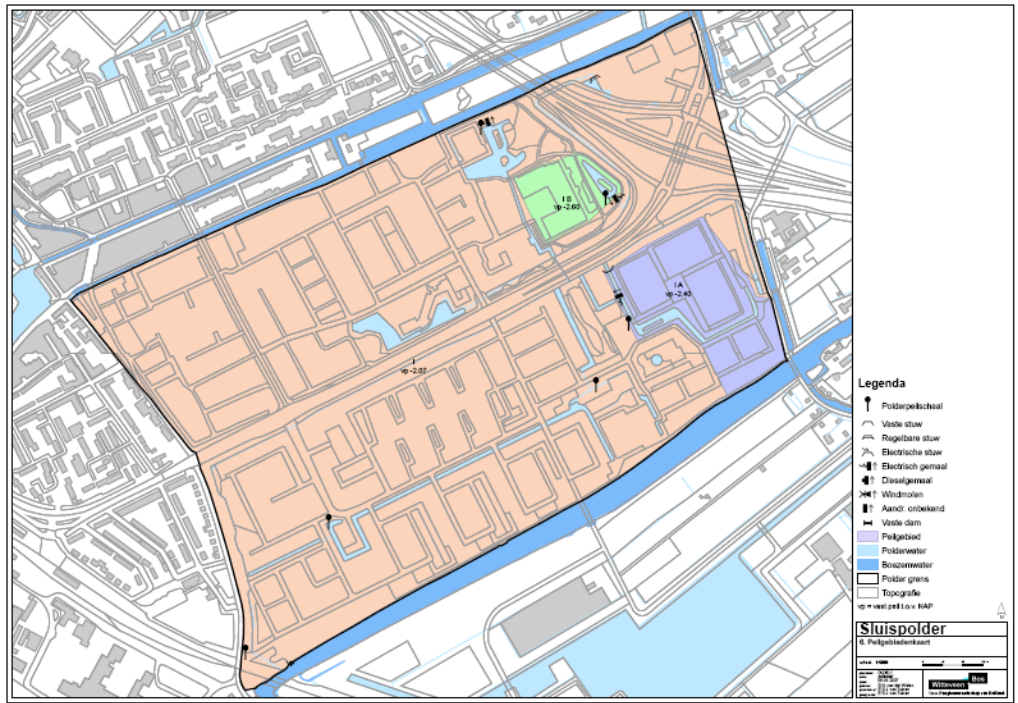
Aalkeet-Binnenpolder

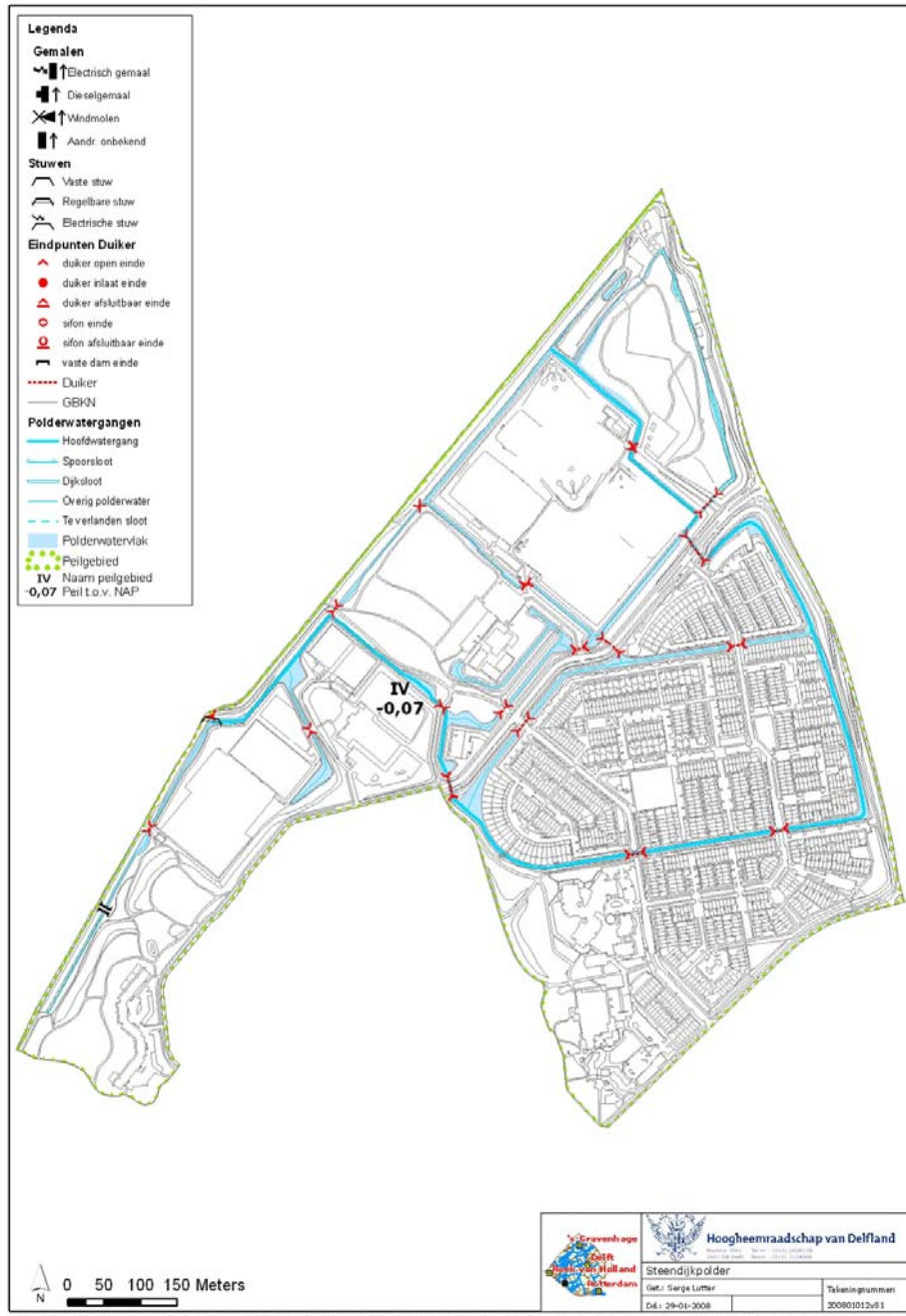
Aalkeet-Buitenpolder

Foppenpolder

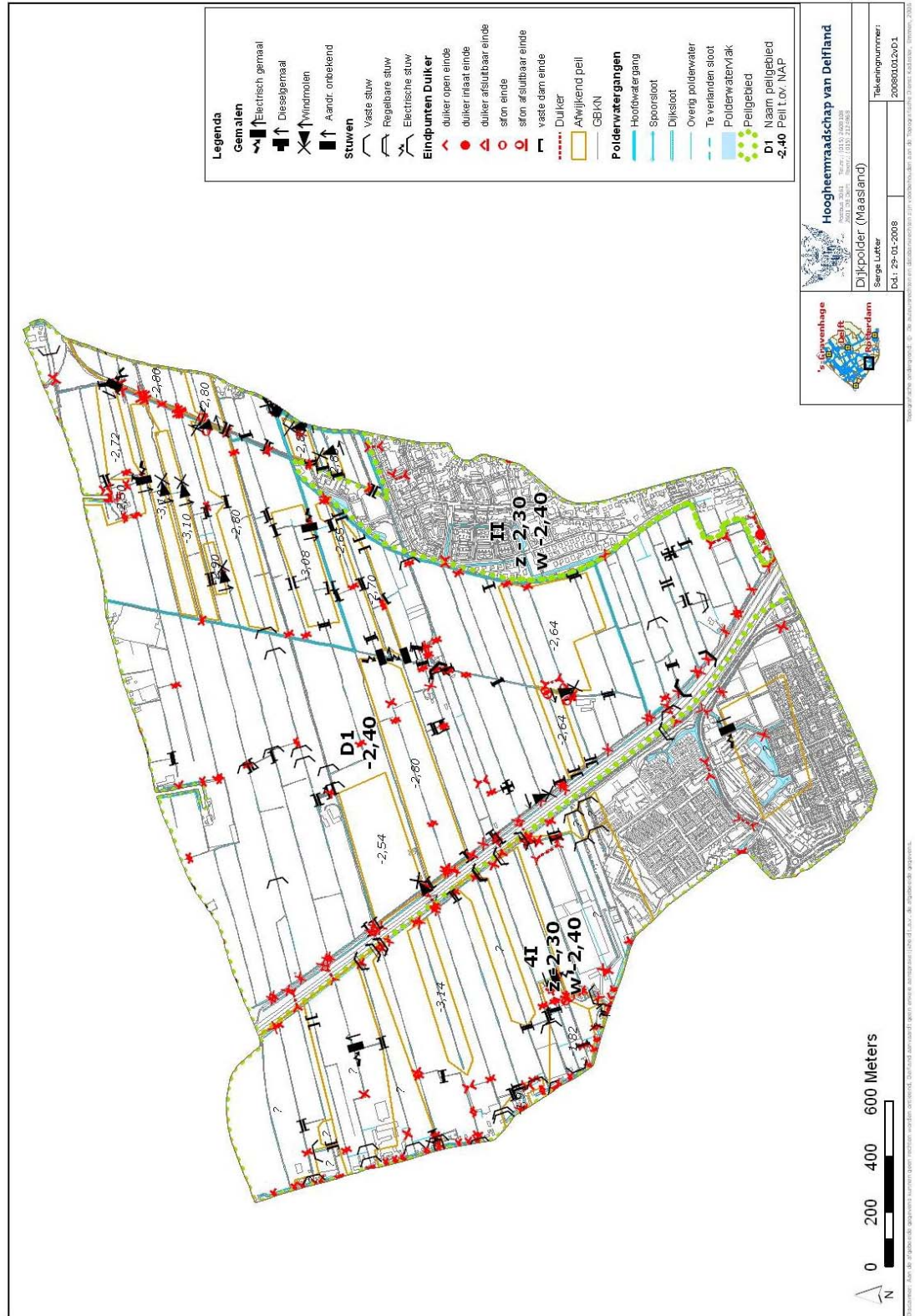

Sluispolder

Steendijkpolder

Dijkpolder

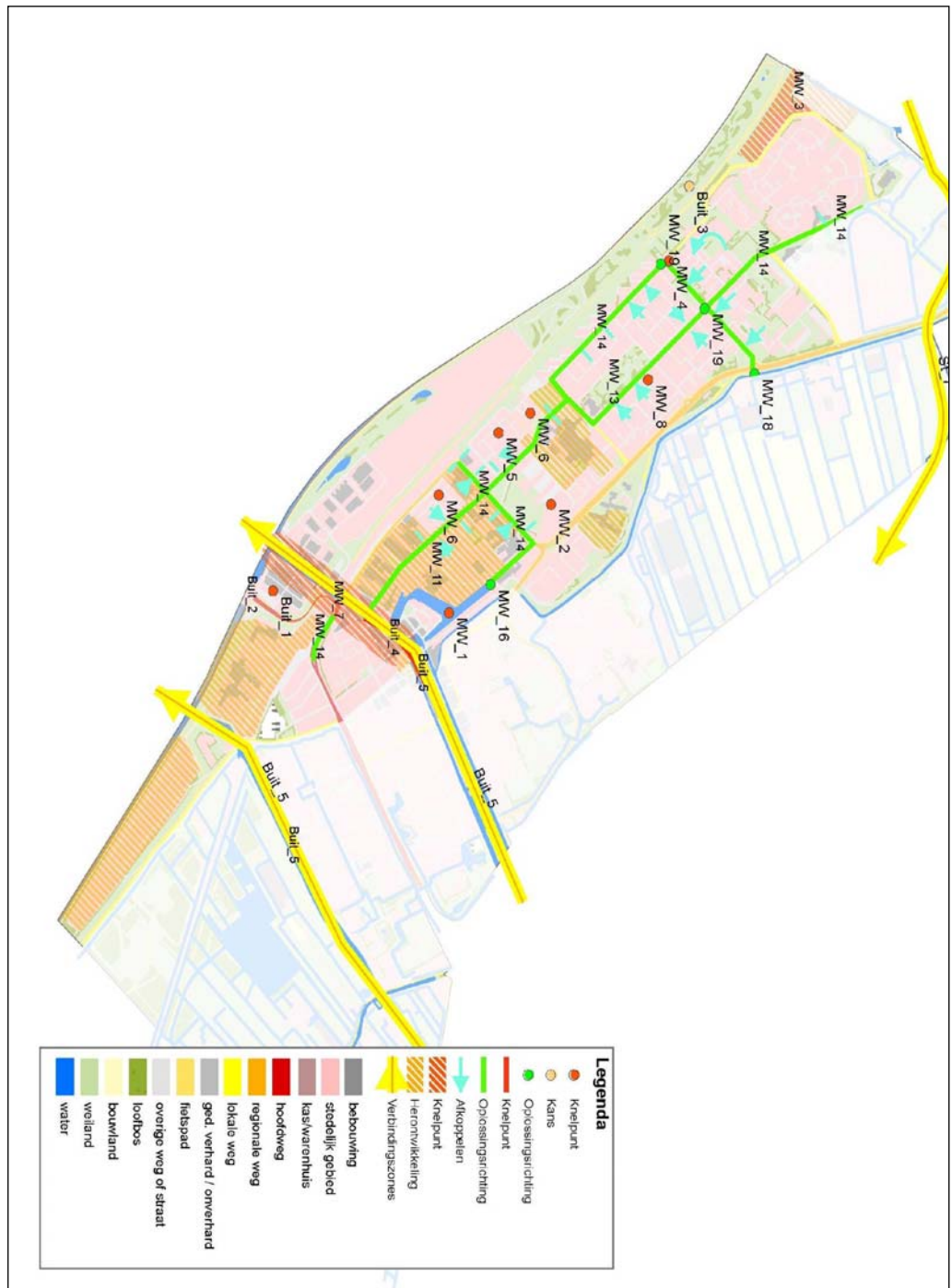

II Wijk- en buurtindeling Maassluis

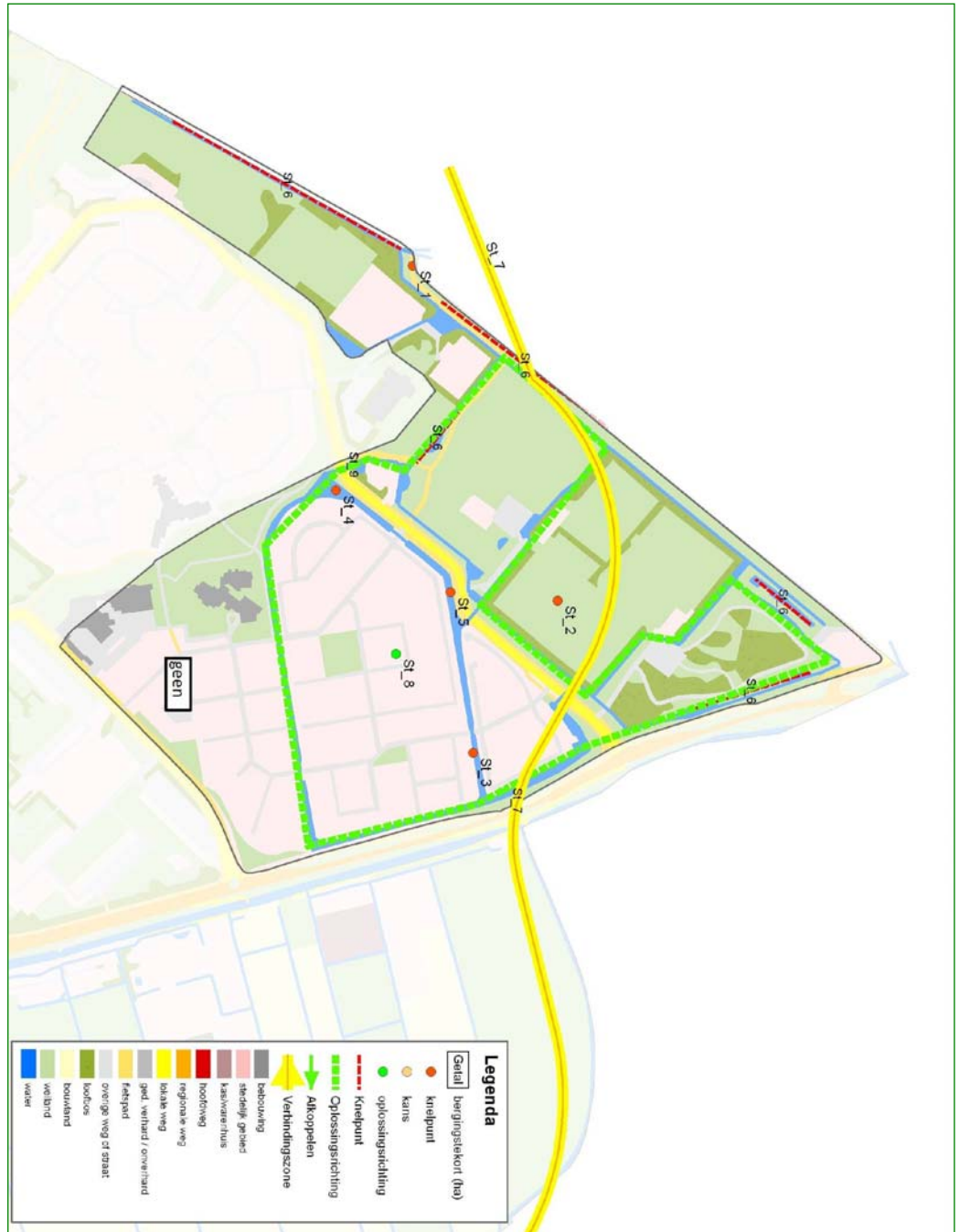
IV Kansen- en knelpuntenkaarten

Kansen en knelpunten Maassluis-West

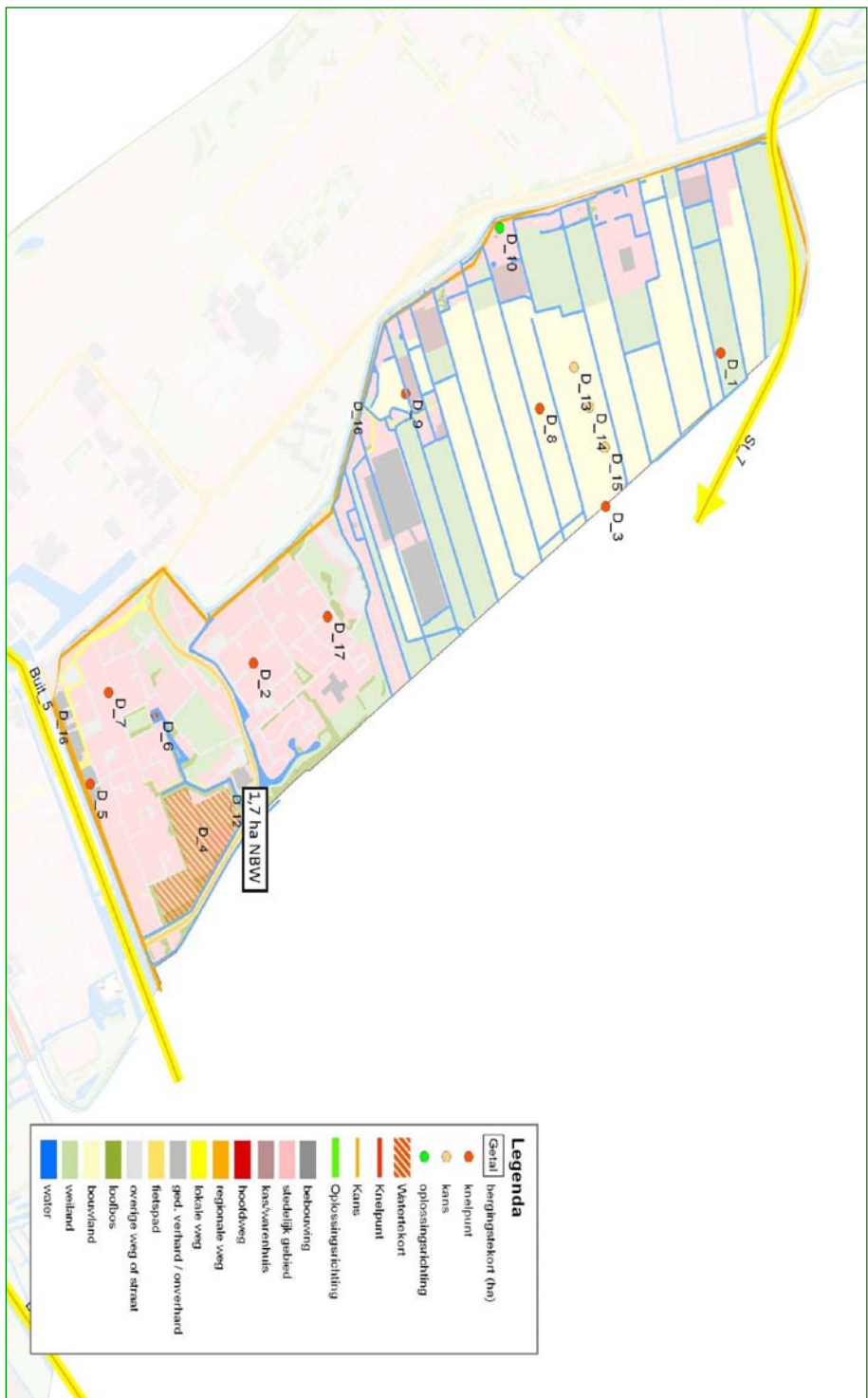
ID	Type	Omschrijving	Thema
MW_1	knelpunt	onvoldoende doorspoeling	waterkwaliteit
MW_2	knelpunt	gebrek aan beleving water	beleving
MW_3	knelpunt	hydrologisch geïsoleerde bodemverontreiniging	waterkwaliteit
MW_4	knelpunt	watervoerend houden geplande Kwartelsingel	waterkwantiteit
MW_5	knelpunt	wateroverlast door beperkte capaciteit vuilwaterriolering	waterkwantiteit
MW_6	knelpunt	wateroverlast	waterkwantiteit
MW_7	knelpunt	te weinig benutting eco-potenties	waterkwaliteit
MW_8	knelpunt	stilstaand water na regenbui	waterkwantiteit
MW_9	kans	nieuwe watergang Burgemeesterswijk (Kwartelsingel)	waterkwantiteit + waterkwaliteit
MW_10	kans	onderhoud deuren Monsterse sluis (monument)	beleving
MW_11	kans	herstructurering (benutting belevingswater, mogelijkheid vergroten waterberging)	waterkwaliteit
MW_13	oplossingsrichting	Kwartelsingel	waterkwantiteit
MW_14	oplossingsrichting	infiltratie	waterkwantiteit
MW_16	oplossingsrichting	afkoppelen op haven	waterkwaliteit
MW_18	oplossingsrichting	opmaling boezemwater	waterkwantiteit
MW_19	oplossingsrichting	regulerend kunstwerk	waterkwantiteit
Buit_1	knelpunt	wateroverlast oostkant haveningang 't Hoofd	waterkwantiteit
Buit_2	kans	kadeverhoging/ schotdeuren en kade-inrichting	waterkwantiteit+ waterkwaliteit + beleving
Buit_3	kans	potentieel ecologisch waardevol gebied	waterkwaliteit
Buit_4	knelpunt	vistrek belemmerd door obstructies (sluizen, stuwen)	waterkwaliteit
Buit_5	kans	kans vistrek	waterkwaliteit

Kansen en knelpunten Steendijkpolder

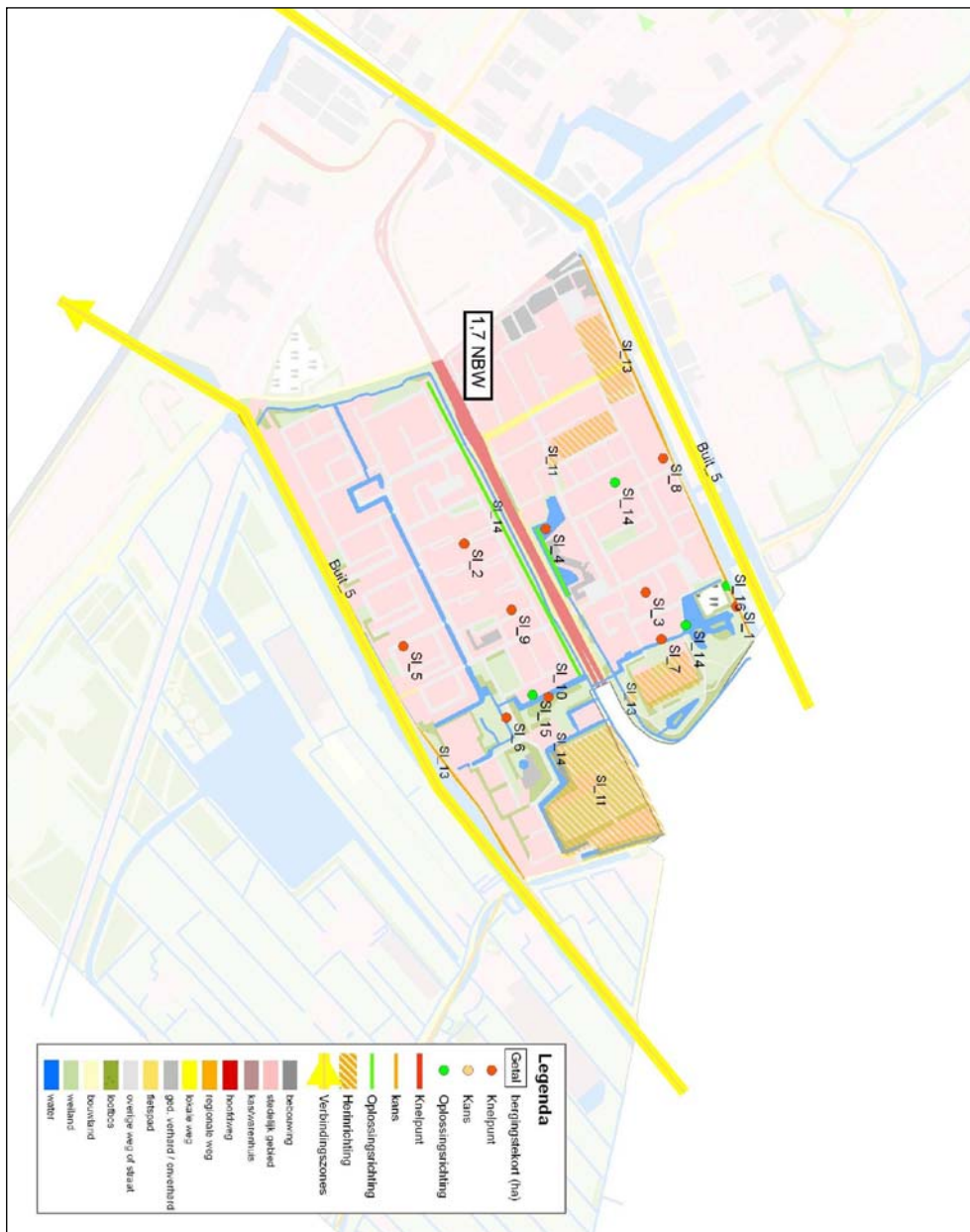
ID	Type	Omschrijving	Thema
St_1	knelpunt	stuw voldoet niet aan norm	waterkwantiteit
St_2	knelpunt	watertekort in droge periode	waterkwantiteit
St_3	knelpunt	oeverbeschoeiing beton	waterkwaliteit+beleving
St_4	knelpunt	geen doorspoeling mogelijk	waterkwaliteit
St_5	knelpunt	vervuiling door riooloverstort	waterkwaliteit
St_6	knelpunt	slechte waterbodempkwaliteit	waterkwaliteit
St_7	kans	benutting versterking PEHS	waterkwaliteit
St_8	oplossingsrichting	afkoppelen gepland	waterkwantiteit
St_9	oplossingsrichting	Verversing/ circulatie	waterkwaliteit

Kansen en knelpunten Dijkpolder

ID	Type	Omschrijving	Thema
D_1	knelpunt	bemalingstekort	waterkwantiteit
D_3	knelpunt	duiker voldoet niet aan norm	waterkwantiteit
D_4	knelpunt	watertekort	waterkwantiteit
D_5	knelpunt	grondwateroverlast	waterkwantiteit
D_6	knelpunt	vervuiling door riooloverstort	waterkwaliteit
D_7	knelpunt	peilbeheer	beheer
D_8	knelpunt	toename oppervlakte verhard gebied door nieuwbouw	waterkwantiteit
D_9	knelpunt	slechte waterbodemkwaliteit	waterkwaliteit
D_10	oplossingsrichting	toekomstig gemaal	waterkwaliteit
D_11	kans	mogelijkheid vergroten waterberging	waterkwantiteit
D_12	kans	geplande nieuwbouw: afkoppelen	waterkwantiteit
D_13	kans	geplande nieuwbouw: flexibel peilbeheer	waterkwantiteit
D_14	kans	geplande nieuwbouw: real time control kunstwerken	waterkwantiteit
D_16	kans	KRW-waterlichaam	waterkwaliteit
D_17	knelpunt	wateroverlast	waterkwantiteit
D_18	knelpunt	tekort waterberging	waterkwantiteit
Buit_5	kans	kans vistrek	waterkwaliteit
St_7	kans	benutting versterking PEHS	waterkwaliteit

Kansen en knelpunten Sluispolder

ID	Type	Omschrijving	Thema
SI_1	knelpunt	bemalingstekort	waterkwantiteit
SI_3	knelpunt	duiker voldoet niet aan norm	waterkwantiteit
SI_4	knelpunt	vervuiling door riooloverstort	waterkwaliteit
SI_5	knelpunt	overstortbemalingen	waterkwaliteit
SI_6	knelpunt	koper en zink overschrijden MTR-norm	waterkwaliteit
SI_7	knelpunt	wateroverlast (verzakte) tuinen	waterkwantiteit
SI_8	knelpunt	grondwateroverlast	waterkwantiteit
SI_9	knelpunt	lekke riolering	waterkwantiteit
SI_10	knelpunt	beschoeiing	beleving/ waterkwaliteit
SI_11	kans	herstructurering	waterkwantiteit
SI_13	kans	KRW-waterlichaam	waterkwaliteit
SI_14	oplossingsrichting	waterberging	waterkwantiteit
SI_15	oplossingsrichting	getrapte berging	waterkwantiteit
SI_16	oplossingsrichting	Natuurvriendelijke oever (nvo)	waterkwaliteit
Buit_5	kans	Waterkwaliteit	kans vistrek

ID	Type	Omschrijving	Thema
F_2	knelpunt	duiker voldoet niet aan norm	waterkwantiteit
F_3	knelpunt	stuw voldoet niet aan norm	waterkwantiteit
F_4	knelpunt	door huidige inrichting geen oevervegetatie mogelijk	beheer
F_5	knelpunt	inlaat gebiedsvreemd water	waterkwaliteit
Abu_1	knelpunt	bemalingstekort	waterkwantiteit
Abu_3	knelpunt	duiker voldoet niet aan norm	waterkwantiteit
Abu_4	knelpunt	door huidige inrichting geen oevervegetatie mogelijk	beheer
Abu_5	knelpunt	inlaat gebiedsvreemd water	waterkwaliteit
Abu_6	knelpunt	te hoge voedselrijkheid	waterkwaliteit
Abi_Abu_7	kans	verbeteren boezemkade langs Boonervliet	Waterkwantiteit + waterkwaliteit
Abi_Abu_8	kans	KRW-waterlichaam	waterkwaliteit
Abu_9	oplossingsrichting	plaatsen gemaal	waterkwantiteit
Abu_10	oplossingsrichting	overleg ingelanden/ uitbreiden plas-dras	waterkwantiteit
Abi_1	knelpunt	bemalingstekort	waterkwantiteit
Abi_3	knelpunt	duiker voldoet niet aan norm	waterkwantiteit
Abi_4	knelpunt	watertekort	waterkwantiteit
Abi_6	knelpunt	slechte waterkwaliteit	waterkwaliteit
Abi_7	kans	kanovijver, recreatie	beleving (recreatie, waterkwaliteit)
Abi_9	oplossingsrichting	plaatsen gemaal	waterkwantiteit
Abi_10	oplossingsrichting	overleg ingelanden/ veranderen functies of beheer	waterkwantiteit
Abi_11	oplossingsrichting	stuw plaatsen	waterkwantiteit
Buit_5	kans	Verbeteren vispassage bij gemaal Zaayer	waterkwaliteit

VI Bijlage Kostenverdeling Delfland Uitvoeringsprogramma

Maatregel	Planning				
	totaal		Delfland (%)		
		ABC/GGOR	KRW	afkoppelbeleid en afvalw. akkoord Delfland-Maassluis	WP
Maassluis-West & buitendijks gebied					
Aanleg Kwartelsingel Burgemeesterswijk met inlaatconstructie, nadere uitwerking in planvormingstraject					
Onderzoeksmaatregel werking en ontwerp watertransportsysteem Maassluis-West					50
Onderzoeksmaatregel vergunningstraject en beheer watertransportsysteem Maassluis-West					50
Onderzoeksmaatregel kosteneffectiviteit en financieringsmogelijkheden i.r.t. waterfonds van het watertransportsysteem					50
Hemelwatertransportsysteem van Kwartelsingel naar de haven					
Afkoppelen herontwikkelingen (circa 18,4 ha) Maassluis-West				25	
Afvoerpunt afgekoppeld hemelwater op haven					
Beschermingszone primaire kering opnemen in bestemmingsplan					
Keerschotten aanbrengen Kade 't Hoofd					
Aanpassen overstort haven (OAS)					
Onderzoeksmaatregel afkoppelen en watertransport wijk Steendijkpolder zuid richting Steendijkpolder					
Onderzoeksmaatregel vismigratie haven (Monsterse sluis)			100		
Onderzoeksmaatregel waterbergingsseis Maassluis-West (Watergebiedstudie)			100		
	subtotaal	2.048.000			
Steendijkpolder					
Verbinding Burgemeesterswijk - Steendijkpolder in fase 3 Burgemeesterswijk met eigen inlaatstroom voor de Steendijkpolder					50
Stuw/duiker tussen Steendijkpolder en peilvak II Oranjepolder aanpassen					100
Natuurvriendelijke oever bij de sportvelden aan de zijde van de Schenkeldijk, 500 m, watergang ca 5 m breed, zonder grondkosten					50
Baggeren van watergangen met slechte waterbodemkwaliteit***					
Afkoppelen en transport delen Steendijkpolder Noord				25	
Onderzoeksmaatregel inlaten boezemwater verversing					50
Onderzoeksmaatregel optimalisatie doorstroming Steendijkpolder					50
		615.000			
Dijkpolder					
"Waterneutraal" bouwen in toekomstig stedelijk deel van de Dijkpolder					
Bemalingscapaciteit uitbreiden bestaande gemaal (40 naar 65,6 m ³ /min) (ABC 1e fase maatregel cluster 5, D5-3a)			100		
Nieuw gemaal met capaciteit van 28,4 m ³ /min t.b.v. aparte bemaling toekomstig stedelijk gebied (ABC 1e fase maatregel cluster 5, D5-3b)					
Onderzoek naar inlaten boezemwater voor berekening sportvelden					50
Baggeren sloten waar slechte waterbodemkwaliteit is geconstateerd in rapport Grontmij 2004					
Natuurvriendelijke oevers langs Westgaag of Spartelvaart 500 m enkelzijdig (KRW-maatregel) bij meeliften RO-kans					
Natuurvriendelijke oevers langs Nieuwe Water (KRW-maatregel), zoekgebied aan beide oeverzijden			100		
Natuurvriendelijke oevers langs Nieuwe Water/Weverskade 2,3 km enkelzijdig (KRW-maatregel) bij meeliften RO-kans					
Opheffen wateropgave Dijkpolder (NBW) door slimmere inrichting peilgebieden bij overstort Rozenlaan met opheffen onderbemaling, met vooronderzoek					50
Onderzoek naar afkoppelen stedelijk gebied Dijkpolder (circa 4,8 ha) bij rioolrenovatie					
Onderzoek flexibel peilbeheer nieuwbouww gebied Dijkpolder					
Onderzoek en monitoring grondwateroverlast					
		6.837.000			

Maatregel	Planning				
	totaal		Delfland (%)		
		ABC/GGOR	KRW	afkoppelbeleid en afvalw. akkoord Delfland-Maassluis	WP
Sluispolder					
Bemalingscapaciteit gemaal (13,6 m3/min) vergroten met 1,7 m3/min om te voldoen aan bemalingsnorm (uit WSA)					100
Onderzoek (grond)wateroverlast Wipperspark en omgeving in relatie tot wateropgave Sluispolder					50
Randvoorwaarde t.a.v. kweldruk Vlieten meegeven aan bouwprojecten					
Houten beschoeiing (Jeroen Bosschstraat en Sportlaan) vervangen (medio 2015) door een natuurvriendelijke oever (onderhoud), zonder grondkosten					25
Terugstroming van oppervlaktewater naar riolering door lage overstortdrempel voorkomen door middel van nieuwe DWA-leiding					
Afkoppelen stedelijk gebied Sluispolder (circa 6,2 ha) bij rioolrenovatie					25
Onderzoek en monitoring grondwateroverlast					
	835.000				
Landelijk gebied: Foppenspolder, Aalkeetbinnen en -buitenspolder					
Afspraken maken met grondeigenaren Foppenspolder voor realiseren wateropgave 0,12 ha/ blauwe diensten / compensatieregeling		pm			
Onderzoek naar staat van onderhoud duiker en stuwen in Foppenspolder (ABC maatregel, cluster 8, D3-1)		100			
Afspraken maken met grondeigenaren Aalkeet-Binnenpolder voor realiseren wateropgave 2,6 ha/ blauwe diensten (ABC-maatregel planvorming)		pm			
Bemalingscapaciteit gemaal Aalkeet-Binnenpolder vergroten van 28 naar 35 m3/min***		100			
Indien nodig reconstructie dam Aalkeet-Binnenpolder (ABC maatregel, cluster 8, D6-1)		100			
Afspraken maken met grondeigenaren Aalkeet-Buitenspolder voor realiseren wateropgave 1,4 ha/ blauwe diensten (ABC-maatregel planvorming)		pm			
Onderzoek naar aanpassen duikers Aalkeet-Buitenspolder (ABC maatregel, cluster 8, D5-1)		100			
Bemalingscapaciteit gemaal Aalkeet-Buitenspolder van 31 naar 42 m3/min (52 noodcapaciteit)***		100			
Dijkverbeteringsproject Boonervliet waar mogelijk combineren met vergroten waterberging aan polderzijde Aalkeet-Buitenspolder					100
Natuurvriendelijke oevers langs Boonervliet 1 km (KRW maatregel)			100		
Onderzoek naar vismigratie (gemaal Zaaijer)***			100		
Onderzoeksmaatregel herkomst bronnen en terugdringen nutriëntenlast Aalkeet-Binnenpolder					100
Vispasseerbaar maken voor Aal, gemalen Aalkeet Binnen- en Buitenspolder en Foppenspolder (KRW)****			100		
Onderzoeksmaatregel effectiviteit verwijderen blad en maaisel t.b.v. nutriëntenreductie			100		
	3.175.000				
Organisatie					
Studie naar de mogelijkheden, uitgangspunten en vorm waterfonds met financieel experts en juristen					
Stroomlijnen watertoetsproces (postzegelplannen)					50
Oprichten grondwaterloket					
	30.000				

Maatregel	Planning				
	totaal		Delfland (%)		
		ABC/GGOR	KRW	afkoppelbeleid en afvalw. akkoord Delfland-Maassluis	WP
Recreatie					
Algemene recreatie- en belevingsmaatregelen in relatie met water(plan)					
Zwemwatermaatregelen KRW Oranjeplassen					
	110.000				
Voorlichting					
Communicatie waterplan en uitvoeringsmaatregelen					50
Voorlichting aan burgers stedelijk grondwater					
	80.000				
OAS De Groote Lucht (onder voorbehoud AO, BO Groote Lucht)					
Grondwaterproblematiek Groen van Prinstererkade, Noordvliet, Zuidvliet					
Opheffen grondwateraanvoer tunnel Merellaan					
Aanpassing vuilwaterafvoer Coldenhove (gemeente Westland) i.c.m. realisatie woningbouw Dijkpolder					
Aanleg grondwaterdrains bij rioolrenovaties i.k.v. reductie rioolvreemd water					
Aanleg 5 ha watervoerende straatfundering in grondwatergevoelige gebieden					
Opzetten grondwatermeetnet					
Ophalen diverse overstortmuren om oppervlaktewaterinloop te voorkomen					
Diverse overstorten voorzien van intelligente terugslagkleppen					
Verbeterd gescheiden stelsels met grondwaterafvoer omvormen tot gescheiden stelsels					
Interne overstort Fenacolijslaan ombouwen tot externe overstort					
	820.000				
OAS Maassluis					
Aanpassen 9 rioolgemalen (bestaande financieringsafpraak)	2.700.000			20	
	17.248.000				
(*)					
OAS - Optimalisatiestudie Afvalwater Systeem De Groote Lucht					
vGRP - verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan Maassluis 2008 - 2013					
MBP - Milieubeleidsplan 2006					
WP - Waterplan Maassluis 2008 - 2015					
Exploit. - Financiering ten laste van ontwikkeling					
** Ambtelijke inzet					
*** Maatregel/onderzoek wordt reeds uitgevoerd					
**** KRW-maatregel Interimlijst VV					

Inspraakverslag Waterplan Maassluis 2008-2015

Inspraakprocedure

Het concept-waterplan Maassluis heeft in de periode van 1 t/m 15 oktober 2008 ter inzage gelegen. Voorafgaand aan de formele inspraak zijn op 18 december 2007 en 22 april 2008 klankbordgroep bijeenkomsten gehouden. Tijdens deze avonden is een aantal reacties op het concept waterplan ontvangen. Deze reacties zijn opgenomen in het verslag van de klankbordgroep. Tijdens de inspraak procedure heeft een inspraakbijeenkomst plaats gevonden. De reactieformulieren die op deze avond zijn binnengekomen beschouwen de partijen als een zienswijze. Er zijn 11 inspraakreacties ontvangen.

Doel en inhoud eindverslag

Ter afronding van de inspraak maken de gemeente Maassluis en het Hoogheemraadschap van Delfland dit eindverslag. Het eindverslag bevat:

- een overzicht van de gevolgde inspraakprocedure;
- een weergave van de zienswijzen die tijdens de inspraak mondeling of schriftelijk naar voren zijn gebracht;
- een reactie op de zienswijzen, waarbij met redenen omkleed wordt aangegeven op welke punten al dan niet tot aanpassing van het concept waterplan wordt overgegaan.

Dit eindverslag zal met het definitieve waterplan worden aangeboden aan de raad en de VV van Delfland en voor vaststelling.

Zienswijzen:

Ingediend door:	Zienswijze:	Antwoord:	Aanpassen concept waterplan:
P.C. Stamperius	Het is gewenst om voor de periode dat het waterplan wordt vastgelegd (2008-2015) tussenevaluaties uit te voeren met de klankbordgroep.	Het is belangrijk om de voortgang en het proces van realisatie van de maatregelen die voortkomen uit het waterplan gezamenlijk met de inwoners van Maassluis te bewaken en een breed draagvlak te behouden voor het waterplan.	§ 9.4 wordt hierop aangevuld.

Ingediend door:	Zienswijze:	Antwoord:	Aanpassen concept waterplan:
P.C. Stamperius	Het is mij niet duidelijk welk ecologisch streefbeeld in gekwantificeerde zin u nu voor heeft voor de Maassluisse wateren.	Het waterplan voorziet niet in nader uitgewerkte ecologische streefbeelden voor de watergangen van Maassluis, maar bevat wel de maatregelen die nodig zijn om te voldoen aan waterkwaliteitsnormen en ecologische normen vanuit Europa (Kaderrichtlijn Water, resultaatsverplichting) en vanuit Rijk en provincie (inspanningsverplichting).	nee
P.C. Stamperius	Op welke manier bent u van plan de kennis over water bij de schooljeugd te vergroten?	Het hoogheemraadschap heeft een watereducatieprogramma ontwikkeld voor VMBO, HAVO, VWO. Er zal daarnaast gebruik worden gemaakt van de al lopende educatietrajecten bij de Unie van Waterschappen en het Centrum voor Natuur en Milieu van Maassluis.	nee
P.C. Stamperius	Paraaf 2.6.7. "Het Waterfonds" is het nu zo dat het geld dat in dit fonds apart wordt gezet kan worden uitgegeven buiten de gemeente Maassluis? Wie beheert het Waterfonds?	Het op te richten waterfonds is strikt bedoeld voor de gemeente Maassluis, de gemeente zal ook dit waterfonds beheren.	In § 2.5.7 zal expliciet worden gemaakt dat het op te richten waterfonds exclusief voor de gemeente Maassluis is.
C. Kalkman	Is er voldoende ruimte voor de kwartelsingel van 11 meter breed aangezien er op hetzelfde stuk grond ook huizen komen en er een persleiding door loopt?	Aan de uitvoering van de Kwartelsingel liggen ruimtelijke planuitwerkingen ten grondslag waarin rekening is gehouden met de ruimtelijke situatie van de huizen en de persleiding.	nee

Ingediend door:	Zienswijze:	Antwoord:	Aanpassen concept waterplan:
T. Bruinings-Burger	De flats op de Mgr. W.M. Bekkerslaan hebben in de kelders regelmatig last van wateroverlast. Ondanks herhaald bellen, en verschillende pogingen treed het probleem nog steeds op, kan hier wat aan gedaan worden?	De genoemde overlast betreft grondwateroverlast binnen het gebied van de Sluispolder. Dit knelpunt heeft nadrukkelijk aandacht in het waterplan en bij de gemeente Maassluis. In § 7.2 wordt de oplossingsrichting aangegeven waarbij de bewoners goed worden betrokken bij de uitwerking van de mogelijke oplossingen.	nee
Mevr. L.J. van Duinen	Na een hevige regenbui is het de bedoeling dat een wadi na 12 uur weer droog is. De wadi's in het waterplan zijn gepland in een buurt met veel kinderen, veelal van allochtone afkomst die vaak alleen buiten zijn. Deze kinderen leren vaak pas op de lagere school zwemmen. Bestaat er dan geen groot gevaar op verdrinking voor deze kinderen? Hoeveel wadi's komen er?	Het ligt in de bedoeling van de gemeente en van Delfland om de verdere uitwerking van de watertransportstrook in Maassluis gezamenlijk op te pakken met de bewoners. Wadi's en het bijbehorende oppervlak en aantal, zijn onderdeel van een mogelijke uitwerking van deze watertransportstrook. Hierbij zal rekening worden gehouden met de kwaliteit van de bestaande groenstructuur.	nee
Mevr L.J. van Duinen	Op blz 40 van het waterplan is sprake van bodemverontreiniging in Maassluis-West. Blijft dit zo of wordt er iets aan gedaan?	In het waterplan wordt ten behoeve van de waterstructuur rekening gehouden met de aanwezige bodemverontreiniging. Het waterplan heeft niet als doel maatregelen te nemen tegen bodemverontreinigingen.	nee

Ingediend door:	Zienswijze:	Antwoord:	Aanpassen concept waterplan:
B.N. Baart	Zijn er maatregelen nodig en bedacht voor de wijk 't Hooft (buitendijks)?	In het waterplan wordt in § 4.2.2 en 4.3 voorgesteld in geval van hoogwater keerschotten aan te brengen.	nee
W. Goedknecht	De drainageleidingen op de sloot bij de Walmolen veroorzaken wateroverlast bij hoge waterstanden in de sloot. Is daar iets aan te doen?	Deze wateroverlast was tot dusver niet bekend bij gemeente en hoogheemraadschap. Ook bij de klankbordgroep is dit probleem niet naar voren gekomen. Met de betreffende bewoner zal ter plaatse de situatie van de drainageleidingen worden beoordeeld. Indien nodig worden specifieke maatregelen getroffen.	nee
A. M. de Reuver	Ik verzoek u alsnog in het waterplan op te nemen dat een onderzoek zal worden ingesteld naar het openen van de historische Monsterse sluis voor de waterhuishouding en de watersport.	De gemeente Maassluis is van mening dat de voordelen van het openen van de Monsterse sluis ten behoeve van de watersport niet in verhouding staan tot de kosten die dit met zich meebrengt. Voor de waterhuishouding is de vismigratie het enige knelpunt dat zich hier voordoet waarvoor een betaalbaar en kosteneffectief voorstel is gedaan (§ 7.2).	nee
J. Baart	Het water loopt van de kademuren niet terug de nieuwe waterweg in maar naar het laagste punt in de wijk 't Hooft, de Cronjestraat. Kunt u daar in het waterplan rekening mee houden?	Zoals hierboven aangegeven worden bij 't Hooft keerschotten geplaatst. Hoewel de details nog niet bekend zijn, is het de bedoeling de schotten tussen muren in te plaatsen waardoor de schotten en de muren een afdoende belemmering voor het water uit de Nieuwe waterweg vormen. Hierdoor zal naar onze verwachting geen water meer uit de Nieuwe Waterweg de wijk in komen.	nee

Bijlage I: Raamplan Kern Pijnacker

Karakteristiek van het gebied

De kern van Pijnacker ligt in twee polders, de Oude Polder van Pijnacker (inclusief Droogmaking) en de Nieuwe of Drooggemaakte Polder (noordelijk deel van het dorp). Beide polders voeren het water af in westelijke richting via de Pijnackerse Vaart naar Delft.

De Oude Polder van Pijnacker is voor verreweg het grootste deel bebouwd, of wordt dat binnen enkele jaren. De meest voorkomende functies zijn glastuinbouw, stedelijk gebied en bedrijventerrein. Alleen het meest oostelijke puntje van de Droogmaking is grotendeels groen en ligt binnen de Groenzone Pijnacker-Berkel. Door deze ontwikkeling zal het groene karakter van het gebied versterkt worden.

De Nieuwe of Drooggemaakte Polder is in het zuidwestelijk deel bebouwd door het stedelijk gebied van Pijnacker. Het oostelijke deel (grofweg ten oosten van de spoorlijn) is voor een groot deel groen en bestaat uit het Balijbos. Alleen de randen (Nieuwkoopseweg en Katwijkerlaan) zijn bebouwd en daar komt ook glastuinbouw voor.

Maatregelen per gebied

Oude Polder van Pijnacker (incl Droogmaking)

Peilvak I

Peilvak I is het hoofdpeilvak van de polder. Dit ligt grofweg van de grens met de Nieuwe of Drooggemaakte polder in het noorden tot aan de Oranjelaan in het zuiden (grens met Koningshof), ook loopt het peilvak I van oost naar west door de hele polder, dus van het glastuinbouwgebied in het oosten (Molenlaan/Strikkade) tot aan de Overgauwseweg. De gehele oude kern van het dorp ligt hier dus in.

Opmerkelijk is dat ondanks een over het algemeen redelijke drooglegging, de maximaal toelaatbare peilstijging in dit peilvak zeer beperkt is. Gecombineerd met weinig oppervlaktewater in het centrum, is de bergingscapaciteit in dit peilgebied erg laag. De maximaal toelaatbare peilstijging wordt beperkt door drie locaties. Dit zijn een aantal percelen aan de Vlielandseweg, een perceel bij het gemaal van de Droogmaking aan de Molenlaan en het bergbezinkbassin in het centrum van het dorp. In de studie van Oranjewoud en in de ABC studie is uitgegaan van 20 cm maximaal toelaatbare peilstijging. Omdat dit een zeer beperkte peilstijging is, waardoor de berging van water heel veel oppervlak gaat vergen, is er in meer detail gekeken naar de mogelijkheden. De gemeente heeft maaiveldmetingen laten doen bij de laaggelegen percelen en ook is er nauwkeuriger gekeken naar de overstortdrempel van het bergbezinkbassin. Hieruit blijkt dat een aantal weilanden ten oosten van Klapwijk Noord erg laag liggen langs de watergangen. Als deze weilanden iets worden opgehoogd kan een peilstijging van 23 cm zonder problemen worden geaccepteerd. Deze peilstijging wordt dan ook verder als maatstaf gebruikt.

De voorgestelde maatregelen in het kader van het raamplan zijn de volgende:

- Ophoging van de weilanden ten oosten van Klapwijk Noord om de peilstijging van 23 cm mogelijk te maken.
- ontwikkeling Akkerswoude voldoet aan bergingsnorm 325 m³/ha, zonder afvoerbepalende maatregelen
- ontwikkeling Tuindersdorp-West zal 16% water bevatten, waarbij in ieder geval twee watergangen langs de toekomstige ontsluitingsweg (Tuindersweg) worden aangelegd.

- er wordt een (droge) berging van ca 20.000 m³ water gecreëerd op de grens van Klapwijk Noord en de Droogmaking om de wateropgave van bestaand stedelijk gebied te realiseren.
- Ontwikkeling Rijskade voldoet aan 325m³/ha en levert een verbreding van de Goudenregensingel op (vanuit ABC studie) met 2 meter.
- Eventuele toekomstige ontwikkeling in Overgauw Oost voldoet aan 325 m³/ha bergingsnorm en levert een verbreding van de Wilhelminasingel op met 2 meter.

Peilvak II

Dit peilvak betreft de woonwijk Koningshof. Deze woonwijk voldoet aan de wateropgave, hier worden dus geen maatregelen voorgesteld.

Peilvak III en IV

Peilvak III betreft een groot deel van Pijnacker Zuid (Klapwijk, Tolhek en Keijzershof). Een deel van het toekomstige Tuindersdorp West is ook in dit peilvak gelegen, het is echter mogelijk dat dit in de toekomst bij peilvak I wordt getrokken. De beslissing hierover is afhankelijk van het onderzoek naar de mogelijkheden hiervoor. Voor het peilvak Pijnacker Zuid is in 2000/2001 een nieuw peilbesluit genomen. Effectuering is echter afhankelijk van nieuwbouw van het gemaal aan de oostzijde van de Overgauwseweg, op de grens met peilvak I. Bij de studie is uitgegaan van het nieuwe peil. Er is een maximale peilstijging gehanteerd van 45 centimeter.

De voorgestelde maatregelen in het kader van het raamplan zijn de volgende:

- bij de ontwikkeling van Pijnacker Zuid wordt voldaan aan de bergingsnorm van 325 m³/ha voor het gehele peilvak III.
- Een nieuw gemaal voor peilvak III en een aflat voor peilvak I in Keizershof, om het peil voor Pijnacker Zuid in te kunnen stellen en het via de by-pass van de Pijnackerse Vaart af te kunnen voeren.
- Er wordt een nieuwe maalkom gerealiseerd voor het nieuwe gemaal in Keizershof.

Droogmaking

De Droogmaking is een lager gelegen deel van Pijnacker, met daarin het bedrijventerrein Boezem, het toekomstig bedrijventerrein Boezem II en het noordelijk deel van de Groenzone Pijnacker-Berkel. Het wordt bemalen door het gemaal aan de Molenlaan, bij de molenstomp. Het gebied dat in de Groenzone is gelegen zal in de toekomst een hoger peil krijgen dan het omliggende gebied, waardoor dit deel van het gebied niet meer tot peilvak V zal behoren.

De voorgestelde maatregelen in het kader van het raamplan zijn de volgende:

- bij de ontwikkeling van bedrijventerrein Boezem II zal het gehele bedrijventerrein (Boezem én Boezem II) voldoen aan de bergingsnorm van 325 m³/ha bij een maximale peilstijging van 45 cm.

Nieuwe of Drooggemaakte Polder

Het bebouwde gebied van de Nieuwe of Drooggemaakte Polder bestaat uit drie peilgebieden.

Peilvak II

Dit peilvak omvat de deelgebieden Centrum Noord II en III en heeft een peil van -5,57 m NAP. Het peilgebied is echter veel groter dan deze twee deelgebieden, en loopt nog in oostelijke richting door. Het deelgebied Centrum Noord III bevat geen oppervlaktewater en voert het hemelwater naar het peilvak I van de Oude Polder af, waardoor deze geen effect heeft op de waterhuishouding van de Nieuwe of Drooggemaakte Polder.

Deelgebied Centrum Noord II heeft volgens Oranjewoud bij een peil van - 5,57 m NAP geen bergingstekort, terwijl uit de ABC studie naar voren komt dat er in het gehele peilvak een tekort van 4400 m³ is. Omdat het peilvak echter veel groter is dan alleen dit

deelgebied wordt voorgesteld deze opgave in het raamplan Buitengebied een plek te geven.

Peilvak I

Het zuidelijk deel van het sportpark de Groene Wijdte/Rijskade ligt in peilvak I met een peil van -3,10 m NAP., de maximaal toelaatbare peilstijging is in dit gebied 30 cm. Een deel van het gebied is onderbemalen op -3,17 m NAP. In de ABC studie is in dit gebied een bergingstekort van 3200 m³ geconstateerd. Een van de maatregelen die in deze studie wordt voorgesteld, om de afvoer te verbeteren, maar hierdoor ontstaat ook extra berging, is de verbreding van de polderwatergang bij de Rijskade met 2 meter. Voor het overige bergingstekort zal nog verder onderzoek gedaan moeten worden naar oplossingen hiervoor.

Groene Wijdte

Het noordelijk deel van het sportpark de Groene Wijdte is een onderbemaling in een peilvak van ca – 5,35 m. Het sportpark zelf heeft een peil van -5,80 m NAP. Uit de ABC studie is niet gebleken dat er een tekort aan waterberging is. Wel is geconstateerd dat de pompcapaciteit van de onderbemaling te klein is ten opzichte van de norm. De onderbemaling wordt door de gemeente bediend, het is daarom logisch om de vergroting van de pompcapaciteit als maatregel op te nemen voor de gemeente.

Maatregelen en kostenverdeling

Maatregel	Initiatief	Verdeling kosten
Ophoging van de weilanden ten oosten van Klapwijk Noord om de peilstijging van 23 cm mogelijk te maken.	Ontwikkeling Klapwijk Noord	Ontwikkeling Klapwijk Noord
ontwikkeling Klapwijk Noord voldoet aan bergingsnorm 325 m3/ha, zonder afvoerbeperkende maatregelen	Ontwikkeling	Ontwikkeling
ontwikkeling Tuindersdorp-West zal 16% water bevatten, waarbij in ieder geval twee watergangen langs de toekomstige ontsluitingsweg (Tuindersweg) worden aangelegd.	Ontwikkeling	Ontwikkeling
er wordt een droge berging van ca 20.000 m3 water gecreëerd op de grens van Klapwijk Noord en de Droogmaking.	Delfland / gemeente	50/50
Ontwikkeling Rijskade voldoet aan 325m3/ha en	Ontwikkeling	Ontwikkeling
levert een verbreding van de Goudenregensingel op (vanuit ABC studie) met 2 meter.		Delfland
Eventuele toekomstige ontwikkeling in Overgaw Oost voldoet aan 325 m3/ha bergingsnorm en levert een verbreding van de Wilhelminasingel op met 2 meter.	Gemeente/ ontwikkeling	Verbreding singel Delfland, overige ontwikkeling
bij de ontwikkeling van Pijnacker Zuid wordt voldaan aan de bergingsnorm van 325 m3/ha voor het gehele peilvak III	Ontwikkeling	Ontwikkeling
bij de ontwikkeling van bedrijventerrein Boezem II zal het gehele bedrijventerrein (Boezem én Boezem II) voldoen aan de bergingsnorm van 325 m3/ha bij een maximale peilstijging van 45 cm	Ontwikkeling	Ontwikkeling
Bergingstekort 3200 m3 in zuidelijk deel Groene Wijdte/Rijskade (-3.10 m) in Oude Polder (- volgende maatregel)	Delfland/ ontwikkeling	Delfland / ontwikkeling
Verbreding watergang Rijskade met 4 over laatste 600 meter	Delfland	1 ^e fase/ Delfland
Vervangen duiker Koninginnehof	Delfland	1 ^e fase/ Delfland
Vergroten gemaal Koningshof (1,5 m3/min)	Delfland	1 ^e fase/ Delfland
Vergroten 2 duikers ten oosten van de Noordweg bij herstructurering		2 ^e fase
Duiker Pijnacker Noord vervangen bij herstructurering		2 ^e fase
Vergroten gemaalcapaciteit gemaal Rijskade	Delfland	1 ^e fase/ Delfland
Vergroten gemaal Thorbeckelaan	Delfland	1 ^e fase/ Delfland

Bijlage II: Raamplan Kern Delfgauw

Karakteristiek van het gebied

De kern van Delfgauw ligt niet alleen bij een kruispunt van wegen, het ligt ook op een kruispunt van polders en peilvakken.

De noordzijde van de oude kern is gelegen in de Noordpolder van Delfgauw, waar ook het verder gelegen glastuinbouwgebied en een deel van Delft (begraafplaats, tennispark en Ikea) toe behoren. De zuidzijde ligt in de Zuidpolder van Delfgauw, maar het deel tussen de snelweg A13 en de Zuideindseweg hebben bij de ontwikkeling van Emerald een geheel eigen watersysteem gekregen, dat niet in open verbinding staat met de rest van de polder. De polders worden gescheiden door de Pijnackerse Vaart, een hoger gelegen boezemwaterverbinding tussen Pijnacker en Delft. De Pijnackerse Vaart blijft in dit raamplan verder buiten beschouwing.

Maatregelen per gebied

Emerald

De nieuwbouwwijk Emerald heeft een geheel eigen watersysteem binnen de Zuidpolder van Delfgauw met zogenoemd ecowater en stadswater. Het ecowater heeft een peil van -2.80 meter NAP en kan uitzakken tot -3.20 meter NAP (flexibel peil). Het stadswater heeft een vast peil van -3.20 meter NAP. Bij droogte kan het stadswater aangevuld worden met water uit het ecowater. Hierdoor is er geen aanvoer van buiten het gebied nodig en kan de waterkwaliteit, ook in droge perioden, op peil worden gehouden. De Oudemansmolensloot, die van oost naar west door Emerald loopt staat op een hoger peil (-3.00 meter) en heeft geen verbindingen met het overige water in Emerald.

Bij de eerste ABC studie die Delfland in 2001 heeft uitgevoerd, die van de Zuidpolder van Delfgauw, waar Emerald deel van uitmaakt, is er vanuit gegaan dat Emerald voldeed aan alle normen die er beschikbaar waren en is er geen wateropgave bepaald. Het waterhuishoudkundig plan van Emerald dateert echter van 1999 en is gebaseerd op oude normen, niet op die van het NBW. In het kader van het raamplan watertoets is er nader gekeken naar de waterberging in Emerald en is er toch een waterbergingsopgave aangegeven. Deze is gebaseerd op de ABC-bergingsnorm van 325 m³/ha. De reden dat er toch een bergingsopgave gesignaleerd werd, was het hoge peil van het ecowater: hierdoor is in dit deel van Emerald de toelaatbare peilstijging slechts 20 centimeter en is er dus een groot oppervlak aan water nodig om voldoende berging te creëren. In het stadswater is de maximaal toelaatbare peilstijging van 60 cm aangehouden.

Ten zuiden van Emerald ligt het bedrijventerrein Ruijven. Dit bedrijventerrein heeft, net als Emerald, een apart peil ten opzichte van de rest van de polder. Het peil is een vast peil op -3.20 meter. Emerald en Ruijven waren echter waterhuishoudkundig van elkaar gescheiden. Ook Ruijven was niet onderzocht in de ABC studie van de Zuidpolder van Delfgauw en bleek nog een resterende wateropgave te hebben. Ook moest hier nog een gemaal worden aangelegd, om het overtollige water te kunnen afvoeren. Nu staat er een provisorisch noodgemaal langs de Rijksstraatweg.

Na bestudering van deze twee gebieden zijn de volgende maatregelen onderscheiden:

- het verbinden van de twee peilgebieden Emerald en Ruijven met een afsluitbare duiker onder de N470 door. Deze is inmiddels gerealiseerd bij de aanleg van de N470.
- Het oprichten van 1 gemaal voor beide gebieden in Ruijven:
 - o het gemaal in Emerald heeft onvoldoende capaciteit om beide gebieden te bemalen (Emerald is 80 ha, Ruijven 40 ha, het gemaal zou dus 50% in capaciteit vergroot moeten worden).
 - o Uitbreiding van het gemaal in Emerald zou mogelijk zijn, maar er zijn al problemen met de aanvoer van het water naar het gemaal nabij de ijsbaan, de afvoer van het gemaal is niet optimaal door de kruising met de

fietstunnel onder de A13 door en de kruising onder de A13 zelf is niet erg ruim en bovendien zou het water van het bedrijventerrein dan naar het helofytenfilter van Emerald getrokken worden, terwijl dat mogelijk iets meer verontreinigingen bevat dan wenselijk is.

- Het uitbreiden van het wateroppervlak in Emerald en Ruijven.

Stedelijk gebied ten oosten van Zuideindseweg

Dit gebied maakt waterhuishoudkundig deel uit van een veel groter peilvak in de Zuidpolder van Delfgauw, waar ook een deel van het weidegebied en het glastuinbouwgebied langs de Schimmelpenninck vd Oyeweg in ligt. Het stedelijk gebied is dicht op elkaar gebouwd en biedt geen ruimte voor extra water. De wateropgave in dit gebied wordt deels ingevuld bij de bouw aan de zuidrand van Delfgauw en wordt deels verschoven naar het raamplan voor het buitengebied van de gemeente Pijnacker-Nootdorp.

Stedelijk gebied ten noorden van de Delftsestraatweg

Dit gebied ligt in de Noordpolder van Delfgauw en staat in verbinding met het Delftse deel van deze polder (tennispark, Ikea; de begraafplaats heeft een eigen peil en bemaling). Ook dit gebied is dicht op een gebouwd met weinig dynamiek, zodat er weinig kansen zijn om de wateropgave in te vullen. Voorgesteld wordt om te kijken of er aan de rand van de bebouwing (nabij de voormalige vuilstort ruimte is om meer water te creëren.

Maatregelen

Maatregel	Initiatief	Verdeling kosten
verbinden watersystemen Ruijven en Emerald	gemeente	gemeente
vergroten watersysteem met ca. 4.700 m ²	Ontwikkeling/ gemeente	Delfland/gemeente
oostelijke watergang in bedrijven terrein Ruijven ca. 60 m ²	Ontwikkeling/ gemeente	Delfland/gemeente
watergang nabij het gemaal in bedrijven terrein Ruijven Zuid (150m ²)	Ontwikkeling/ gemeente	Delfland/gemeente
watergang langs de Zuidpoldersingel in Emerald Zuid, 2550 m ² extra open water	Ontwikkeling/ gemeente	Delfland/gemeente
gemaal Ruijven-Zuid	Ontwikkeling/ gemeente	Delfland/gemeente

Bijlage III: Samenvatting Raamplan Nootdorp

Het raamplan voor de kern Nootdorp is in april 2005 vastgesteld door het college van Delfland.

In dit raamplan is vooral gekeken op welke manier in de kern van Nootdorp de maximale peilstijging (60 cm) die mogelijk is op basis van het maaiveld ook daadwerkelijk kan voorkomen. Er is gekozen voor het plaatsen van een slimme stuw die bij hevige regenval omhoog gezet kan worden en een aantal vaste stuwen.

Daarnaast is aangegeven dat de nieuwbouwprojecten in Nootdorp aan de bergingsnormen dienen te voldoen. Omdat Delfland uit uitvloeisel van de ABC studie naar de polder van Nootdorp (cluster 3) al alle kosten in het buitengebied op zich nam, heeft de gemeente aangegeven de kosten van de stuwen in de kern geheel voor haar rekening te nemen.

Het raamplan Nootdorp is niet ter vaststelling aan de Verenigde Vergadering aangeboden, aangezien er voor Delfland geen financiële consequenties aan verbonden waren.

Convenant Kostenverdeling Waterhuishoudkundige maatregelen Gemeente Pijnacker-Nootdorp en Hoogheemraadschap van Delfland

Partijen:

De gemeente Pijnacker-Nootdorp (verder de Gemeente), krachtens artikel 171 van de Gemeentewet vertegenwoordigd door de heer C.J. van der Kraan, daartoe gemachtigd door het besluit van drs. F.H. Buddenberg Burgemeester van de gemeente Pijnacker-Nootdorp, handelende ter uitvoering van het besluit van de raad van de gemeente Pijnacker-Nootdorp d.d. 18 december 2008.

Het Hoogheemraadschap van Delfland (verder Delfland), vertegenwoordigd door J.J.J.M. van der Burg, daartoe gemachtigd door het besluit van mr. M.A.P. van Haersma Buma, Dijkgraaf van Delfland, handelende ter uitvoering van het besluit van het college van Dijkgraaf en Hoogheemraden van Delfland d.d. 25 november 2008 .

Overwegende:

- Dat Delfland en de gemeente gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het realiseren van de wateropgave ingevolge het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) en het Regionaal Bestuursakkoord Waterkader Haaglanden (RBWH);
- Dat het NBW en het RBWH beschrijven dat de wateropgave, die benodigd is om het watersysteem op orde te hebben (1ste fase tekort) en vervolgens op orde te houden (2de fase tekort), moet worden opgelost en vervolgens wie de maatregelen moet financieren;
- Dat Delfland in het kader van het project ABC Delfland maatregelen uitvoert waardoor middels een integrale aanpak het gehele waterhuishoudkundige systeem beter kan worden beheerst;
- Dat de Gemeenteraad op 26 januari 2006 en de Verenigde Vergadering op 2 februari 2006 het Waterplan Pijnacker-Nootdorp hebben vastgesteld waarin onder andere 2de fase maatregelen zijn opgenomen;
- Dat het Waterplan Pijnacker-Nootdorp (inclusief uitvoeringsprogramma) een plan op hoofdlijnen is en dat naar aanleiding van het waterplan een aantal onderwerpen nader worden uitgewerkt;
- Dat in het Uitvoeringsprogramma ondermeer een maatregel is opgenomen voor de verbetering van de waterstructuur;
- Dat deze maatregel ziet op het opstellen van raamplannen ten einde ruimte te regelen voor waterberging in drie deelgebieden; Pijnacker, Delfgauw en het buitengebied;
- Dat de raamplannen Nootdorp, Delfgauw en Pijnacker al zijn opgesteld;
- Dat de Gemeente & Delfland de raamplannen als uitgangspunt neemt bij het proces van de watertoets;
- Dat partijen over de kostenverdeling van een aantal projecten uit het uitvoeringsprogramma afspraken hebben gemaakt en dat partijen deze in dit convenant willen vastleggen.

Komen het volgende overeen:

Artikel 1 Doelstelling

Het doel van dit convenant is het vastleggen van de gemaakte afspraken over de kostenverdeling van een aantal projecten uit het uitvoeringsprogramma behorende bij het Waterplan Pijnacker-Nootdorp.

Artikel 2 Algemene uitgangspunten

- 2.1. De Gemeente draagt zorg voor de inbreng van gronden (incl. de grondverwervingskosten) en Delfland is verantwoordelijk voor de aanleg en realisatie van de waterhuiskundige maatregel.
- 2.2. Indien het uitgangspunt uit het eerste lid tot een onevenredige kostenverdeling leidt, zullen partijen schriftelijk een andere kostenverdeling overeenkomen.
- 2.3. Indien er sprake is van een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling is de initiatiefnemer verantwoordelijk voor de aanleg en financiering van de vereiste waterberging.
- 2.4. Indien in dit convenant de kostenverdeling is uitgedrukt in een percentage geldt er geen minimum of maximum bijdrage per partij. Voor de verdeling van kosten van minder- en meerwerk wordt eveneens het overeengekomen percentage gebruikt.
- 2.5. De partij die het werk in opdracht geeft, ontvangt, nadat het werk in opdracht is gegeven, 50% van de overeengekomen bijdrage van de andere partij. De resterende 50% ontvangt de opdrachtgevende partij na oplevering van het werk.
- 2.6. De projectkosten, bestaan uit : voorbereidings- en bouwkosten en exclusief interene uren.
- 2.7. Per project dienen nog nadere afspraken te worden gemaakt over de exacte invulling per project, hierbij moet gedacht worden als afstemming planning en uitvoeringsmethode. Bij deze uitvoeringsovereenkomsten is dit bestuurlijk convenant het uitgangspunt.

Artikel 3 Raamplan Nootdorp

3.2. Stuwen Nootdorp

- 3.2.1. Om gebruik te maken van de berging in de verschillende peilvlakken worden een aantal (automatisch bewegende) stuwen geplaatst in de kern Nootdorp.
- 3.2.2. De gemeente draagt alle kosten voor de stuwen in de kern Nootdorp.

3.3. Duiker Molenweg

- 3.3.1. De duiker onder de Molenweg te Nootdorp dient te worden vernieuwd en tevens te worden vergroot.
- 3.3.2. De gemeente draagt zorg voor de uitvoering en realisatie van deze maatregel.
- 3.3.3. De gemeente en Delfland dragen gezamenlijk de kosten voor deze aanpassing. Partijen zijn overeengekomen dat de gemeente 60% en Delfland 40% van de kosten draagt.

Artikel 4 Raamplan Delfgauw

4.1. Watergangen Emerald en industrieterrein & gemaal Ruyven

- 4.1.1. De watergangen in de wijk Emerald zijn verbreed ten einde het aantal m3 open waterberging te vergroten.
- 4.1.2. De gemeente heeft de benodigde gronden voor de verbreding van de watergangen in Emerald ingebracht.
- 4.1.3. De gemeente zal de kosten voor de inrichting van de watergangen in de wijk Emerald achteraf bij Delfland in rekening brengen.
- 4.1.4. Het gemaal Ruyven dient te worden gebouwd.
- 4.1.5. De gemeente en Delfland dragen gezamenlijk, ieder voor de helft, de kosten voor deze aanpassing.

Artikel 5 Raamplan Pijnacker

5.1. Bedrijventerrein Boezem

- 5.1.1. Bij de uitbreiding van het bedrijventerrein Boezem is water gegraven ter compensatie voor het 2de fase tekort op het bestaande bedrijventerrein.
- 5.1.2. Delfland draagt de kosten voor de inrichting van de watergangen op het bedrijventerrein Boezem.

5.2. Gemaal en aflat Keijzershof

- 5.2.1. Ter vervanging van het gemaal Overgauwsweg te Pijnacker wordt een nieuw gemaal gebouwd, gemaal Keijzershof, naast de Plas van Buysen. Dit gemaal voert het water af op de nieuwe bypass van de Pijnackerse Vaart.
- 5.2.2. De gemeente en Delfland dragen gezamenlijk de kosten van deze maatregel. Partijen zijn overeengekomen dat de gemeente 40% en Delfland 60% van de kosten (inclusief grondverwervingskosten) draagt.

5.3. Pandscheiding Plas van Buysen

- 5.3.1. Na aanleg van het nieuwe gemaal Keijzershof is het nodig maatregelen te treffen om het bergend vermogen in de Plas van Buysen te behouden.
- 5.3.2. De gemeente en Delfland dragen gezamenlijk, ieder voor de helft, de kosten voor deze maatregel.

5.4. Berging kern Pijnacker/Boezem II

- 5.4.1. Om het 2de fase bergingstekort van het bestaande stedelijke gebied van Pijnacker op te lossen wordt een waterberging van 22.000 m³ aangelegd (polderstudie cluster 11 maatregel 13, ter hoogte van het bedrijventerrein De Boezem II).
- 5.4.2. De gemeente en Delfland dragen gezamenlijk, ieder voor de helft, de kosten (inclusief grondverwervingskosten) voor deze aanpassing.

Artikel 6 ABC Maatregelen

6.1. Berging Laakbos

- 6.1.1. De Dienst Landelijk Gebied brengt de grond in en is verantwoordelijk voor de uitvoering van de geplande waterberging van 16.000 m³ in de polder Nootdorp.
- 6.1.2. Delfland draagt bij in de kosten voor de inrichting.

6.2. Bergingsopgave Zuidpolder van Delfgauw

- 6.2.1. In de Zuidpolder van Delfgauw wordt een waterberging van 215.000 m³ gerealiseerd die onderdeel gaat uitmaken van de Groenblauwe slinger.
- 6.2.2. De gemeente draagt zorg voor de inbreng van de gronden en de grondverwervingskosten benodigd voor de waterberging en het nieuw te bouwen gemaal.
- 6.2.3. Daarnaast zal de gemeente in de Zuidpolder van Delfgauw grond en de grondverweringkosten ter beschikking stellen om de resterende bergingsopgave van 10.000 m³ te kunnen realiseren.
- 6.2.4. Delfland draagt de kosten voor de inrichting voor zowel de waterberging in de Zuidpolder van Delfgauw als van de resterende bergingsopgave.
- 6.2.5. De gemeente is verantwoordelijk voor het omleggen en financieren van de riolering in dat gebied.

Artikel 7 Beheer en onderhoud van maatregelen

Gemalen en peilregulerende kunstwerken worden beheerd en onderhouden door Delfland.

Artikel 8 Eigendom

Primaire watergangen, gemalen en peilregulerende kunstwerken en de daarbijbehorende gronden komen in eigendom van Delfland.

Artikel 9 Inwerkingtreding en looptijd

Dit convenant treedt in werking op de datum van ondertekening.

Artikel 10 Wijziging en opzegging

- 10.1. Indien als gevolg van een wijziging van omstandigheden, inzichten of uitgevoerde onderzoeken het convenant aanpassing of aanvulling behoeft, treden partijen hierover in overleg waarbij het convenant wordt aangepast of aangevuld met een addendum.
- 10.2. Partijen treden met elkaar in overleg over bijstelling van dit convenant, indien een der

partijen de wens daartoe schriftelijk heeft aangegeven.

- 10.3. Gewijzigde omstandigheden, ongeacht of deze leiden tot aanpassing van het convenant, leiden niet tot financiële verrekening tussen partijen, tenzij partijen dit uitdrukkelijk nader overeenkomen.

Artikel 11 Geschillenbeslechting

Indien partijen een verschillende uitleg geven aan de afspraken uit dit convenant, zullen partijen dit langs minnelijke weg trachten op te lossen.

Artikel 12 Citeertitel

Dit convenant wordt door partijen aangehaald als 'Uitvoeringsconvenant Pijnacker-Nootdorp'.

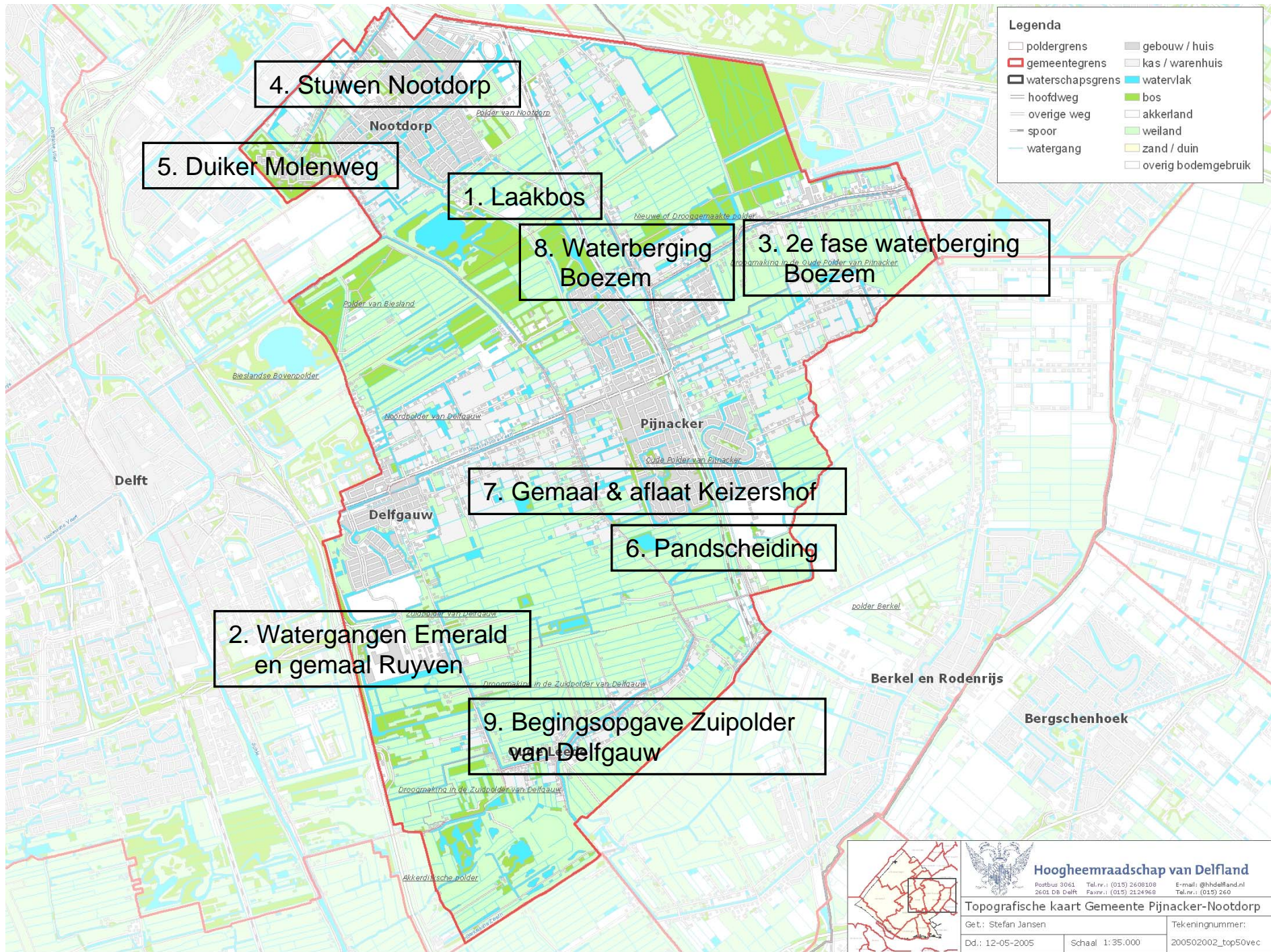
Aldus overeengekomen en in tweevoud opgemaakt en ondertekend op 19 december 2008,

De gemeente Pijnacker-Nootdorp
Voor deze,
C.J. van der Kraan,
Wethouder

Het College van Dijkgraaf &
Hoogheemraden van het
Hoogheemraadschap van Delfland,
Voor deze de heer J.J.J.M. van der Burg,

.....

.....

Bijlage VI: FINANCIERINGSARRANGEMENT

"Ruyven / Zuidpolder"

Ondergetekenden:

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, vertegenwoordigd door heer J.Evertse, gedeputeerde van de provincie Zuid-Holland, daartoe gemachtigd ingevolge hun besluit van **pm**,

hierna te noemen: de provincie

en

De Gemeente Pijnacker-Nootdorp, te dezen ingevolge artikel 171 van de Gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar burgemeester de heer F.H Buddenberg zijnerzijds vertegenwoordigd door de heer C.J. van der Kraan, wethouder van de gemeente Pijnacker-Nootdorp, handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders d.d. **pm**,

hierna te noemen: de gemeente

en

Het Hoogheemraadschap van Delfland, te dezen ingevolge artikel 95 van de Waterschapswet rechtsgeldig vertegenwoordigd door zijn dijkgraaf, de heer mr. M.A.P. van Haersma Buma, zijnerzijds vertegenwoordigd door de heer J.J.J.M. van der Burg, hoogheemraad van het Hoogheemraadschap van Delfland, handelende ter uitvoering van het besluit van de verenigde vergadering d.d. **pm**,

hierna te noemen: het hoogheemraadschap

verbinden zich de in de in dit Financieringsarrangement gemaakte afspraken over bijdragen na te komen.

.....
De heer J. Evertse
Gedeputeerde
provincie Zuid-Holland

.....
De heer J.J.J.M. van der Burg
Hoogheemraad
Hoogheemraadschap van Delfland

.....
De heer C.J. van der Kraan
Wethouder
gemeente Pijnacker-Nootdorp

Aldus op d.d. **pm** in drievoud overeengekomen te **pm**

Financieringsarrangement

"Ruyven / Zuidpolder"

0. DOEL

In de Zuidpolder van Delfgauw is al een groot deel van het recreatiegebied Ruyven ingericht en volop in gebruik, verder zijn er gronden in bezit die nog moeten worden ingericht. Deze gronden zijn in provinciaal bezit en worden door de Groenservice Zuid-Holland (G.Z-H) op kosten van de provincie Zuid-Holland beheerd. De gronden in bezit van de provincie die reeds zijn ingericht vallen buiten dit Financieringsarrangement. Het Financieringsarrangement heeft alleen betrekking op de te verwerven en/of nieuw in te richten gronden, ca 30 ha nieuw recreatiegebied met waterberging, 48 ha natuurontwikkelingsgebied en recreatieve verbindingen noord-zuid en oost-west.

Het Financieringsarrangement biedt inzicht in de totstandkoming van een sluitende exploitatiebegroting voor de verwerving, de inrichting en het beheer van de 3 inrichtingsplannen: Ruyven noord, de Bergboezem in de Zuidpolder van Delfgauw (Ruyven zuid) en Zuidpolder, alle 3 gelegen in het Plangebied Zuidpolder van Delfgauw. Tevens worden hiermee de bijdragen van de betrokken partijen vastgelegd als basis voor de exploitatiebegroting van deze gebieden.

1. OVERWEGING

Rijk

De inrichtingsplannen binnen de Zuidpolder van Delfgauw zijn onderdeel van de uitvoering van Rijksbeleid. Het betreft in principe een overheidsinvestering in natuur-, recreatie- en landschapontwikkeling. Hiervoor heeft het Rijk (ministeries van LNV en van VROM) middelen aan de provincie overgedragen in het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG) ter bestrijding van de kosten van verwerving en inrichting

Het Plangebied Ruyven en Zuidpolder van Delfgauw is een onderdeel van het Strategisch Groen Project Landgoederenzone-Haaglanden/Groenblauwe Slinger en de inrichtingsplannen worden uitgevoerd in het kader van de regelingen Recreatie om de Stad (RodS) en Ecologische Hoofd Structuur (EHS).

Provincie Zuid-Holland

De Groenblauwe Slinger is een regionaal project dat hoort bij de rol van de provincie teneinde een wervend woon- en werkmilieu te realiseren in de Zuidvleugel. De inrichtingsplannen Ruyven en Zuidpolder zijn opgenomen in het Streekplan omdat het een ruimtelijke, landschappelijke en ecologische verbetering van het gebied betekent. Het betekent tevens een vergroting van het recreatie aanbod in de regio zowel door aanleg van recreatiegebied als door realiseren van verbindingen (fietspaden) De aanleg van de waterberging in combinatie met het recreatiegebied draagt bij aan de verbetering van de waterhuishouding.

Hoogheemraadschap van Delfland

De zorg voor het water is een integraal onderdeel van het ruimtelijke plan voor het gehele gebied van de Zuidpolder van Delfgauw geworden. Gezien de toenemende kans op overstroming bij neerslagpieken en de kans om de waterkwaliteit te verbeteren is het plan voor de Zuidpolder van Delfgauw sterk doortrokken van het nieuwe waterbeleid van waaruit ook aan de realisatie van het project wordt bijgedragen.

In het kader hiervan heeft het Hoogheemraadschap van Delfland een ABC-studie uitgevoerd waaruit een aantal maatregelen in de Zuidpolder van Delfgauw zijn voorzien, waaronder de inpassing van de Bergboezem in de Zuidpolder van Delfgauw.

Tevens zijn de in de Droogmaking in de Zuidpolder van Delfgauw diverse aanpassingen in het watersysteem voorzien voor een optimalisatie van de waterhuishouding. De realisatie van de wateropgave heeft een hoge prioriteit voortkomend uit de relatie met het Nationaal Bestuursakkoord Water en WB 21ste eeuw.

Gemeente Pijnacker-Nootdorp

De gemeente realiseert zich dat de afgelopen jaren flink is gebouwd binnen de gemeente om te voldoen aan de Vindex-taakstelling tot 2010. Daarbij spant de gemeente zich in om voor de bewoners een kwalitatief hoogstaand, openbaar toegankelijk uitloopgebied te ontwikkelen. De gemeente heeft de provincie verzocht de afronding van de planvorming en de regie van de uitvoering te mogen verzorgen, om het gebied voor 31-12-2013 af te ronden. De gemeente zet zich in voor de realisatie van dit project, niet in de minste plaats door de verantwoordelijkheid voor de uitvoering op zich te nemen, zoals in de Ontwikkelovereenkomst Ruyven / Zuidpolder is overeengekomen. De gemeente werkt op deze wijze direct aan een aantrekkelijke woonomgeving voor bewoners en een wervend vestigingsklimaat voor bedrijvigheid.

De gemeente heeft het bestemmingsplan Zuidpolder van Delfgauw in procedure dat volgens de planning **PM** zal worden vastgesteld en naar verwachting in **PM** onherroepelijk zal zijn.

Stadsgewest Haaglanden

Het Stadsgewest Haaglanden heeft geen aparte fondsvorming voor regionale groenprojecten. Voor het bestuursorgaan Haaglanden geldt dat ligging en functie van de Zuidpolder van Delfgauw van regionale betekenis is voor de stedelijke regio van Haaglanden en daarom vanuit dit bestuursorgaan ondersteund wordt met een bijdrage die wordt gegenereerd vanuit de verstedelijkingsopgave.

2 AFSPRAKEN

2.1. Uitgangspunten voor de raming en dekking van verwerving, inrichting en beheer

Voor de verwerving van de gronden overeenkomstig de taakstelling kan een beroep worden gedaan op de ILG-middelen van de verwervingskosten en is een bijdrage voorzien voor de Bergboezem in de Zuidpolder van Delfgauw (Ruyven zuid) van het Hoogheemraadschap van Delfland (zoals verwoord in het ASP).

Voor de inrichting zijn ook ILG-middelen (inrichtingsnormbijdragen) beschikbaar en aanvullende middelen beschikbaar gesteld door de provincie in het kader van het akkoord Zuidvleugel Zichtbaar Groener. Daarnaast dragen ook de gemeente via de Stadsregio Haaglanden en het Hoogheemraadschap bij ter bestrijding van de inrichtingskosten.

Voor de beheerlastenverdeling tenslotte zijn middelen beschikbaar vanuit de provincie (25%) voor de nieuwe ha's. De gemeente zal tezamen met het Hoogheemraadschap, in een onderling overeen te komen verdeelsleutel, de overige 75% van de beheer- en onderhoudskosten betalen voor de nieuwe ha's.

2.2. De verwerving

Voor de verwerving van de gronden in de hieronder genoemde drie inrichtingsplannen is een Aankoopstrategieplan Zuidpolder van Delfgauw opgesteld. Het betreft nog ca. 21 ha grondaankoop in de gebieden Ruyven noord en de Bergboezem in de Zuidpolder van Delfgauw (Ruyven zuid), inclusief de verbinding tussen de twee gebieden en de verbinding van Ruyven noord met het bedrijfsterrein Delfgauw.

Verder zal door DLG door grondruil de taakstelling van het natuurontwikkelingsgebied Zuidpolder (in de Droogmaking van de Zuidpolder van Delfgauw) ter grootte van ca. 48 ha worden gerealiseerd. Hierbij zal naar verwachting voor ca. 2 ha verwerving door aankoop en 19 ha verwerving door ruiling sprake zijn met verevening van grondwaarden.

Zoals in het Aankoopstrategieplan is aangegeven zullen de gronden die nog van particulieren moeten worden aangekocht slechts door minnelijke verwerving met volledige schadeloosstelling en/of onteigening in bezit kunnen worden gekregen. Het Bestemmingsplan Zuidpolder van Delfgauw zal voor deze restantverwervingen in de inrichtingsplannen zondig de basis voor onteigening zijn.

2.2.a. Raming en dekking van de verwervingskosten

Voor de verwerving van de gronden overeenkomstig de taakstelling kan een beroep worden gedaan op de ILG-middelen voor 100% van de verwervingskosten op basis van minnelijke verwerving.

Voor de verwervingskosten is, omdat het een rijksproject betreft, aanvullend overeengekomen dat, vanwege de prioriteit en snelheid van de realisatie van de waterberging in de Bergboezem in de Zuidpolder van Delfgauw (Ruyven zuid), een bijdrage in de verwervingskosten door het

Hoogheemraadschap wordt gegeven. Het betreft de meerkosten van de eventuele volledige schadeloosstelling die bovenop de kosten bij vrijwillige verwerving moeten worden gemaakt. In onderstaande tabel is dit globaal aangegeven.

Tabel 1 Raming en dekking verwervingskosten (dd. 2007) van Ruyven noord en de Bergboezem in de Zuidpolder (Ruyven zuid) en in de Droogmaking van de Zuidpolder van Delfgauw zuid.

		nog te verwerven	provincie (ILG)	gemeente	Hoogheemraadschap
Ruyven noord, 37 ha					
	gemeente (minnelijke verwerving/agr waarde)	4 ha	100%		
	Particulier	1,4 ha	100%		
	Particulier	2,1 ha	100%		
	subtotaal	7,5 ha	€ 1.660.000,- + PM (proceskosten)		
Verbindingen, 0,75 ha					
	Particulier (watergang en recreatieve verbinding)	0,25 ha	Naar rato 3/5 deel vd kosten		Naar rato 2/5 deel vd kosten
	Particulier (fietspad)	0,5 ha	100%		
	subtotaal	0,75 ha	€ 80.000,- + PM (schadeloosstel- lingskosten en proceskosten fietspad)		€ 21.000 (incl. eigendom watergang en meerkosten schadeloosstelling)
Bergboezem Zuidpolder (Ruyven zuid) , 30 ha					
	gemeente	6 hal	100%		
	Particulier, incl. voorziening in Ruyven en Zuidpolder van Delfgauw	5 ha	Vermogens- waarde	€ 200.000 + PM (meerkosten en proceskosten)	
	Particulier	1,9 ha	Vermogens- waarde		€ 40.000 (ex. evt. proceskosten)
	subtotaal	12,9 ha	€ 450.000 + PM (ontpachting)		€ 40.000 (ex. evt. proceskosten)
Zuidpolder van Delfgauw zuid , 48 ha					
	Particulier	21 ha	100%		
	subtotaal	21 ha	€ 115.000 + PM (kosten diverse grondruilen)		
	Totaal 115,75 ha	42,15 ha	€ 2.305.000 +PM	€ 200.000 + PM	ten minste € 61.000

- *Bijdrage van de provincie*

De provinciale bijdrage komt uit de reguliere bijdrage van het ILG budget:

. voor Ruyven noord en de Bergboezem in de polder van Delfgauw uit de regeling RodS;

. voor de Droogmaking van de Zuidpolder van Delfgauw zuid uit de regeling EHS.

De gronden die reeds in het bezit zijn van de provincie Zuid-Holland binnen de plangebieden zullen niet worden verworven door DLG.

- *Bijdrage van het Hoogheemraadschap*

De bijdrage voor de verwerving van het Hoogheemraadschap heeft betrekking op de te verwerven eigendommen en de meerkosten vanwege de gewenste snelle verwerving via volledige schadeloosstelling en evt. onteigening.

Niet opgenomen in bovenstaande zijn de eigen verwervingen van het Hoogheemraadschap voor uitvoering van de waterhuishouding. Bijvoorbeeld hoofdwatergangen in de Droogmaking van de Zuidpolder van Delfgauw en voor de aanleg van het Alternatieve afvoertracé Pijnackerse Vaart. In de Droogmaking van de Zuidpolder van Delfgauw zullen gronden aangekocht worden voor de verbreding en de aanleg van watergangen, die in het kader van de uitgevoerde ABC studie voor de Zuidpolder van Delfgauw.

- *Bijdrage van de gemeente*

De bijdrage voor de verwerving van de gemeente is noodzakelijk voor het realiseren van water. Volgens afspraken tussen de gemeente en het Hoogheemraadschap worden deze kosten gemaakt in het kader van het "Raamplan Water buitengebied" van de gemeente.

2.3. De inrichting

In het "Inrichtingsplan Recreatiegebied Ruyven" in definitieve versie van 21 september 2005 en in het "Voorontwerp Zuidpolder van Delfgauw" van juni 2006, zijn de definitieve inrichtingsvoorstellen weergegeven. Het aantal hectares dat moet worden ingericht verschilt van het aantal te verwerven hectares omdat in het verleden al recreatiegebied is verworven door de provincie en het Rijk, maar nog niet al die hectares zijn ingericht. Het betreft ca 31 ha die nog moeten worden ingericht in Ruyven noord en in de Bergboezem in de Zuidpolder van Delfgauw (Ruyven zuid).

Voor het natuurontwikkelingsgebied in de Zuidpolder van Delfgauw (Zuidpolder zuid) betekent dat er nog 48 ha moet worden ingericht.

2.3.a Raming en dekking van de inrichtingskosten

De inrichtingsplannen voor Ruyven noord en de Bergboezem in de Zuidpolder van Delfgauw (Ruyven zuid) zijn weliswaar gescheiden opgesteld van het inrichtingsplan Zuidpolder, maar voor de raming van de kosten en de dekking worden deze drie inrichtingsplannen als een project gezien. Omdat er in eerste instantie een overschrijding van het beschikbare budget was en omdat eerdere toezeggingen over bijdragen niet werden ingevuld (Fietspadenplan Zuid-Holland), diende een versoberingslag te worden uitgevoerd. Hierbij zijn de drie inrichtingsplannen integraal beschouwd waardoor het wel mogelijk werd om binnen het beschikbare budget een basisinrichting te maken voor de drie inrichtingsplangebieden.

De hierboven genoemde twee inrichtingsplannen zijn financieel vertaald in de "Achtergronddocumenten Kostenraming". Bij memo van 30 januari 2007 van de Dienst Landelijk Gebied wordt definitief inzicht geboden in de kostenraming en dekking van de bijgestelde inrichtingsplannen. Zo is door een scherper onderscheid tussen nieuw en bestaand gebied, tussen inrichting- en beheermaatregelen en tenslotte door optimalisering voor de 3 inrichtingsplangebieden een gedekte exploitatie verkregen, zonder de oorspronkelijke inrichtingsplannen wezenlijk te hoeven veranderen.

Tabel 2 Raming en dekking van de inrichtingskosten van Ruyven noord, de Bergboezem in de Zuidpolder van Delfgauw (Ruyven zuid) en de Zuidpolder-zuid

Dekking inrichtingskosten	provincie ILG-normbijdragen	provincie ZZG-afpraak	gemeente	Hoogheemraadschap	Haaglanden
Ruyven noord, Bergboezem in de Zuidpolder van Delfgauw, Zuidpolder zuid: ca 79 ha	€ 1.226.952	€ 33.000	€ 1.229.100	€ 2.805.824	€ 125.000
Kosten	€ 5.380.663				

Dekking inrichtingskosten	provincie ILG-normbijdragen	provincie ZZG-afspraken	gemeente	Hoogheemraadschap	Haaglanden
Dekking	€5.419.876				
Overschot	€39.213				

- *Bijdrage Provincie-ILG aan inrichting volgens normkosten: € 1.2226.952*

De inrichtingsplannen zijn onderdeel van de financieringsstroom van de ILG-RodS en de ILG-EHS . De inrichtingsnormbijdrage van het ILG is bedoeld voor het realiseren van een basisinrichting en daarom in principe maar ca 50% van het benodigde inrichtingsbudget. Provincie, gemeenten en regio's etc. zijn financieel verantwoordelijk voor gewenste toevoeging bovenop de basisinrichting. Vanaf 2007 wordt uitgegaan van een bijdrage van €21.500/ha (€2,15 /m2) voor de recreatiegebieden. Voor het in te richten natuurontwikkelingsgebied geldt een maximale inrichtingsnormbijdrage van €9600/ha. Een verkleining van het gebied leidt tot een geringere rijksbijdrage voor de inrichting.

In het kader van het Bestuursakkoord Zuidvleugel Zichtbaar Groener is een eventuele extra bijdrage voor de inrichtingskosten van de provincie in het vooruitzicht gesteld van €33.000 op basis van de inrichtingsplannen. Omdat zowel andere betrokken partners de plannen mede financieren en er pas na een versoberingslag een sluitende exploitatie is verkregen, zal de provincie deze extra bijdrage voor de inrichting ter beschikking stellen.

- *Bijdrage van het Stadsgewest Haaglanden via de gemeente*

Als één van de regionale partners verantwoordelijk voor de 50% inrichtingsbijdrage die niet door het Rijk wordt gedekt, heeft het Stadsgewest Haaglanden een bijdrage gegeven van €125.000 voor de inrichting .

- *Bijdrage vanuit gemeente*

De gemeente draagt maximaal €805.000 bij aan de inrichtingskosten vanuit de volgende gemeentelijke financieringsmogelijkheden:

- . Kadernota "Bijdrage fietspad Emerald / Oude Leede VF4" van €322.000
- . Begroting 2005 van €90.000
- . BLS, groen van €393.000

Daarnaast zal een bedrag van €424.100 gefinancierd worden vanuit het "Raamplan water buitengebied" van de gemeente. Dit bedrag is gebaseerd op de toegezegde "Gebruiksvergoeding" van het gebruik voor waterberging van gronden van DLG.

- *Bijdrage Hoogheemraadschap voor de inrichting*

Het Hoogheemraadschap draagt de kosten voor de waterhuishoudkundige voorzieningen in de 3 inrichtingplangebieden, waaronder (verbreden) toevoersloten en de waterberging in de Bergboezem in de Zuidpolder van Delfgauw, voor een totaal van €2.805.824.

Niet opgenomen zijn de eigen investeringen die het Hoogheemraadschap van Delfland doet in het kader van de waterhuishouding van o.a. realisatie van een gemaal in de Bergboezem van Zuidpolder van Delfgauw en een inlaatconstructie/toetocht.

2.4 Beheer

In de Zuidpolder van Delfgauw is al een groot deel van de recreatiegebieden Ruyven noord en zuid ingericht, in functie en zijn er gronden in bezit die nog moeten worden ingericht. Al deze gronden zijn in provinciaal bezit en worden door de Groenservice Zuid-Holland (GZ-H) op kosten van de provincie Zuid-Holland beheerd. De gronden in bezit van de provincie die reeds zijn ingericht vallen buiten dit Financieringsarrangement. Het Financieringsarrangement heeft alleen betrekking op nieuw te verwerven en nieuw in te richten gronden.

In de Bergboezem in de Zuidpolder van Delfgauw (Ruyven Zuid) worden 20 hectaren ingericht, de verbindingen betreffen ca 2 ha en in Ruyven Noord 8 hectaren waarbij de nieuwe beheerkosten verdeling wordt toegepast.

Uitgegaan wordt van de beheerkosten berekening per hectare. Niet de ingeschatte kosten uit het verleden (dwz. van het bestaand ingerichte gebied), zijn bepalend maar de kosten per hectaren.

Hierbij wordt er van uitgegaan dat 25 % beschikbaar komt door de provincie en 75 % van de beheerkosten van de nieuwe hectaren wordt gedragen door de overige direct betrokkenen zoals de gemeente en het Hoogheemraadschap, dwz dat:

- 100% van de beheerkosten vergoed wordt door de provincie voor de reeds ingerichte hectaren;
- 25 % van de beheerkosten voor de nieuw in te richten hectaren door de provincie wordt bijgedragen;
- 75% van de beheerkosten van de nieuw te ontwikkelde gebieden door de gemeente Pijnacker-Nootdorp en de beheerder van de waterberging het Hoogheemraadschap, worden gefinancierd. Dat betekent dat de beheerbijdrage van het Hoogheemraadschap dus alleen betrekking heeft op de Bergboezem in de Zuidpolder van Delfgauw (Ruyven zuid).

Om de beheerkosten inzichtelijk te krijgen is door de DLG, Hoogheemraadschap en de Gemeente in samenwerking met Groenservice Zuid-Holland(GZ-H) een beheerkostenberekening opgesteld voor Ruyven Noord en de bergboezem in de Zuidpolder van Delfgauw (Ruyven Zuid), voor het reguliere beheer. Voor het groot (meerjaarlijks) onderhoud moet een apart budget worden gereserveerd door partijen.

Het beheer en onderhoud van het bestaande gebied wordt uitgevoerd door de Groenservice Zuid-Holland. De gemeente draagt als verantwoordelijke voor de uitvoering ook zorg voor dat besloten wordt wie het beheer en onderhoud van het nieuwe ingerichte deel van recreatiegebied en waterberging zal uitvoeren. De gemeente betreft daarbij de provincie Zuid-Holland en het Hoogheemraadschap.

Voor de gebieden Ruyven noord en de Bergboezem in de Zuidpolder van Delfgauw (Ruyven zuid) is er de opgave om voor de nieuw in te richten gebieden van ca. 30 ha de beheerlasten te verdelen over de verschillende betrokkenen: de gemeente, de provincie Zuid-Holland en het Hoogheemraadschap. In onderstaande tabel is deze aangegeven.

Voor het natuurontwikkelingsgebied van 48 ha (Zuidpolder zuid) geldt dat Staatsbosbeheer het beheer verzorgt via een bijdrage van het Rijk. Daarom is dit niet in de tabel aangegeven. Het aangrenzende natuurbeergebied in de Zuidpolder van Delfgauw (Zuidpolder noord) heeft als uitgangspunt particulier natuurbeheer c.q. Staatsbosbeheer, beide via bijdragen vanuit ILG of Rijk. Omdat de laatste opgave niet tot taakstelling van dit project wordt gerekend, is dit niet in de tabel opgenomen.

De volgende financiële afspraken zijn gemaakt mbt het beheer van de projecten.

Tabel 3 Raming en dekking van de beheerlasten van Ruyven noord en de Bergboezem in de Zuidpolder van Delfgauw (Ruyven zuid), incl. de verbindingen.

Dekking kosten beheer	provincie	gemeente	Hoogheemraadschap	Beheerorganisatie
Ruijven nrd 9 ha recreatie	13.502	40.507		nntb
Bergboezem in de Zuidpolder van Delfgauw (Ruijven zd) 19,5	20.899	62.697	26.495	nntb
Zuidpolder EHS NO				SBB
Zuidpolder SAN?				SBB / particulier
Fietspad Ruijven		*		Gem.
Fietspad Zuidpolder		*		Gem.
Bestaand recreatiegebied	*			PZH/GZH